SERIE NOUĂ - 476 • ANUL XLIII • 6 IULIE 2000 • 16 PAGINI • 4000 LEI Nr. 27 (2226)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro

Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

6 IULIE

1535 Sir Thomas More este încarcerat în Turnul Londrei pentru trădare.

1988 Explozia de la platforma petrolieră Piper Alpha din Marea Nordului omoară 167 oameni.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1935 Dalai Lama, al 14-lea lider spiritual al Tibetului.

O extraordinară descoperire

STEAUA NORDULUI ne-a păcălit

Steaua Nordului nu era (cum se ştia din vechime) numai o busolă celestă pentru navigatori, ci şi (în ultimele decenii) un extrem de preţios instrument de evaluare a astronomicelor distanţe din Univers. Măsurarea distanţelor în ani-lumină (galactice şi intergalactice) se baza pe *regularitatea schimbărilor luminozităţii acestei stele* (fiind o stea din categoria Cefeidelor, pulsatorie). Sâmbătă, 1 iulie, un grup de astronomi de la US Naval Observatory Flagstaff a confirmat faptul că *ritmul variaţiilor ei luminoase nu este unul regulat.* Cu alte cuvinte, multe din aprecierile distanţelor astrale de până acum s-ar putea să fie eronate. „Şotiile" Stelei Nordului s-au putut manifesta şi datorită fantasticei sale raze, ce măsoară 32 de milioane de kilometri, adică de 46 de ori mai mare decât a Soarelui nostru. Numai fineţea noilor ansamble de telescoape interferometrice i-a dezvăluit inconsecvenţa mesajelor optice. Rămâne de studiat ce corecturi trebuie făcute în măsurătorile de până acum. *(P.I.)*

AGENTUL B12 depistează cancerul!

Seamănă cu un titlu de roman poliţist şi nici nu este prea departe de aceasta! Cercetătorii americani au arătat că vitamina B12, prezentă în toate celulele corpului nostru, poate deveni un... spion perfect pentru depistarea cancerului, ea fiind consumată cu predilecţie tocmai de celulele canceroase. Cu ajutorul unor trasori radioactivi fixaţi pe această vitamină, se pot depista încă într-un stadiu incipient, celulele maligne chiar şi acolo unde alte tehnici de investigaţie nu observă nimic periculos. Procentul cazurilor în care aceste celule au putut fi localizate cu o precizie totală de către cercetătorii americani de la Rochester este de 90 la sută. *(M.D.)*

ODISEE

O călătorie în misterul vieţii, realizată de Lennart Nilsson. (pag. 2-3)

- Consultaţii fără plată
- Misterele lumii
- Întâmplări adevărate
- Avocatul casei

- Obiecte Subacvatice Neidentificate
- Tinereţe fără bătrâneţe
- Nemuritorii de sub piramide

MARELE RECHIN ALB

SUPER-COMPUTER pentru bombele nucleare

ASCI – WHITE (Accelerated Strategic Computing Initiative) este cel mai puternic calculator construit până în prezent, putând realiza orice tip de tranzacţie comercială pentru fiecare om de pe Terra în mai puţin de un minut. Noul supercomputer, de 1000 de ori mai puternic decât Deep Blue, cel care l-a învins acum trei ani pe campionul mondial la şah, Gary Kasparov, a fost comandat de Departamentul pentru Energie al SUA binecunoscutei IBM pentru suma de 110 milioane de dolari. Capabil nu doar de viteze-record de calcul, dar mai ales de procesarea unui număr imens de date, el este dedicat testării imensului arsenal nuclear al Statelor Unite. Acesta se află într-un avansat proces de îmbătrânire, cu focoase nucleare care au depăşit 40 de ani. Intenţia datează de acum zece ani şi a fost precedată de la fel de celebrele Intel sau Cray, fiecare deţinând recordul de putere la vremea sa. ASCI White cântăreşte 106 tone şi consumă tot atâta energie cât un oraş mai mic. *(M.D.)*

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

femina club

DEMOCRAŢIE şi DIALOG

Săptămâna trecută revista *Contemporanul – ideea europeană*, condusă de prozatorul Nicolae Breban, a organizat o conferinţă de presă mai puţin obişnuită: cea a editorialistului cultural la reputatul ziar *Le Monde*, Edgar Reichmann. Sosirea lui Edgar Reichmann la Bucureşti a fost ocazionată, printre altele, de polemica virulentă declanşată în lumea literară românească de o recenzie apărută în *Le Monde* şi semnată de Edgar Reichmann, o recenzie a unui articol apărut în revista bucureşteană „Sferele politicii" semnat de cercetătorul George Voicu. În recenzia din *Le Monde*, domnii Nicolae Manolescu, fost critic literar şi actual liberal, director al revistei „România literară" şi Gabriel Liiceanu, directorul Editurii Humanitas, s-au văzut nominalizaţi ca lideri ai unui grup antisemit în cultura română contemporană.

(Continuare în pag. 2)

240.035 P

cartea albă

Democraţie şi dialog

(Urmare din pag. 1)

O neînţelegere, după părerea mea pe care, *fair play*, Reichmann a vrut s-o dezamorseze cu ocazia vizitei sale la Bucureşti, într-un dialog faţă în faţă cu cei nominalizaţi. La amintita conferinţă de presă organizată la *Contemporanul*, cei doi directori au fost şi ei invitaţi, alături de George Voicu şi alte personalităţi culturale româneşti care aveau ocazia să concilieze opiniile prea radicale, să dialogheze fără complexe şi să stingă o polemică absolut fără nici un sens. Cei doi directori n-au onorat invitaţia, cum n-au onorat nici invitaţia la emisiunea *Punct şi de la capăt* de pe TVR 2, semn că dialogul modern, european, nu este încă un câştig al mentalităţii învechite. După părerea mea, acuzaţia de antisemitism aruncată asupra celor doi „împricinaţi" nu li se potriveşte, e mai curând vorba despre jocuri de culise culturale sau doar de derapaje controlate cu foarte puţină fineţe. Făcând o demonstraţie a ceea ce domnia sa numeşte *real-semitism*, Nicolae Cajal a fost de acord că Nicolae Manolescu şi Gabriel Liiceanu, pe care îi cunoaşte de multă vreme, nu pot fi antisemiţi, replicile lor adresate lui Edgar Reichamn fiind, poate, expresia unei ignoranţe culturale. Şi pentru că la *Contemporanul* s-a vorbit despre antisemitism şi democraţie îmi permit să observ şi eu că un antisemitism autentic există clar în democraţiile occidentale şi că în ţările mai puţin democratice, cum e România, nu există antisemitism. Dincolo de acest paradox, rămâne mai curând o excesivă intoleranţă care se manifestă prin neacceptarea ideilor adverse în cadrul unui dialog civilizat şi prin tendinţa acerbă a monologului surd.

Doi prieteni poeţi

Traian T. Coşovei, un poet autentic, plin de vervă şi care are încă ceva de spus în literatura română, mereu uitat de premiile Uniunii Scriitorilor din România, nu se dă bătut şi încă „patinează sau crapă". Dacă întâlnirea cu excepţionalele poeme ale lui Traian T. Coşovei nu este pentru mine o surpriză, ci mai degrabă o permanentă uluire şi bucurie, întâlnirea cu versurile lui Dan Mircea Cipariu, locuitor în Vatra Luminoasă, cel cu care Coşovei împarte cartea de versuri „Mahalaua de azi pe mâine" de la Editura Vinea este o veritabilă plăcere. Dan Mircea Cipariu este un poet aparţinând altei generaţii, talentat şi el, străbătut de fiorul „veteranului" său prieten optzecist, inspirat de atmosfera poetică pe care Traian T. Coşovei o răspândeşte în jurul său în orice clipă a zilei, iar poemele lui nu sunt rele deloc. Iată un exemplu numit „Apocalipsa din vatra luminoasă": *„hamal în portul neputinţei / bătăuş cu himerele zilei / înalt cât răsăritul dintre blocuri / şi mai puternic decât drogul neputinţei // ăsta sunt / pentru că pe vatra luminoasă / doar lanternele egoului pâlpâie / doar domnu Lazăr administrează / liniştea stelelor a interfoanelor spaimei // aici e necesar / să ai nume leafă nevastă / niciodată câine sobe metafizice / poeme balcoane ermetice // vecinii veghează cum vine / maşina de injectat fericirea / cum vine dricul pentru suferinţă // apocalipsa s-a inventat / în vatra luminoasă..."*

În schimb, Traian T. Coşovei, cel care „ când toţi ai casei dorm şi visează / eu fac să se bâlbâie moartea" scrie în trăsnita cărţuluie de joacă poetică: *„ Vreau să lucrez pentru tine, viaţă / plătită din valize vechi, de carton, cu scrumbii. / Vreau, pentru tine, să port ochelari fumurii / de agent. // Pentru tine aş vrea să fluier un întreg regiment / de ani adunaţi ca la carte, parte în parte / cu maşinăria umană care a visat decenii verzi pe pereţi / Agnita-Botorca, Bumbeşti-Livezeni – iată calea. // Vreau să lucrez sub acoperire / pentru tine, viaţă, viaţă care m-ai învăţat abecedarul cu târnăcopul – / să-mi găsesc prin cartiere de piatră pustiite de amintiri trecutul şi calea. / Frumoase vremuri de ceasuri pustiite de timp / răsună valea.../ valea, roiul, căreala, batistele fluturând la aeroport / Vreau să trăiesc în numele tău, viaţă de import!"*

Dincolo de versurile cuprinse în carte, rămâne frumosul sentiment al prieteniei între poeţi de vârste diferite, o bijuterie atât de rară într-o societate sfărâmată din temelii de orgolii şi pretenţii calpe.

GEORGE CUŞNARENCU

Odiseea

Lennart Nilsson, celebrul fotograf suedez care de peste 35 de ani călătoreşte spre sursele fiinţei umane, încearcă să descifreze misterul vieţii de dinainte de naştere. De curând, el este autorul unui film ştiinţific intitulat „Miracolul iubirii". Filmul a costat, pentru a fi realizat, peste două milioane de dolari şi va fi difuzat, începând din toamna acestui an, pe canalele televiziunilor din ţările occidentale, iar într-un viitor nu foarte îndepărtat şi la ***Discovery.***

Cum a fost posibilă această odisee?

După cum mărturiseşte însuşi eroul acestei incredibile călătorii, totul se datorează instrumentelor folosite, unice în lume, special fabricate pentru propriile sale cercetări. Bunăoară, Lennart Nilsson foloseşte un microscop japonez cu baleiaj electronic care îi permite o mărire a imaginii de 1 milion de ori. Cu acest extraordinar instrument are posibilitatea să „deconspire" viaţa intimă a unei molecule, a unui virus, a oului, surprins în momentul fertilizării. Dispune, de asemenea, de un microscop de mare fineţe (fabricat special pentru celebrul fotograf de către o societate germană), cu o distanţă focală mai mică de un milimetru. Apoi, un scanner-electromicroscop, asistat de un computer, ultimele creaţii ale tehnicii în domeniul camerelor numerice de luat vederi sau microscopul confocal au făcut deopotrivă posibilă vizualizarea uimitoarelor secvenţe, aproape insesizabile, ale evoluţiei embrionului.

După două până la trei săptămâni după momentul fecundării creierul începe să se formeze din două segmente (lobi), care, în săptămâna a IV-a, se apropie.

Echipamentul tehnic ultraperformant n-ar fi fost suficient fără un enorm bagaj de studii şi cercetări teoretice premergătoare. Doi ani i-au fost necesari lui Lennart Nilsson pentru studierea modalităţii de a se folosi de aceste instrumete şi, totodată pentru documentarea medicală propriu-zisă, lectura a sute de cărţi medicale şi reviste ştiinţifice de specialitate. A fost nevoie să înţeleagă bine şi să asiste la folosirea de către medici a endoscopului, instrumentul care permite intervenţia omului în interiorul organelor vii. Implicit, şi-a format o echipă de colaboratori medici (germani, suedezi,

După opt săptămâni de gestaţie, creierul începe să se dezvolte sub formă de vezicule şi un pic de ţesut. Mâinile au forma unor palete.

LENNART NILSSON

- Are în prezent 76 de ani.
- Are titlul de Doctor Honoris Causa, distincţie care i-a fost acordată de Karolinska Institute, una dintre cele mai prestigioase instituţii ştiinţifice care decernează Premiul Nobel pentru ştiinţă.
- Este creatorul premiului „Lennart Nilsson" care se decernează în fiecare an celui mai bun fotograf de ştiinţă.
- În anul 2002, la editura proprie, Bonniers, va publica o carte cu imagini din actualul film „Miracolul iubirii".
- Nu este adeptul unei credinţe religioase anume, dar, după 35 de ani de... până la porţile vieţii, declară: „Personal, cred că există un creator. Lumea n-ar fi putut să se creeze singură într-o asemenea perfecţiune."

BIOMIMETICA sau imitaţia viului

MARIAN GRIGORE

Cine priveşte fotografia care ilustrează acest material nu poate să nu remarce asemănarea cu mingea de fotbal folosită la EURO 2000. Ca şi aceasta este o structură uşoară, robustă, formată prin asamblarea mai multor elemente identice. Dimensiunile „balonului" pe care îl reproducem alăturat sunt de cinci microni şi reprezintă scheletul unor vieţuitoare unicelulare acvatice, extrem de răspândite în Cretacic, acumularea lor dând naştere zăcămintelor de cretă din subsolul Parisului. Studierea modului de formare a unor asemenea structuri a reprezentat un pas către ideea folosirii acestor tehnologii naturale pentru realizarea unor noi materiale. Desigur, în lumea vie toate aceste procese sunt comandate genetic. Ambiţia oamenilor de ştiinţă este de a le imita.

Ingineria genetică – speranţa unor biotehnologii evoluate

Nivelul actual al cunoaşterii în domeniul biologiei a permis apariţia ingineriei genetice. Prin tehnici specifice, ea permite modificarea unor microorganisme prin dotarea lor cu gene selectate din molecula de ADN a altor organisme, inclusiv, uneori, umane, gene care comandă anume procese care ne interesează. Mergând pe o asemenea direcţie, cercetătorii marelui con-

BIOMIMETICĂ

O direcţie novatoare în domeniul chimiei materialelor se inspiră din mecanismele şi metodele materiei vii.

cern chimic american Du Pont de Nemours au reuşit să pună la punct producţia unei fibre a cărei structură este analogă celei a firului produs de păianjen, prin utilizarea unor bacterii modificate genetic.

O probă de imitaţie

O altă realizare începe, ca şi în cazul „viului", în apă, în care sunt introduse, în concentraţii şi condiţii bine definite, molecule tensioactive. Caracteristica de bază a acestor molecule este că au un capăt hidrofil şi unul hidrofob, ca o coadă solubilă în hidrocarburi, dar nu şi în apă. Introduse în apă, acestea au tendinţa de a se autoasambla spontan sub forma unor structuri tubulare de câţiva nanometri, având în centru cozile hidrofobe, care se atrag reciproc, iar la exterior capetele hidrofile, în contact cu apa. La rândul lor, aceste „tuburi", în anumite condiţii de temperatură, se aliniază paralel, creând o structură care, în secţiune, prezintă o simetrie hexagonală (ca un fagure). În această fază se trece la mineralizare, introducându-se în apă molecule de silicaţi care formează un gel ce îmbracă şi fixează structurile create de moleculele tensioactive. Nu rămâne decât să eliminăm apa, prin uscare, pentru a rămâne doar moleculele de silice, supunând apoi produsul obţinut unei calcinări la 500 grade Celsius pentru a distruge şi evapora moleculele tensioactive. Vom obţine în final un material poros, de tip fagure, străbătut de canale ce păstrează forma dată de matricea-organizării spontane a moleculelor tensioactive. Acest produs microporos de silice a fost obţinut în 1992, prin această tehnologie (care reconstituie cu mijloacele fizicii şi ale chimiei etapele de realizare a unor structuri minerale în organismele vii), de către cercetătorii Charles Kresge şi Jeffrey Beck, de la Mobil Corporation, în timp ce căutau noi materiale pentru procesele catalitice.

Virtuţile nebănuite ale defectelor de structură

Fără îndoială, obţinerea unui asemenea material reprezintă o primă performanţă datorată tehnicilor biomimetice. Dar mult mai bogate în perspective se arată concluziile unei cercetări întreprinse, câţiva ani mai târziu, de Geoffrey Ozin, de la Universitatea din Torornto, asupra formei exterioare a pseudocristalelor de silice ce formează structura acestui material. El a găsit o mare varietate de forme şi texturi de suprafaţă (pe care le-a şi clasificat, după criteriile de formă), precum fibre, discuri, sfere, inele, spirale, elice, noduri, baghete, cochilii etc. Toată această varietate se datorează unor defecte locale prezente în orice organizare periodică. Se speră ca prin înţelegerea parametrilor fizico-chimici care determină natura şi cantitatea acestor defecte (şi, deci, forma obiectului final) să poată fi fabricate, după dorinţă, oricare dintre aceste forme, în vederea realizării, de exemplu, a pieselor viitorilor nano şi microroboţi.

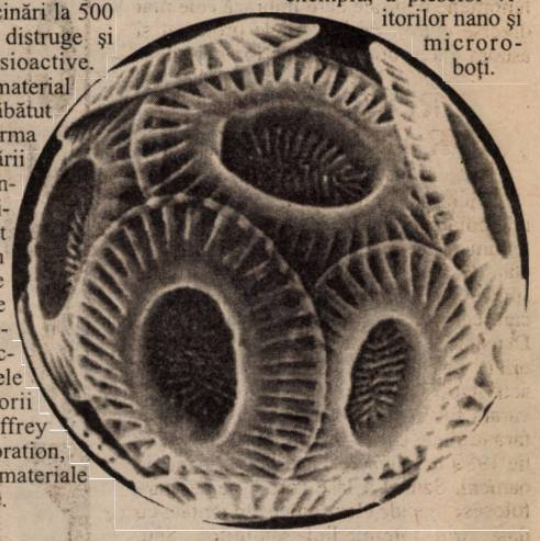

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL: Liliana Suciu, Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul:
INTACT S.A.

americani), printre care profesorul Lars Hamberger, ginecolog celebru din Goteborg. A trebuit să obțină și acordul de colaborare cu numeroase viitoare mame. A asistat la efectuarea de întreruperi de sarcină, la rezolvarea cazurilor de sarcină extrauterină și, mai ales, la examene endoscopice destinate verificării stării de sănătate a fetusului; i se oferea prilejul să plaseze un minuscul obiectiv la extremitatea endoscopului și să filmeze organele asupra cărora medicul se concentra: coloana vertebrală, sexul, plămânii, inima etc., aflate, în funcție de vârsta sarcinii, în diferite stadii de dezvoltare.

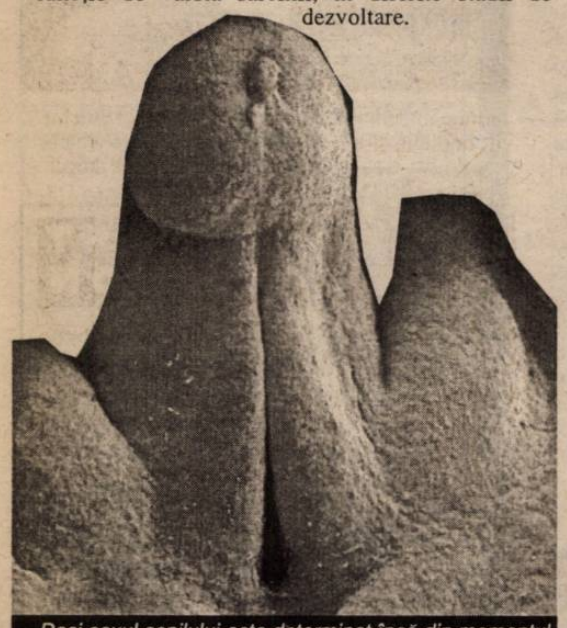

Deși sexul copilului este determinat încă din momentul fecundării, diferențierea se face abia în a 14-a săptămână. Mai devreme, sexul are aspectul unui „buton" care, pe parcurs, se transformă fie în penis, fie în clitoris. În cazul fetelor, „butonul" se și despică, se formează o fantă care dă naștere vaginului.

Secvența cea mai dificil de realizat

Cel mai greu de surprins a fost momentul în care cochilia oului se rupe și lasă să iasă embrionul. Această imagine s-a realizat în laborator folosindu-se un ou fecundat extras dintr-o trompă (care ar fi condus la o sarcină extrauterină), scufundat într-un lichid nutritiv specific. În acest stadiu, oul, care conține deja 120 celule, nu explodează întotdeauna (nici chiar în pântecul matern!). Pentru a favoriza așa-zisa explozie, în laborator trebuia menținută o lumină foarte scăzută și o temperatură constantă de 37 de grade C. Dar primele tentative ale lui Nilsson și ale asistentului său s-au soldat cu eșec. Așteptaseră și pândiseră zile și nopți în șir ieșirea embrionului din ou. În van. Într-un final, Nilsson a avut ideea să scadă mai mult intensitatea luminii

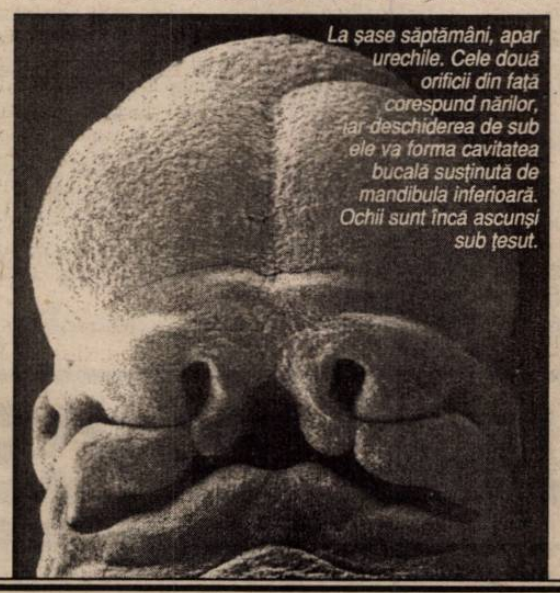

La șase săptămâni, apar urechile. Cele două orificii din față corespund nărilor, iar deschiderea de sub ele va forma cavitatea bucală susținută de mandibula inferioară. Ochii sunt încă ascunși sub țesut.

și, după încă o noapte albă, în zori, asistentul a dat alarma: oul era pe jumătate crăpat. A fost astfel posibilă filmarea, pentru prima dată, a... primului moment al nașterii ființei umane.

Când devine fetusul o veritabilă ființă umană?

În luna a IV-a, mâinile și unghiile sunt deja formate.

Este o întrebare pe care și-o pun oamenii de rând, oamenii de știință, reprezentanții bisericii... și, evident, și-a pus-o și Lennart Nilsson. Biserica invocă momentul împreunării celor două celule, unii oameni de știință plasează acest moment la două zile după fecundare. Alții susțin că *în momentul în care apare prima bătaie a inimii (adică în cea de-a 22-a zi de la fecundare) se poate vorbi de transformarea embrionului într-o veritabilă ființă umană.* Aceasta este și părerea lui Lennart Nilsson.

AURORA POPESCU

Pe aripile vântului...

SOLAR

MAXIMUM

La fiecare 11 ani activitatea Soarelui cunoaște un maximum. Așa s-a întâmplat în 1989, așa se va întâmpla și spre sfârșitul acestui an, când fluxul de particule solare care ajung pe Pământ va fi extrem de intens.

Când particulele purtate de așa numitul vânt solar – care de altfel „lovește" în permanență Pământul – ajung în apropierea acestuia, ele se „ciocnesc" de câmpul magnetic al planetei noastre. Aurorele există în fiecare zi, în emisfera boreală cât și în cea australă, și se observă cel mai bine puțin înainte de miezul nopții sau de răsăritul Soarelui. Perioadele optime de observare sunt la echinocții. Observațiile efectuate din sateliți și din navetele spațiale au adus informații fundamentale despre aceste spectaculoase fenomene naturale care îmbracă cele mai diverse culori, de la verdele proiectat și asupra ghețurilor polare, la roz și violet.

CRONICA UNUI URAGAN SOLAR

Niciodată omul nu s-a gândit la aurorele polare, de pildă, decât ca la minunate fenomene naturale demne de admirat și... atât. Sfera fierbinte a Soarelui trimite spre Terra torente de particule încărcate care constituie așa numitul „vânt solar". Densitatea lor poate crește de peste 30 de ori în timpul perioadelor de maxim ale activității solare, în așa fel încât o adevărată furtună se abate peste noi, lăsând fără lumină, cum s-a întâmplat la 13 martie 1989 în Quebec, Canada, milioane de oameni. Sau să îi lase „orbi" pe cei care folosesc agende electronice alimentate cu date prin intermediul sateliților. Sau, încă, să deschidă ușile automate ale garajelor... Ca să nu mai vorbim de pasagerii avioanelor Concorde care, la înălțimile la care zboară, vor putea „încasa" o doză de raze X echivalentă cu trei sau patru radiografii!

CE SE VA ÎNTÂMPLA ÎN JURUL TERREI?

În momentele de activitate solară maximă o mare varietate de „proiectile" se vor abate asupra Pământului cu energii fenomenale. Cât le trebuie ca să ajungă pe Terra și care vor fi posibilele lor efecte? Razele X și cele ultraviolete ajung în 8 minute – pot perturba transmisiunile radio; particulele elementare de mare energie au nevoie de 30 de minute, ele putând afecta sateliții artificiali și avioanele cu reacție care zboară la mare înălțime; în fine, după 4 – 6 zile câmpul magnetic terestru va fi supus bombardamentului cu particule solare care pot produce stricăciuni rețelelor electrice. Magnetosfera, adică regiunea din spațiu ocupată de câmpul magnetic terestru, are, în partea dinspre Soare, în mod normal, o grosime de aproximativ 64000 km, dar un uragan solar, o furtună solară deosebit de intensă, o poate „comprima" la doar 42000 km, lăsând astfel expuse „obiectele" aflate pe diferite orbite...

MIHAELA DOROBANȚU

Criză climatică peste 120 de ani

O NOUĂ GLACIAȚIE?

Apele Atlanticului care pătrund în Mediterana prin strâmtoarea Gibraltar, provoacă un dezechilibru climatic cu efecte pe termen lung.

Apele de suprafață ale Oceanului Atlantic ce pătrund în Mediterană, mai puțin sărate decât ale mării, reprezintă cam 21 m înălțime față de 20 m cât reprezintă apele Mediteranei ce pătrund în Atlantic. Acest schimb hidrologic ar trebui să compenseze bilanțul hidrologic al mării atât în volum, cât și în salinitate. Această stabilitate este însă perturbată de construcția marilor baraje pe Nil, reducerea aportului de apă dulce sporind deficitul hidrologic al Mediteranei. Un deficit care ar fi scăzut nivelul mării cu 10 cm dacă n-ar fi compensat de creșterea volumului de apă sărată din Atlantic și Marea Roșie. Pe de altă parte, aceste schimbări au dus la perturbarea circulației verticale a maselor de apă. În viziunea lui Robert G.Johnson, lucrurile sunt în perspectivă mai complicate. Acest curent profund și foarte sărat al Mediteranei ar putea fi la originea unei cascade de perturbări climatice ce ar putea declanșa o nouă glaciație așa cum s-a întâmplat în urmă cu 120000 de ani, când ghețurile au invadat nordul Canadei. În acea perioadă, deficitul hidrologic al Mediteranei părea important datorită aportului scăzut de apă dulce din Nil. Scenariul tezei profesorului Robert G. Johnson se bazează pe următoarele observații. Apele mediteraneene ies prin strâmtoarea Gibraltar, se îndreaptă spre vest scurgându-se sub apele Derivei nord-atlantice. Cele două mase de apă călătoresc suprapuse fără să se amestece. Primele sunt reci, sărate și grele în timp ce apele Derivei nord-atlantice sunt calde, ușoare și mai puțin sărate. La câteva sute de kilometri de la ieșirea din strâmtoare, apele mediteraneene se izbesc de platourile continentale ale Irlandei și Scoției, urcând la suprafață. În acest moment masa de apă rece împinge apele calde ale Derivei nord-atlantice spre vest către Marea Labrador pe care o încălzesc și spre Marea Norvegiei pe care o răcesc. Temperatura apelor de suprafață ale oceanului Atlantic se modifică, așadar, influențând regimul ploilor mai ales în zonele de coastă. În Marea Labrador de pildă aerul cald și umed asociat Derivei nord-atlantice întâlnește aerul rece polar iar din interacțiunea acestor mase de aer rezultă un front de perturbații atmosferice responsabile de ploile și zăpezile hibernale din zona coastelor de sud ale Canadei. Acest scenariu care explică glaciația de acum 120000 de ani s-ar putea repeta. Prof. american Robert G.Johnson este de părere că primele semne ale apariției ghețurilor, în nordul Canadei, ar putea apărea peste 120 de ani. În acest caz, construirea unui gigantic baraj în strâmtoarea Gibraltar ar fi iminentă.

DORIN MĂRAN

planet@IT

Un mic pas spre creierul artificial

Oamenii de știință au conceput un circuit electronic care imită într-un fel conexiunile creierului uman. Este o realizare care poate revoluționa știința computerelor și a ne face să înțelegem mai bine cum funcționează cel mai performant procesor din lume, creierul uman. Acest circuit este din siliciu și are dimensiunea unei unghii și, conform spuselor experților, va ajuta computerele să aibă o mai bună recunoaștere a vocii și a obiectelor. Este totuși un început în a crea și a demonstra ceea ce pot face computerele atunci când folosesc mijloace biologice. Acest proiect este rezultatul a peste două decenii de studii și este prima oară când un circuit integrat inspirat din cortexul uman a fost creat pentru computer. Circuitele tradiționale funcționează astfel: sunt fie digitale și specifice, precum procesoarele computerelor, fie analogice și nespecifice, precum amplificatoarele radio. Studiile arată că digitalul și analogicul sunt procesate în același timp de creierul uman. De exemplu, cineva care privește o autostradă poate deosebi obiectele diferite (mașini de poliție, camioane), în același timp observând cele două direcții de circulație, viteza sau culoarea diferite ale vehiculelor etc. Circuitele digitale tradiționale ale computerelor nu sunt atât de eficiente în perceperea tuturor acestor amănunte, însă acest nou cip începe să facă alegeri și să distingă între aceste acțiuni. În plus, spre deosebire de un procesor Pentium care încetează să mai funcționeze dacă i se întrerupe un circuit din interior, noul cip continuă să dea randamentul maxim. Se estimează că abia peste 50 de ani circuitele neuronale artificiale vor avea cât de cât abilitățile creierului și ai lui 240 de miliarde de neuroni.

Mitnick folosește mașina de scris!

Celebrul pirat al Internetului, acum un „simplu cetățean" eliberat după patru ani de închisoare, Kevin Mitnick, se află sub interdicție judecătorească pe timp de trei ani, fiindu-i interzis să folosească pentru orice activitate computerul. El crede însă că poate scrie măcar despre computere, chiar dacă nu se poate atinge de ele. Mitnick a furat, prin intermediul Rețelei, informații de la multe companii internaționale, în valoare de milioane de dolari, ispășind câțiva ani de închisoare pentru asta, chiar dacă el practic nu a obținut nici un ban din aceste piraterii, făcute conform spuselor sale, doar din ambiție, provocare și amorul artei. El a fost contactat de cel care publică pe Internet revista Brill, cu profil hardware, fiindu-i oferit un post de redactor. Mitnick va trebui să scrie lunar analize, comentarii și prezentări ale noilor produse, toate acestea cu ajutorul exclusiv al anticeia mașini de scris! Însă oficialii federali sunt de părere că nici măcar această activitate nu este potrivită pentru Mitnick și că acesta trebuie să își găsească de lucru orice, care să nu aibă nimic în comun cu computerele. Este greu de imaginat cum i se poate interzice unui om dreptul la opinie, fie el hacker sau criminal. Acest lucru arată „democrația" și „libertatea" din Statele Unite, unde oricine poate face ce vrea... însă, după cum se vede, numai dacă este lăsat.

Pentru cei cu secrete...

A apărut un program distribuit liber al firmei Hush Communications care permite criptarea e-mailului pentru ca textele trimise prin această metodă să nu poată fi citită de persoane neavizate. Hush se ocupă de mult timp de astfel de encripții și este atât de bună încât firma a trebuit să se mute cu sediul în Anguilla, din Indiile de Vest Britanice, pentru a evita regulile americane de export a tehnicilor puternice de encriptare. 210000 de persoane au folosit encripția pe 1.024 de biți ce se poate găsi la www.hush.com.. *(G.V.C.)*

Inexplicabilul de lângă noi

SPIRIT, LUMINĂ ŞI POLTERGEIST

ION ŢUGUI

Toate trei expresiile din titlu beneficiază azi de speculaţii teoretice care fac obiectul unor cărţi de largă circulaţie. Fără un suport experimental, aceleaşi noţiuni ne lasă gustul abstract al unor îndoieli, al incredibilului. De aceea am aşteptat o experienţă serioasă pentru a lămuri prin ea însăşi o relaţie paranormală mult disputată – *spiritul, lumina* şi fenomenul *poltergeist.*

Ştefan Iacobov, din Brăila, poate spune că poartă, de câţiva ani încoace, spiritul copilului său decedat. Evenimentele care au condus la această (mai întâi) senzaţie, apoi certitudine, pot fi relatate ca un scenariu de film. O boală incurabilă i-a răpit fiul, care de altfel se născuse cu o malformaţie congenitală gravă.

Pentru realizarea contactului dintre părinte şi fiu a fost nevoie mai întâi de activarea subconştientului şi de mesajele primite în vis. Visul de impact a proiectat o întâlnire a fiului cu părintele şi o mişcare în arealul domestic, modificat parţial de gesturi şi expresii care nu sunt îndeobşte identificabile decât în lumea spiritelor. După un dialog cu fiul decedat, dl. Iacobov îşi aminteşte:

„Ne strângeam în braţe şi simţeam o imensă fericire, atât eu cât şi fiul meu: eu simţeam parcă fericirea pe care el o trăia. În acel moment m-am trezit brusc, amintindu-mi cum fusesem condus spre fiul meu de o lumină foarte puternică. Trezindu-mă din vis, am simţit că trăiesc o experienţă unică: în palmele mele, în braţe, pe piept îmi simţeam copilul; nu aveam nici o îndoială că era el, parcă materializat, iar eu îl ţineam în braţe ca atunci când el era viu!

Am crezut, treaz fiind, că trăisem doar o senzaţie. I-am spus asta soţiei mele, fără a acorda importanţă evenimentului produs, ne-am spus noi, de suferinţa provocată de moartea lui. Dar imediat mi-am dat seama că nu eram influenţaţi de starea mea. După ce acuzam evenimentul de o simplă senzaţie, am simţit fizic şi foarte precis cum fiul nostru a intrat pur şi simplu în trupul meu. Era pentru prima oară când trăiam aşa ceva; totul în trupul meu părea că se dublase, eu purtam în corpul meu pe fiul dispărut, eram contopiţi şi simţeam o bucurie de nedescris, nu mă temeam deloc, nu-mi era frică, eram fericit."

Senzaţia de ocupare a corpului tatălui de către spiritul fiului a durat o vreme şi a dispărut brusc. Dispariţia s-a produs în urma relatării tatălui şi a întrebărilor pe care mama i le punea cu ochii în lacrimi. Împreună părinţii au rememorat filmul. Tatăl traversase în somn o decorporalizare care îl ajutase să întâlnească spiritul fiului decedat, spiritul care apoi l-a urmat pe părinte în starea de trezie. Apărând îndoielile cu privire la locuirea de către spirit a corpului tatălui, imediat s-au arătat semnele care contestau îndoiala şi aparenta irelevanţă.

Pe măsură ce părinţii conveneau că totul fusese un vis şi nimic nu se putea să fie adevărat, zgomotele în cameră s-au înteţit. Mai întâi au apărut paşi pe podea, auziţi cu claritate; paşii au degenerat în trosnituri, mobilele, lucrurile din cameră, toate parcă se însufleţiseră şi se manifestau sonor într-un chip straniu. Toate lucrurile căpătaseră viaţă, parcă pentru a-i convinge pe părinţi că un spirit drag era prezent lângă ei şi putea să se exprime în felul său.

Dl. Iacobov şi-a spus că trăise nişte confuzii şi nimic altceva. Senzaţia de locuire a corpului fizic, zgomotele produse din senin şi fără nici un motiv exterior artificial sau justificat l-au îndemnat să povestească şi la serviciu ce i se întâmplase. I-a relatat amănuntele unui coleg de birou. Cum a început să povestească, în biroul respectiv au pornit zgomotele cunoscute din casă. Colegii de birou nu mai ştiau ce să creadă, cum să califice ce se întâmpla în auzul lor. Fenomenul poltergeist se înteţea aici, ca şi cum spiritul fiului suferea că nu era luat în seamă.

În concluzie? Experimentul trebuie acceptat...

Dosarul gândurilor comunicante

Viaţa psihică, o carte închisă

MIHAELA DOROBANŢU

Transmisia la distanţă a imaginilor vizuale este incomparabil mai frecventă decât cea a cuvintelor. Aceasta confirmă că legătura telepatică nu este ultimul produs al evoluţiei – ea a fost urmată de sugestia verbală ca al doilea sistem de semnalizare. Acesta din urmă l-a blocat în permanenţă pe primul, limitând astfel la om manifestările sugestiei la distanţă, fie că este vorba de percepţie sau de inducţie.

Ştiinţa modernă trebuie să-şi recunoască necunoaşterea în ceea ce priveşte o altă metodă. S-au pus la un moment dat speranţe în studiul electroencefalogramelor (EEG), dar nu s-a realizat de fapt nimic. Nu avem cum să judecăm, să evaluăm în mod obiectiv psihismul altuia. Nu putem niciodată şti ce este în mintea cuiva, la un moment dat. Ne minte, spune adevărul, bravează? Veţi spune că, de exemplu, dacă văd pe cineva râzând, spunând bancuri, glumind, şi dacă mă gândesc că atunci când mă aflu eu într-o asemenea stare, sunt vesel, prin analogie şi celălalt trebuie să fie vesel. Dar aceasta nu constituie o dovadă directă! Să ne gândim numai la faptul că un bun actor poate „mima" această stare de bună dispoziţie, de veselie, el putând fi de fapt într-o stare total opusă. Ceea ce face el este doar să reproducă semnele exterioare ale unei anumite stări.

O zicală populară spune că „sufletul altuia este o carte închisă pentru noi". A.I. Vedensky, profesor de filosofie, a mers chiar până acolo încât a afirmat, pe baza teoriei reflexologice a comportamentului la oameni şi animale „absenţa probelor obiective ale vieţii psihice ale unei alte persoane".

„Este imposibil", spune el, „să demonstrezi că ceilalţi sunt fiinţe animate, ca şi mine, şi nu nişte automate dotate cu reflexe". În vremea sa, nimeni nu a reuşit să ofere asemenea probe şi nimeni nu a avut ideea să susţină că demonstrarea experimentală a vieţii psihice la o altă persoană se poate face prin experienţe de sugestie nonverbală şi de telepatie spontană. Stăpânirea fenomenelor telepatice promite îmbogăţirea şi diversificarea posibilităţilor cognitive mai ales în domeniul psihologiei, unde acestea sunt atât de limitate.

Înconjuraţi de baze extraterestre

OBIECTE SUBACVATICE neidentificate

DAN D. FARCAŞ

OSN *Un portavion american, urmărit de un obiect subacvatic necunoscut care se deplasa cu 280 km/h! Viteza maximă a unui submarin este de doar 65 km/h...*

În februarie 1963 pe ţărmul nordic al Norvegiei, nu departe de graniţa sovietică, trupele NATO desfăşurau un exerciţiu, cu participarea marinei engleze. Radiolocatoarele uneia dintre nave au observat, la un moment dat, apariţia bruscă, la o înălţime de 10 kilometri, a unui obiect care părea de formă sferică şi putea avea diametrul de circa 30-35 metri.

Presupunând că era vorba totuşi de un avion, s-au lansat obişnuitele avertizări, ca aeronava să părăsească locul. Întrucât obiectul nu reacţiona, de pe un aeroport militar aflat în apropiere, pe ţărm, au decolat două avioane de vânătoare. Când acestea s-au apropiat la circa 20 de kilometri, obiectul misterios a început să coboare în mare viteză şi în zig-zag. După numai câteva secunde coborâse sub unghiul de acţiune al radarelor, ceea ce însemna o distanţă mai mică de 300 de metri de suprafaţa mării. La scurt timp, sonarele au semnalat apariţia unui obiect subacvatic, exact în locul în care radarele pierduseră OZN-ul. Obiectul a continuat să se scufunde în zig-zag, ca şi cum i-ar fi fost la fel de simplu să se deplaseze în aer sau sub apă.

Este doar un exemplu dintre multele cunoscute, reunite uneori sub termenul de *OSN* (obiecte subacvatice neidentificate). De pildă, în 8 februarie 1981, pe ţărmul insulei spaniole Cristina, două persoane au văzut lumini stranii ieşind din apa mării. Luminile se apropiau, iar când au ajuns la circa 300 de metri de mal, s-au ridicat la suprafaţă. Martorii, convinşi că văd un submarin, au rămas înmărmuriţi când au văzut că obiectul, în formă de disc, a continuat să se înalţe maiestuos. Apa şiroia de pe laturile sale. A urcat astfel până la circa 500 de metri, unde, stingându-şi luminile, a dispărut.

Au fost şi alţii martorii unui fenomen asemănător: echipajul unei nave sovietice de explorări marine, în frunte cu comandantul, la 18 august 1980, în Marea Japoniei; două pescadoare franceze aflate în Mediterana, în dreptul localităţii Le Brusc, într-o noapte de august, în 1962; ca şi petrolierul norvegian Jawesta, care în 6 iulie 1965 a observat un imens obiect cilindric ieşind din Oceanul Atlantic şi luându-şi zborul. Există nenumărate alte asemenea istorii.

Am putea adăuga la cele de mai sus nenumărate istorii cu obiecte submarine detectate prin sonar, prinse în plasele unor pescari etc. şi care, deşi au fost iniţial considerate submarine sau monştri marini, ulterior s-a constatat că nu puteau fi identificate cu nimic cunoscut. Un portavion american, care era însoţit de alte 12 nave de război, a descoperit un obiect subacvatic deplasându-se cu 280 kilometri pe oră (viteza maximă a unui submarin este de 65 kilometri pe oră). Obiectul a urmărit flotila timp de 48 de ore, după care a dispărut la adâncimea de 5000 de metri. Atât de mult nu poate coborî nici un submarin, doar batiscafele. Inventatorul acestora, profesorul Jacques Piccard, în timp ce testa, la mare adâncime, modelul XP-15, a observat şi el obiecte cilindrice, lungi de treizeci de metri, care nu puteau fi vieţuitoare marine şi care efectuau manevre considerate „inteligente". Toate aceste istorii au dat naştere la ipoteza că pe fundul oceanelor ar putea exista baze ale unor vehicule nepământene.

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/27

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Între scepticism şi credulitate

O suferinţă numită superstiţie

PAUL IOAN

Ipoteza conform căreia persoanele contemplative sunt mult mai predispuse la a suferi fenomenul parapsihologic numit „presimţire", sau precogniţie în stare de veghe, se datorează şi următoarei observaţii: este mult mai probabil ca o persoană fără curajul iniţiativei să fie una superstiţioasă. Profesorul Richard Conwell face o legătură directă între credinţa în unele semne şi semnale – aparent banale, dar considerate a purta un înţeles aparte – şi presimţirea unui eveniment.

Se stabileşte astfel o neîntemeiată relaţie cauzală între, să spunem, spargerea unei farfurii sau a unei oglinzi şi o întâmplare nefericită ulterioară. Există şi fenomenul invers, acela al căutării şi identificării unui semn sau semnal „indicator", după ce un fapt negativ s-a petrecut. Un caz de notorietate este cel al soţiei unui cosmonaut participant la ghinionista misiune Apollo 13, care a mărturisit – mai în glumă, mai în serios – că fusese zgâriată de pisică în ajunul plecării...

Dar, ca să fim sinceri cu noi înşine, nu trebuie să căutăm prea departe o legătură între superstiţie şi presimţire negativă. Cine nu are oarecari temeri când este obligat să se întoarcă din drum, sau când îi taie calea o pisică tuciurie? Acest gen de „precogniţii" se numesc stimulate, căci există în realitate un fapt provocator. Mai grav este cazul când presimţirea negativă se cuibăreşte în inconştient nestimulată, apoi se ridică la nivelul conştientului şi devine obsesie. De cele mai multe ori, dacă subiectul în cauză are un psihic labil, se poate instala o nevroză obsesională şi este momentul să intervină psihiatrul. Iată cum, între parapsihologie, prejudecăţi şi psihiatrie există un discret cerc vicios, cu manifestări imprevizibile. Însă modelul profesorului Conwell, al minţii mereu ocupate cu probleme reale, palpabile, de interes imediat şi de perspectivă, ne arată soluţia evitării acestor capcane ale propriei noastre identităţi spirituale.

Mai avem nevoie de

biblioteci publice?

S-au năpustit asupra noastră fluviul telenovelelor, potopul bingo-isterizant şi alte produse comerciale care ne ţintuiesc în faţa televizoarelor, furându-ne aproape tot timpul liber. Cine-şi mai face drum spre o bibliotecă publică? Ce atenţie acordă statul acestui gen de aşezământ de cultură? Cu aceste gânduri am demarat discuţia cu domnul FLORIN ROTARU, directorul Bibliotecii Municipale „Mihail Sadoveanu" din Bucureşti.

PAUL IOAN

– Ce efect au avut asupra apetitului pentru frecventarea unei biblioteci publice schimbările de după 1989?

– S-ar putea să-i surprindă pe unii, dar anul de vârf care a fost 1989 – când lectura nu avea un concurent pe măsură nici în presă, nici în radio şi televiziune – este în prezent egalat şi depăşit ca număr de cititori. Anul trecut am avut 125 de mii de „utilizatori" – termen specific economiei de piaţă. Cauzele principale sunt acum preţul prohibitiv al cărţilor şi chiar al presei scrise.

– Care sunt segmentele sociale cele mai interesate?

– Statisticile noastre arată că 80 la sută din cititori sunt elevi şi studenţi, apoi urmează vârsta a treia cu 16 la sută. Sunt cele mai afectate categorii sociale şi cele mai ataşate de instituţia bibliotecii publice. Tinerii cu greu îşi mai cumpără cărţi, iar vârstnicii nici chiar ziare – 90 la sută din aceştia vin aici doar ca să citească presa. „Drama" se petrece cu populaţia lucrativă, să spunem 25-55 de ani, care reprezintă numai 4 la sută. Altădată, aceasta solicita cartea de literatură, dar acum... Greutăţile şi nesiguranţa vieţii apasă, timpul liber este şi el dedicat producerii mijloacelor de subzistenţă.

Veşnic tânărul Gutenberg

– Ce solicită tinerii?

– Publicul tânăr de azi e mai pragmatic, adaptându-se modificărilor survenite. El ţine pasul cu acest curent mondial al *ultraspecializării.* Sunt căutate cu preponderenţă informaţii de profil din domeniile studiate. Chiar şi pe unicul nostru post de accesare Internet se interesează de specialităţile pentru care se pregătesc. *Biblioteca publică este suportul elitei de mâine a societăţii.*

–Cum sprijină statul tineretul studios (scuzaţi aşchia din limbajul de lemn), din acest punct de vedere?

– Din 1997 este în vigoare o lege a bibliotecilor, la nivel european, prin care această instituţie – care stochează, prelucrează şi difuzează informaţie – intră în categoria celor strategice, alături de armată, servicii speciale etc. La noi nu se înţelege că prin reformă trebuie să se asigure şi intrarea într-o societate informaţională, şi riscăm să rămânem izolaţi. *Suntem singura bibliotecă din ţară membră a Asociaţiei Europene a Bibliotecilor şi a Asociaţiei Mondiale a Bibliotecilor Metropolitane (care are 160 de membri).* Dar schimbul de informaţii se face mai mult dinspre străinătate spre noi, din cauza unor lipsuri materiale incredibile pentru o ţară europeană, mai ales la nivel de filiale. Un exemplu elocvent: în '89 puteam achiziţiona 22 exemplare dintr-un titlu, iar azi numai 3-5. Statul nu ne subvenţionează cu nimic, nu avem nici facilităţi vamale la schimburile culturale cu străinătatea, costându-ne mai mult taxele poştale decât însuşi produsul nostru destinat altor unităţi culturale din lume.

– În aceste condiţii, se mai resimte într-o bibliotecă publică românească concurenţa la care cartea – informaţie pe suport de hârtie – este supusă din partea caculatorului (CD-rom, Internet)? Ştiu autorităţile că la bibliotecă nu vin aurolacii din reportajele occidentale, ci tânăra noastră intelectualitate?

–Indiferenţa autorităţilor nu poate opri dorinţa tinerilor de a se informa, după cum evidenţiază fără dubii realitatea, dar le afectează randamentul accesului la informaţie de ultimă oră. Elita de mâine este în acest mod neglijată de politicienii de azi, adevăratele priorităţi nu sunt respectate.

O Lună fără planetă?!

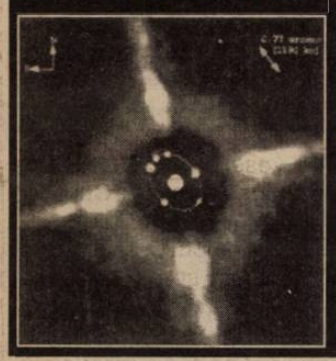

DORIN MĂRAN

„Alianţele" astrale nu se limitează la stele şi planete. Dacă lucrurile sunt considerate firesti în cazul cuplului Pământ-Lună sau în cazul „poligamiei" dintre Planeta Uranus şi cei 21 de sateliţi ai acesteia, ei bine, în cazul asteroizilor acest tip de legături au fost considerate împotriva naturii, şi asta datorită slabei legături gravitaţionale care n-ar putea să reziste în faţa puternicelor influenţe ale Soarelui şi ale planetei Jupiter. Eroare! În 1993 sonda spaţială Galilei depista un companion al asteroidului Ida, botezat Dactyl. Recent, o echipă internaţională de astronomi a descoperit un al doilea cuplu de asteroizi. Este vorba de asteroidul Eugenia situat în centura de asteroizi aflată între Marte şi Jupiter, susceptibil de a avea o Lună. Chiar din prima noapte de observaţii astronomii au descoperit un mic punct luminos gravitând la 1190 km de asteroid. Observaţiile care au continuat au confirmat acest lucru. Este vorba de o Lună cu un diametru de 13 km care descrie în timp de 5 zile o orbită circulară în jurul asteroidului Eugenia al cărui diametru este de 215 km. În urma calculelor făcute, oamenii de ştiinţă au putut să determine densitatea asteroidului care ar fi cu 20 la sută mai mare decât cea a apei. Nu s-a putut însă stabili dacă acesta se prezintă ca un bulgăre de gheaţă sau ca un bloc de roci poroase.

Ştiinţa mileniului III

O speranţă ce poate deveni realitate

TINEREŢE fără BĂTRÂNEŢE

SPERANŢĂ

Tinereţea fără bătrâneţe tinde să iasă din lumea mitului apropiindu-se de realitate.

MARIAN GRIGORE

Din totdeauna, printre basmele care ne-au încântat copilăria au fost şi cele ale căror eroi dobândeau tinereţea fără bătrâneţe şi viaţa fără de moarte. În ceea ce priveşte „tinereţea fără bătrâneţe", fiecare adult începe să gândească la ea o dată cu apariţia primelor semne de degradare fizică: un rid, un fir alb, un început de chelie... Contra acestor semne exterioare omul chiar reuşeşte să găsească mijloace de luptă, chiar dacă paliative, cum ar fi cele oferite de cosmetică, dar oamenii de ştiinţă sunt pe cale de a descoperi şi mijloace de fond.

Radicalii liberi – inamicii numărul unu ai tinereţii

Se ştie deja, de câteva decenii, că procesele metabolice, dar şi produsele cu care omul vine în contact (în special substanţele poluante, dar nu numai) determină apariţia în organism a aşa-numiţilor radicali liberi. Aceştia sunt molecule „normale", dar care şi-au pierdut un electron al unui atom constituent, electron pe care caută viguros să-l captureze de la moleculele cu care intră în contact, degradându-le structura şi funcţionarea. Fenomen cu atât mai plin de consecinţe negative când moleculele-victimă ale raptului aparţin lanţului de ADN. Din fericire, procesul de degradare nu este la fel de rapid pe cât este cel al producţiei de radicali liberi, împotriva acestora organismul folosind o serie de enzime „curăţitoare", un rol important în sinteza lor avându-l, în calitate de precursori, şi unele vitamine, cum ar fi vitaminele C şi E. Dar, mai devreme sau mai târziu, prin acumulare, balanţa înclină în favoarea acţiunii distructive a radicalilor liberi, instalându-se procesele de degradare celulară, deci de îmbătrânire.

Oamenii de ştiinţă consideră că nu este imposibil să fie stimulată producţia unei mai mari cantităţi de enzime protectoare, ba chiar se estimează că în secolul al XXI-lea vom putea „comanda" farmacistului asemenea enzime adaptate la propria noastră structură genetică.

Pe jumătate flămânzi, dar în formă

O a doua cale, mai economică şi mai naturală, pare a fi acţiunea asupra regimului alimentar, constatându-se că animalele de laborator ce primesc un meniu zilnic hipocaloric (redus cu 25-50 la sută) trăiesc mai mult timp şi au o stare de sănătate mai bună. Lucru firesc, gândindu-ne la faptul că un metabolism redus presupune şi reducerea cantităţii de radicali liberi. Din păcate va fi destul de dificil să convingem marea masă de oameni să renunţe la o bună parte din bucuriile vieţii, materializate într-un meniu copios.

Service pentru depanarea ADN-ului

Cercetările cele mai promiţătoare ca perspectivă aparţin domeniului biologiei moleculare, care-şi propune consolidarea, fortificarea celulelor de ADN. În mod natural, molecula de ADN se află într-o permanentă cursă între factorii care determină degradarea şi acţiunea genelor care comandă producţia de anumite enzime specializate în regenerarea eventualelor defecte genetice apărute. Tocmai perfecţionarea, de-a lungul evoluţiei, a acestor procese reparatorii, explică longevitatea omului în raport cu aceea a majorităţii mamiferelor (doar balena având o perioadă de viaţă apropiată). Celebrul nutriţionist american Roy Walford, de la Universitatea din California, din Los Angeles, previzionează că, în viitor, vom putea stimula activitatea genelor codante pentru producţia enzimelor reparatorii, sporindu-le cantitatea şi capacitatea de acţiune. În consecinţă, omul va trăi mai mult şi mai sănătos.

Tinereţea – un vis sau o realitate genetică?

S-a observat însă că nu doar ADN-ul, în ansamblul său, suferă procese de degradare-îmbătrânire, din cauza diverselor agresiuni externe, ci însuşi echilibrul său structural iniţial, care este asigurat de acţiunea sinergică sau succesivă a unor gene cu efect antagonist, unele acţionând preponderent la tinereţe, asigurând dezvoltarea, iar altele „comandând" procesele de îmbătrânire şi programând moartea celulară. Tocmai pornind de la această constatare, cercetătorii de la fundaţia franceză „Ipsen" au început vânătoarea după ADN-ul centenarilor, sperând să identifice genele responsabile pentru longevitatea lor. Alţi cercetători au pus deja în evidenţă, la unele organisme inferioare (drojdie de bere, musca de oţet – drosofila – sau unele specii de viermi nematozi) a unor gene care, activate sau modificate, nu doar întreţin tinereţea, ci întineresc şi revigorează celulele îmbătrânite, prelungindu-le viaţa. Vor fi găsite asemenea gene şi în ADN-ul uman? Dacă da, nu ar mai fi decât un pas până la realizarea visului tinereţii fără bătrâneţe, prin stimularea adecvată a acestora. Secolul al XXI-lea va răspunde, cu siguranţă, acestei întrebări.

N.r. *În articolul nostru „Calculatorul în drum spre..." din numărul precedent, dintr-o eroare de calculator a apărut „2500 combinaţii" în loc de doi la puterea cinci sute.*

Anatomia secundei

Trupele stelare

ALEXANDRU MIRONOV

Scriitorii de SF au ca principal cal de bătaie războiul. Construind *distopii,* adică utopii urâte, aceşti înainte-mergători au sperat, mereu, că vaccinând cu cărţile lor cititorii, în tiraje de milioane de exemplare, vor reuşi să-l alunge pe zeul Marte şi să aducă, societăţii umane, pacea. Au apărut astfel capodopere ca „Ultimatum" al lui Mordecai, „Trupele stelare" (Robert Heinlein) sau trilogia „Soldat, nu întreba!" (Gordon D. Dickson). Lumea filmului a urmat cartea, la fel de convingător, cu extraordinarul „Apocalipsa" (al extraordinarului Tarkovski) sau „Ultimul ţărm" şi „Portocala mecanică", ale lui Stanley Kubrick, prin care artiştii au reuşit ceea ce şi-au dorit: să sperie cetăţenii planetei, convingându-i să intervină, hotărât, pentru a ne elibera de violenţă, trimiţându-l pe belicosul Moş Teacă la vatră.

Căderea Zidului Berlinului şi încetarea războiului rece, cu îngroparea "securii atomice" promitea, de altfel, pe la începutul deceniului X, un viitor euforic speciei umane. Mie mi s-a părut a observa că tendinţa atinge apogeul prin 1993-1994, când soldaţii ruşi şi, după ultima aventură belicoasă – Kuweit – cei americani, se îndreptau agale către casele şi soţiile şi iubitele care îi aşteptau acolo. Ba chiar mi s-a părut că pot trăi, la începutul toamnei anului 1993, un adevărat triumf: aflat la San Francisco (WorldCon-ul de SF), apoi la San Diego, am văzut cu ochii mei întoarcerea marinarilor militari americani la vatră. Şi deşi se putea simţi, din presa vremii, îngrijorarea fabricanţilor şi a negustorilor de arme, am preferat să nu observ decât varianta optimistă.

M-am înşelat, a urmat contraatacul industriei de armament şi experimentul Kosovo. NATO a dat o lovitură de copită păcii mondiale – şi iată-ne, din nou, unde eram prin anii'80: în faţa uriaşei întrebări: „Quo vadis, Homo sapiens?

Căci, într-adevăr, pentru cine şi ce cercetează, în valoare de 400 miliarde de dolari pe an, laboratoarele de război ale lui U.S.Army, ale celorlalte state din NATO – cifrele nefiind cunoscute pentru deştepţii armatelor din Rusia, India, Pakistan, Iran, Irak? Pentru a apăra Terra de invazia extratereştrilor? De temponauţii veniţi, eventual, din viitorul omenirii?

Un articol recent, citit în revista *Discover,* m-a deprimat, pur şi simplu, pentru că descria tehnosoldatul perfect, cel imaginat, cândva, de scriitorul Robert Heinlein, în distopia numită „Trupele stelare". Ei bine, aflaţi că tehnosoldatul secolului XX se profilează deja, la *Natick Solder Center* din Massachussetts, unde doctorul în ştiinţe John Monroe conduce un sistem integrat de cercetare-proiectare numit *Future Warior 2025.* Tehnosoldatul din 2025 al lui Monroe va fi dotat, aflăm, cu o „uniformă" specială, care îl va face indestructibil, căci gloanţele nu vor putea să o străpungă! O cască translucidă, tot dintr-un material impenetrabil, îi va acoperi capul, oferindu-i vedere în câmp de 360º, ba chiar şi senzori cu care va vedea în întuneric. Braţele sunt arme care descarcă gloanţe, în urma unor impulsuri mintale (în viitor) sau vocale (deocamdată). Temperatura din costumul ignifug – este controlată de computer – aşa că *Future Warior 2025* poate intra, fără frică, în foc sau sub calota de gheaţă a Antarcticii. Filtrul de aer apără plămânii războinicului de gazele otrăvitoare sau coloniile de viruşi lansate de inamici (extratereştri? soldaţi din viitor? pământeni de-ai noştri?) soldatul perfect.

„Acest soldat al viitorului ne arată cum viitorul va fi", explică mândru proiectantul său.

Ferească Dumnezeu şi ferească-ne viitorul de invenţiile lui Moş Teacă...

E bine de ştiut

BRONZAŢI-VĂ cu... sănătate

Ce să faceţi?

- Înainte de a merge la plajă ungeţi-vă cu o loţiune protectoare antisolară.
- Nu rămâneţi în căldura excesivă a soarelui ore întregi. Staţi în locuri umbrite şi răcoroase dar în zona brizei.
- Între orele 11 şi 15 categoric, plecaţi de la plajă.
- Este ideal ca produsele folosite să poarte inscripţia protecţiei solare şi să le aplicaţi cu 1 oră înainte de expunerea la plajă.
- Această operaţie trebuie repetată din 2 în 2 ore.

Ce să nu faceţi?

- Nu luaţi cu dv. pe plajă şi nu folosiţi categoric apă de toaletă. Evitaţi toate produsele solare foarte parfumate, pentru că acestea pot declanşa alergii.
- Utilizaţi creme cu filtru chimic. Dacă pielea dv. este fragilă, sensibilă alegeţi cremele-ecran cu compoziţie minerală.
- Dacă faceţi un tratament cu antibiotice nu mergeţi la plajă.
- Bronzul dă pielii un aspect plăcut, dar trebuie dobândit cu... sănătate.

Dr. VALERIU MANDA

Indiscreţii

Divorţ la Notting Hill

De 13 ani formau cuplul englez cel mai admirat pentru iubirea ce şi-o purtau. Iată însă că, spre stupefacţia unanimă, Hugh Grant şi Liz Hurley au decis să se despartă. Chiar dacă vinovat ar fi Hugh care nu a rezistat unei tentaţii... hollywoodiene, Liz a încercat la momentul respectiv să-şi salveze cuplul de ochiul amatorilor de cancanuri. Oricum, în prezent Liz (34 de ani) iese deseori însoţită de Teddy Forstmann, un prosper om de afaceri american. Şi, în plus se va muta la New York. Nu putem preciza dacă această decizie are sau nu vreo legătură cu prosperul om de afaceri...

Pentru părinţi

Cum ne percep COPIII NOŞTRI

Se spune că ei sunt oglinda noastră. Şi aşa este de obicei. Dar cât timp alocăm ca să ne intrăm în această oglindă? Sau, când ne uităm, avem suficienta răbdare să facem o comparaţie între ceea ce credem despre noi şi felul în care ne văd ei? Cel mai adesea copiii au despre noi o imagine diferită faţă de aceea pe care încercăm să le-o oferim. Uneori ne dăm seama prea târziu de această diferenţă. Chiar dacă o observăm la timp, este bine să nu ne surprindă faptul că imaginea pe care o au copiii noştri despre noi nu este atât de măgulitoare cum speram.

Inofensiva întrebare „Pe cine iubeşti tu mai mult?" pe care le-o punem, mai în glumă mai în serios, copiilor, este o adevărată capcană de care ei la început nu prea ştiu să se ferească. Treptat însă copilul descoperă că sinceritatea nu-l ajută să o depăşească. Fără să-şi dea seama, el începe să exerseze duplicitatea răspunzând convenabil nu sincer. Cu astfel de întrebări punem primele pietre ale unui zid în calea comunicării – deschise cu propriii noştri copii. Firesţe – asta dacă dorim cu adevărat ca această comunicare să fiinţeze. Dacă ne mulţumim cu ideea că un copil trebuie să asculte ordinele pe care i le dăm şi să le execute fără comentarii, oricât de mult am vorbi cu el, asta nu înseamnă că şi comunicăm. Cu cât sunt mai ascultători când sunt mici, cu atât mai mari sunt surprizele pe care ni le rezervă când au crescut.

Copiii îşi formează sentimentul important al dreptăţii, dacă adulţii îi învaţă cu aceasta. Atunci când sunt nedreptăţiţi, fie că protestează, fie că nu, resimt o frustrare care – chiar dacă nu ştiu s-o exprime, îi marchează. Mai târziu, lucruri care unui adult i se par fleacuri vor ieşi la suprafaţă sub forma reproşurilor. Trebuie să ne amintim mereu de nedreptăţile pe care ni le-au făcut propriii părinţi şi de faptul că măcar una dintre ele ne mai urmăreşte încă, mai mult sau mai puţin dureros. Atunci când facem copilului o nedreptate, chiar dacă el este mic, să nu mizăm pe faptul că uită. Pentru că este mic – nu uită!

IOANA POPA

Dosarele frumuseţii

Oare ce vi se potriveşte?

Poate că uneori vă este greu să alegeţi pentru tenul Dumneavoastră gama de produse adecvată, de aceea vă propunem produsele cu conţinut apicol care fiind dăruite de Dumnezeu se potrivesc pentru fiecare dintre Dumneavoastră.

Tratament cosmetic apicol

1. Se curăţă faţa, gâtul, decolteul cu demachiant „antirid".
2. În completarea procesului de curăţire se şterge faţa cu loţiune „Tenapin".
3. Dimineaţa pentru tenuri uscate şi foarte uscate se aplică pe faţă, gât şi decolteu o cantitate mică de cremă „Floramin" sau alte tipuri de cremă care să conţină lăptişor de matcă şi miere. În jurul ochilor se aplică un gel special cu conţinut apicol (pornind de la unghiul intern al ochiului, pe pleoapa superioară şi reveniţi de la unghiul extern pe pleoapa inferioară). Pentru tenul gras se recomandă crema „Floral" sau gelul cu propolis.
4. Dimineaţa se şterge faţa cu tonic adecvat tipului de ten după care se aplică o cremă de zi din gama „Apiserum". Pentru tenurile grase şi cu probleme (corectoare, pustule) este recomandată crema tip fond de ten „cover Deck".
5. O dată pe săptămână aplicaţi pentru îndepărtarea celulelor moarte „Peeling-maske" pentru orice tip de ten.
6. Săptămânal aplicaţi un concentrat de substanţe bioactive care conţin produse apicole (alge, plante), se prezintă sub formă de fiole adecvate fiecărui tip de ten.

◆ Zilnic puteţi aplica comprese de apă minerală + miere (pentru tenuri uscate) + zeamă de lămâie şi tinctură de propolis pentru tenuri grase.

◆ Pentru vacanţă este indicat să folosiţi crema protectoare apicolă cu „factori de protecţie solară"

◆ Pentru pielea sensibilă este recomandată crema cu miere şi extract de morcov.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 25% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 4
Valabil până pe data de: 17 IULIE 2000

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la
API-ESTETIC,
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 25%

Voaletă şi Dantelă Veche

„Iubeşte-mă, ce n-aş da să fiu iubit!"

Ciudat lucru pentru un controversat şi impetuos compozitor ca Richard Wagner să compare dragostea cu pofta de mâncare. Şi *Minna Planer*, şi *Cosima Liszt* (fiica lui Franz), cele două soţii, au trăit această idee nefericită: iubirea vine prin căsătorie! În timpul căsniciilor furtunoase, scria unor domnişe, de regulă cu 25 de ani mai tinere :" Iubeşte-mă, ce n-aş da să fiu iubit!" Misive cu astfel de încărcătură melodramatică au primit şi *Judith Gautier* (fiica lui Théophile), şi *Jessie Kaussort*, şi *Kienzi M.*, şi *Mathilde Wesendank*... Au fost „Isoldele" unui „Tristan" orbecăind printre sentimente ca un „Olandez zburător" . „Niebelung" având dubioase relaţii amicale cu Ludovic II al Bavariei, paranoic şi homosexual recunoscut, care-l umplea de elogii şi cadouri. „Parsifal" hoinărind incognito pe ulicele fără praf ale Veneţiei şi primind de la iubite – el oferindu-le doar declaraţii sufocante – stofe fine şi parfumuri, suspecte atenţii pentru un pur-sânge teuton ce va fi adorat de Hitler şi huiduit de francezi... Iubirea, amalgam de dictatură şi tandreţe, apa ce usucă garoafele şi înzdrăveneşte buruiana singurătăţii. Wagner. (P.I.)

Gastronomice

Iată alte reţete de sezon sugerate de cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara.

Supă de legume de vară

1 morcov, 1/2 postârnac, 1 dovlecel, 1/2 ţelină, 1 mână fasole verde sau ţucără, 1 mână de mazăre, 2 frunze de varză, 2 ardei graşi, 1 ceapă, 2-3 buchete conopidă, 3-4 roşii, verdeaţă, sare, 1 ou, 100-150 g smântână, 2 litri apă.

Se curăţă legumele, se spală bine în multe ape, se porţionează dacă este cazul, apoi se pun la fiert într-o oală cu apă rece. Se fierb la foc domol. Când zarzavatul este aproape fiert, se adaugă roşiile şi sarea. Roşiile nu se pun de la început deoarece îngreuează fierberea celorlalte legume, întărindu-le, datorită acrelii lor. Când zarzavatul este foarte bine fiert se strecoară supa. În castronul în care se serveşte se pune un gălbenuş de ou, se bate bine cu furculiţa, se adaugă smântâna, care se amestecă bine cu gălbenuşul. Se toarnă apoi cu lingura mare supa fierbinte în castron, amestecând în continuu până se deşartă toată supa. Pe deasupra se presară pătrunjel verde tocat mărunt. Se serveşte la masă cu saleuri, pateuri, crutoane etc. alături.

Borş bulgăresc cu ardei, dovlecei şi pătlăgele verzi umplute

½ kg carne, 1-2 oase, 3 ardei graşi, 1 dovlecel, 3 pătlăgele verzi, 2 linguri orez, ½ kg roşii, 2 cepe, 2 ouă, sare, piper, ½ l borş, 1 ½ l apă.

Se curăţă ardeii, pătlăgelele şi dovlecelul (acesta din urmă se taie în două), li se scoate miezul, apoi se umplu cu tocătura preparată din carne tocată prin maşină şi amestecată cu orez, sare, piper şi verdeaţă tocată mărunt. Se pun la fiert oasele cu apă şi sare; după ce au fiert 1 ½-2 ore se strecoară. Se aşază oala din nou la foc, se adaugă o ceapă tocată mărunt şi verdeaţă. Când fierbe în clocot se aşază legumele umplute cu carne şi se lasă să fiarbă la un foc slab, pentru ca să nu se sfărâme. Când carnea din umplutură este aproape fiartă se adaugă roşiile curăţate de pieliţă şi sâmburi, tăiate felii şi borşul clocotit şi spumat. Borşul se drege cu două gălbenuşuri. Se adaugă leuştean şi pătrunjel verde tocate mărunt.

Antricot de vacă cu legume

6 antricoate, 1 morcov, 1 dovlecel, 2-3 conopide, 100 ml ulei, 1 pahar vin, mărar, pătrunjel, cimbru, sare.

Antricoatele se spală, se zvântă puţin, se bat uşor cu ciocanul de şniţele, se sărează şi apoi se rumenesc pe o parte şi alta în ulei. Se aşază apoi într-o cratiţă sau tavă se pun 2-3 linguri de apă caldă şi se fierb pe foc 10-15 minute după care se dă vasul la cuptor. După ce s-a rumenit puţin se presară cimbrul, se stropeşte cu vin, se adaugă supă de carne sau apă şi se continuă fierberea până se frăgezesc antricoatele bine. Când sunt gata se scot şi se ţin la cald, acoperite, până se servesc. În sosul format se pune mai întâi morcovul tăiat rondele apoi conopida desfăcută în buchetele şi la urmă dovlecelul tăiat în rondele mai groase. După ce legumele au fiert se introduce vasul în cuptor pentru 10-15 minute. Când se serveşte se aşază antricoatele pe un platou iar de jur împrejur se pun legumele. Se decorează cu salată verde.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

DOCTORUL casei

OXIURII

Li se întâmplă şi adulţilor, dar mai ales copiilor să se plângă de dureri abdominale şi de senzaţia de greaţă; după un timp de chin, familia ajunge la concluzia că trebuie să fie vorba de vreo boală gastrică sau intestinală... Medicul însă, după consultul de rigoare, care-i permite să elimine alte afecţiuni, suspectează prezenţa unor paraziţi abdominali şi recomandă examen de laborator al materiei fecale (coprocultura). Când e vorba de oxiuri, aceştia se recunosc uşor, având aspectul unor viermişori lungi de circa 1 cm, care se mişcă. De altfel, prezenţa lor în materiile fecale o poate sesiza chiar bolnavul, la domiciliu, sau părinţii în cazul unui copil. Totuşi, se poate întâmpla ca nu de prima dată examenul de laborator să depisteze parazitul, rezultatul analizei să fie negativ, deşi organismul e infestat de oxiuri. Cum se explică?

Oxiurii, spre deosebire de ceilalţi paraziţi, nu depun ouăle în intestin, ci în zona regiunii anale, de unde acestea nu sunt eliminate întotdeauna o dată cu materia fecală. De aceea, când totuşi se suspectează prezenţa oxiurilor, analiza trebuie repetată.

Oxiurii sunt cauza nu doar a tulburărilor digestive, uneori acest parazit poate avea repercusiuni asupra sistemului nervos (neatenţie, tulburări de memorie, nelinişte etc.). Scaunul începe să fie neregulat, cu perioade de diaree alternate cu perioade de constipaţie. De asemenea, oxiurii sunt cauza mâncărimii nasului (datorită unor procese alergice) şi mai ales a regiunii anale, accentuată seara, la culcare. Iritaţia întreţinută de scărpinatul acestei regiuni poate favoriza apariţia unor procese inflamatorii ale pielii sau chiar a hemoroizilor. La femei, când boala este neglijată şi când este provocată de un număr mare de paraziţi, oxiurii pot afecta şi organul genital, provocând mâncărime însoţită de secreţie.

Tratamentul este medicamentos (se comercializează o gamă destul de largă de produse în farmacii), dar dozele trebuie indicate de medic, iar măsurile de igienă respectate întocmai.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

Igiena alimentaţiei VARA

Vara, mai mult ca oricând, alimentele, păstrate în condiţii necorespunzătoare, pot deveni un pericol major pentru sănătate. Temperatura crescută din timpul zilei, dar şi al nopţii, favorizează alterarea rapidă a acestora iar, în cazul că sunt consumate în această stare, produc toxiinfecţii alimentare.

Care sunt alimentele cele mai vulnerabile în faţa căldurii, implicit cele mai perisabile şi deci cu un grad mare de pericol pentru sănătate? Vom prezenta câteva dintre acestea, inclusiv măsurile de igienă absolut necesare pentru păstrarea lor în condiţii de siguranţă.

CARNEA reprezintă mediul cel mai prielnic de dezvoltare a microbilor. De aceea, acest aliment, în cazul în care nu poate fi păstrat la rece (gheaţă, pivniţă rece, frigider, congelator), trebuie consumat chiar în aceeaşi zi când a fost cumpărată. Chiar şi în aceste condiţii, evident că numai congelatorul asigură o păstrare de lungă durată.

MEZELURILE şi **PEŞTELE,** în schimb, nu sunt în siguranţă nici măcar 24 de ore dacă nu sunt depozitate la rece. Peştele conservat prin sărare şi desărat trebuie, de asemenea, consumat rapid. Mirosul fetid ori acru, culoarea vânătă sau roz-pal, mâzga lipicioasă sunt semne clare de alterare. În ceea ce priveşte carnea congelată, aceasta trebuie gătită cel mult după patru ore de la cumpărare, în caz că e ţinută la temperatura camerei, sau după 24 de ore dacă se păstrează la gheaţă ori în frigider.

LAPTELE, ca şi carnea, reprezintă un mediu ideal pentru dezvoltarea microbilor. De aceea se recomandă să fie consumat fiert la 100 grade C sau pasteurizat. Deşi pare inatacabil pentru că, oricum gustul lui este acrişor, şi *laptele bătut* este uşor alterabil, ca de altfel şi *frişca, brânza de vaci* şi *smântâna.* De fapt, aceste alimente trebuie consumate destul de repede chiar şi atunci când sunt păstrate la rece.

OUĂLE crude pot fi deopotrivă cauza multor neplăceri, mai ales când sunt folosite în compoziţii culinare – maioneze, carne tocată, creme etc. şi nu sunt consumate imediat. Fierte însă pot fi consumate chiar de pe o zi pe alta, dacă sunt foarte proaspete. De evitat sunt ouăle de raţă care reprezintă cel mai prielnic mediu de cultură pentru slamonele, microbi ce produc toxiinfecţii alimentare foarte grave. Ouăle se pot recunoaşte dacă sunt vechi sau alterate deoarece, în coajă şi nefierte, plutesc deasupra apei, iar când sunt sparte au miros neplăcut.

ZARZAVATURILE şi **LEGUMELE PREPARATE** (fierte, călite etc.) şi implicit mâncărurile care le conţin se alterează şi ele foarte repede dacă nu sunt păstrate la rece. Desigur, înainte de a fi preparate, trebuie să fie bine curăţate şi spălate pentru a se înlătura microbii mai numeroşi în anotimpul cald.

FRUCTELE, chiar dacă provin din grădina proprie, necesită să fie spălate sub jet de apă curată, mai ales cele culese de pe jos sau uşor lovite.

Uneori, aceste reguli minime de igienă a alimentelor consumate în timpul verii sunt încălcate în propria gospodărie, dar, mai cu seamă în timpul concediului de odihnă, în tabere, excursii, când condiţiile de păstrare a hranei sunt mai precare, iar regulile se mai încalcă pentru că... aşa e în vacanţă. Totuşi, când e vorba de alimente, regulile de igienă se impun a fi chiar mai severe ca de obicei, pentru că riscul de a rata... vacanţa prin apariţia unei probleme de sănătate e mai mare.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Respiraţie urât mirositoare

Micu Teodor din Calafat. *„Am 38 de ani şi constat că mă transform într-un handicapat din cauza mirosului urât al gurii, care îndepărtează pe toată lumea din jurul meu. Mă spăl pe dinţi de câteva ori pe zi (am permanent la mine periuţă şi pastă de dinţi), mestec chewing-gum, dar degeaba".*

Respiraţia urât mirositoare poate avea mai multe cauze (disfuncţie a aparatului digestiv, probleme stomatologice sau ORL), aşa că numai un consult medical serios vă poate scăpa de acest chin. Încercaţi totuşi, în primul rând, să eliminaţi din alimentaţie tot ce provoacă fermentări şi putrefacţii în timpul digestiei. De asemenea, cărbunele medicinal sau argila albă (gelule sau diluată în apă) pot fi un remediu satisfăcător. Un examen O.R.L. ar putea pune în evidenţă existenţa vreunei infecţii la nivelul sinusurilor, iar un consult stomatologic ar putea depista un chist dentar ascuns, dar nedureros, vreo infecţie necunoscută la baza dinţilor (rădăcinile dinţilor pot fi afectate de bacterii, cu tendinţa declanşării unei parodontoze) etc.

Răspunsul este valabil şi pentru M.C. din Tg.Mureş.

AVEŢI GRIJĂ ce mâncaţi!

COMPRIMATE

DOVLECEII sunt cu atât mai delicioşi şi mai bogaţi în substanţe nutritive (fier, fibre şi vitamina C) cu cât sunt mai mici. Deşi pare mai apetisantă primăvara, salata verde este mult mai hrănitoare în timpul verii, recoltată direct din grădină (nu din sere). Conţinutul ridicat de antioxidante (vitaminele A,C şi E) o recomandă în orice dietă sănătoasă.

PIERSICILE şi nectarinele conţin cantităţi mari din vitaminele A, C, B1 şi B2 şi numeroase săruri minerale esenţiale pentru organism.

bogat în apă îi face de neînlocuit în curele de dezintoxicare a organismului, prin acţiunea pe care o au asupra rinichilor.

PRIN FIERBERE, legumele îşi pierd din proprietăţi, de aceea se recomandă fierberea lor la aburi.

FIBRELE care se găsesc în fructe au un rol deosebit de favorabil asupra digestiei.

CAISELE bine coapte (spre deosebire de cele mai puţin coapte) conţin de şase ori mai mult potasiu, vitamina A, fibre şi fier, dar şi de şase ori mai multe calorii.

NECESARUL de lichide din timpul verii poate fi completat consumând pepeni al căror conţinut

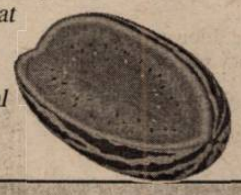

PERSOANELE care fumează, ca şi cele care lucrează în factori de stres, au nevoie de mai multă vitamina C, care se găseşte din belşug în roşii, kiwi şi citrice.

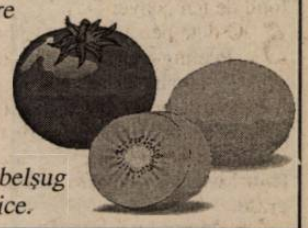

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

LOVE PLAY un joc de atragere a femeii în pat

– Dl. G. din Jud. Vaslui – căruia îi mulţumim în primul rând pentru aprecierile la adresa revistei noastre şi rubricii „Sexualitatea" – ne scrie despre o problemă care „îl frământă" şi pentru care nu a reuşit să-i găsească o rezolvare până acum. Este vorba despre faptul că, deşi duce de vreo patru ani „o viaţă destul de tumultoasă", nu a reuşit să ducă până la capăt un act sexual.

– Dragă prietene, trebuie să ştii că de cele mai multe ori, la primul contact sexual situaţia se prezintă astfel: bărbatul nu reuşeşte să excite suficient femeia, ea se crispează, el nu poate intra, el forţează, ea geme de durere, el neliniştit şi frustrat ejaculează mult prea repede.

Soluţia este pur şi simplu LOVE PLAY-ul.

Dar toate acestea nu se pot învăţa peste noapte. După părerea mea, un tânăr isteţ care doreşte neapărat să înveţe va reuşi în 2-3 ani să devină un partener destul de priceput, cu condiţia să citească multă literatură de specialitate şi să facă dragoste regulat, cu o parteneră fără inhibiţii, cu resurse, inventivă şi care (spus de-a dreptul) să-i placă la pat.

Metode verbale: extrem de puţine femei pot fi excitate până la orgasm doar şoptindu-le „dulci nimicuri" la ureche. Fetele atât de pasionale sunt rare, dar practic toate femeile apreciază

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

complimentele primite în pat. O parte importantă a Love Play-ului constă în a le spune cât sunt de frumoase, de adorabile, de sexy!

Mângâierile întregului trup: Love Play-ul trebuie să înceapă cu sărutări şi mângâieri, dar important este ca bărbatul să mângâie tot trupul femeii, nu doar organele genitale. Aici se aplică regula că femeii îi place să fie excitată treptat. Începeţi deci să o mângâiaţi cât mai departe de vagin, coborând încet spre el. Într-o seară puteţi începe cu gleznele, cu genunchii, înainte de a ajunge la coapse; în alta, cu gâtul, cu braţele... Atacarea directă a zonei vaginale trebuie încercată doar ocazional.

Trupul femeii a fost deseori comparat cu o vioară – comparaţie care conţine destul adevăr. Or, dacă vreţi să deveniţi un bun partener, însuşiţi-vă câteva din regulile de bază ale unui violonist: Pregăteşte-te serios înainte; Asimilează tehnica; şi Exersează, Exersează, Exersează...

– Liviu din Galaţi are 25 de ani, este căsătorit de trei ani,a suferit de ejaculare precoce şi, din cauza insomniilor şi unei stări de hiperexcitaţie, a recurs la Bromoval. Acum nu mai ia, dar i-a slăbit pofta de mâncare şi, „cel mai grav lucru, este că nu mai simte acea relaxare după sex"...

– Dragă Liviu, fenomenul de bromism menţionat poate într-adevăr să apară după un consum îndelungat de Bromoval, dar este un fenomen foarte rar şi nu dă efecte sexuale. Ar fi mai potrivit să consulţi un medic care să afle cauzele şi să-ţi prescrie un tratament adecvat.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Sfaturile bunicii

Mantaua spaniolă

Mantaua spaniolă seamănă cu o compresă groasă care acoperă întreg corpul. Cum procedăm? Facem o manta mare de in sau dintr-o pânză mai groasă sau folosim o cămaşă de noapte cu mâneci lungi până la vârful degetelor. Se înmoaie în apă rece, dar pentru cei debili sau bătrâni se foloseşte apa caldă. Se stoarce, se îmbracă şi se încheie în faţă dacă este cu nasturi. Pe pat, sunt întinse pături groase; persoana se culcă pe ele şi se înveleşte bine, să nu pătrundă aer deloc. Eventual, se mai înveleşte şi cu o plapumă. Totul se manevrează foarte repede, această manta ţinându-se două ore cel mult.

Folosind mantaua spaniolă de două ori pe săptămână, ne putem vindeca de hemoroizi, de dilataţia inimii, de congestii şi de stomac.

După aplicare, când mantaua se spală, se poate observa că apa devine tulbure, semn că toxinele au fost extrase din corpul nostru. Aceasta deschide porii şi extrage toate necurăţeniile.

INSTANTANEU

Tânără din Republica Africa Centrală. Se numeşte Amimbu şi are 16 ani. În aşteptarea peţitorului, se „îmbracă" în veşmintele cele mai frumoase şi poartă la gât două coliere măiestrite din pene roşii de papagal – semn al anotimpului iubirii. De păr sunt prinse numeroase şiraguri de scoci mititele, viu colorate chiar de ea, iar în mâna dreaptă are mătase de porumb. Amimbu dansează şi pentru a chema ploile, acompaniată la tobe („kumba") numai de bărbaţi din familie. Pe brâul înalt este pictată emblema tribului din care face parte – actul ei de identitate.

Ucigaş cu sânge cald

MARELE RECHIN ALB

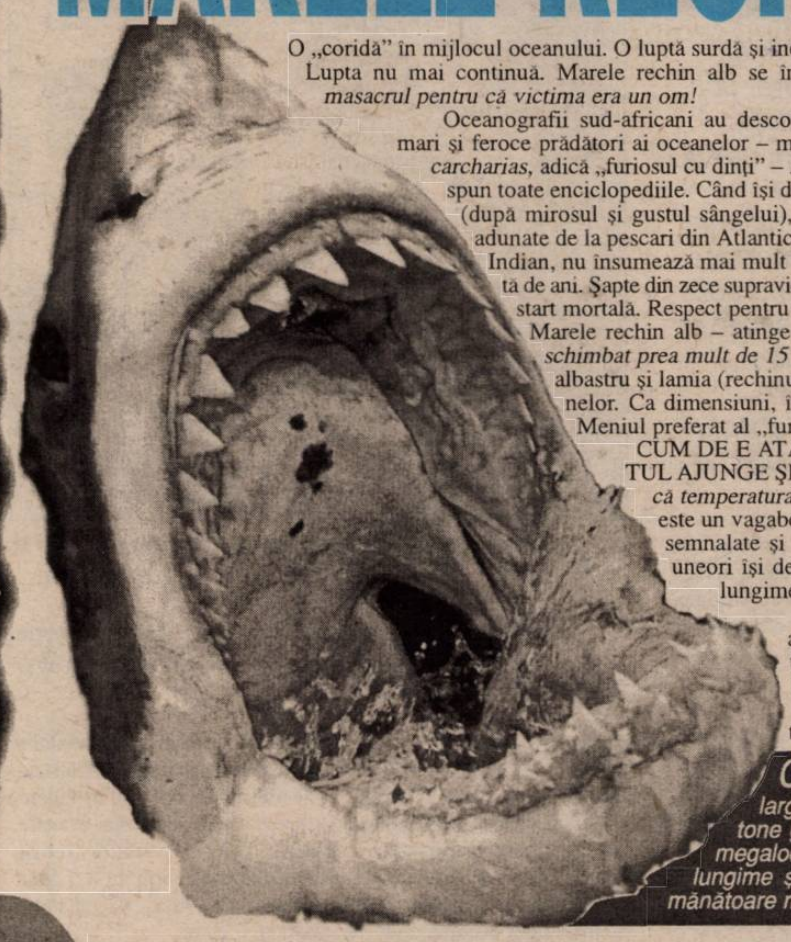

O „coridă" în mijlocul oceanului. O luptă surdă şi inegală între om şi rechin. Surpriză! Lupta nu mai continuă. Marele rechin alb se întoarce în adâncuri, *abandonând masacrul pentru că victima era un om!*

Oceanografii sud-africani au descoperit recent că unul din cei mai mari şi feroce prădători ai oceanelor – marele rechin alb sau *Carcharodon carcharias*, adică „furiosul cu dinţi" – *nu este un temut antropofag*, cum spun toate enciclopediile. Când îşi dă seama că are de-a face cu un om (după mirosul şi gustul sângelui), se retrage. Legendele despre el, adunate de la pescari din Atlantic, Pacific, Mediterana sau Oceanul Indian, nu însumează mai mult de 75 de oameni devoraţi în o sută de ani. Şapte din zece supravieţuiesc, dacă muşcătura n-a fost din start mortală. Respect pentru o specie superioară, care, totuşi, îi pune în pericol existenţa?

Marele rechin alb – atinge în medie 6-7 metri lungime şi 1,5-2 tone greutate – *nu s-a schimbat prea mult de 15 milioane de ani (din Cretacic).* Alături de rudele lui, rechinul albastru şi lamia (rechinul-cârtiţă) e unul din cei mai mari carnivori ai mărilor şi oceanelor. Ca dimensiuni, îl întrece rechinul-pelerin, care se înfruptă doar cu plancton. Meniul preferat al „furiosului cu dinţi" are ca specialităţi foca şi leul de mare.

CUM DE E ATÂT DE AGILĂ O MASĂ GIGANTICĂ DE CARNE (FICATUL AJUNGE ŞI LA 250 DE KG)? *Reflexele uluitoare sunt facilitate de faptul că temperatura corpului este cu 15-18 grade mai ridicată decât a apelor.* Nu este un vagabond al întinderilor albastre, dar exemplare memorabile au fost semnalate şi de vânătorii maltezi, cubanezi sau indieni. Nu este prolific, uneori îşi devorează puii, care au, din primele zile de viaţă, 1-1,5 metri lungime şi 25-30 de kg.

Imaginaţi-vă un cortegiu de 10-11 mii de persoane care aşteaptă să se apropie şi să atingă o femelă găsită moartă la ţărmul Africii de Sud, în zona Capului Bunei Speranţe! Aici s-a dezvoltat un adevărat cult pentru ucigaşii cu sânge cald, protejat de lege. Un monstru zeificat şi căzut pradă compătimirii – marele rechin alb.

Cel mai mare rechin alb capturat vreodată (în largul Maltei, la 17 aprilie 1987) a avut 7,13 m lungime şi 3 tone greutate. Se apreciază că rechinul-gigant, Carcharondon megalodon, care trăia acum 15 milioane de ani, atingea 14 m lungime şi o greutate de peste 5 tone. Astăzi, dimensiuni asemănătoare mai are doar rechinul-balenă (femelele).

Au fost odată ca niciodată...

VIERMI cu cinci ochi

Ciudată a mai fost şi evoluţia vieţii pe Pământ! O fosilă adăpostită într-un strat tectonic mediteranean a fost descoperită OPABINIA, specie de viermi trăitoare acum 5 milioane de ani. Semne particulare? Cinci ochi plasaţi de-a lungul trupului doldora de tentacule şi o trompă cu funcţii sexuale şi de autoapărare. O greşeală a naturii? Nicidecum, natura nu greşeşte. Pentaochiosul vierme supraveghea astfel mediul marin din toate direcţiile posibile, aşa cum „n" camere video sunt plasate într-o bancă. Cu trompa dirija ovulele alesei inimii lui spre punga cu spermatozoizi din celălalt capăt al corpului, masculul-opabania rămânând astfel însărcinat. Oare cât de complex era sistemul lui nervos central al acestui „flecuşteţ" al naturii?

ATLAS

Muntele ATHOS

Agion Oros, adică Muntele Sfânt (în greceşte) – masiv atingând 2033 metri altitudine şi aflat în peninsula Calcidică, nord-estul Greciei – este un foarte important şi renumit centru al ortodoxiei. Încă din secolul VII d.Ch., aici a apărut un puternic nucleu creştin hesichasmic (de la hesukhia = pace, şcoală de spiritualitate ortodoxă bazată pe contemplare şi invocarea lui Iisus Christos), consolidat de un puternic sistem monahal format din călugări şi cenobiţi (călugări trăind în comunitatea civilă). În secolul X, deja existau aici numeroase mănăstiri, între care şi cea înfiinţată de Sfântul Athanase în anul 963, „Grande Lavra" (în traducere liberă „Marele drum intim către Dumnezeu"). Deţinând inestimabile valori artistice ale ritului ortodox grec şi slav, ca şi numeroase manuscrise liturgice, Athos a cunoscut multe frământări, datorate mai ales războaielor din zonă. Astăzi, Muntele Athos este republică confederală sub protectoratul politic al Greciei şi sub jurisdicţia canonică a Patriarhatului de la Constantinopole. Se apreciază că trăiesc aici aproximativ 1500 de călugări şi preoţi, faţă de 15 mii în secolul XVI.

(Foto: Mănăstirea Sf. Pantelimon de pe Muntele Athos)

SARCOFAGE TRANSPARENTE

Răşina conifere lor (ambra, secreţie datând încă din oligocen, acum 23 milioane de ani) poate surprinde mici vietăţi, curmându-le viaţa dar conservându-le într-un mod spectaculos trupul. Acesta este înveşmântat într-un strat transparent de culoare galbenă, extrem de rezistent la intemperii şi la variaţiile de temperatură. Ambra galbenă (numită astfel pentru a fi diferenţiată de „ambra gri", secreţie intestinală a caşaloţilor folosită la parfumuri), poate deci „îmbălsăma" micuţe necuvântătoare ce trăiau pe vremea când omul nu popula încă planeta. Astăzi, aceste raritaţi artistice naturale sunt vândute la licitaţie pentru sume variind între 10 şi 20 de mii de dolari.

NATURA-ARHITECT

„CATEDRALE" SUBTERANE

Chiquibul-Guatemala

Acum 800 de mii de ani, râul Chiquibul – care izvorăşte din Munţii Maya ai Americii centrale – şi-a început opera de sculptor al scoarţei predominant calcaroase de sub junglă. Cu o tenacitate demonică, cursul de apă verde-întunecat a ajuns să zămislească cel mai mare laribint de grote din emisfera vestică, în care numai coridorul principal are peste 37 de kilometri. Cele patru grote principale au plafoanele situate la înălţimi de 60-80 de metri şi sunt ornate cu adevărate turnuri stalagmitice proporţii ciclopice, 8-12 metri. Uluitoare este măiestria calcarului de a se lăsa modelat riguros geometric de inspiraţia apelor, care se revarsă de câteva ori pe an. Artă în mişcare! Uriaşele columne sunt împodobite cu mărgele de lacrimi calcaroase prelungi şi ascuţite, care cresc cu un metru la fiecare zece mii de ani. La adâncimi variind între 60 şi 180 de metri sub fostul imperiu Maya, există o imensă varietate faunistică. În „odăile" superioare, unde se mai strecoară aerul tropical, e multă animaţie, dar în zonele reci predomină miile de fosile congelate ale liliecilor-vampiri, cu vechimi de 5-10 mii de ani. Sanctuarul Xibalba („lumea subterană" în dialectul mayaşilor) are 50 m lăţime şi 25 metri înălţime. Odinioară, acum cinci veacuri, preoţii mayaşi oficiau aici ultimele ritualuri ale unei civilizaţii agonizând din motive încă nedesluşite.

Urmele altarelor de sacrificiu sunt conservate cu pioşenie de natură.

Pereţii atât de abrupţi, cuprinşi parcă de o sobrietate religioasă, îşi datorează arhitectura rigidă, aducând aminte de stilul gotic, şi valurilor de cutremure ce-au tulburat liniştea Americii centrale. De aceea, nici o hartă a grotelor-record Chiquibul nu este definitivă. Mai ales că, în sezonul ploilor, râul devastează magnificul labirint subteran, ca un artist ce se dezlănţuie nemulţumit asupra propriei opere. „Catedralele" sunt şi depozitarele rămăşiţelor unor specii necunoscute, trăitoare în aceste zone acum peste zece mii de ani. *Ursul cavernelor* din varietatea Tremactos floridanus se refugia aici pentru a-şi creşte puii. *Crocodili gigantici* mişunau prin galeriile superioare, loc de reproducere pentru numeroase specii de peşti...

Chiquibul, văzut de mayaşi ca un infern, iar de speologi ca un paradis conservat de pe vremea când neadertalienii populau centrul Europei, este oaza de sub junglă unde natura imită ambiţiile faraonilor şi fantezia suprarealismului.

- *Cel mai mare labirint cavernicol din lume este Peştera Mamuţilor, Kentucky (SUA), cu 560 kilometri cartografiaţi.*
- *Cea mai mare sală de peşteră are o lungime de 700 de metri, lăţimea de 300 metri şi o înălţime maximă de 70 de metri; ea se află sub masivul Lubang-Mulu, în Malaesia. S-a calculat că poate servi drept garaj pentru 7.500 de autobuze.*
- *Cea mai înaltă stalagmită are 32 de metri – pestera Kranohorska, Cehia.*
- *Cea mai lungă statactită are 59 de metri – pestera Cueva de Nerja, Spania.*

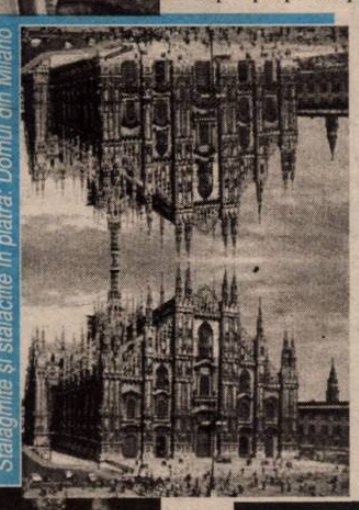

Stalagmite şi stalacite în piatră: Domul din Milano

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

SPECTACOLUL din adâncuri

MIHAELA DOROBANȚU

SPECTACOL

Sub apele mărilor cresc în unele locuri păduri uriașe, posibili furnizori de cele mai diferite materii prime pentru om.

Sud și Nord

Fără păsări care să-și facă cuibul pe ramurile copacilor, fără oameni care să adune crengi pentru foc, sub apele mărilor și oceanelor Terrei se ascund uneori imense păduri de alge. Le găsim astăzi de-a lungul coastelor câtorva țări: Chile, Peru, Antarctica, Africa de Sud, Tasmania, Noua Zeelandă, Canada... Și mai ales în California, unde combinațiile cu totul speciale de curenți marini și condiții atmosferice aduc un element în plus: o faună extraordinară, făcându-i pe înotătorii care se avântă printre ele să creadă că au pătruns într-o lume de poveste. În care putem întâlni plante și pești unici în tot ce omul cunoaște în flora și fauna pe care a descoperit-o și studiat-o vreodată.

Transsexual!

Putem admira doi dintre peștii care populează mările din zona californiană. Primul se numește... „Garibaldi" și este unul din peștii-simbol ai Californiei. Masculul își face culcușul printre algele gigant și supraveghează două-trei săptămâni ouăle până când acestea se deschid.

Cel de-al doilea este un pește... transsexual! I se spune „peștele cap de oaie". Are o lungime de peste un metru și se hrănește cu mici crustacee și moluște. Interesant este că până la vârsta de 7-8 ani este femelă. După aceea ovarele i se transformă în testicule și devine mascul.

Lumea uriașilor

Înălțimile atinse de alge pot fi cu adevărat excepționale. Cea mai comună dintre cele aproximativ 20 de specii clasificate de specialiști, *Macrocystis pyrifera*, poate atinge o înălțime de 60 de metri, adică este cu 16 metri mai înaltă decât Statuia Libertății! Și ajunge la această înălțime în numai trei sau patru luni, de vreme ce ea crește cu aproximativ 50 cm pe zi. Doar că viața lor e scurtă – mor după patru-cinci ani... Întrebarea interesantă este însă care poate fi originea acestui adevărat gigantism.

Asemănătoare și totuși diferite

În fond, structura celulară a *Macrocystis* este aceeași, indiferent unde crește alga. Și totuși în Marea Mediterană înălțimea sa atinge doar un metru iar în Marea Mânecii nu depășește trei metri. Explicația acestor diferențe enorme nu este una simplă. Pădurile de alge – pădurile de kelp, cum mai sunt numite – sunt rezultatul unui proces evolutiv extrem de îndelungat și al unei fericite coincidențe, în cazul că aceasta are cu adevărat loc, de factori. Este vorba de schimburile continue posibile datorită puternicilor curenți submarini, schimburi care îmbogățesc zona în substanțe nutritive și accelerează procesele metabolice.

SANCTUARUL MEDICI

IRINA STOICA

Sanctuarul familiei Medici, aflat alături de biserica San Lorenzo din Florența este un complex arhitectonic de mare frumusețe, câștigându-și faima, în special prin statuile lui Michelangelo aflate aici.

Mausoleul impresionează în primul rând prin exterior – o cupolă asemănătoare cu cea a unei catedrale – de formă octogonală cu îmbinări fine. Interiorul este în primul rând o criptă largă, adăpostind somptuoasa Capelă a Principilor, co-mandată de Ferdinand I în 1602. Lucrul a început doi ani mai târziu după un plan

al lui Matteo Nigetti, cu participarea lui Buontalenti și continuat mai bine de un secol. Pereții marelui octogon sunt acoperiți în întregime cu marmură și pietre semiprețioase, iar efectul este spectacular. În pereți sunt încastrate sarcofagele a șase mari duci Medici. Impresionante sunt cele două statui de bronz aurit ale lui Ferdinand I și Cosimo al II-lea, realizate de Ferdinand Tacca. Tot în decorația capelei sunt incube 16 steme ale cetăților toscane, iar altarul, recent construit conține piese originale reprezentând perioade diferite. Cupola este împodobită cu fresce de Petro Benvenuti reprezentând scene din Vechiul și Noul Testament. Un coridor conduce spre Noua Sacristie și frumoasa capelă construită de Michelangelo pentru viitorul papă Clement al VI-lea. A fost prima experiență în arhitectură a marelui maestru și a lucrat la ea din 1520 până a părăsit Florența în 1534, după moartea protectorului său. Capela nu a fost totuși terminată. Încăperea pătrată, cu ornamente de marmură și piatră, este, de asemenea, împodobită cu nișe, ferestre, arcade. Dintre mormintele de aici, singurele complete sunt ale lui Giuliano duce de Nemours, al treilea fiu al lui Lorenzo Magnificul, și cel al lui Lorenzo, duce de Urbino. Cele două morminte „gemene" se bucură de o arhitectură splendidă, sarcofagele fiind decorate cu vestite statui alegorice. Deasupra acestora există câte o altă statuie reprezentându-i pe cei doi. Giuliano este înfățișat ca un războinic antic, în cuirasă, și se pare că statuia nu seamănă întru totul cu personajul respectiv. Michelangelo nu a avut modelul propriu-zis și l-a sculptat după tablourile făcute de Allori și Bronzino. Pe sarcofag sunt reprezentate Noaptea, surprinsă în somn și Ziua cu brațele răsucite și fața parcă neterminată. Alături Lorenzo, purtând un coif de războinic, este înfățișat într-o atitudine meditativă de unde și denumirea „Gânditorul". Sarcofagul este împodobit cu statuile reprezentând Amurgul și Zorile. Mormântul lui Lorenzo Magnificul și al fratelui său Giuliano a fost terminat de Vasari. Deasupra lui se află o splendidă Madona cu Pruncuș de Michelangelo și două statui ale unor elevi ai marelui maestru, reprezentându-i pe Sfântul Cosma (Montorsoli) și sfântul Damian (Rafaelo de Montelupa).

Spitalul fără bacterii

Folosit de multă vreme în amenajarea interioarelor, Corian – un material sintetic fără pori, omogen, pus la punct de concernul american DuPont de Nemours – și-a găsit de curând o nouă utilizare. Societatea franceză Chappaz a

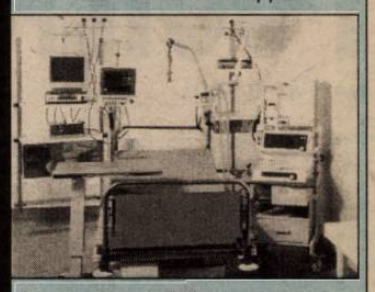

început comercializarea acestui material dotat cu proprietăți bactericide. Primele interesate se dovedesc a fi spitalele – clanțele și tăbliile paturilor confecționate din Corian bactericid sunt deja prezente în unele spitale, ținând seama de faptul că aceste accesorii constituie mijloacele preferate de bacterii pentru transmiterea maladiilor nosocomiale. Alte locuri sensibile, cum sunt pereții sălilor de anestezie, de operații sau de terapie intensivă, vor beneficia în curând de acoperire cu plăci de Corian bactericid. Acest material este compus din rășină acrilică – o treime, și din minerale naturale – printre care trihidratul de alumină, derivat din bauxită. Aspectul și strălucirea Corianului amintesc de cele ale marmurei, fără a avea însă la atingere răceala acesteia. În plus, el se poate prezenta în nenumărate culori, astfel încât pot fi adaptate în funcție de dorințele utilizatorilor. Produsul bactericid încorporat în masa Corianului este repartizat omogen și nu-și pierde proprietățile active o dată cu trecerea anilor, întrucât prin folosirea unor tampoane de curățare ușor abrazive se eliberează noi particule din substanța activă.

Pașii umanoizilor

Un robot biped antropomorf, Bip 2000, este prezent la expoziția universală de la Hanovra. El este

creația specialiștilor de la Institutul Național de Cercetări în Informatică și Automatizări (INRIA) din regiunea Rhone-Alpes (Franța). Ambițiile lui Bip 2000 sunt cu totul altele decât cele ale confraților lui japonezi. Nu este vorba de a fi un umanoid complet, nici de a avea o completă autonomie, ci de materializarea unei noi concepții a picioarelor, cuplate la noile tehnici de comandă-control. Picioarele lui Bip 2000 sunt dotate cu două articulații la gleznă, o articulație la genunchi și un bazin cu șapte grade de libertate. Scopul principal al noului robot este cel de suport de cercetare și experimentări avansate. (A.H.)

Nebuloasă X

În imaginea alăturată poate fi admirată Nebuloasa Crabului așa cum n-a mai fost văzută până acum – în spectrul radiațiilor X. Imaginea a fost realizată de satelitul american

Chandra, care este dotat cu cel mai performant telescop cu raze X. Nebuloasa Crabului, rămășița a unei stele foarte masive care a explodat în anul 1054, are în centru – potrivit noii imagini – un pulsar care se rotește de mai bine de 30 de ori pe secundă. Acesta e tot ce-a mai rămas din steaua explodată, care s-a prăbușit în ea însăși. Dârele albe de-o parte și de alta a pulsarului nu sunt altceva decât jeturi de particule foarte energetice pe care pulsarul le expulzează cu viteze apropiate de viteza luminii. Inelul ce înconjură pulsarul, pentru prima dată observat, ar putea fi o undă de șoc provocată de ciocnirea dintre materia ejectată din pulsar și nebuloasa de gaz. (A.H.)

Viitorul aparține spațiului

Un NOU MODUL pentru „ALPHA": ZVEZDA!

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Mai întâi un „detaliu" financiar: deoarece au trebuit modificate și actualizate planurile de desfășurare a Stației Spațiale Internaționale „ALPHA" prin reorganizarea amplasării modulelor și a nodurilor din compunerea acesteia, firma BOEING a solicitat amplificarea valorii contractului cu NASA cu suma de 26,3 milioane $, care aduc acest contract la suma totală de... 9,2 miliarde $!

Conform raportului întocmit în comun de membrii echipajului ruso-american sosit în aprilie a.c. la bordul Stației ALPHA cu naveta ATLANTIS – Susan Helms și Iuri Usaciov –, au fost inspectate modulele UNITY și ZARIA și au fost aduse la bord noi echipamente, calculatoare, baterii, ventilatoare, extinctoare, detectoare de fum etc. După analiza acestui raport, precum și a celui elaborat de Comisia guvernamentală numită pentru analiza cauzelor celor două accidente petrecute la ultimele două lansări de rachete purtătoare PROTON din anul 1999, Agenția pentru aviație și spațiu a Rusiei, a anunțat că în luna iulie este în măsură să lanseze și să participe la cuplarea cu stația ALPHA, modulul de serviciu ZARIA.

Întârzierea lansării modulului de serviciu ZARIA a fost provocată de necesitatea ca cel de al doilea etaj reactiv al rachetei lansatoare PROTON să fie dotat cu motoare-rachetă modificate corespunzător pentru creșterea fiabilității ansamblului; verificarea rezultatelor obținute după această fiabilizare a fost programată prin două lansări de rachete PROTON modificate, care trebuiau efectuate anterior satelizării modulului de serviciu ZVEZDA. După cuplarea cu modulul ZARIA deja existent pe orbită, ZVEZDA face ca ansamblul spațial să depășească 37 m în lungime și să posede o greutate de aproape 40 de tone(!); ZVEZDA va găzdui principalele sisteme ale Stației ALPHA destinate întreținerii vieții: rezerve de aer, de apă, de alimente, instalația de regenerare a micro-atmosferei stației etc. Cuplarea cu ansamblul spațial deja existent pe orbită, va fi în sarcina unui echipaj mixt, ce va fi adus pe orbită de o navetă spațială americană. Savanții ruși au făcut deja circa 450 de propuneri de experimente la bordul modulelor rusești din compunerea Stației ALPHA, dintre care au fost reținute, ca fiind interesante și utile științei, 295 teste!

Despre experimentele științifice propuse pentru a fi derulate în modulele-laborator ale Stației ALPHA, într-un alt articol...

(Va urma)

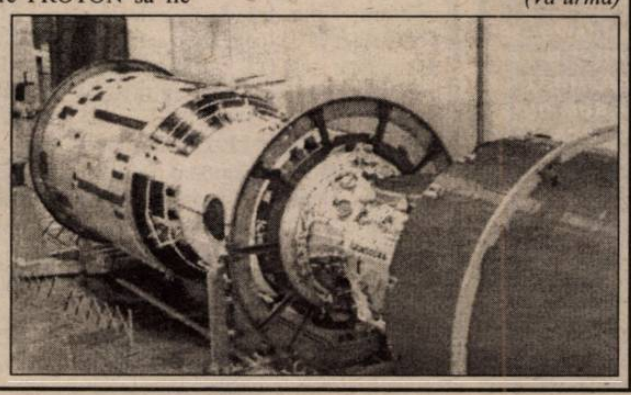

Fotografii de la cititori

«Păpușile în dialog»

ELENA STAN - Ploiești

Yeti – oamenii zăpezilor

FOSILA VIE?!

DAN APOSTOL

O altă semnalare de prestigiu a fost făcută la 8 noiembrie 1951. Alpiniştii Eric Shipton, Michael Ward şi şerpaşul Tensing Norke se întorceau la amiază dintr-o tentativă de stabilire a unor trasee de asalt ale Everestului. Era o zi senină, foarte geroasă. Cei trei au început traversarea Gheţarului Menlung la altitudinea de 5800 metri. Aproape de creastă au găsit amprente clar imprimate în zăpada îngheţată. Erau umanoide, dar măsurau 46 cm lungime, 33 cm în partea cea mai lată a labei şi dezvăluiau faptul că fiinţa acea avea doar patru degete la picioare.

IPOTEZĂ

*„Făptura căreia îi aparţineau urmele este o primată uriaşă, probabil un **Giganthopithecus,** specie considerată dispărută acum un milion de ani..."*

Pentru comparaţie, Shipton şi-a alăturat pioletul de câteva urme şi le-a fotografiat din mai multe unghiuri ca să arate că degetele şi călcâiul aveau contururi foarte net decupate în zăpadă, neafectate de dezgheţ sau de o eventuală alunecare a labei care lăsase amprenta.

Profesorul John Napier, un renumit antropolog, altminteri sceptic cu privire la „Yeti", declara despre fotografiile lui Shipton: „Aici se exclude total ipoteza unei contrafaceri sau a unei confuzii. Amprentele nu sunt umane şi nu aparţin nici unei maimuţe cunoscute ştiinţei. Nici un mamifer sau o altă creatură mare dintre speciile terestre nu are o asemenea amprentă... este una dintre cele mai şocante dovezi ale faptului că zoologii au o problemă nerezolvată"

Examinând fotografiile şi mulajele realizate de Shipton după amprente, zoologul W.Tschernezsky, membru al Queen Mary College din Londra, a opinat că „făptura căreia îi aparţineau urmele este o primată uriaşă, bipedă, probabil un *Giganthopithecus,* specie considerată dispărută acum 1000000 – 500000 de ani ".

În 1954, o expediţie engleză organizată de ziarul *„London Daily Express"* şi condusă de cercetătorul Charles Stonor, a căutat timp de trei luni faimoasa creatură. A descoperit numeroase urme de picioare humanoide, precum şi excremente de o mărime şi o compoziţie care le făcea imposibil de atribuit vreunui animal cunoscut.

La 27 iunie 1954, revista franceză *„Radar"* publica mărturii strânse de un participant englez la expediţia Lordului Hunt din 1953, privitoare la atacul din acea perioadă al unui mascul mare de „Yeti" asupra unei tabere de nepalezi aflată la 60 km sud de Vârful Everest.

În 1955, abatele Bordet, conducătorul unei expediţii finanţate de Institutul Geologic din Paris a fotografiat în Himalaya trei seturi de urme humanoide enorme, întinzându-se pe o lungime de peste un kilometru şi dispărând într-o râpă impracticabilă. Specialiştii francezi sunt de părere că ele aparţin indiscutabil unei primate dintr-o specie necunoscută.

În 1957 s-au organizat în Himalaya două expediţii (una americană, condusă de Zom Sleek şi una engleză, distanţată din nou de *„London Daily Express");* în 1958 le-a urmat o expediţie scoţiană; în 1959 o nouă expediţie americană. Toate au avut ca scop capturarea unui „Yeti" şi toate n-au găsit decât urme în zăpadă şi dovezi de locuire ale unor peşteri situate la altitudini de 2000 – 5000 m. Însă nici una dintre aceste expediţii nu a putut acoperi mai mult de câteva sute de kilometri pătraţi şi nu a rămas în zonă decât 2-6 luni, cercetările nefiind deci extrem de precise.

Amprente ale spiritualităţii noastre

Schitul Iezerul

Aflat pe teritoriul oraşului Olăneşti, în Munţii Cheii din judeţul Vâlcea, schitul Iezerul se înalţă pe malul unui râu, într-un colţ de natură sălbatic.

Alexandru Odobescu aminteşte că, după tradiţie chiar Mihai Viteazul a lăsat aici o bună parte din vistieria sa şi că, după uciderea acestuia pe Câmpia Turzii, locaşul a fost jefuit şi 300 de călugări au fost omorâţi. Existenţa vechiului schit, aflat ceva mai sus de peştera Sfântului Antonie este atestată în 1459 şi 1501 când Radu Voievod cel Mare acorda venituri mănăstirii Iezerul.

Mircea Ciobanul (1545-1559) şi soţia sa Chiajna încep în 1559 construcţia unei ctitorii pe aceleaşi locuri. Aceasta este terminată în 1567-1568, după moartea voievodului. Pisania din 1720 menţionează vremurile grele prin care a trecut Iezrul, care în 1700 era deja pustiu.

Biserica având hramul „Intrarea în Biserică" a fost rezidită între anii 1693-1705 pe o nouă vatră de Antonie Schimonahul şi de episcopul Ilarion al Râmnicului, care însă a fost caterisit fiind considerat favorabil unioţilor. Ea are formă de navă, catapeteasmă de zid, o uşă laterală la nord şi a fost sfinţită înainte de fi zugrăvită. Pictura a fost terminată abia în 1720. Între 1865-1870, biserica a fost restaurată iar în 1881 se zugrăvesc din nou tinda şi o parte din altar şi se scrie pisania, lucrarea fiind executată de Moise Zugravul.

Între 1909-1912 episcopul Ghenadie face îmbunătăţiri importante locaşului. Acum este zugrăvit în întregime altarul, este înălţată clopotniţa unde sunt aşezate două clopote, sunt reparate chiliile. Alte reparaţii importante au fost făcute în 1970, această mănăstire de călugăriţe fiind unul dintre cele mai frumoase locaşuri de închinăciune din Sfânta Episcopie a Râmnicului şi a Argeşului.

IRINA STOICA

NEMURITORII de sub piramide

DORIN MĂRAN

Frescele şi picturile murale ale Cetăţii Teotihuacan care reprezintă personaje misterioase asimilate zeilor, au convins cercetătorii că ar fi vorba de o societate pacifistă, condusă de preoţi. Descoperirile cadavrelor legate cu mâinile la spate au dat însă peste cap teoriile legate de locuitorii din Teotihuacan. Este foarte dificil să faci lumină într-o cultură atât de misterioasă şi contradictorie, cu atât mai mult cu cât nu ar fost descoperite nici un fel de documente care să vorbească despre această societate. Faţă de vecinii lor maya aflaţi la sud, locuitorii Cetăţii Teotihuacan nu cunoşteau scrisul. Piramida Lunii a fost cercetată de-abia în 1998 când încep săpăturile în subsolul piramidei. Sub milioanele de metri cubi de pământ, au fost săpate şi consolidate o mulţime de tuneluri. Cu toate măsurile de securitate exista pericolul unor surpări. Lucrările au încetat în momentul în care au început să se audă primii paşi ai turiştilor care se aflau deasupra capetelor muncitorilor şi arheologilor. Primul mormânt descoperit a fost intact. În el era aşezat un bărbat de sorginte aristocratică, având în vedere bogăţia ofrandelor care îl înconjurau. Printre ele figurau rămăşiţele pământeşti ale unor cadavre de jaguar aflate în cuşti. După exhumarea altor trei schelete umane s-a procedat la datarea lor cu carbon 14. Cei patru bărbaţi au fost executaţi prin anii 150 era noastră, perioadă ce corespunde cu cea de-a patra fază din cele şase – a construcţiei piramidei. Ce sens să fi avut aceste sacrificii? Să fi fost legate de practicile rituale? Ori destinate divinităţilor astrale? Deocamdată nu există decât ipoteze. Arheologul şi astronomul american John B. Carlson a încercat să facă o legătură între aceste execuţii şi ciclul planetei Venus. Dar cea mai mare parte a cercetătorilor înclină să creadă că aceşti războinici au fost victimele unor decizii despotice. Învinşii erau sacrificaţi în aceste locuri dedicate fie constructorilor Cetăţii Teotihuacan, fie divinităţilor, fie unor regi sau personalităţi din anturajul regal înmormântate undeva sub milioanele de metri cubi de pământ şi pe care

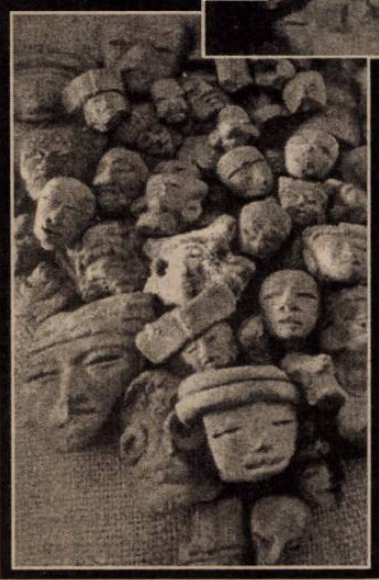

prizonierii de război sacrificaţi trebuiau să-i „protejeze". Temeliile piramidelor ascund multe, multe secrete pe care cercetătorii speră să le desluşească. Cu certitudine aceste necropole subterane reprezintă mărturia unei culturi indigene ai cărei autori au fost obsedaţi de a supravieţui dincolo de moarte.

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

„BALUL SPIONILOR" 2

Continuăm publicarea, în exclusivitate, a altor câteva fragmente din lucrarea „Servicii secrete străine", vol. I (Autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 1999). În acest episod, continuă „balul spionilor" în care vom cunoaşte câţiva protagonişti care dansau după cum li se „cânta" din unele capitale ale fostului „bloc comunist" din Europa răsăriteană. (A.H.)

Serviciile de spionaj cehoslovace au reuşit performanţa de a avea un agent de valoare infiltrat timp de aproape 40 de ani în centrala serviciilor de informaţii militare. *Este cazul agentei Libuse Koller-Candela* (numele de cod „Iris"). Libuse s-a născut în România, dar a trăit în Cehoslovacia, unde a devenit agentă a S.T.B., fiind cunoscătoare a opt limbi (româna, italiana, rusa, engleza, franceza, chineza, ceha şi slovaca). După căsătoria cu Candela, un ofiţer al serviciilor de informaţii militare italiene, aflat la post la Praga, Libuse obţine cetăţenia italiană şi va trăi în Italia. Intervenind decesul soţului, este angajată ca traducătoare la Forte Braschi, sediul central al serviciilor de informaţii militare, fiind totodată, avizată pentru acces la cele mai secrete documente – N.O.S („Nulla Osta Segretezza"), secretele militare de grad zero.

În septembrie 1992, Libuse a fost arestată pentru spionaj politic şi militar. Demascarea ei nu a fost rezultatul activităţii contraspionajului italian, ci un succes al publicaţiei satirice cehe „Rude Kravo" („Vaca Rosie"), care a publicat o listă a colaboratorilor serviciilor secrete, circa 100 de persoane (funcţionari diplomatici sau în diferite organisme strategice) din întreaga Italie.

Actul de acuzare reţine că Libuse a fost o profesionistă a spionajului internaţional, care a furnizat guvernului comunist de la Praga, timp de 40 de ani, secrete ale Republicii Italiene.

Un alt agent al S.T.B. în Italia a fost *Giovanni di Liberto* (numele de cod: „Archivar"), funcţionar la arhiva Companiei „Aeritalia", descoperit în iunie 1990.

O lună mai târziu, carabinierii din Torino l-au arestat *pe agentul G.R.U.* (Serviciile de Informaţii Militare ale U.R.S.S.) *Victor Dimitriev,* sub acuzaţia de spionaj militar şi instigare la spionaj a cetăţenei italiene Maria Antonietta Valente. Activitatea de spionaj dovedită era circumscrisă obţinerii unor secrete rezervate în domeniul tehnologiei informatice, telemetriei şi propulsiei rachetelor. Dimitriev a fost condamnat şi, ulterior, graţiat de către preşedintele Francesco Cosiga.

Dintre agenţii sovietici demascaţi în anii'90, trebuie menţionat şi *Maurizio Aschero,* născut în 1961 (subagent de asigurări, consilier municipal, sponsor al unei echipe de rugby, pictor şi ceramist, dansator şi actor un strălucitor intermediar de afaceri etc), colaborator al ziarului „Pravda", cu numeroase şi permanente contacte în rândul membrilor reprezentativi ai Academiei de Ştiinţe din Italia.

Maurizio Aschero a făcut parte din Consiliul de administraţie al Societăţii ruso-italiene „Lara" SRL, implicată în 1992 într-o afacere internaţională de spionaj, care privea o finanţare din Coreea de Nord a ziarului „Pravda", ale cărui conturi fuseseră blocate printr-o decizie a preşedintelui Elţîn. După demascarea afacerii, Aschero a dispărut subit, împreună cu amanta sa, o rusoaică prezentatoare de modă.

Un alt agent al K.G.B. în Italia a fost *locotenent-colonelul Leonid Kolosov,* corespondent la Roma al ziarului „Izvestia", medaliat cu aur de premierul Giulio Andreotti. Într-un interviu acordat, în luna mai 1992, televiziunii moscovite a relatat despre contribuţia sa la eşecul tentativei de lovitură de stat pregătite în 1964 de De Lorenzzo, când a avertizat, cu două săptămâni înainte, că ordinea statală va fi răsturnată.

Serviciile secrete ale României au fost menţionate în perioada anilor '90 în contextul nominalizării preotului romano-catolic *Luigi Vittorio Blasutti,* numit în 1985 vicar arhiepiscopal de Bucureşti, ca agent al securităţii, sub numele de cod „Iacobescu", Robert Graham, şeful departamentului de securitate al Vaticanului, referindu-se la acest caz, a invitat la prudenţă şi raţiune, spunând că atunci când toţi au fost împotriva tuturor, după documentele comuniste nu este deloc uşor să tragi o concluzie.

■ **Pe urmele lui Moby Dick**

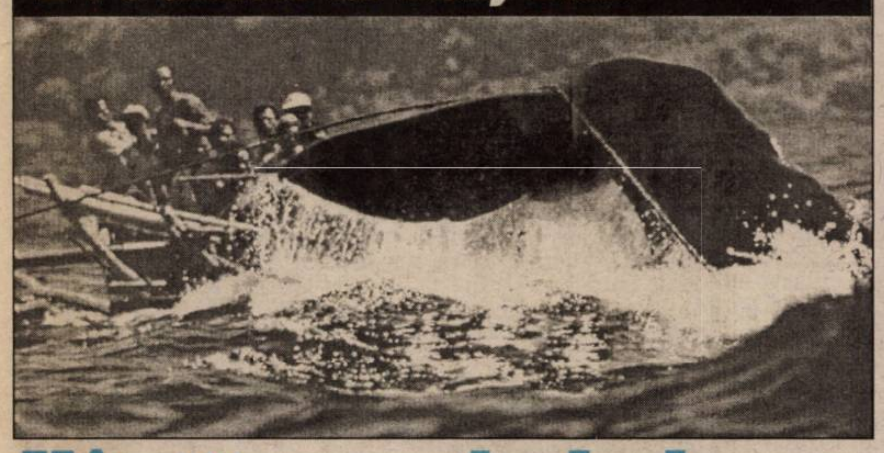

Vânătoare de balene, cu harponul şi cuţitul

Lamalera este numele populaţiei care trăieşte în Lembata – o insulă de dimensiunea unui fir de praf aruncat la suprafaţa oceanului Pacific, în provincia indoneziană Nusa Tenggara, partea sub-orientală a celui mai mare arhipelag al planetei (5193000 km, 13667 insule din care 6000 nelocuite, 76 vulcani activi). Pericolul cel mai mare pentru populaţia care trăieşte în insula Lembata e reprezentat de fenomenele tectonice (cutremure şi erupţiile vulcanilor), urmate de piraterie şi de conflictele interreligioase duse de vecinii de pe Insula Timor. Dar şi mai mare problemă pentru cei 2000 de membri ai comunităţii, împărţiţi în 21 de clanuri, este hrana, deoarece terenurile aride exclud posibilitatea vreunui tip de cultură agricolă. Singura sursă de hrană este marea, cu vietăţile ei: delfini, rechini, broaşte ţestoase, prada cea mare reprezentând-o însă orca. Numai terifianta replică a celebrei Moby Dick poate oferi deodată celor 2000 de suflete o cantitate de carne de 3000 până la 4000 de kilograme. În plus, carnea uscată de balenă poate fi folosită drept „monedă de schimb" pentru achiziţionarea de orez, nuci de cocos şi legume, cultivate de locuitorii de pe insulele învecinate, cu sol mai prietenos. Iar balenele nu se arată în pacificul de Sud decât cinci luni pe an, din mai până în septembrie.

Vânătoarea de balene nu este însă uşoară, mai ales când singurele arme folosite în lupta cu monstrul marin sunt harponul, cuţitul şi... curajul. După lungi zile de pândă în pirogă, echipajul format din 10-12 bărbaţi are şansa să repereze mamiferul care vine să respire la suprafaţa apei. Îl simt după felul cum se mişcă apa. La momentul potrivit, unul dintre vânători, priceput în mânuirea harponului, se aruncă asupra prăzii, cu riscul de a fi zdrobit de o lovitură de coadă sau înghiţit cu totul de fălcile uriaşe. Cunoaşte bine riscul, dar sacrificiul înseamnă hrana pentru 2000 de oameni. Când atacă prada, vizează un punct precis, o arteră situată în apropierea cozii. E musai să o atingă din prima lovitură şi dacă încercarea e reuşită, apa imediat vireză în roşu. Mai departe, o luptă pe viaţă şi pe moarte se angajează între animalul rănit şi întregul echipaj. Reţinut de coarda harponului, mamiferul nu poate coborî în profunzimea apelor, dar începe să se zbată şi să se răsucească, devenind, în special dacă e mascul, de o agresivitate de neimaginat. Vânătorii plonjează în apă, se apropie de monstru şi încep să-l atace cu cuţitele pentru a-i slăbi forţele. Când începe să agonizeze, e târât pe plajă. Membrii echipajului sunt primiţi cu urale de locuitori, urmează o petrecere care durează toată noaptea. În zori, locuitorii insulei pornesc la treabă, decupează şi împart prada. Nimic nu se pierde, totul e recuperat şi distribuit: carnea. sângele, dinţii de fildeş, măduva din oase, grăsimea fină. *(A.P.)*

MORTUL n-a mai înviat...

Ioan Lupu, din comuna Veştem, judeţul Sibiu, a decedat. Nu era bătrân, la cei 55 de ani ai săi mai putea să trăiască mult şi bine. Dar nu i-a fost dat. Jalea familiei a fost cu atât mai mare. Cinci zile l-au jelit rudele, timp necesar pentru ca circuitul legal al hârtiilor să-i oficializeze trecerea la cele veşnice. Despre îmbălsămare nu putea fi vorba, în acel sat.

Când a venit şi ceasul despărţirii, când rudele îşi luau rămas bun, după obicei, cerându-i iertare pentru cele câte i le vor fi făcut în timpul vieţii şi iertându-l la rândul lor, ritual care se însoţeşte de atingerea mâinilor celui răposat, una din rude a simţit o zvâcnire în mâinile înţepenite ale mortului. „E viu, are puls!" – a strigat şi speranţa acestei „minuni dumnezeieşti" s-a transmis şi celorlalţi, care s-au grăbit să cheme salvarea spre a consolida miracolul. Era prima oară când medicii sibieni erau chemaţi nu să constate (cum se întâmplă adesea) moartea unui om viu, ci viaţa dintr-un mort. Din păcate, sosiţi la faţa locului, au constatat că mortul era... mort de-a binelea.

Minunea nu a avut loc. (M.G.)

De la softuri la... popice

NU TE VOR? CUMPĂRĂ-I!

Aceasta este o vorbă veche şi tipic americană: *„If you can't join 'em, buy 'em!"* Un fel de „dacă voi nu mă vreţi, eu vă vreau" a lui Lăpuşneanu. Uşor de spus, însă ceva mai greu de făcut, mai ales dacă este vorba de cumpărare în adevăratul sens al cuvântului, adică necesitând bani mulţi.

O asemenea întâmplare a avut recent loc în Seattle. Aici se află Asociaţia Profesionistă a Jucătorilor de Bowling. Tot aici se află şi unul din fostii conducători ai celebrei Microsoft şi în acelaşi timp un milionar (în dolari, evident), Chris Peters. Ei bine, Dl. Peters, sătul probabil de atâtea softuri câte a făcut la viaţa lui, ca şi de emoţiile pe care le presupune prezenţa în conducerea unei companii de o asemenea amploare şi un asemenea prestigiu ca Microsoft, s-a gândit la ceva.. mai plăcut şi, credea el, mai uşor. Şi cum i-a plăcut toată viaţa bowling-ul şi-a propus să devină membru al menţionatei Asociaţii.

Doar că pentru profesionişti contează în primul rând ca un potenţial membru să se arate a fi la înălţimea pretenţiilor lor, aşa că milionarul Domn Peters a fost obligat să treacă testele. Rezultatul nu a fost însă pe măsura dorinţei. Media popicelor doborâte nu a fost nici pe departe cea impusă de standardele fixate de Asociaţie pentru un jucător profesionist. Aşa că a fost respins.Ceea ce nu l-a descurajat prea mult, drept care a recurs la cealaltă alternativă: a înaintat o ofertă de cumpărare care i-a pus pe gânduri pe membrii Asociaţiei! „Se poate foarte bine să fie un joc cu câştig sigur", a declarat Parker Bohn, câştigătorul titlului de cel mai bun jucător al anului 1999 pentru Asociaţie. Ceea ce nu-i uşurează prea mult aşteptarea lui Chris Peters care stă ca pe ace urmărind decizia celor 2800 de jucători profesionişti care au deveneit membri ai Asociaţiei în primul rând pentru că doboară mai multe popice. Dar cine poate spune ce surprize poate ascunde în mânecă un specialist în computere, mai ales când a trecut prin experienţa unei companii cum este Microsoft! *(M.D.)*

Trăsnetul benefic

Rinaldo M. este un ţăran piemontez de 35 de ani, un bărbat zdravăn, care însă cu 10 ani în urmă îşi pierduse complet vederea în urma unui accident de motocicletă. În primăvara asta stătea pe veranda casei în timpul unei furtuni. Trăsnetele nu-l speriau, aşa că se legăna liniştit într-un balansoar, umplându-şi plămânii cu aerul proaspăt şi răcoarea ploii. Dintr-o dată fu lovit de un trăsnet şi îşi pierdu cunoştinţa. Dus de îndată la spital, fu salvat spre marea bucurie a familiei. Surpriza avea să urmeze însă curând, pentru că, revenind la viaţă, Rinaldo începu „să zărească" lumini. A doua zi descifra contururile şi distingea culorile şi peste o săptămână îşi recăpătă aproape total vederea. Nu poate încă citi nici măcar cu ochelari, pentru că doctorii l-au sfătuit să nu se obosească, dar e fericit că se poate mişca liber şi nu mai este dependent de bastonul alb. (I.S.)

Agresorul sexual era un... rac!

Franţuzoaica Danielle Daurean a făcut autorităţilor o plângere stupefiantă. Ea l-a acuzat pe patronul unui restaurant de lux din Paris că este autorul moral al unei agresiuni sexuale săvârşite de un... rac. În timp ce servea un meniu „de lux", racul din farfurie „excitat" de rotunjimile consumatoarei, a sărit din farfurie ciupind-o de sân. Având un temperament impetuos, femeia a făcut un scandal de pomină în restaurant, acuzându-l pe patron că reputaţia ei a fost pătată sub ochii lumii. Bineînţeles că cea mai mare parte din consumatori a râs copios, ceea ce a accentuat indignarea Daniellei Daurean. Patronul a încercat zadarnic să-i explice un lucru cât se poate de simplu: printr-o manipulare stângace a furculiţei, racul, mort de-a binelea, a „sărit" din farfurie oprindu-se pe decolteul franţuzoaicei. Medicul care a consultat-o n-a descoperit nici o urmă de agresiune pe sân. Doar o mică aluniţă pe care victima a fost obligată să şi-o asume... (D.M.)

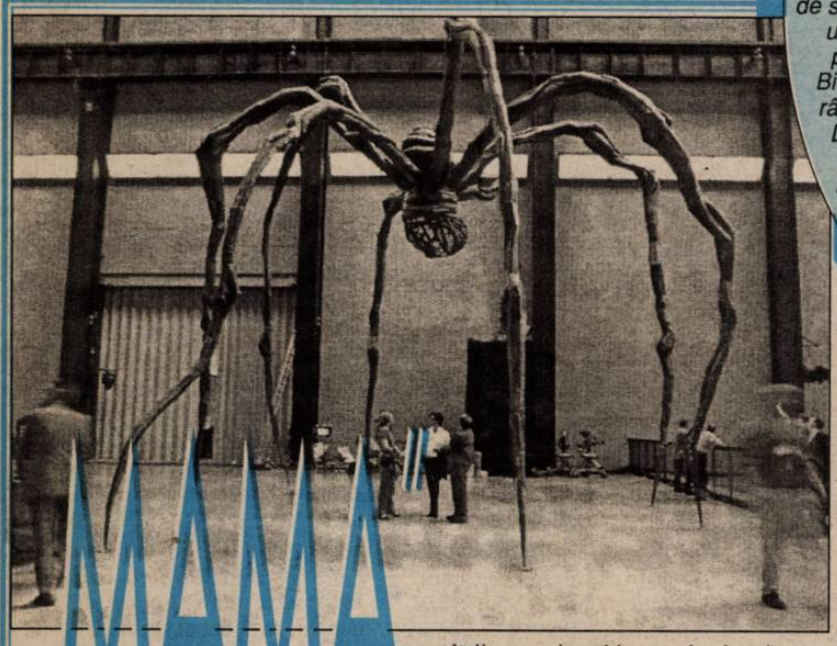

„MAMA"

Pare de necrezut, dar Londrei îi lipsea un muzeu de avangardă. Dar iată că s-a găsit o soluţie, chiar foarte originală pentru rezolvarea acestei probleme. Pe cheiurile Tamisei, clădirea unei vechi centrale electrice, cu aspect de fortăreaţă neogotică, a fost transformată într-unul din cele mai mari muzee de artă modernă şi contemporană din lume – Tate Modern. Cu o suprafaţă de peste 14000 metri pătraţi, unde sunt găzduite 4500 lucrări apaţinând marilor artişti ai ultimului secol, muzeul londonez Tate Modern rivalizează cu Moma din New York şi Centrul Georges Pompidou din Franţa.

Piesa forte a muzeului şi, totodată, şocantă pentru vizitatori, este păianjenul uriaş evadat parcă din „Războiul stelelor", construit din metal. Prevăzut cu un coş în care sunt depuse ouă din metal, acest păianjen sculptat de artista Louise Bourgeois poartă numele „Mama". Louise Bourgeois, franţuzoiacă de origine, s-a stabilit la New York încă din 1938. Considerată în Statele Unite drept o figură majoră a mişcării avangardiste, Louise Bourgeois, în prezent în vârstă de 88 de ani, se dovedeşte a fi, după şase decenii de celebritate, la fel de novatoare, de îndrăzneaţă şi de liberă în modalitatea de exprimare artistică. *(A.P.)*

■ **Happy-end în preajma morţii**

PRĂBUŞIRE DE 18 METRI

Bertrand Joinoux se poate declara un om fericit, deşi viaţa sa a atârnat de un fir de aţă extrem de subţire. Accidentul groaznic pe care l-a suferit în această primăvară i-a schimbat în mod fericit destinul.

În fiece weekend, Bertrand obişnuia să-şi ducă fetiţa pe munte - în zona masivului Jura –, pentru a o obişnui cu natura şi cu ascesiunile. Era divorţat şi doar atunci se putea bucura de compania Juliettei, de 11 ani. În ziua fatidică, tatăl şi fiica au urcat agale pe povârnişuri uşoare, iar pe seară au întins cortul, pregătindu-se pentru cină. Dar mirosul de carne friptă a atras o femelă de urs, care n-a întârziat să apară. Namila a dat buzna peste ei, mormăind pofticioasă şi însoţită de puii ei. Bărbatul n-a mai apucat să tragă nici un foc. Urlând şi gesticulând disperat, a atras atenţia fiarei, apoi a luat-o la fugă, îndepărtând-o de fiica sa paralizată de spaimă. Urmărirea a durat aproape cinci minute. La un moment dat, Bertrand a căzut în gol...

Parcă nu se mai oprea. Simţea cum pereţii abrupţi ai grotei îi sfârtecă trupul, cum oasele îi cedează. Încerca să apuce ceva cu mâinile. Zadarnic. S-a prăbuşit pe o adâncime de aproape 18 metri, într-un fel de puţ natural nesemnalat în nici un fel. Înainte de a leşina de durere, a mai apucat să audă câteva focuri de armă... Când şi-a revenit, era deja ziuă. Stătea chircit, avea dureri atroce la picioarele fracturate, nu-şi putea roti gâtul, umărul drept era dislocat, iar faţa-i era plină de sânge. Aşa a zăcut, cu perioade de veghe şi de somn, nu mai puţin de 96 de ore! Echipei de salvare i-au trebuit peste zece ore pentru a-l aduce la suprafaţă. Tunelul vertical era prea strâmt, nimeni nu putea coborî după Bertrand, iar salvamontiştii bănuiau că are fracturi multiple, poate chiar la şira spinării, ce nu trebuiau agravate. În sfârşit, victima a reuşit să se lege cu mai multe centuri şi frânghii. Apoi, centimetru cu centimetru, a fost tras în sus cu maximă prudenţă. Deşi tot timpul era întrebat de simptome, el nu dorea decât să afle ce-i cu Juliette. Când a ajuns la lumină, Bertrand a leşinat din nou, extenuat. Abia după câteva ore, la spital, a aflat că fiica sa trăsese focurile de armă, scăpase de ursoaică. Apoi s-a întâlnit cu salvamontiştii şi i-a alarmat. Împăcarea cu Sophie a venit de la sine. Spaimă, oase rupte şi o familie refăcută ca prin minune. Mediator? O ursoaică pofticioasă. *(P.I.)*

Săptămâna 7 – 13 iulie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal naţional 8.50 Bacalaureat 2000 12.10 Tenis – Wimbledon (r) 13.10 Teatrul Naţional TV prezintă: „Dulcea povară a celebrităţii" (r) 14.15 CiberFan 15.00 Tenis – Wimbledon 18.00 Pentru dvs., doamnă! 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Ploaia de stele 22.40 Serial: „Farmece" (ep.1) 23.25 Film: „Miss Marple: Hotelul Bertram" (Marea Britanie, 1986).

SÂMBĂTĂ 8.20 Desene animate 9.20 Serial: „Zorro" 11.10 Film: „Prieten la nevoie" (SUA, 1996). Cu: Whoopi Goldberg, Gérard Depardieu 13.00 Arca Marinei 16.00 Tenis – Wimbledon 19.00 Serial: „Hotelul Payne" 19.30 Serial: „Carol şi compania" 20.50 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 23.45 Film: „Minciuni" (SUA, 1992).

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.25 Kiki Riki Miky 10.35 Desene animate 11.00 Viaţa satului 14.00 Naţional TV Bingo Liberty 17.00 Tenis – Wimbledon 19.00 Serial: „Justiţie militară" (ultimul ep.) 20.00 Jurnal 21.40 Film: „Minciuni adevărate" (SUA, 1994). Cu: Arnold Schwarzenegger, Jamie Lee Curtis 0.05 Concert extraordinar Luciano Pavarotti în România.

LUNI 12.00 Surprize, surprize (r) 14.15 Ciberfan 14.30 Tenis – Wimbledon 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Serial: „Ultimele ştiri" (ultimul ep.) 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.50 Jurnal 20.55 Iartămă 21.45 Cu ochii'n 4 22.50 Serial: „Cazuri ciudate".

MARŢI 7.00 Telematinal 11.55 TVR Cluj-Napoca 13.10 Serial: „Justiţie militară" (r) 14.15 CiberFan 15.30 Convieţuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Serial: „Blossom" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Felicity" 23.05 Telecinemateca: „Doi catâri pentru măicuţa Sara" (SUA, 1969). Cu: Shirley MacLaine.

MIERCURI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Cluj-Napoca 13.00 Secolul XX 14.15 CiberFan 16.20 O vedetă... populară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Serial: „Blossom" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Felicity" 22.45 Film: „Contele de Monte Cristo" (partea a II-a). Cu: Gérard Depardieu, Ornella Muti.

JOI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Convieţuiri 16.00 Evrika 17.30 Serial: „Orice e posibil" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Aristocraţii" 21.45 Teatrul Naţional TV prezintă: „Dulcea povară a celebrităţii" 23.05 Secolul XX.

EMIR KUSTURICA
ACASĂ
miercuri, 22,00

acasă

VINERI 10.00 – 12.20 Reluări 13.15 Serial: „Guadalupe" 14.50 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Preferabil cu experienţă... dar nu neapărat" (Marea Birtanie, 1982) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SÂMBĂTĂ 10.00 – 12.10 Reluări 13.30 Doctorul casei 14.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.00 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 19.30 Acasă la români 21.00 Film: „Roiul" (SUA, 1978). Cu: Michael Caine, Richard Chamberlain 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

DUMINICĂ 10.00 Acasă la bunica 12.30 Acasă la români 14.00 Serial: „Verdict: crimă!" 15.00 Film: „Tarzan şi sirenele" 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Serial: „Micuţele doamne" 20.15 Film: „Bye, bye, genialule!" (SUA, 1977). Cu: Peter Falk 21.30 Film: „Harem I" (SUA, 1986, partea I). Cu: Omar Sharif, Ava Gardner 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

LUNI 10.00 – 12.00 Reluări 13.15 Serial: „Guadalupe" 14.50 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Vânătorul" (SUA, 1980) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MARŢI 10.00 – 12.20 Reluări 13.15 Serial: „Guadalupe" 14.50 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 20.55 Serial: „Femeia vieţii mele" 21.45 Film: „Totul despre Eva" (SUA, 1950, partea I). Cu: Bette Davis 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MIERCURI 10.00 – 12.20 Reluări 13.15 Serial: „Guadalupe" 14.50 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Vremea ţiganilor" (Iugoslavia, 1989). Regia: Emir Kusturica 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

JOI 10.00 – 12.20 Reluări 13.15 Serial: „Guadalupe" 14.50 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Imagini într-un ochi de aur" (SUA, 1967). Cu: Elizabeth Taylor, Marlon Brando 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

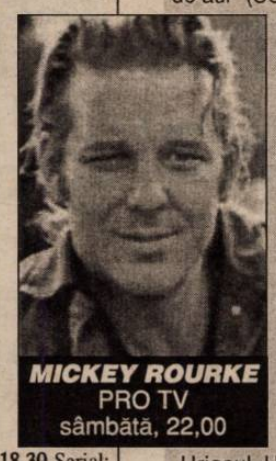

MICKEY ROURKE
PRO TV
sâmbătă, 22,00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.40 Serial: „Până la capătul lumii" (r) 14.30 Film: „Răpirea" (SUA, 1955) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „La limita imposibilului" 21.00 Serial: „Profiler" 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Deşertul groazei" (SUA, 1994) 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „Pe la miezul nopţii" (coprod., 1986) 4.15 Baschet NBA Special.

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.25 Serial: „Conor viteazul" 9.20 Serial: „Lois şi Clark" 10.15 Film: „Bucle de aur" (SUA, 1935). Cu: Shirley Temple 11.30 Serial: „Alesul inimii" (ep.1) 12.10 ProMotor 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Benny Hill" 15.30 Serial: „Hercule" 17.00 Fotbal: Ceahlăul Piatra Neamţ – Real Mallorca 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 22.00 Film: „Nouă săptămâni şi jumătate" (SUA, 1986). Cu: Mickey Rourke, Kim Basinger 23.15 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viaţă de poliţist" 0.30 Film: „Noaptea pasiunii" (Sua, 1997).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Uriaşul Harry" 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Beverly Hills" 14.00 Serial: „Ştirea zilei" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Hercule" 16.00 Superbingo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Film: „Jaful" (SUA, 1990) 21.15 Film: „Sclavia albă" (SUA, 1995). Cu: John Travolta, Harry Belafonte 23.00 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viaţă de poliţist" 0.30 Film: „Fanteziile unei cameriste" (SUA, 1998).

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 12.00 Serial: „Kelly, Kelly" (ultimul ep.) 14.20 Film: „Jaful" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Şah mat" (coprod., 1992) 21.15 Chestiunea zilei 22.25 Film: „Gettysburg II" (SUA, 1993) 0.30 Film: „Prietenie primejdioasă" (SUA, 1986).

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.50 Serial: „Gettysburg" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Protectorii" 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Casa coşmarurilor" (coprod., 1992) 2.00 Film: „Din dragoste pentru un copil" (SUA, 1990).

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan aventurierul" (ep.1) 14.15 Serial: „Specialiştii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Crimă în alb şi negru" (SUA, 1990) 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Lumea lui Wayne 2" (SUA, 1993). Cu: Kim Basinger 2.00 Film: „Vânătoare de naziştI" (coprod.).

JOI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan aventurierul" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Iubire fără vârstă" (SUA, 1999) 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Gremlin 2" (SUA, 1990) 2.00 Film: „Orfanii" (SUA, 1987).

prima

VINERI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 18.30 Impact 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Embryo" (SUA, 1976) 22.00 Serial: „Raven" 23.00 Serial: „Detectivi de elită" 0.00 Sex cu Nadine.

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Sport Magazin 14.30 Exploziv 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Hiroshima: Renaşterea" (SUA, 1990) 22.00 Serial: „Raven" 23.00 Serial: „Detectivi de elită" 0.00 Serial: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 11.30 Serial: „Will şi Grace" 13.00 Motor (r) 15.00 Serial: „Frasier" 15.30 Serial: „Poză la minut" 16.00 Serial: „Creaturi sălbatice" 17.00 Obiectiv 18.00 Focus 18.35 Impact 19.00 Perechea potrivită 19.30 Film: „Separat, dar împreună" (SUA, 1994) 21.30 21 22.00 Film: „Final neaşteptat" (SUA, 1991). Cu: Robert Urich.

LUNI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Juraţii" (SUA, 1990). Cu: Heather Locklear 21.50 Serial: „Aeroportul" 23.00 Serial: „Detectivi de elită".

MARŢI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Inimi în furtună" (SUA, 1994) 23.00 Serial: „Detectivi de elită".

MIERCURI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Afacerile sunt afaceri" (Marea Britanie, 1987) 22.00 Serial: „Duşmanul duşmanului" 23.00 Serial: „Detectivi de elită".

JOI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Clanul Philadelphia" (SUA, 1979). Cu: Jeff Bridges 22.00 Hiturile verii 23.00 Serial: „Detectivi de elită".

JEFF BRIDGES
PRIMA TV
joi, 20.00

tvr2

VINERI 9.30 Trupa DP2 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Grădina lui Cupidon 21.15 Afaceri la cheie 22.10 Film: „Cu orice preţ" (SUA, 1989) 23.40 Armonii clasice.

SÂMBĂTĂ 9.30 Osia lumii 11.35 Care pe care, o nouă provocare! 13.15 Doc.: „Pasiunea mea, natura" 14.15 Serial: „Îngeri buclucaşi" 14.50 Atlas 15.20 Top TVR2 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Serial: „Lumini şi umbre" 20.00 Un secol de cinema 21.00 Film: „Cordier, judecător şi poliţist: Trădat de ai săi" (Franţa, 1998) 21.50 Serial: „Star Trek – Voyager" 23.15 Integrale: Jean-Jacques Goldman.

DUMINICĂ 9.30 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.15 Tip-top, mini-top 12.00 Arca lui Noe 14.15 Serial: „Îngeri buclucaşi" 15.10 Teatrul Naţional TV prezintă: Memoria teatrului 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Film: „Un cetăţean american" (Israel, 1992) 21.00 Film: „Cordier, judecător şi poliţist: Trădat de ai săi" (partea a doua) 21.50 Desene animate 22.20 Teatrul Naţional TV prezintă: „Boală incompatibilă" de Constantin Dicu.

LUNI 12.00 Tip-top, mini-top (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Foame de iubire" (Brazilia, 1968) 21.15 E dreptul tău! 21.45 Sport Plus 23.10 Bucuriile muzicii.

MARŢI 9.30 Trupa DP2 12.30 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Credo 20.45 Spaţiu francofon 21.15 Plus 2000 22.15 Serial: „Poliţie judiciară" 23.10 Omul şi muzica.

MIERCURI 9.30 Trupa DP2 13.00 Desene animate 13.45 Toţi, împreună 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „Un studio în căutarea unei vedete" (România, 1989). Cu: Dorina Lazăr 21.15 Mit şi istorie 22.15 Serial: „Poliţie judiciară" 23.10 Omul şi muzica.

JOI 9.30 Trupa DP2 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.45 Film: „În voia sorţii la New York" (SUA, 1994) 21.15 Turnul de control 22.15 Serial: „Poliţie judiciară" 23.10 Enigmatica Terra 23.40 Armonii clasice.

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Unde mor porumbeii" (SUA, 1990) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Lawless" 17.20 Serial: „Graniţele iubirii" (ep.1) 19.00 Observator 20.00 Film: „Violete albastre" (SUA, 1986). Cu: Kevin Kline, Sissy Spacek 22.45 Party Time - în direct 0.30 Film: „Frumoase, blonde şi bronzate" (Franţa, 1981).

SÂMBĂTĂ 7.00 Film: „Un altfel de Craciun" (SUA, 1996) 9.00 Serial: „Aventuri în junglă" 10.00 Casa de piatră 11.00 Film: „Unde a dispărut Compania a VII-a?" (coprod., 1973) 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" (ep.1) 16.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" (ep.1) 16.30 Clanul Popeştilor 17.30 Serial: „Graniţele iubirii" 19.00 Observator 20.00 Film: „Întâlnire cu surprize" (SUA, 1987). Cu: Bruce Willis, Kim Bassinger 22.00 Serial: „Misiune sub acoperire" (ep.1) 23.00 Party Time 1.30 Film: „Obsesiile trecutului" (SUA, 1995).

DUMINICĂ 8.00 Credinţa şi viaţa 9.00 Film: „Fata de pe Marte" (Canada, 1991) 10.40 Desene animate 12.00 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 14.00 Totul va fi bine 16.00 Film: „Instincte materne" (SUA, 1996) 18.00 Serial: „Labirintul pasiunii" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Marco Polo" (coprod., 1996) 1.00 Film: „Bani falşi" (SUA, 1995).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 11.00 Serial: „Moloney" 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Balonaşe magice" (SUA, 1992) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Labirintul pasiunii" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Marele blond cu un pantof negru" (Franţa, 1972). Cu: Pierre Richard 22.45 Film: „Seminţele viitorului" (SUA, 1996) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Visul unei nopţi de vară" (Marea Britanie, 1996) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Labirintul pasiunii" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un tip cu imaginaţie" (SUA, 1991) 22.45 Film: „Să nu ne enervăm" (Franţa, 1966). Cu: Lino Ventura, Mireille Darc 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Trei fraţi" (SUA, 1996) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Labirintul pasiunii" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Domnişoare de onoare" (SUA, 1989) 22.45 Film: „Ochi pentru ochi" (SUA, 1993) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Uniţi de nevoie" (SUA, 1989) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Labirintul pasiunii" (ultimul ep.) 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Sub soarele Africii" 22.30 Joi TeleEurobingo 2 23.50 Film: „Ochi mincinoşi" (SUA, 1996) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

LINO VENTURA
ANTENA 1
marţi, 22.45

TELE 7 abc

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 În justiţie 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Ţara de dincolo de Bucureşti 0.00 Tentaţii 0.30 Concert.

SÂMBĂTĂ 9.00 Ţara spiriduşilor 11.00 Ţara de dincolo de Bucureşti (r) 13.05 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 17.00 Rendez-vous la TELE 7 19.00 Telejurnal 19.45 Serial: „Derrick" 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Concert 10.00 Domino (r) 12.00 Cântecul şi casa lui 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 19.00 Telejurnal 19.45 Serial: „Derrick" 21.00 Senzaţional 22.00 Cenaclul „Totuşi iubirea".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 Senzaţional (r) 12.15 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Primul pas 19.00 Telejurnal 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Ofsaid 0.15 Nopţi albe.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 24 din 24 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Măştile puterii 0.00 Nopţi albe.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 12.00 Reluări 13.00 Ora unu a venit 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Documentar 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.00 Nopţi albe 1.15 Concert.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.30 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Documentar 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Linia întâi 0.00 Nopţi albe 1.15 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Cine este Erin Brockovich

Erin Brockovich este numele real al unei femei din Statele Unite care a devenit celebră pentru că dovedeşte că ştie întotdeauna să obţină ceea ce vrea; graţie energiei şi tenacităţii sale, a câştigat cel mai mare proces din istoria Americii, intentat companiei de electricitate Pacific Gazs & Electricity. ◆ „Erin Brockovich" este numele filmului inspirat din biografia acestei femei şi semnat de regizorul Steven Soderbergh, film care se anunţă a fi un succes răsunător de box-office; după numai o lună de la lansare, a înregistrat încasări de peste 100 milioane de dolari, doar în America. ◆ Erin Brockovich este cel de-al 25-lea rol interpretat de Julia Roberts, actriţa cea mai scumpă de la Hollywood, plătită cu 22 milioane de dolari pentru prestaţia din acest film.

Şi totuşi, cine este Erin Brockovich?

42 de ani, 1,75 înălţime, picioare lungi şi perfect desenate, bust opulent, păr bogat blond-roşcat, ţinută vestimentară şocantă, menită să pună în valoare cu aroganţă atuurile fizice. Mezina unei familii cu patru copii, termină bacalaureatul în 1978, trece un an prin universitatea din Kansas, obţine o diplomă de marketing în domeniul modei şi alta în artă la Wade Bussiness College, se angajează stagiară la K.Mart din Newport Beach – California, moare de plictiseală şi, la insistenţele prietenilor, se prezintă la un concurs de frumuseţe. Este aleasă Miss Pacific Coast 1981. Avea 21 de ani.

În anul următor, se căsătoreşte cu Shawn Brown, director de restaurant şi curăţător de mochete în momentele de criză financiară. Îl urmează la Reno unde naşte doi copii, azi în vârstă de 16 şi 15 ani. În 1987 divorţează iar în 1989 se căsătoreşte cu Steven Brockovich. Niciodată acceptată de copiii acestuia, cei doi soţi se despart de comun acord în 1990. Cu numai câteva zile înaintea pronunţării divorţului, Erin află că este însărcinată. Incapabil să-şi asume noi responsabilităţi, Steven renunţă în 1995 la orice drept părintesc asupra copilului şi astfel scapă de plata pensiei de întreţinere.

Un „detectiv" foarte sexy

În 1992, Erin lucra într-un mic cabinet de avocatură, cu un salariu de 1000 de dolari pe lună. Din întâmplare, uitându-se prin documente, descoperă că o companie de servicii publice, reprezentând Pacific Gazs & Electricity, contaminează rezerva de apă de la Hinkley, un oraşel cu 3500 locuitori, situat în deşertul Mojave, la distanţă de 150 km de Los Angeles. Se hotărăşte să anunţe locuitorii acestei aşezări de probabilitatea existenţei unei legături între Crom VI – o substanţă cancerigenă folosită în scopul reducerii corodării instalaţiilor sistemului de răcire a apei – şi apariţia unor probleme de sănătate cum ar fi sângerări nazale, malformaţii ale oaselor, cancere pulmonare... Nu ezită să bată din poartă în poartă şi să şocheze lumea nu doar cu tema de gândire pe care le-o oferă, ci şi cu apariţia destul de sexy în rochii bine mulate pe trup, cu decolteuri provocatoare. Epatat de ideea ei, Ed Masry, un avocat care o angajase ca secretară în 1991, o încurajează să ţină sub observaţie cazul şi i se alătură în demersuri, în ciuda lipsei lui de experienţă în domeniu... În 1994, Erin află că o altă filială a companiei de gaz şi electricitate, din Kettleman City, California, riscă să provoace o poluare identică. Reuşeşte să-l determine pe patronul firmei s-o însoţească la faţa locului şi constată prezenţa aceloraşi semne ucigaşe pe care le întâlnise şi la Hinkley în natură. Neobosită, continuă investigaţiile pe cont propriu, coboară şi urcă în puţuri de apă, strânge broaşte în agonie din piscine, ia probe din rezervoarele de apă, adună praful alb de pe copaci, rămas în urma evaporării apei... Analizele spun mereu acelaşi lucru: apa e contaminată.

Verdict: Vinovat

După nouă luni de investigaţii, Erin şi Masry consideră că au adunat suficiente probe pentru a fi prezentate în faţa justiţiei, aşa că deschid proces împotriva companiei Pacific Gazs & Electricity, sub acuzaţia că poluează apa cu un produs cancerigen. În 1996, s-a dat verdictul: compania a fost obligată să plătească 333 milioane de dolari unui număr de 600 muncitori din propriile uzine care făcuseră plângeri că s-au îmbolnăvit din cauza Cromului VI, firma de avocatură a lui Masry a primit 40 milioane de dolari, din care Erin a încasat, net, un milion. După ce a înapoiat părinţilor săi banii pe care aceştia îi cheltuiseră de-a lungul anilor pentru întreţinerea fiicei lor şi a copiilor acesteia, Erin şi-a cumpărat o casă cu cinci camere în Agoura Hills, California, unde locuieşte împreună cu actorul de 34 de ani Eric Ellis, care i-a devenit soţ în martie 2000.

Şantaj sub ochii F.B.I.

Succesul repurtat în proces, ca şi cel al filmului care-i evocă viaţa i-au adus lui Erin şi ceva probleme; în complicitate, doi foşti bărbaţi din viaţa ei (primul ei soţ şi Jorg Halaby, un fost amant) s-au gândit să scoată ceva bani de la aceasta, sub ameninţarea că, în caz contrar, vor da publicităţii aspecte inedite, deloc lăudabile, din viaţa lui Erin. Solicitarea s-a făcut la telefon. Pe 26 aprilie, foarte siguri că au dat lovitura, cei doi bărbaţi, însoţiţi de avocatul lor, s-au prezentat la biroul prietenului şi avocatului lui Erin, acelaşi Ed Masry care i-a fost alături în marele proces, pentru a-şi ridica banii. În schimbul unui acord semnat prin care se garanta tăcerea în schimbul banilor, bărbaţii au ridicat două cecuri, unul de 30000 de dolari, altul de 280000 de dolari... dar sub supravegherea camerelor video instalate în încăpere de agenţii FBI pe care Erin îi prevenise.

În prezent, Erin Brockovich este director de cercetări la cabinetul de avocatură al lui Ed Masry, unde munceşte 15 ore pe zi, în atenţie având 7 noi litigii privind poluarea cu Crom VI. Acum, Erin nu mai poate bate din poartă-n poartă ca o necunoscută, pentru a vorbi cu oamenii. Celebritatea îi stânjeneşte uneori munca de cercetare şi adunare a probelor.

Julia Roberts, tratată ca un bărbat

Revista americană „Forbes" spune despre Julia Roberts că este „cea mai puternică personalitate a showbiz-ului de pe planetă". Mai ales că a încasat pentru „Erin Brockovich" suma istorică de 22 milioane de dolari. „Îi merită din plin. Graţie prezenţei ei, filmul va aduce încasări cu mult peste ce a costat realizarea lui", spune regizorul Steven Soderbergh. „Asta din cauza surâsului Juliei, adaugă, fascinat şi copleşit de succesul imediat al filmului, un reprezentant al companiei Columbia TriStar. Când râde ea, filmul câştigă mulţi bani. Aşa este Julia pe care publicul o iubeşte."

Practici, americanii ştiu pe cine să răsplătească; ei ştiu că în urma bilanţului care a avut în vedere încasările obţinute de pe urma celor 24 de filme în care a jucat Julia Roberts de-a lungul carierei sale, s-au înregistrat... 180 miliarde de dolari. Nici o altă actriţă de la Hollywood n-a atins o asemenea performanţă, după cum nici o altă actriţă nu a primit pentru un rol 22 milioane de dolari. La aceste sume numai actorii-bărbaţi aveau dreptul să viseze şi, bineînţeles, numai câţiva dintre ei: Tom Hanks, Tom Cruise, Jim Carrey, Harisson Ford... Deşi Julia Roberts se află de mulţi ani pe locul I în privinţa onorariilor primite de actriţe, era greu de crezut că va atinge nivelul sumelor rezervate doar bărbaţilor. Dar iată că, după „Erin Brockovich", Julia Roberts este prima femeie care are acces la „Boy's Club", destinat doar actorilor plătiţi cu cel puţin 20 milioane de dolari pentru un rol..

Viaţa personală, un alt record

Julia Roberts a declarat de multe ori că nu are noroc în dragoste. Asta, poate ca să explice numeroasele relaţii sentimentale care s-au succedat în viaţa ei. În 1993 se căsătorea cu actorul Lyle Lowett şi declara că este bărbatul vieţii ei. Dar, după mai puţin de doi ani, avea să urmeze divorţul. Disperată să-şi găsească perechea potrivită, Julia a pornit într-o căutare frenetică, spre deliciul revistelor de scandal care au avut de anunţat fie logodnici după logodnici, fie iubiţi, fie prieteni ai celebrei actriţe. Printre aceştia, adesea s-au numărat partenerii din filme, de care Julia are obiceiul să se îndrăgostească. Actorii Liam Neeson, Dylan McDermott, Kiefer Sutherland, Jason Patric, Richard Gere, Daniel Day-Lewis, Ethan Hawke, Mathew Perry, dar şi un profesor de aerobic, dar şi un simplu barman... au făcut popas în viaţa actriţei cu zâmbet fermecător. Ultima ei cucerire este tot un actor, Benjamin Pratt, şi povestea de iubire pare mult mai serioasă de vreme ce durează de peste doi ani şi, din când în când, se vorbeşte şi despre căsătorie. Se poate spune fără nici un dubiu că pentru Julia numai sentimentele contează, nu celebritatea sau câştigurile partenerilor ei de viaţă. Benjamin Pratt, de exemplu, este plătit cu maximum 1 milion de dolari pentru un rol.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Memento

12 iulie – în anul 1933 s-a născut romancierul Alexandru Ivasiuc. În anul 1797 a murit Ienăchiță Văcărescu

13 iulie – în anul 1928 s-a născut scriitorul Ștefan Berciu. În anul 1886 s-a născut actrița Marioara Ventura

14 iulie – în anul 1967 a decedat Tudor Arghezi

15 iulie – în anul 1872 s-a născut poetul Dimitrie Anghel. În anul 1943 a murit Eugen Lovinescu

Mai sunt

178

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 10.07 - 16.07

BERBEC (21.03-20.04): Conform cu poziţiile astrelor, va fi o săptămână excelentă din punct de vedere material. La rândul ei, curba financiară este în continuă ascensiune, iar miercuri sau joi are un maxim de toată frumuseţea. S-ar putea să daţi „lovitura", dar nu uitaţi că norocul şi-l mai face omul cu propria-i înţelepciune.

TAUR (21.04-21.05): Din borcanul cu miere al fericirii se serveşte câte o porţie minusculă, cu linguriţa păpuşilor. Astfel spus, nu forţaţi norocul când acesta vă zâmbeşte generos, ca în această perioadă. Uranus şi Luna indică mari şanse la jocuri oficiale de noroc, dar atenţie cât de mult investiţi în această direcţie.

GEMENI (22.05-21.06): Cel mai interesant aspect al intervalului de faţă este cel al carierei. Curba socio-profesională în continuă ascensiune, semn că o dorinţă a dv. se va împlini – poate o promovare, poate o realizare deosebită. Pe de altă parte, relaţiile din cuplu parcă intră într-o scurtă şi agitată „glaciaţiune".

RAC (22.06-22.07): Jupiter şi Soarele se află într-o poziţie excelentă, fapt care poate însemna, cu mare probabilitate, luarea unei decizii înţelepte, din care veţi avea mult de profitat în viitorul apropiat. Curba psihicului staţionează la cote înalte, dar cea financiară nu se ridică, din păcate, prea mult peste normal.

LEU (23.07-22.08): Două evenimente contradictorii vă vor pune pe gânduri, ambele provenind din sfera financiarului. Luni sau marţi primiţi o veste proastă sau vă pândeşte un ghinion material. Dar vineri, fie primiţi o sumă importantă de bani, fie o informaţie excelentă despre ei. Oricum, e numai de bine.

FECIOARA (23.08-21.09): Săptămâna debutează cu câteva conflicte minore în mediul profesional, peste care veţi trece cu fruntea sus. Deşi curba psihicului este oscilantă, nu veţi mai avea probleme în acest interval, ba chiar veţi avea o intervenţie de mediator într-un conflict familial. Nimic nou despre bani, deocamdată.

BALANŢA (22.09-22.10): Cele mai importante evenimente se vor aglomera miercuri şi joi. Veţi primi o sumă frumuşică de bani – fructul eforturilor de afirmare din ultimul timp -, apoi veţi primi o veste foarte bună de departe, care vă va confirma o speranţă mai veche. Mici probleme cu sănătatea, în weekend.

SCORPION (23.10-21.11): Linişte şi pace în constelaţia dv., de parcă astrele vă menajează pentru o posibilă perioadă furtunoasă. Toate curbele astrale principale staţionează la cote mulţumitoare, singura care mai zvâcneşte este cea financiară, dar fără mari speranţe. O veste bună de departe vă parvine spre finele săptămânii.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Cel mai semnificativ aspect al perioadei este unul cu nuanţe negative. Se pare că vă pândeşte un ghinion financiar (luni, marţi), pe care l-aţi putea evita dacă sunteţi mult mai prudent când duceţi mâna la buzunar. Pe de altă parte, relaţiile sentimentale decurg foarte bine, vă aduceţi aminte ce înseamnă tandreţea.

CAPRICORN (21.12-19.01): Venus şi Soarele sunt acum planetele dv. protectoare. În consecinţă, dragostea şi deciziile înţelepte vor merge mână-n mână. Cu toate acestea, veţi avea de întâmpinat obstacole destul de mari în relaţiile din mediul familial şi profesional. Calmul şi inteligenţa dv. proverbiale vă vor fi de mare folos.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Chiar dacă Neptun vă guvernează acum peticul de cer zodiacal – îndemnându-vă să visaţi cu ochii deschişi -, veţi lua câteva decizii cât se poate de realiste, poate chiar dure cu dv. înşivă. Pe de altă parte, curba financiară nu vrea deloc să facă alpinism, mărginindu-se să staţioneze la nivele modeste.

PEŞTI (19.02-20.03): Nimic nou în constelaţia dv., poziţiile astrale sunt puţin modificate faţă de perioada precedentă. Cu toate acestea, în domeniul profesional se pot produce schimbări pozitive, cu consecinţe materiale favorabile. Feriţi-vă cât puteţi de instalarea unei melancolii neproductive, păguboase.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Norman Manea, Elvira Popesco, Marcel Proust, Saul Bellow, Amedeo Modigliani, A.M.Prohorov (Nobel fizică1964), Pablo Neruda (Nobel literatură 1971), Lino Ventura, Rembrandt, Camille Corot, Caius Iulius Caesar, Harrison Ford. La 15 iulie 1795, „La Marseillaise" (muzica Rouget de Lisle) devine imnul Franţei. (P.I.)

Scrisori primite

Vasile Groza, Moneasa: Aveţi întru totul dreptate, însă sarabanda nebună a preţurilor face ca hârtia, tiparul şi difuzarea să cunoască scumpiri absolut exagerate... la care se adaugă TVA-ul şi puzderia de taxe şi impozite tot mai împovărătoare, toate regăsindu-se în preţul revistei. Aşadar, suntem siliţi, la rându-ne, să ne aliniem acestor costuri, altminteri n-am mai face nici noi faţă cheltuielilor pe care le presupune editarea, tipărirea şi comercializarea unei publicaţii. Ca fapt divers, vă pot informa că salariile redacţiei reprezintă un procent absolut modest în compunerea preţului de cost – „grosul" reprezentându-l, repet, hârtia, tiparul, impozitele şi difuzarea. Şi fiindcă suntem o publicaţie de nimeni sponsorizată, fără „subvenţii" directe sau mascate, este cred limpede că ne luptăm cu greutăţile, stând, cum se spune, pe picioarele noastre, fără proptele. Într-o epocă în care ştiinţa pătrunde furtunos în toate domeniile vieţii, este absolut ruşinos modul în care este privită de guvernanţi activitatea de popularizare a ştiinţei în ţara noastră...

C. Dincă, Bucureşti: Fireşte că ar fi interesant de vizitat expoziţia universală de la Hanovra, ultima din acest secol. Însă nu redacţia noastră este în măsură să organizeze o astfel de excursie, ci una din nenumăratele firme de turism. Din nefericire, nu avem informaţii că vreuna dintre acestea s-ar fi gândit la o astfel de instructivă excursie. Vă mulţumim pentru frumoasele gânduri pe care ni le-aţi adresat şi vă dorim, la rându-ne, multă sănătate!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

De vorbă cu avocatul casei

Protecţia specială a persoanelor cu handicap

Domnului Lupu Gh. Ioan, Oneşti

Legea nr. 57/1992 privind încadrarea în muncă a persoanelor handicapate a fost abrogată prin ordonanţa de urgenţă nr. 102/1999 privind protecţia specială şi încadrarea în muncă a persoanelor handicapate, modificată şi completată printr-o altă ordonanţă de urgenţă nr. 40/2000.

Dacă doriţi să ieşiţi la pensie potrivit acestei ordonanţe de urgenţă, va trebui să urmaţi procedura pe care o prevede. Astfel, în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prevederilor art. 22-30 (adică 1 ianuarie 2000), comisiile de expertiză a persoanelor cu handicap vor examina şi reevalua toate persoanele care beneficiază de certificat de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap, care necesită protecţie specială în raport cu gradul de handicap. Pentru încadrarea adulţilor într-o categorie de persoane cu handicap, care necesită protecţie specială, se înfiinţează la nivel judeţean şi al sectoarelor municipiului Bucureşti, comisii de expertiză medicală a adulţilor cu handicap, care funcţionează pe lângă inspectoratele de stat teritoriale pentru persoanele cu handicap. Încadrarea sau respingerea încadrării într-o categorie de persoane cu handicap, se atestă prin certificat emis de aceste comisii. Certificatele emise pot fi contestate în termen de 30 zile de la comunicare, la Comisia Superioară de expertiză medicală a persoanelor cu handicap. Contestaţia va fi soluţionată prin decizie, în termen de 45 de zile lucrătoare de la data înregistrării. Decizia Comisiei Superioare poate fi atacată în conformitate cu legea 29/1990 privind contenciosul administrativ. Cererea adresată instanţei fiind scutită de taxa judiciară de timbru. Potrivit acestei Ordonanţe, pensionarea pentru munca depusă şi limită de vârstă, la cerere, indiferent de vârstă, se face pentru: ◆ persoanele cu handicap grav, la o vechime în muncă realizată de la data dobândirii handicapului de minimum 15 ani bărbaţii şi minimum 10 ani femeile; ◆ persoanele cu handicap accentuat, la o vechime în muncă realizată de la data dobândirii handicapului de minimum 20 ani bărbaţii şi minimum 15 ani femeile; ◆ persoanele cu handicap mediu, la o vechime în muncă realizată de la data dobândirii handicapului de minimum 25 ani bărbaţii şi minimum 20 de ani femeile. Prin urmare, mergeţi cu toate actele pe care le deţineţi privind handicapul la comisia de expertiză a persoanelor cu handicap, singura abilitată să vă încadreze într-o categorie de handicap în vederea pensionării.

Dacă doriţi să ieşiţi la pensie prin încadrarea dv. în grupa a II-a de muncă, vă precizez că potrivit H.G. nr. 1223/1990 privind încadrarea în grupa a II-a de muncă, în vederea pensionării, dv. aveţi dreptul să vă pensionaţi în conformitate cu această H.G., încadrându-vă, datorită locului de muncă unde aţi lucrat, în grupa a II-a de muncă. Astfel, H.G. prevede că personalul care a lucrat la locurile de muncă sau activităţile cu condiţii de muncă nocive, grele sau periculoase de pe şantierele de construcţii-montaj, *grupurile de şantiere* şi *întreprinderile-şantier*, inclusiv unităţile de servire ale acestora: bazele de producţie, depozitele, laboratoarele, *unităţile de mecanizare* se încadrează cu grupa a II-a de muncă în vederea pensionării, pentru perioada efectiv lucrată după 18 martie 1969. Nominalizarea persoanelor care se încadrează în grupa a II-a de muncă se face de către consiliile de administraţie, împreună cu sindicatele libere din unităţi.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Printre cele circa 800 specii de begonia există câteva ca plante de ghiveci, foarte decorative prin frunze. Cea mai frumoasă dintre acestea este BEGONIA REX, *ale cărei frunze mari sunt păroase, gofrate (uşor încreţite), prezentând pe partea superioară pete argintii sau de alte culori.*

BEGONIA

Numele acestei plante vine de la Michel Begon (1638-1710), guvernator în Santo Domingo şi protector al botaniştilor, el însuşi fiind un pasionat de cunoaşterea plantelor. Descoperitorul şi creatorul genului Begonia a fost însă francezul Charles Plumier (1646-1704), călugăr şi botanist călător. Planta este originară din America Centrală, America de Sud, India şi Indonezia.

Înmulţirea begoniei se face prin butaşi de frunză. În acest scop se taie o frunză cu codiţă, se înfige într-un ghiveci cu nisip, în aşa fel ca partea inferioară a frunzei să ia contact cu nisipul reavăn. Pentru a se păstra acest contact, se pot aşeza deasupra frunzei câteva pietricele. În 4-5 săptămâni, de la bifurcaţia nervurilor încep să apară rădăcinuţe, apoi frunze. Pentru a favoriza înrădăcinarea, este bine ca, înainte de a fi aşezate pe nisip, să se cresteze uşor în câteva locuri nervurile proeminente, pe partea inferioară a frunzei.

Noile plăntuţe se pun în ghivece cu pământ uşor, bine afânat. La început, se folosesc ghivece mici, cu diametrul de 7-8 cm, apoi, pe măsură ce plantele cresc, se schimbă în ghivece de 12-14 cm şi, mai târziu, de 16-18 cm. Durata de obţinere a unei plante relativ mari este de cel puţin 8-10 luni. În general, begoniile nu necesită ghivece supradimensionate şi mai ales prea înalte. Ghiveciul cu Begonia rex trebuie aşezat într-un loc cu lumină moderată, deoarece nu suportă razele solare directe. Preferă în timpul verii temperatura de 16-18 grade C, iar iarna, 12-14 grade C. O dată la doi ani, se face transplantarea într-un pământ nou, format dintr-un amestec de mraniţă, pământ de frunze, pământ de ţelină şi nisip (în luna februarie).

O atenţie deosebită trebuie acordată udărilor, care trebuie să fie moderate, fără să se stropească frunzele, deoarece picăturile de apă provoacă pete cafenii. Între două udări, pământul de la suprafaţă trebuie să se usuce puţin. În schimb, pulverizarea fină a apei în aer este absolut necesară pentru creşterea umidităţii, întrucât begoniile nu suportă aerul uscat din atmosferă. Iarna se udă rar.

Begonia este o plantă destul de sensibilă la boli. Cele mai frecvente sunt:

◆ Făinarea – pe dosul frunzelor apare o pudră albă. (Remediul: evitarea căldurii excesive şi uscăciunii aerului, precum şi tratarea cu substanţe pe bază de sulf);

◆ Mucegaiul cenuşiu – afectează în special plantele tinere (Se previne prin evitarea excesului de umezeală şi o bună aerisire);

◆ Boala bacteriană – se manifestă sub forma aşa-ziselor „pete de ulei" pe frunze (În această situaţie, planta trebuie distrusă, îndepărtată din preajma altor plante).

Important de reţinut:

☛ Suprimarea frunzelor îngălbenite şi a florilor trecute asigură plantei o stare proaspătă;

☛ Excesul de apă şi aerul prea rece provoacă îngălbenirea frunzelor;

☛ Încetinirea creşterii poate avea drept cauză excesul de apă din pământ care determină putrezirea rădăcinilor. *(A. Popescu)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

Boabe şi spice

1) Cum se numea zeiţa romană a semînţelor, a boabelor de spice?

2) În ce perioadă a apărut în ţara noastră revista „Semănătorul" (Sămănătorul)?

3) Cine a scris poezia „Mirabila sămânţă"?

4) Cine a pictat în 1857 tabloul „Culegătoarele de spice"?

5) Cine a scris romanul „Secerişul roşu"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Vara este cuprinsă între solstiţiul de vară (22 iunie) şi echinocţiul de toamnă (23 septembrie) în emisfera boreală, şi între solstiţiul de iarnă (21 decembrie) şi echinocţiul de primăvară (21 martie) în emisfera australă. 3) Muzica de scenă pentru piesa lui Shakespeare „Visul unei nopţi de vară" a fost compusă în 1843 de muzicianul german Felix Mendelssohn – Bartholdy (1809-1847). 3) Tabloul „Casa la ţară în plină vară" a fost pictat în 1927 de Gheorghe Petraşcu (1872-1949). 4) Drama „Vară şi fum" a fost scrisă de dramaturgul nord-american Tennessee Williams (1911-1983). 5) Interpretul rolului principal masculin din filmul „Lunga vară fierbinte" a fost Paul Newman.

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Emilia Preda* –Timişoara; *Viorela Zamfir* – Arad; *Cristina Marin* – Piteşti; *Cornel Rusu* – Bucureşti.

Viorela Zamfir – Arad. Vă mulţumim pentru aprecieri şi sugestii. S-ar putea ca în viitor să punem întrebări legate strict de un oraş şi astfel va veni şi rândul oraşului dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

Umor

Aţi uitat de suta de dolari pe care v-am împrumutat-o anul trecut?

– Deloc! Asta e una dintre cele mai frumoase amintiri ale mele!

Un vapor este gata să se scufunde... dintr-o cabină apare un englez cu o pipă în gură care întreabă:

– Care e barca de salvare pentru fumători?

Chiar puteţi să ghiciţi gândurile?

– Bineînţeles!

– Atunci vă rog să nu mă luaţi în serios!

La un hotel un turist lasă portarului 10 mii de lei la plecare.

– Bine, zice portarul, dar anul trecut mi-aţi lăsat 50 de mii şi mi-aţi spus să beau în sănătatea dumneavoastră!

– E adevărat, dar acum mă simt mult mai bine!

Trandafiri

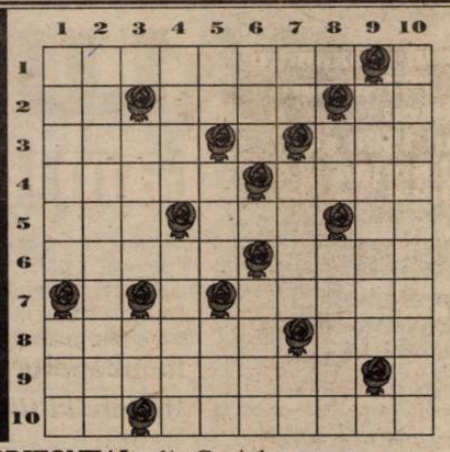

ORIZONTAL: 1) Geniul care a asemuit poezia cu „trandafirul ce creşte în potir de aur, sufletul frumos" (Mihai). 2) Norma York – „...trandafirilor", poezie de Florica Nebert (neart.) – Petale de trandafir! 3) Epitrop – A scris poezia „Surâsul trandafirului" (Petre). 4) Nu stă pe roze – Trandafir. 5) Agenţia Centrală de Investigaţii (siglă) – Prozator italian, autorul romanului „Numele trandafirului" (Umberto) – Codiţă de smârdar! 6) Prepară urdă – Butoi pentru cărat apă. 7) Specie de trandafir cu flori mari, foarte fin parfumate. 8) Trandafir sălbatic – Localitate în Canada. 9) „...cu trandafiri", tablou de Iosif Iser (pl.). 10) Zizy Young – Trandafiri de mare.

VERTICAL: 1) Autorul liedului „Darul trandafirului" (George) – Trandafiriu: 2) Soi de trandafir cu flori grupate în buchete roz-pal, uşor parfumate (3 cuv.). 3) Oficiul regional de aprovizionare (siglă) – Casă! 4) Eroina unei piese de H.Ibsen a cărei floare preferată era trandafirul roşu – A linguşi. 6) Eroare fără îndoială! – Trandafirii ...", volum de versuri de Violeta Zamfirescu (nom.) – Cuprins de frică! 6) Loc unde se poate prinde un trandafir la bluză – Localitate în Croaţia. 7) Coş gol! – Numele ştiinţific al trandafirului – Cuci! 8) Joc din Mongolia! – Regizorul filmului „Trandafirul roşu din Cairo" (Woody). 9) Familia trandafirilor. 10) Specie de trandafiri.

DICŢIONAR: LEO, BAST.

GHEROGHE NISTOROAIA

Soluţia careului **„UMANA"**

Orizontal:
PERSPICACE - RUINAT - ROD - ORT - LACOMI - CI - BANI - EL - U - SARITORI - RAI - I - ARC - AM - JINDUIT - TATA - EI - AR - ONEST - NUNA - RT - PARINTI.

PAR(anormale) de TOPAN

Perspicacitate

În acest desen există opt subiecte fiecare dintre ele sunt reprezentate de câte două-trei ori, sunt egale, dar nu reprezintă acelaşi subiect. Puteţi să le identificaţi? *(Gh.R.)*

DUBLE ŞI TRIPLE IDENTITĂŢI

1) Norii de lângă soare care sunt aceleaşi cu fumul omului din colţul de jos, stânga. 2) Soarele şi mingea copiilor. 3) Cele două vele şi pagina unei cărţi aflate în posesia doamnei de sub umbrelă. 4) Vârful antenei de la aparatul de radio, cercelul fetiţei şi vârful beretei de pe capul băiatului. 5) Semnul de pe aparatul de radio şi cele două semne de pe turnul de nisip. 6) Cele două lentile ale ochelarilor doamnei şi încuietoarea genţii ei. 7) Cercelii doamnei şi cele două tiunghiuri de pe căldăruşa aflată în faţa castelului de nisip. 8) Sprâncenele omului din stânga (jos), şi semnele de pe amuleta de la gâtul său.

Ştiaţi că...

◆ *...Oceanul Pacific este oceanul cu cea mai mare adâncime medie (4282 m; după alte surse peste 5000 m)? Tot aici există cea mai mare adâncime maximă: Groapa Marianelor (11033 m).*

◆ *...temperaturile Saharei depăşesc 50°C (70°C pe nisip)? Localitatea Aïn Salah reprezintă polul căldurii de pe glob.*

◆ *...măceşul se mai numeşte şi trandafir sălbatic sau rug? El este strămoşul numeroaselor varietăţi de trandafiri cultivaţi prin grădini şi parcuri.*

◆ *...Monumentul Eroilor CFR din Bucureşti a fost ridicat în 1930, cinstind participarea feroviarilor la primul război mondial? El este opera sculptorilor C. Medrea şi I. Jalea.*

◆ *...Polul Sud a fost atins pentru prima oară la 14 decembrie 1911 de Roald Amundsen? 34 de zile mai târziu, la 18 ianuarie 1912, ajunge aici şi expediţia engleză condusă de Robert F. Scott, expediţie care a avut parte de un sfârşit tragic la întoarcere.*

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	14500 LEI	❑ 4 LUNI	61500 LEI
❑ 2 LUNI	29000 LEI	❑ 5 LUNI	76000 LEI
❑ 3 LUNI	47000 LEI	❑ 6 LUNI	94000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

Integramă de MARIAN MINCULESCU

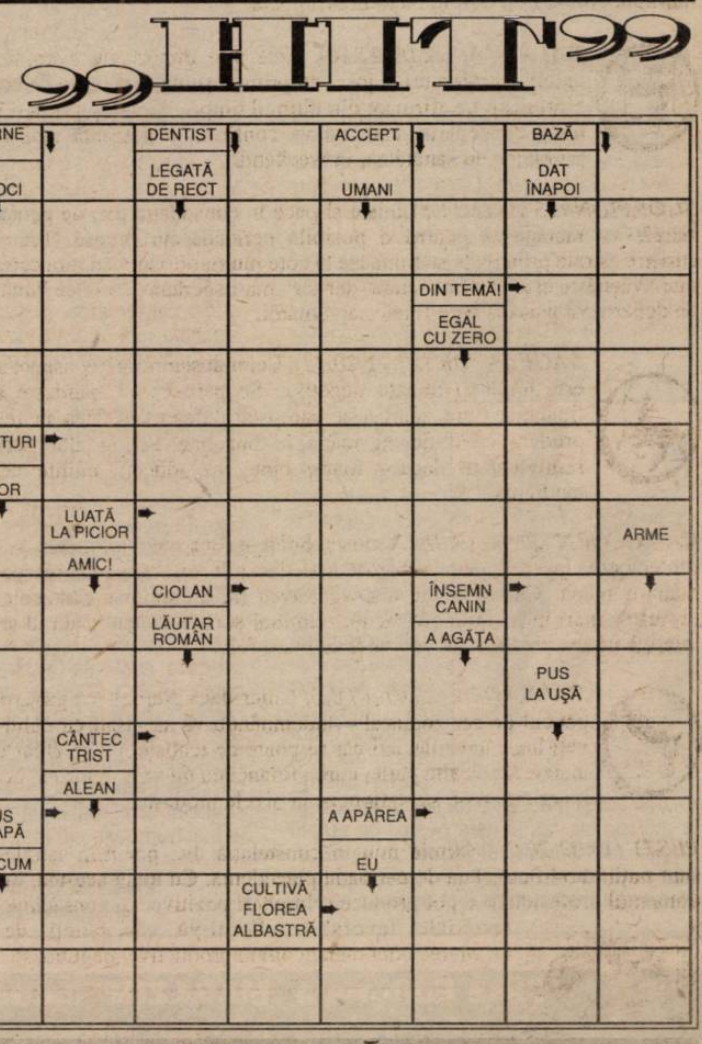

Dezlegarea integramei ***„FIZICĂ"***

Orizontal: P - A - B - S - C - S - ELASTICITATE - AMPERI - ENOT - USURAT - ORTAC - TRAS - ALTITA - DIG - CARE - TE - CUBURI - NA - C - MIRARE - CUTRA - TILINCA - ION - DA - A - DERIVAT - TASMANIA - BO - VESTI - TERMEN.

BALUL marilor familii

După ce micile echipe s-au văzut eliminate iar marile echipe ieşite din formă au plecat acasă, balul la EURO 2000 s-a desfăşurat între marile familii fotbalistice ale Europei – Franţa şi Italia. Iată cum s-a ajuns aici.

Mâna salvatoare pentru Franţa. Prima semifinală a EURO 2000, Portugalia-Franţa, a oferit mult spectacol. Bunul joc al portughezilor a fost recompensat în minutul 19 de golul lui Nuno Gomez, un şut prin surprindere de la 16 metri, care l-a lăsat cu gura căscată pe Barthez. În repriza a doua, francezii au venit mult mai montaţi de la vestiare, iar portughezii au început să se apere, rolurile inversându-se faţă de prima parte a jocului. Minutul 51 a adus egalarea, iar meciul a intrat în prelungiri. În minutul 117, la o fază de atac a francezilor, Xavier opreşte discret o centrare cu mâna, în propriul careu, însă nu şi pentru ochiul arbitrului asistent ceh Sramka. O mână fatidică, care l-a scris pe Maradona în istorie, dar care nu l-a ajutat pe apărătorul portughez. Penaltiul a fost întârziat mai mult de nouă minute din cauza discuţiilor şi busculadei. Nuno Gomez a fost eliminat pentru proteste, iar Figo, cel mai complet jucător al acestui turneu, a părăsit terenul de joc, în semn de protest. Zidane a transformat sec penaltiul, a pus capăt visului portughez de a juca finala şi a dat aripi visului francez de a câştiga, în premieră, două mari trofee consecutiv: Cupa Mondială şi Cupa Europei.

Duminică, UEFA a luat măsuri severe împotriva jucătorilor portughezi care au protestat în minutul 117, la acordarea penaltiului pentru Franţa. Abel Xavier a fost eliminat 9 luni, Nuno Gomez, 7 luni şi Paulo Bento, cel care l-a scuipat pe asistentul Sramka, cehul care de fapt a văzut şi a sancţionat henţul, va face pauză 6 luni. Toate aceste sancţiuni sunt aplicate numai competiţiilor UEFA. În plus, Federaţia Portugheză de Fotbal a fost amendată cu 107750 de dolari.

S-a răzbunat penaltiul cu Cehia. În cealaltă semifinală, Italia-Olanda, s-a ajuns, de asemenea, în prelungiri, numai că golul de aur nu avea să vină, cealaltă finalistă trebuind să fie aleasă în urma loviturilor de departajare. După 120 de minute scorul a rămas 0-0. Italienii s-au apărat din răsputeri, mai ales că au trebuit să joace 86 de minute în 10 oameni, prin eliminarea lui Gianluca Zambrotta, Mai mult, arbitrul a acordat două penaltiuri pentru Olanda care trebuia să câştige, însă, ghinion, jucătorii olandezi nu au reuşit să marcheze nici unul, spre disperarea unui stadion portocaliu înşetat de goluri. Toldo a apărat prima lovitură de pedeapsă executată slab de Frank de Boer, iar la a doua, zeiţa Fortuna a făcut ca mingea şutată de Patrick Kluivert să lovească sec bara. Olandezii au fost parcă blestemaţi în acest meci de a nu putea marca de la punctul cu var, şi este posibil ca autorii magiei să fie cehii, furaţi de un punct în prima partidă din grupe cu Olanda, în care un penalti inexistent a fost acordat pentru gazde. Deşi atacul olandez a expediat 12 şuturi, din care 9 pe spaţiul porţii, faţă de italieni care nu au trimis decât o minge, finalista a trebuit decisă la aşa zisa „loterie a penaltiurilor". În fine, apărând alte două penaltiuri, Toldo a fost cel care a trimis Italia în finala EURO 2000, alături de Franţa. Toldo a fost la un pas de a egala recordul lui Dukadam, portarul român care a apărat patru penaltiuri într-un singur meci, în finala Cupei Campionilor Europeni. Toldo a avut de apărat şase penaltiuri, dintre care a parat trei, două au fost în afara spaţiului porţii, numai o dată fiind învins de Kluivert.

Acest meci a însemnat sfârşitul carierei la echipa naţională pentru un mare jucător, Dennis Bergkamp. El a marcat 37 de goluri pentru Olanda, în 78 de selecţionări. Antrenorul Frank Rijkaard a demisionat din postul de antrenor al „Portocalei mecanice", imediat după terminarea meciului, motivând că nu a reuşit să îndeplinească obiectivul stabilit, calificarea în finală. La ei aşa e. Pe când la noi cuvântul demisie e o jignire.

Cheia franceză a descuiat lacătul italian. Albaştrii contra albaştrilor, aceasta a fost formula din finala EURO a anului 2000. Italienii nu s-au dezminţit. Surprinzător, ei au şi atacat, fiind cei care au deschis scorul prin Delvecchio, în minutul 56. Del Piero a avut şansa de a desprinde Italia la 2-0, însă trage pe lângă poartă, singur, faţă în faţă cu Barthez. Del Piero este foarte criticat de presa italiană, fiind oarecum în situaţia lui Hagi. În minutele de prelungire ale reprizei a doua, lui Wiltord îi pică mingea în careu după o lovitură de cap prea slabă a unui apărător italian, iar Toldo este învins pentru prima oară în finală, după ce apărase magnific până atunci. Încep prelungirile, iar minutul 104 aduce victoria Franţei, prin golul de aur al lui Trezeguet, o altă rezervă. Cam asta a fost istoria palpitantă şi neromanţată a EURO 2000.

Am văzut un Campionat European frumos. Zidane a fost unul dintre cei mai buni jucători ai acestui turneu, neputând totuşi să îl depăşească pe Figo în eleganţă, tehnică şi eficacitate. Golgeterii EURO 2000 sunt Kluivert (Olanda) şi Milosevic (Iugoslavia), ambii cu câte 5 reuşite. Cel mai bun atac l-a avut Olanda, cu 13 goluri înscrise. Cea mai slabă echipă a fost Danemarca, primind 8 goluri şi neînscriind nici unul. În opinia mea, cel mai bun jucător a fost Figo, care a marcat şi cel mai frumos gol, cel din partida cu Anglia. Îi consider pe Cristi Chivu şi Nuno Gomez revelaţiile turneului, iar cel mai bun portar - Toldo. Cei mai dezamăgitori, Mathaeus şi Hagi. Cele mai frumose meciuri au fost România-Anglia şi Franţa-Italia, iar partidele Iugoslavia-Spania şi Olanda-Iugoslavia au fost meciurile cu cele mai multe goluri înscrise: 7. S-au înscris în medie 3 goluri pe meci. Rămân la părerea că echipele din est au fost defavorizate în momente cheie, fiind împinse de la spate favoritele: vezi Turcia-Italia şi Cehia-Olanda. Cu aceste excepţii, EURO 2000 a oferit un spectacol palpitant pentru toată lumea şi a fost cu mult mai strâns şi disputat decât CM 1998. A fost cel mai frumos Campionat European pe care l-am văzut vreodată şi, conform spuselor celor mai în vârstă, unul dintre cele mai frumoase din toate timpurile.

VADIM G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

CORALIA-MARIA JIANU, muzeograf la Muzeul Civilizaţiei Dacice şi Romane din Deva

– Doamnă Coralia Jianu, ne adresăm dv. pentru a vă întreba care ar fi specificul dinozaurilor descoperiţi în ţinuturile Hunedoarei.

– Dinozaurii din Ţara Haţegului sunt pitici şi majoritatea au caractere primitive, ceea ce este destul de ciudat pentru sfârşitul Erei Dinozaurilor, când au trăit aceştia.

– De când datează primele descoperiri şi unde sunt ele localizate?

– Primele descoperiri datează de la sfârşitul secolului trecut, când Baronul Franz Nopcsa a început colectarea şi studierea sistematică a dinozaurilor din Ţara Haţegului. Depozite continentale cu resturi de dinosaurieni s-au descoperit în localităţile Sânpetru, Tuştea, Vălioara, Pui, etc.

– În ce alte muzee ale lumii mai sunt prezente fosile de dinozauri hunedoreni?

– Fosile de dinozauri şi alte reptile de vârstă Maastrichtiană descoperite în Bazinul Haţegului se află la British Museum Natural History din Londra.

– „Migrează" cumva aceste fosile spre alte ţări şi prin metode mai... neortodoxe?

– Din păcate da. Am văzut la Budapesta fosile din Haţeg oferite spre vânzare Institutului geologic. Metodele sigur că sunt neortodoxe, deoarece

«Fosilele dinozaurilor din Hunedoara migrează....»

aceste fosile fac parte din patrimoniul naţional şi deci este interzisă colectarea neautorizată şi deci şi comercializarea lor, în ţară sau în afara ei.

– Cum, sub egida cui şi unde se desfăşoară actualele săpături arheologice?

– Săpăturile paleontologice din Bazinul Haţegului au fost efectuate până în prezent de către Muzeul Civilizaţiei Dacice şi Romane din Deva în colaborare cu specialişti americani şi de către Universitatea din Bucureşti.

– Care ar fi cele mai interesante exemplare din acest domeniu deţinute de Muzeul Civilizaţiei Dacice şi Romane din Deva?

– Cele mai interesante exemplare din colecţia muzeului sunt acum parte a unei expoziţii internaţionale itinerante cu titlul „Dinozauri, amoniţi, asteroizi – Viaţă şi moarte în Maastrichtian", care se află expusă la noi în judeţ, la Castelul Corvineştilor din Hunedoara până în august, când va pleca în Statele Unite ale Americii, Sultanatul Oman, Olanda, Polonia etc. Dintre acestea, amintesc oase de pterozauri (reptile zburătoare), oase craniene ale unor dinozauri carnivori de talie mică, ouă de dinozauri.

– Cum poate fi protejat acest „patrimoniu" de fosile de dinozaur?

– În legătură cu protecţia acestor situri fosilifere ar trebui făcute mai multe lucruri. În primul rând e necesară o educaţie referitoare la protecţia rezervaţiilor naturale, apoi o legislaţie clară şi nu în ultimul rând fonduri pentru amenajarea, paza şi protejarea acestora.

MIHAELA DOROBANŢU

HAINE multifuncţionale

Stilistul cipriot Hussein Chalayan a avut ideea de a crea haine care se pot transforma în... diferite obiecte de mobilier şi invers. Bunăoară, o geantă diplomat sau o valiză se pot transforma în fotolii, iar rochiile pot folosi drept huse. O fustă confecţionată din cercuri metalice se metamorfozează într-o măsuţă joasă, numai bună de servit dulciuri şi cafea... *(A.P.)*

VIAGRA e bună şi la „altceva"

Centrul medical al Universităţii Texas a anunţat că s-au semnalat rezultate pozi în tratarea unor afecţiuni de vedere folosind Viagra, faimosul declanşator de ape sexual. Deşi de doi ani se ştie că „pastila anti-impotenţă" produce (şi) tulburări de vedere (distorsiuni, pete negre în centrul câmpului vizual, alterarea culorilor etc.), acum specialiştii au utilizat doze mici, dar nu din Viagra clasică, produsă de Pfizer Inc. Efectele favorabile s-au localizat la nivelul choroidei, ţesutul care irigă retina, fluxul de sânge crescând şi diminuând tulburările de vedere ale unor bărbaţi de vârstă medie. Anunţul a stârnit, cum era şi de aşteptat, vii controverse. Adversarii „Viagrei pasnice", oftalmologice, susţin că afirmaţiile sunt premature, chiar pripite, cerând consolidarea studiilor. Oricum, „dacă tai pastila-n patru, îţi vezi mai bine nevasta sau iubita", par să spună cele mai multe voci. *(P.I.)*

Ce le trece unora prin minte?!

◆ *Sentimentalii cu iniţiativă se manifestă în cele mai diverse moduri, încercând să imortalizeze anumite momente care le-au marcat sensibilitatea. Dna Rosa Wilmotz, o suedeză de 48 de ani, şi-a expus colecţia de 420.124 de... petale, adăpostite în plicuri transparente, la un muzeu special, amenajat în primăria din Wallerens. Exponatele reprezintă rămăşiţele, pios conservate, ale tuturor buchetelor de flori primite de Rosa timp de 15 ani de la un... necunoscut. Lalele, garoafe, trandafiri, crini de Orania ş.a.m.d.*

◆ *Louis Finard, un francez de 35 de ani, păstrează la loc de cinste o faţă de masă (pătată din belşug), o solniţă şi oase de pui fript. Ce l-o fi apucat? Sunt „relicve" de la masa din vagonul-restaurant al trenului care s-a răsturnat în 1988, pe ruta Paris-Dijon. Dacă s-ar fi aflat la locul lui, în compartiment, poate că n-ar fi supravieţuit dramei. Tot acolo a cunoscut-o pe Marie, actuala lui soţie.*

◆ *Simone Alpharez, o spaniolă de 24 de ani, conservă într-un borcan scheletul pisicii Mira! Pe când avea patru ani, Simone a căzut într-un puţ părăsit, de 8 metri adâncime, cu Mira în braţe. Fetiţa a rezistat şocului şi durerilor provocate de oasele rupte datorită, spune ea, prezenţei tandre a măţei, care a „încurajat-o" timp de peste 10 ore, cât a zăcut în acea „capcană". După ce Mira a murit, Simone n-a vrut s-o îngroape, ci a găsit mijloacele de a o avea mereu lângă ea.* (P.I.)

LECTURA înalţă spiritul

Imaginea nu surprinde un concurs de lectură. Toţi aceşti bărbaţi şi femei, îmbrăcaţi în ţinută de seară, repetă la Madrid o scenă din „Don Quijote", operă a compozitorului spaniol Cristobal Halffter. După spectacol, interpreţii au toată libertatea să citească tot muntele de cărţi folosite ca recuzită! *(A.P.)*

În numărul viitor

■ La hotarele „marelui Univers" ■ Omul-lup există! ■ Va deveni cancerul o boală a trecutului? ■ Seceta, un flagel previzibil ■ 5 prejudecăţi despre bronzarea pielii ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Reţeta filmului american ■ Mini-interviul săptămânii: MARIA LUNGU, pictor restaurator ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

SERIE NOUĂ - 477 • ANUL XLIII • 13 IULIE 2000 • 16 PAGINI • 4000 LEI Nr. 28 (2227)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

13 IULIE

1930 A fost inaugurată prima ediţie a CM de fotbal la Montevideo, Uruguay.

1947 Europa a acceptat planul Marshall.

1955 Ruth Ellis a fost ultima femeie spânzurată în Marea Britanie.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1527 John Dee, matematician englez, astrologul Mariei Tudor şi Elisabetei I.

Un nou venit pe cerul verii anului 2000!

COMETĂ

vizibilă cu ochiul liber

La sfârşitul lui septembrie 1999, LINEAR – Lincoln Laboratory Near Earth Asteroid Research –, un program desfăşurat în New Mexico pentru studierea planetelor mici, a avut surpriza să descopere o nouă cometă în apropierea planetei Jupiter. Ea a primit numele de C/1999/S4 LINEAR şi în curând va ajunge la 114 milioane km de Soare şi doar 56 milioane km de Pământ. Strălucirea sa va creşte astfel continuu, ea devenind vizibilă cu ochiul liber la sfârşitul lunii iulie, după aceea putând fi observată cu binoclul sau cu telescoape mici. În final ea se va întoarce undeva dincolo de Pluto – cea mai îndepărtată planetă a Sistemului Solar. Deşi nu va fi tot atât de impresionantă cum a fost cometa Hale-Bopp acum trei ani, ea va constitui o prezenţă interesantă în zona destul de săracă în stele de la capătul „botului" Ursei Mari. Interesant este că LINEAR-S4 „vizitează" pentru prima oară interiorul Sistemului nostru Solar. După premiera aflării de pe Internet a descoperirii lui LINEAR-S4, „vânătorii de comete" se pregătesc acum pentru observaţiile cărora le vor dedica întreaga vară. Şi nu doar ei. Iată ce am aflat în exclusivitate de la Dna Dr. Magda Stavinschi, Directorul Institutului Astronomic al Academiei Române: „Uneori cometele pot deveni spectaculoase, mai ales când li se poate observa coada. Deşi, din cauza poluării, în general, şi mai ales a celei luminoase spectacolul oferit nu mai poate fi acela de acum 100 de ani, de pildă, pentru astronomi cometele sunt foarte importante, deoarece ele sunt martori ai naşterii Sistemului Solar. LINEAR-S4 nu este dintre cele mai spectaculoase, dar este prima vizibilă cu ochiul liber după Hale-Bopp." *(M.D.)*

◆ Consultaţii fără plată
◆ Misterele lumii
◆ Întâmplări adevărate
◆ Avocatul casei

Josephine timida

Zeiţa Venus de culoare, aşa o răsfăţau francezii pe Josephine Baker, celebra cântăreaţă şi dansatoare de cabaret. Se spune că a pozat cu timiditate fotografului Lipnitzki, în 1925, la puţin timp după sosirea ei la Paris, atunci când nu împlinise încă 20 de ani. După 25 de ani de la moartea ei, în castelul Milandes din Paris, sunt expuse (până la 31 octombrie) obiecte, suveniruri, dar şi o serie de nuduri realizate de Lipnitzki. O Josephine Baker aşa cum nu au putut-o vedea bucureştenii, atunci când Constantin Tănase a invitat-o la teatrul lui de pe Calea Victoriei. *(A.P.)*

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

WOBBLER,

un nou virus distrugător

Acest nou virus soseşte pe e-mail cu titlul CALIFORNIA. IBM şi AOL au anunţat că e mai puternic decât *Melissa* şi că nu există remediu. Distruge informaţia de la hard-disk. Dacă primiţi un mesaj cu titlul „Câştigaţi o vacanţă" nu-l deschideţi pentru că pierdeţi toată informaţia din calculator. *(G.C.)*

femina club

Şapte teorii pentru APARIŢIA VIEŢII

5 prejudecăţi despre bronzarea pielii

Culorile care vindecă

Cine are nevoie de cura heliomarină?

SECETA

un flagel previzibil

SCUTUL SPAŢIAL

eşec sau renunţare?

Cea de a treia încercare de a testa elementele unui scut spaţial menit a proteja teritoriul american de un atac nuclear prin interceptarea şi distrugerea în zbor a rachetelor inamice a eşuat datorită unei defecţiuni tehnice la nivelul interceptorului. Deşi cele mai multe voci solicită anularea întregului program, ca riscând să destabilizeze echilibrul de forţe pe glob, acesta ar putea totuşi servi de bază experimentală pentru o aplicaţie ce s-ar putea dovedi vitală pentru Omenire: interceptarea şi distrugerea în spaţiu a unor obiecte cereşti (asteroizi, comete) ce ar ameninţa să lovească Terra. Eşecurile actuale constituie din acest punct de vedere o provocare şi un avertisment referitor la complexitatea unei asemenea sarcini. *(M.G.)*

Biblioteca [illegible]

cartea albă

Două autoare, două cărţi

În această săptămână vă propun două cărţi recent apărute, scrise de două autoare, una aflată la început de drum în tărâmul literar românesc, cealaltă, în plină consacrare.

Omul de nisip

Apărută în colecţia „Lumi fantastice" a Editurii *Image*, cartea Rodicăi Bretin, *Omul de nisip*, este cea de-a şaptea carte a celei care a debutat în 1985 cu volumul *Efect Holografic* şi conţine 14 povestiri, dintre care una dă şi titlul cărţii.

Povestirile Rodicăi Bretin nu sunt nici realiste, nici suprarealiste: ele sunt fantastice, sondări ale unor tărâmuri imaginare în care ecouri vagi răzbat tocmai din lumea în care trăim. În fond, ce se poate întâmpla când o femeie care trăieşte în anii 90 e absorbită într-un tablou care înfăţişează o scenă de tortură din Evul Mediu, să zicem de „Triumful morţii" de Pieter Bruegel cel Bătrân? Când o grădinăcapcană transformă în materie vegetală trupul fetei care îngrijeşte copacii? Când personajele din literatura tuturor timpurilor capătă realitate într-o casă a morţii, înfruntându-şi destinul? Ei bine, volumul de povestiri fantastice *Omul de nisip* ne introduce într-un univers straniu ce ascultă de legi proprii, în care prind viaţă lumi paralele, monştri născuţi din imaginarul colectiv sau din coşmaruri individuale, făpturi de o frumuseţe neliniştitoare. O carte interesantă care, prin evocările cinematografice, prin reconstituirea exactă a epocilor istorice, este un fel de strigăt al Omului împotriva Bestiei. Povestirile incluse în volumul Omul de Nisip au apărut până acum în publicaţii din Franţa, Italia sau Anglia, iar nuvela *Negura,* cu care debutează volumul, a obţinut Premiul pentru cea mai bună proză străină la *Festivalul Artei Fantastice* de la Annecy (Franţa), în 1996.

Reflecţii atemporale

Cea de-a doua carte a Oanei Cheran apare la Editura Eminescu în colecţia Eseuri şi se intitulează „Reflecţii atemporale". „Descopăr în cartea Oanei Cheran un amestec de senzualitate brutală ce îmi aminteşte de „aforismele" de un pesimism ireprosibil semnate de Emil Cioran. Cartea ei este jurnalul unei conştiinţe arctice, cerebrale, ce practică exerciţiul reflexivităţii pentru a descoperi metafora ontologică a spaimei de a fi, de a fi fost" scrie poetul Traian T. Coşovei, poetul care o recenzează cu înţelegere şi generozitate. Oana Cheran foloseşte tehneul înţelepţilor greci pentru a se întreba despre „dorinţa de a evada din propria fiinţă" sau tehnica lui Oscar Wilde al cărui erou, William Wilson, încearcă să-şi înjunghie *dublul* în oglindă. „Iraţionalitatea propriei tristeţi, iraţionalitatea sentimentului de iubire, iraţionalitatea devenirii de care ne temem, dar o şi dorim cu ardoare" astfel sună, observă Traian T. Coşovei, manifestul generaţiei tinere aflate în căutarea propriei identităţi. Şi, în final, iată un paragraf edificator al stilului Oana Cheran din *Reflecţii atemporale*: „ Trăim într-o lume anonimă în care ne pierdem unul de celălalt din proprie voinţă sau din proprie neştire, după lungi căutări în care am irosit sudoare şi fiinţă. Ne pierdem unul de celălalt după ce ne-am strâns mâinile, am râs împreună, am suspinat sau am împărţit bucuria unei zile clare şi adevărate". Cu siguranţă, despre Oana Cheran, temporal sau atemporal, vom mai auzi în anii ce vin.

GEORGE CUŞNARENCU

cronica săptămânii

Paul Simon - Greatest Hits

Casa *Warner* tocmai a lansat o colecţie de 19 melodii, îndelung aşteptată, a unuia dintre cei mai buni muzicieni din ultimele 4 decenii – *Paul Simon*, omul care a avut o mare influenţă în pop-ul mondial. Avea 16 ani, la finele anilor, '50 când se cupla cu *Art Garfunkel,* iar până în 1965 (anul în care duetul *Simon & Garfunkel* începea drumul spre culmi) *Paul Simon* încerca diferite formule muzicale, dar abia anul 1970 marca adevăratul succes pentru cei doi – *„Bridge Over Troubled Water"* – şi deschidea un nou capitol în folk-pop-ul american. Simon are meritul de a se fi dus în Jamaica pentru a colabora cu muzicienii de acolo, cu mult înainte faţă de oricare muzician alb. *Simon* este printre primii, dacă nu chiar primul, de care se leagă conceptul de world music, el călătorind în toată lumea şi intrând în contact muzical cu diferitele culturi... *„Mother And Child Reunion"*, *„You Can Call Me Al"* (duetul cu *Chevy Chase*), *„Still Crazy After All These Years"*, *„Heart And Bones"*, *„Rene And George Magritte With Their Dog After The War"* sunt printre cele mai bune din compilaţia de faţă şi-i confirmă lui *Simon*, încă o dată, statutul de compozitor de geniu! Favorita mea rămâne *„50 Ways To Leave Your Lover"*...

Ştiri pe bandă rulantă

◆Noul album al lui *Britney Spears* –*„Oops! I did It Again"* a reuşit să stabilească un nou record: vânzarea a 1,3 milioane de copii în prima săptămână, chiar dacă single-ul omonim aduce supărător de mult cu prima melodie a lui *Britney* – *„Baby One More Time"*!...

◆Veteranii de la *The Cult* au lansat pe 3 iulie o nouă compilaţie – *„Pure Cult — The Singles 1984-1995"*, noua retrospectivă precedând apariţia unui album de studio, inedit, la care trupa lucrează în momentul de faţă...

◆Fani, vi se pregăteşte o compilaţie de zile (foarte) mari! Este vorba o iniţiativă la care au subscris până acum *Carlos Santana*, *Ricky Martin*, *Montell Jordan* şi *Chaka Khan*, cu scopul de a promova armonia rasială...

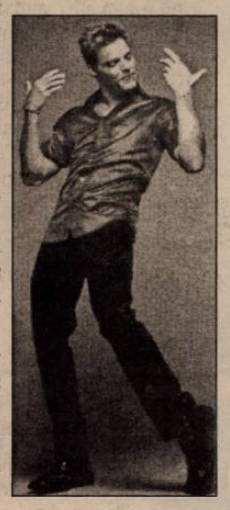

◆Mister *Noel Gallagher*, adică jumătate din *Oasis*, va debuta solo luna viitoare cu trupa sa *Tail Gunner*, Noel aflându-se în spatele tobelor. Rămâne de văzut dacă renumele este suficient pentru a avea succes şi tot de văzut rămâne şi faptul dacă *Liam*, fratele lui *Noel*, se va ţine de cuvânt, adică va desfiinţa grupul *Oasis* dacă *Noel* va scoate acest album solo...

◆Veşti triste pentru admiratorii lui *Mick Hucknall*: liderul celor de la *Simply Red* tocmai a declarat că se va retrage din muzică pentru o perioadă de cel puţin doi ani...

◆*Smashing Pumpkins* se vor desfiinţa la finele acestui an, o dată cu încheierea turneului de adio. Declaraţia aparţine liderului trupei, *Billy Corgan*...

◆O revenire interesantă în topurile de r & b britanice înregistrată de *Billie Piper*, noul său single – *„Day & Night"* – intrând direct pe locul întâi!

◆*Tina Turner* a încheiat pregătirile pentru al doilea turneu nord-american cu titlul *„Twenty For Seven"*, la această oră ea fixând deja datele pentru 40 de concerte...

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**
E-Mail: shl@totalnet.ro

Tolba cu SCRISORI

Cristian Severin – Tîrgovişte, Aleea Trandafirilor, bl. 6, sc. C, ap. 46, jud. Dîmboviţa, 0200: Îţi mulţumesc pentru aprecieri! *„Pop-Rock de la A la Z"* l-am suspendat din lipsă de spaţiu, dar l-am înlocuit cu *„Cazierul"*. Încerc acum să-ţi ofer, în serial, informaţiile dorite de tine. Încep cu albumul *„Milagro"* al lui *Santana*: editat de *Polydor* în octombrie 1993. Iată piesele sale: *„Introduction"*, *„Milagro"*, *„Somewhere in Heaven"*, *„Saja"*, *„Your touch"*, *„Life is for living"*, *„Red prophet"*, *„Agua que va caer"*, *„Make somebody happy"*, *„Free all the people Gypsy"*, *„We don't have to wait"*, *„Adois"*. Să ştii că nu am găsit nicăieri titlul *„A Big Man"* din discografia lui *John Mayall*! Eşti sigur că acesta este numele albumului? Să trecem mai departe: *Mahavishnu Orchestra* – *„Apocalypse"* (10/2/1998), *Al Di Meola* – *„Splendido Hotel"* (8/6/1995), *Santana* – *„Spirits Dancing In The Flesh"* (6/61990): *„Let there be light"*, *„Spirits dancing in the flesh"*, *„Gypsy woman"*, *„It's a jungle out there"*, *„Soweto Africa libre"*, *„Choose"*, *„Peace on Earth"*, *„Mother Earth"*, *„Third stone"*, *„Full moon"*, *„That lady"*, *„Jin-go-lo-ba"*, *„Goodness and mercy"*.

CAZIER discografic

Album: The Best of the Scorpions (august 1999) ● Eye to eye (februarie 1999) ● Born to touch your feeling (may 1996) ● Pure instinct (martie 1996) ● Live bites (martie 1995) ● Deadly sting (ianuarie 1995) ● The Interview (ianuarie 1994) ● Face the heat (august 1993) ● Hot and hard (august 1993) ● Hot and slow (noiembrie1991) ● Worldwide Live/Savage Amusement/Rockers'n' Ballads (septembrie 1991) ● Hurricane rock (noiembrie 1990) ● Crazy world (octombrie 1990) ● The Best of The Scorpions Vol. 2 (ianuarie 1990) ● Hot and heavy (ianuarie 1990) ● The Best of Rockers'n'ballads (octombrie 1989) ● Scorpions: Interview picture disc (iulie 1988) ● Savage amusement (aprilie 1988) ● World wide live (mai 1985) ● Love at first sting (ianuarie 1984) ● Lonesome crow (octombrie 1982) ● Blackout (martie 1982) ● The Best of The Scorpions Vol. 1 (august 1981) ● Action (aprilie 1980) ● Animal magnetism (februarie 1980) ● Tokyo tapes (iunie 1979) ● Fly to the rainbow (aprilie 1979) ● In trance (martie 1979) ● Taken by force (ianuarie 1979) ● Gold rock (octombrie 1977) ● Virgin killer (ianuarie 1977).

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Marian Grigore
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL: Liliana Suciu, Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Şapte teorii pentru APARIŢIA VIEŢII

INCERTITUDINE

După 2300 de ani cercetătorii nu s-au hotărât care este originea vieţii pe Pământ.

MIHAELA DOROBANŢU

◆ *Secolul 3 i.e.n. – Aristotel imaginează o „energie" misterioasă,* ***entelechia,*** *căreia i se datorează viaţa. Ea s-ar fi găsit în cantităţi diferite în diferite elemente, dând astfel naştere la animale de diverse dimensiuni;* ◆ *Anii 1600 – chimistul Jan Baptiste van Helmont „lansează" teoria „generaţiei spontane" şi anunţă că a obţinut şoareci vii din... boabe de grâu;* ◆ *1668 – Francesco Redi, fizician din Toscana, demonstrează că viaţa se naşte din ou. Larvele de muşte apar doar pe bucata de carne lăsată în aer liber şi nu pe cea aşezată sub un clopot de sticlă;* ◆ *1670 – Anton van Leeuwenhoeck inventează microscopul;* ◆ *1838-39 – Mathias Schleiden, botanist, şi Theodor Schwan, anatomist, arată că plantele şi toate celelalte fiinţe vii sunt alcătuite din reţele de celule;* ◆ *1864 – Louis Pasteur demonstrează că fiecare celulă este produsă de alte celule;* ◆ *1953 – În anul cuceririi Everestului, Crick şi Watson descoperă structura de dublă elice a ADN-ului şi astfel este înţeles mecanismul de transmitere a informaţiei care stă la baza vieţii.*

Miracolul trecerii de la materie la viaţă

De 23 de secole, o întrebare fundamentală rămâne fără răspuns: care este miracolul care face să se poată trece de la materia neînsufleţită la ceea ce numim viaţă? Există în prezent şapte teorii pentru a explica acest fenomen. Şase le vom reaminti pe scurt aici.

1) Supa primordială este ideea americanului Stanley Miller care şi-a imaginat un Univers primar care era un fel de supă făcută din elementele care astăzi definesc viaţa şi care au fost „activate" de energiile termice şi electrice disponibile; ***2) Panspermia*** este propunerea englezului Fred Hoyle, care este şi astăzi convins că viaţa este „importată" din spaţiu; ***3) Spuma valurilor*** este imaginată de un alt american, chimistul Louis Lerman, ca „gazda" care a permis „întâlnirea" între moleculele complexe care au generat viaţa; ***4) Oceanul planetar*** – acolo, în izvoarele hidrotermice ale adâncurilor Terrei, consideră specialiştii de la Universitatea americană din Washington că ar fi apărut pentru prima oară viaţa; ***5) Celulele,*** un oaspete întârziat – o altă ipoteză care, după ce observă că, după exemplul bacteriilor, viaţa poate exista şi în afara unor celule cu structură chimică complicată, consideră că la început a fost acidul nucleic pur, celulele apărând mult mai târziu şi doar în scopul de a... proteja genele! ***6) În pirite!*** Conform părerii germanului Gunter Wachterhauser, viaţa s-a născut din reacţii chimice extrem de simple. Energia de care a fost nevoie a fost furnizată pe parcursul formării piritelor...

Viaţa care iese din lut

Însă *a şaptea teorie privind originea vieţii* este una dintre cele mai surprinzătoare. După expresia plastică a unui mare biolog englez, A.G. Cairns-Smith, „dacă admirăm doar naveta spaţială, riscăm să uităm că la un moment dat ne deplasam doar cu căruţa!". Ce uităm noi studiind evoluţia vieţii pornind de la materia organică? Cristalele! Asemenea procesului de replicare al ADN, acestea creează straturi după straturi, fiecare „copiindu-l" pe cel de dedesubt. Ruperile care sunt apoi posibile în aceste cristale „creează" diverşii indivizi, inclusiv purtători ai unor erori de copiere... Viaţa ar fi putut apărea din micro-cristalele care sunt argilele! Ca să nu mai spunem că acestora le este proprie şi... „lupta pentru viaţă", întrucât supravieţuiesc doar acelea care nu absorb un exces de apă din terenul pe care se formează şi alunecă. La început ar fi putut fi ele cele care să „captureze" molecule organice, cărora le-au trecut apoi Mesajul – Codul Genetic. Să fie oare aceasta soluţia pentru una dintre cele mai tulburătoare întrebări pe care şi le-a pus din totdeauna omul? Acelaşi om despre care Biblia spune că ar fi fost făcut – ca prototip – din lut, adică din argilă?

PLUTONIUL
o soluţie energetică de viitor

MARIAN GRIGORE

Plutoniul rezultat din dezmembrarea stocurilor de arme atomice reprezintă un pericol grav, atât datorită perioadei sale extrem de lungi de înjumătăţire (24 mii ani), cât şi datorită toxicităţii sale chiar în cantităţi extrem de mici. Dincolo de plutoniul militar, acest element continuă să fie creat clipă de clipă, chiar dacă în cantităţi extrem de mici, diseminat printre alte elemente, în toate centralele nuclearo-electrice. Prezenţa plutoniului pe Terra, acest element creat exclusiv de om, el neexistând în stare naturală, reprezintă o problemă extrem de serioasă, căreia multe laboratoare de cercetare îi caută o rezolvare.

Mox – un coctail experimental neconvingător

Printre primele soluţii s-au aflat, normal, cele care ar conduce la distrugerea lui, ca atom, prin fisiune, după modelul în care este folosit şi uraniul în centralele atomo-electrice. Nimeni însă n-ar autoriza un reactor clasic, civil, bazat exclusiv pe plutoniu, atât din cauza posibilităţii convertirii lui în material militar, cât şi din cauza efectelor dezastruoase ale unui accident de tip Cernobîl, care ar răspândi în atmosferă tone din acest element, capabil a otrăvi întreaga planetă. O soluţie de compromis a constituit-o crearea combustibililor nucleari de tip MOX, combustibili „clasici", pe bază de uraniu, cărora li se adaugă mici cantităţi de plutoniu, imposibil de utilizat ca atare în scopuri militare. Dar cantităţile de plutoniu astfel reciclate sunt nesemnificative în comparaţie cu stocurile existente, pentru a nu mai vorbi de toxicitatea acestei substanţe, chiar în cantităţile mici în care este folosită.

Un reactor cât o bilă minusculă

O soluţie cu adevărat eficientă ar putea-o reprezenta un nou tip de condiţionare a combustibilului nuclear, aplicabilă, de altfel, la fel de bine, şi plutoniului, şi uraniului. Combustibilul nu s-ar mai prezenta sub forma unor bare omogene, învelite în teci de aliaj de zirconiu, ci ca un conglomerat sinterizat din microbile de doar 0,5 mm diametru. Originală este structura acestor bile, fiecare fiind formată din mai multe straturi suprapuse: cel exterior, din carbon pirolitic, urmat de un strat de carbură de siliciu – un material ceramic apt a rezista la temperaturi de 2000 grade Celsius –, urmat de un strat de carbon poros înglobând în mijloc miezul de oxid de uraniu sau de plutoniu. Într-o asemenea bilă combustibilul nuclear este „ars", consumat într-o proporţie de zece ori mai mare decât în barele reactoarelor clasice. În plus, într-un asemenea reactor pericolul topirii miezului ar fi exclus, temperatura rămânând, în funcţionare normală, sub 1200 grade Celsius, iar în caz de accident putând atinge maximum 1600 grade Celsius, deci sub valoare la care este proiectat să reziste învelişul ceramic.

2009 – anul când plutoniul va deveni energie paşnică

Proiectul unui asemenea reactor care va putea utiliza plutoniu a fost iniţiat în 1993 de grupul american General Atomics, în 1996 alăturându-se şi grupul francez Framatome, iar din 1997 şi japonezii, prin Fuji Electric. Centrala atomo-electrică dotată cu un asemenea reactor va beneficia şi de o nouă concepţie privind transferul şi transformarea energiei, renunţând la circuitele separate, primar şi secundar, din centralele clasice bazate pe apă sub presiune, pentru a folosi un singur circuit, în care va circula, între reactor şi turbină, heliu gazos, la o presiune de 70 de barri şi la o temperatură de 850 grade Celsius. Datorită acestei noi concepţii, o centrală GT-MHR (gaz turbine modular helium reactor) va avea, la putere electrică echivalentă, o eficacitate de trei ori mai mare decât centralele REP (reactor cu apă sub presiune), putând consuma circa 330 kg plutoniu anual într-un singur modul.

Prototipul acestei centrale urmează să fie construit la Tomsk, în Rusia, în anul 2009, tocmai în scopul consumării plutoniului militar disponibilizat după reducerea numărului şi distrugerea armelor atomice, conform acordurilor deja încheiate.

La hotarele „MARELUI UNIVERS"

ADRIAN HOAJĂ

Încheiam articolul „Univers, Sub-univers, Multivers" – publicat cu ceva vreme în urmă (vezi „Magazin" nr. 22 din 1 iunie 2000) – cu un aparent paradox: cum se împacă spaţiul curb al fizicii cuantice cu „platitudinea" Universului observabil? Alan Guth, cercetător la Institutul de Tehnologie din Massachusetts (MIT), a propus în 1981 o nouă ipoteză menită să rezolve acest paradox – „inflaţia". Nu, nu este vorba despre inflaţia de zi cu zi, cea care ne macină veniturile, ci de expansiunea Universului, care nu ar fi fost mereu la fel de constantă. Potrivit acestui scenariu, imediat după Big Bang, Universul abia născut ar fi cunoscut, pentru o infimă fracţiune de timp (0,00000000000000000000000000000000001 secunde!), o fază de inflaţie în cadrul căreia expansiunea Universului s-a accelerat într-o manieră explozivă. Înaintea inflaţiei, Universul nu măsura mai mult de 10 la minus 33 cm. După inflaţie, diametrul Universului depăşea deja 100.000.000.000.000. 000.000.000.000 m, adică dimensiunile pe care le are Universul observabil azi! Potrivit unor anumite modele de inflaţie, diametrul Universului ar fi putut să fie multiplicat chiar şi mai mult – adică până la o cifră exprimată prin 1 urmat de o mie de miliarde de zerouri! Această umflare accelerată a Universului, aidoma unui balon, ne-ar permite să explicăm de ce este atât de omogen, în orice direcţie l-am cerceta. Pe de altă parte, Universul ne pare plat pentru că nu vedem din el decât o infimă părticică, la fel cum un ţânţar aflat pe suprafaţa unui balon de dimensiunile Pământului nu are cum să perceapă curbura acestuia...

Dincolo de unele puncte slabe ale ipotezei lui Guth, inflaţia a primit drept de existenţă în cetatea cosmologiei actuale. Rămânea de dat răspuns la o întrebare dificilă – ce a declanşat această monstruoasă inflaţie? În 1983, Andrei Linde a dat acest răspuns – care, ulterior, l-a condus la teoria actuală a universurilor multiple. Potrivit ideii lui Linde, inflaţia poate fi explicată prin aplicarea unui concept folosit de fizica particulelor, respectiv „câmpul scalar". Ca majoritatea conceptelor, ipotezelor şi teoriilor moderne ale fizicii cuantice şi cosmologiei, şi câmpul scalar pare să fie imposibil să ni-l reprezentăm concret. Pentru că nimeni nu l-a văzut vreodată cum arată „în carne şi oase". Dar, după cum afirmă Nathalie Derouelle, astrofiziciană la Observatorul astronomic din Meudon (Franţa) şi cercetătoare la Institutul de Înalte Studii Ştiinţifice, „câmpul scalar este un concept ce reiese foarte natural, în mod necesar, din ecuaţiile fizicii particulelor". Limpede, nu?! Până una-alta, să credem fizicienii pe cuvânt şi să ne declarăm mulţumiţi că măcar ei ştiu şi par să înţeleagă despre ce este vorba...

COSMOS

Andrei Linde a imaginat superinflaţia dinaintea inflaţiei...

„Inflaţia eternă"

Potrivit lui Linde, imediat după naşterea Universului, pe când materia, sub formele cunoscute nouă azi, încă nu exista, câmpul scalar, datorită energiei pe care o conţinea, a făcut ca Universul să „explodeze". Distanţele dintre punctele din spaţiu au crescut considerabil. Însă – atenţie! – *nimic nu se deplasează în interiorul spaţiului, ci însuşi spaţiul suferă o „destindere"!* În timpul procesului, energia câmpului scalar se diminuează treptat, până când devine insuficientă pentru a mai susţine inflaţia, aşa încât aceasta din urmă se opreşte. În acest moment, câmpul scalar se „materializează", cu alte cuvinte se dezintegrează în fotoni. Odată dispărut câmpul scalar, expansiunea Universului şi-a urmat cursul pe care-l cunoaştem azi...

Printre multe altele, scenariul inflaţionist conceput de Linde a permis explicarea modului în care s-au format galaxiile, omogenitatea Universului la scară mare, precum şi platitudinea acestuia – cele trei aspecte constituind tot atâtea motive pentru care cosmologii l-au îmbrăţişat cu entuziasm şi l-au studiat pe toate părţile timp de aproape două decenii. Să mai notăm că, graţie acestui model, Andrei Linde şi Alexander Vilenkin (un astrofizician de la Universitatea din Tufts, Massachusetts) au ajuns, independent unul de celălalt, la formularea ipotezei existenţei universurilor multiple care şi-ar datora apariţia fluctuaţiilor cuantice ale câmpului scalar.

(Va urma)

planet@IT

Nu megaherţi, ci teraflopi

IBM a construit, conform declaraţiilor sale, cel mai puternic computer din lume, capabil să realizeze prin Internet, în mai puţin de un minut, orice tranzacţie, oriunde în lume. IBM a conceput acest calculator, numit ASCI White (Accelerated Strategic Computing Initiative), pentru Departamentul de Energie al SUA, pentru a putea controla şi testa orice armă din stocul armatei. ASCI White este de trei ori mai rapid decât fostul campion supercomputer, tot al lui IBM, şi de 1000 de ori mai puternic decât „Deep Blue", computerul care l-a învins în 1997 pe campionul mondial la şah Gary Kasparov. Pe piaţa supecomputerelor, IBM deţine supremaţia, cu 30% în total, urmată de NEC – 20%. Compaq este printre ultimele locuri, cu sub 6% (sursă Internaţional Data Corp). Viteza acestor supercomputere se măsoară în „teraflopi", care reprezintă numărul de operaţii pe secundă. ASCI White are 12,3 teraflopi, adică 12,3 trilioane operaţii pe secundă. Modelul ASCI mai vechi, de anul trecut, procesa 3,87 teraflopi. Guvernul american vrea 100 de teraflopi în 2003-2004. Acest computer are 8000 de mici procesoare din cupru conectate la 8000 de microprocesoare şi 3600 de kilometri de fire de cupru. Este un sistem *scalabil*, în care fiecare nod are un microprocesor, memorie şi harddisk.

AOL vinde muzică online

Doi la sută din milioanele de vizitatori ai marelui sit cunoscut în toată lumea, AmericaOnLine, AOL, vor putea cumpăra, direct de pe Intenet muzică, imagini video, precum şi diferite alte produse. Warnet Music, Emi, Warner Movie au încheiat contracte cu AOL, iar toate apariţiile acestor mari firme se vor reuni sub acoperişul AOL. Acest sit are 100.000 de vânzări zilnic, iar comerţul cu muzică este una din priorităţile firmei. AOL va lansa un program, în colaborare cu firma InterTrust, cu care se vor putea crea abonamente, cumpăra muzică sau filme etc. InterTrust va încasa un procent pentru fiecare vânzare. Sistemul va permite ca, de exemplu, o persoană care a cumpărat o melodie a lui Sting să o poată distribui la 50 de prieteni. Cei care la rândul lor vor plăti melodia, o vor putea distribui la alţi 50 şi aşa mai departe. Cel care distribuie poate câştiga diferite bilete la concerte. În lume există multe situri de la care se poate încărca muzică (MP3.com), însă InterTrust promite că programul său va beneficia de un cod care nu va permite piratarea muzicii sau a filmelor, cod ce rămâne în acel *download*, indiferent ce se face cu el, iar dacă cineva a primit un cântec încărcat cu InterTrust va trebui să plătească pentru el. AOL lansează acest sistem care acum ar putea părea hilar, pentru că nimeni nu se va înghesui să cumpere muzică, din moment ce există multe programe, cum este Napster, cu care se poate lua orice melodie de pe Internet, fără nici un ban. Însă, în curând, este posibil ca acest gen de sistem să devină obligatoriu pe Internet, pentru că fraudele cu muzică au adus prejudicii de miliarde de dolari firmelor producătoare, numai anul trecut. *(G.V.C.)*

Inexplicabilul de lângă noi

UN CAZ CU TOTUL SPECIAL

ION ŢUGUI

Dacă am putea capta informaţia care circulă prin univers, având pentru această posibilitate o zestre genetică adecvată, ne-am afla în situaţia unui paznic care vede în fiecare clipă, pe un ecran, să zicem un computer fabulos, cam tot ce se întâmplă în universul vizibil. Aventura plecării în spaţiul cosmic ar căpăta alt conţinut şi am stăpâni evenimentele din spaţiu fie şi prin faptul că am „şti mai multe" despre derularea lor, despre cauze şi efecte. Dar această posibilitate este un vis; visul acesta se exprimă, totuşi, mai ales în relaţia încă nedesluşită a unor oameni cu evenimentele din viitorul apropiat sau mai îndepărtat.

Reţin o manifestare care se încadrează în ideea notată mai sus. Încercarea de a o explica eşuează. Putem spune doar că omul sau, mai bine zis, unii oameni obţin informaţii din viitor într-un mod perfect articulat, precum un mesaj formulat şi transmis. Nu avem deocamdată un dicţionar al simbolurilor decodificate de-a lungul timpului, simboluri care conţin informaţii confirmate şi atestate; dar putem observa cum se manifestă şi cum se finalizează astfel de simboluri. Doamna Maria I. este „un caz special", dumneaei i se proiectează de regulă simbolurile onirice care conţin informaţii importante pentru cei apropiaţi, pentru ea însăşi. Desprind o scenă care nu are nevoie de nici un comentariu:

„Cu ani în urmă mă aflam la Sinaia, în vacanţă. Îl aşteptam pe unchiul meu, care urma să vină la Sinaia tot în vacanţă. Eram acolo câţiva din familia noastră. După o săptămână, unchiul întârziind, am început să visez o scenă căreia nu-i înţelegeam sensul, dar nici nu-l căutam. O visam pe mama, decedată de mult, şi vedeam o cameră curată şi un pat. Mama intra în camera respectivă aducând cu ea de fiecare dată cearşafuri curate, albe, şi se apuca să le aştearnă pe pat. Vorbeam în vis cu mama, dar într-un mod funcţional. O întrebam de ce aşterne patul. În mai multe vise îmi răspunsese la fel: „Aştern patul pentru mătuşa ta, o aştept să vină". Mătuşa mea se afla la Bucureşti, era sănătoasă, nu plana asupra ei nimic rău. În sfârşit, cu o întârziere de o săptămână a sosit în concediu la Sinaia şi unchiul meu. L-am întrebat în gară de ce întârziase atât de mult şi ne-a spus cu amărăciune că, cu câteva zile în urmă, avusese loc înmormântarea mătuşii!

Mama mea, decedată, nopţi la rând aşternuse patul pentru sora ei. Iar eu primisem informaţia în felul pe care l-am descris. Nu mă aşteptam la evenimentul care avusese loc. După aflarea veştii triste mi-au revenit în memorie scenele din vis, repetate câteva nopţi la rând. De atunci am trăit frecvent astfel de momente, fără să le provoc sau să fiu obsedată de simboluri." Fiind fiziciană, doamna Maria I. încearcă şi azi să pătrundă pe căi pragmatice misterul unor simboluri onirice care poartă informaţii corecte. În cercetările sale nu sunt convocaţi oameni şi experienţele lor onirice, ci ... protonii! În locul simbolisticii, cercetătoarea se apleacă din nou şi din nou asupra teoriei relativităţii. O cale ar fi, zice doamna Maria, înţelegerea vitezelor în univers. La o viteză de peste două milioane de kilometri pe secundă, un proton ar putea ocupa simultan două locuri în spaţiu. Informaţia onirică = un proton (echivalenţă convenţională fizică); al „doilea" = informaţia „din viitor". Mai rămâne de argumentat această schemă şi de înţeles de ce se afişează un simbol în locul unei informaţii lizibile!

Simbolurile pot fi practic nelimitate. A pune ordine şi o noimă logică în simbolistica onirică purtătoare de informaţii este mai greu de realizat. Ce ar însemna *ordine* într-un domeniu al cunoaşterii ezoterice? Dar faptul că unii oameni se pot conduce cu folos după propriile lor coduri simbolice, având acces la evenimente înainte ca ele să apară, acest fapt este cu adevărat demn de remarcat. Paranormalul face parte din viaţa noastră, de aceea îl putem considera drept o manifestare a altui gen de normalitate!

Înconjuraţi de baze extraterestre

CE SE ASCUNDE IN ADANCUL APELOR?

DAN D. FARCAŞ

În zorii zilei de 18 august 1968, pe la ora 2.30, sergentul Thomas Carulli, împreună cu alţi 15 gardieni de la baza Air Force *Ramey*, lângă Aguadilla, în Puerto Rico, au văzut ieşind din mare un obiect extrem de luminos, care s-a înălţat sub un unghi de 45º până la o înălţime de 500 de metri, unde s-a oprit. Părea să fie o sferă sau un disc, cu diametrul de circa 10 metri. Unii spuneau chiar că au observat hublouri pe marginile obiectului. Afişa un joc de lumini şi lumina sub el întreaga zonă. După un timp s-a apropiat de acest OZN un al doilea obiect similar. După ce au stat alături, noul venit a ţâşnit spre înălţime şi a dispărut. După două-trei minute şi celălalt OZN l-a urmat şi s-a lăsat întunericul. Întregul spectacol a durat, după estimările celor prezenţi, între 12 şi 17 minute.

În martie 1973, mii de martori au semnalat că au văzut, pe coasta de nord a Venezuelei, obiecte stranii scufundându-se în adâncul Mării Caraibelor sau ieşind din mare şi luându-şi zborul. De pildă, în 22 martie, la ora 16.00, două obiecte au apărut din mare şi, după viraje rapide făcute deasupra mai multor localităţi, s-au oprit în zona oraşelului La Sabanamore, la 200 de metri înălţime. Printre cele peste 3000 de persoane care au urmărit fenomenul se aflau şi poliţiştii locali. După circa cinci sau zece minute, cele două OZN-uri au plecat în două direcţii diferite. După câteva zile, un paznic de noapte a relatat presei că a văzut mai multe obiecte cilindrice portocalii „aşa cum sunt rachetele noastre", ieşind din mare şi dispărând în cer. Multe alte rapoarte au fost primite din zona aeroportului internaţional Maiquetia din Caracas. Două nopţi la rând, în 28 şi 29 martie, Armando Silva şi soţia lui au văzut două obiecte ca nişte capsule lungi, albăstrui, extrem de luminoase. În a doua noapte, acestea au trecut, la un moment dat, foarte aproape de casa lor din Carayaca, aflată în apropierea ţărmului, cauzând o neobişnuită creştere a temperaturii. Armando afirma chiar că ar fi observat, prin hubloul unuia dintre obiectele zburătoare, un omuleţ cu un cap ca de mort. Apoi, obiectele s-au îndreptat spre larg, luminând plaja, după care unul a plonjat în mare, s-a scufundat, a ieşit apoi din nou la suprafaţă. După un timp, a intrat în apă şi al doilea, apropiindu-se de primul. În cele din urmă, ambele obiecte au ieşit din mare, s-au înălţat şi s-au îndepărtat cu o viteză fantastică. Observaţia a durat circa 15 minute.

Tot în 1973 Societatea Argentiniană pentru Investigarea Fenomenelor Neobişnuite a anunţat că a ajuns la concluzia că nave dintr-o altă lume şi-au stabilit baze submarine în largul coastelor sudice argentiniene. Observaţiile începuseră din anii şaizeci şi s-au acumulat în timp. Întâmplarea cea mai relevantă a avut loc în 14 august 1968, când 100 de martori au observat, independent şi din puncte diferite, înşirate pe un parcurs de 700 de kilometri, cinci obiecte luminoase, elipsoidale, care au ieşit din mare din golful San Mathias şi s-au scufundat din nou în mare în golful San Jorge.

În anii optzeci şi nouăzeci s-au înmulţit din nou rapoartele venite din Puerto Rico, mai ales de lângă lacul Laguna Cartagena. Pe lângă stranii obiecte cilindrice sau triunghiulare care au fost văzute plutind deasupra apei, pescarii din zonă au semnalat şi obiecte care treceau pe sub bărcile lor, ca apoi să iasă din apă şi să-şi ia zborul cu mare viteză.

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/28

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

Există şi o telepatie conştientă?

MIHAELA DOROBANŢU

Rezultate mai mult decât promiţătoare – fie că era vorba de experienţe cu adulţi sau copii – au determinat încă din anii '60 ca o serie de instituţii să ia în consideraţie în modul cel mai serios studierea experimentală a parapsihologiei. S-a vorbit chiar despre o subvenţionare de către stat a cercetărilor în această direcţie, efectuate în cadrul unor bine cunoscute instituţii, cum ar fi celebra companie Westinghouse, în Statele Unite, deşi nu mai puţin celebrul J.B.Rhine a contestat acest lucru. În schimb este cert că în fosta Uniune Sovietică – şi în multe dintre ţările din est – studiile de parapsihologie au cunoscut o atenţie cu totul remarcabilă. Conform spuselor prof. L. L. Vasiliev, titular, în anii '70, al catedrei de fiziologie a Universităţii de stat din Leningrad şi Membru Corespondent al Academiei de Ştiinţe Medicale a URSS, ruşii s-ar fi situat pe primele locuri în domeniul amintit. Aceasta în condiţiile în care acelaşi Prof. Vasiliev recunoştea public existenţa unei catedre de parapsihologie a respectivei Universităţi!

Câteva dintre concluziile lui Vasiliev sunt deosebit de interesante.

În primul rând, ce concluzie se poate trage din faptul că timp de peste o sută de ani nu s-a putut ajunge la o afirmaţie definitivă privind existenţa unei sugestii la distanţă, adică a unei telepatii conştiente, pe lângă telepatia spontană? Răspunsul poate fi dat gândindu-ne că nici psihologia... „obişnuită", să-i spunem, nu s-a impus prea uşor. Aceiaşi o sută de ani au fost necesari pentru ca lumea să fie convinsă de existenţa efectivă a sugestiei verbale şi a somnului hipnotic. Or, acestea sunt incontestabil fenomene ce pot fi mult mai uşor de provocat decât sugestia la distanţă! Lipsa unor probe concludente nu înseamnă neapărat că telepatia conştientă nu ar exista – problemele de psihologie au nevoie de un timp mult mai îndelungat pentru a fi dezlegate!

În al doilea rând, este vorba şi de un factor pe care l-am putea numi subiectiv: o anume similaritate între cazurile de telepatie spontană şi viziunile terifiante ale unor scriitori. Obişnuiţi cu rigurozitatea cercetătorilor autentici, care vorbesc doar pe bază de note şi observaţii bine fundamentate şi sistematizate, mulţi au avut tendinţa de a nu prea lua în serios afirmaţiile parapsihologilor. Şi totuşi, după cum am mai arătat, cazurile de telepatie spontană sunt frecvent confirmate atât de documente de arhivă, cât şi de declaraţiile unor martori oculari.

Cu atât mai important devine astfel studiul sugestiei la distanţă – telepatia conştientă. Pentru ştiinţă, ca şi pentru viaţa noastră în general. Mai ales în condiţiile confirmării experimentale a unei legături telepatice implicând o formă de energie necunoscută încă sau un factor propriu unor structuri materiale extrem de evoluate, cum este creierul omului.

Între scepticism şi credulitate

OMUL-LUP EXISTĂ!

PAUL IOAN

Una din cele mai fascinante şi mai spectaculoase deviaţii psihiatrice se numeşte licantropie. Termenul alunecos şi difuz de „paranormal" se potriveşte de minune acestei manifestări, în care subiectul se crede şi acţionează ca un lup. Cel mai cuprinzător termen psihiatric este însă zooantropia, căci unii se cred (doar în timpul crizelor) şerpi, vulturi, melci, fluturi etc. Mitul lui Lycaon, cel transformat de Zeus în lup, are o uluitoare corespondenţă în realitate. Pe la noi se spune „vârcolac" şi este un posedat de diavol, un vrăjitor, pe care luna plină îl aduce în delir de licantropie. Studiile de profil folosesc şi o sintagmă care nuanţează această teribilă metamorfoză (cel puţin psihică), şi anume „melancolie lupină". Căci poate fi vorba de o amintire, cuibărită în inconştient, a unei ipostaze dintr-o viaţă precedentă, sau de o ambiţie nesatisfăcută din existenţa de zi cu zi, care declanşează apetitul irezistibil pentru violenţă, printr-o manifestare inumană (vezi celebrul caz real al lui Nabucodonosor).

Dintre numeroasele semne de întrebare legate de licantropie, se detaşează cu preponderenţă următoarea: *sunt conştienţi licantropii de ceea ce fac, atunci când sunt în delir?* Profesorul Dean McManehem (Institutul de Studii Parapsihologice Leicester, Anglia) face o paralelă între acest fenomen şi somnambulism: nici licantropul, nici somnambulul nu ştiu ce s-a-ntâmplat cu ei după ieşirea din criză. Mai multe hipnoze regresive aplicate unor licantropi au evidenţiat faptul că au parcurs un fel de transă sau au căzut pradă unui somn extrem de agitat. Nici urmele pe corp – dovadă a luptelor date cu victimele sau datorate lovirilor de unele obiecte contondente – nu i-au putut convinge pe respectivii pacienţi că au acţionat ca nişte fiare. Dar există şi cazuri, mai restrânse, când subiecţii analizaţi ştiau foarte bine ce au făcut în delirul de licantropie şi de ce.

(Va urma)

SECETA un flagel previzibil

PAUL IOAN

● *25 miliarde dolari ne-au costat până în '89 amenajările pentru irigaţii*

În 1975, climatologii americani şi cei sovietici (pe atunci) şi-au confruntat îngrijoraţi modelele lor climatice, bulversate de realitate, la mai multe conferinţe de importanţă mondială. Ce se întâmplase? După o perioadă de încălzire lentă a planetei (începută în 1940), iernile lui '73 şi '74 fuseseră incredibil de calde, urmate de veri excesiv de ploioase! Agricultorii cereau insistent explicaţii, „pâinea lumii" devenea o problemă şi mai complicată... *Şi, de atunci, dezastre naturale precum seceta şi inundaţiile, cât şi alternanţa lor sunt în atenţia guvernelor celor mai afectate ţări – în special din zona temperată* şi a marilor regiuni cu vaste plantaţii vitale economiilor respective. Serviciul pe care-l făcuseră oamenii de ştiinţă ruşi şi americani era imens, căci însăşi siguranţa naţională a statelor depindea de asigurarea hranei propriilor locuitori, fiind în joc distribuirea strategică a produsului intern brut.

● *Acum sunt folosite doar 15%*

Din punct de vedere al alternanţei dezastrelor, actuala secetă din ţara noastră era, în consecinţă, previzibilă, după „ruperile de nori" din primăvară. Iar după aproape două luni de secetă (mai-iunie), rămăşiţele sistemelor de irigaţie ruginesc liniştite. Concluziile ruso-americane de acum un sfert de veac le tot trăim, an de an, pe pielea noastră, chiar dacă, după 1990, intercomunicarea ştiinţifică a atins cotele normalităţii. De zece ani, cercetătorii

români avertizează sistematic nu numai asupra bulversărilor climatice, ci şi asupra faptului că se iau decizii care agravează dezechilibrele climatice şi fenomenele meteo: despăduririle şi slaba plantare de puieţi. *Mai mult, indispensabilele amenajări ale unor cursuri de ape şi irigaţiile ar fi trebuit să devină o sistematică politică ştiinţifico-economică de stat. Căci sunt cunoscute atât zonele de risc, cât şi perioadele de risc maxim, având în vedere anomaliile climei din ultimii ani...* Dar pentru cultivatori şi pentru cei cu gospodăriile luate de ape, Dumnezeu e mai aproape. Pe câmp se aud slujbe şi nu susurul apei de irigaţie. Glasul oamenilor de ştiinţă e acoperit, pe alocuri, de invocările paparudelor. Căci *avertismentele climatologilor (ONU e departe, nu?) şi ale meteorologilor (dâmboviţeni) nu mai mişcă pe la noi nici jobenul sperietorilor de ciori.*

● *Procesul de deşertificare a cuprins 2.000.000 ha*

Cine-şi imaginează că *efectul de seră* e o simplă sintagmă la modă sau un fenomen negativ care se întâmplă numai altora să se apuce de filatelie sau şah prin corespondenţă. *Cine nu ştie (încă) să facă vreo legătură între: **1. despăduriri haotice şi împăduriri sporadice, 2. invazii de rozătoare şi insecte, 3. calitatea apei potabile – epurată industrial sau de la fântână, 4. scăderea concentraţiei de oxigen din apă şi asfixierea peştilor, 5. epidemiile estivale şi scăderea gradului de imunitate a populaţiei, 6. degradarea solului şi randamentele slabe la hectar, 7. utilizarea neştiinţifică a fertilizatorilor şi pesticidelor** etc., să afle că există un indicator la nivel planetar care nu ţine seama de algoritm*: nivelul oceanului planetar este în continuă creştere.

● *Suprafaţa totală afectată de secetă şi expusă acesteia este de 7,15 mil. ha (29,8% din suprafaţa ţării)*

Cauza? Dezgheţarea progresivă a calotelor glaciare. Ei, şi?, ar putea întreba cineva cu greutate de pe la noi. Polii planetei sunt şi ei departe. Dar creşterea temperaturii medii anuale cu numai 0,4 – 0,6 grade Celsius din ultimii 65 de ani a condus la creşterea nivelului mediu al oceanului cu 6 – 14 centimetri în cele mai sensibile zone meteo-agricole, şi anume marile delte ale fluviilor Parana, Orinoco, Magdalena, Gange, Mekong etc. Pe acest fundal climatic, *alternanţa dintre perioadele de exces de precipitaţii şi secetă devine iminentă pe parcursul unui singur an calendaristic, atrăgând după sine dezastre socio-economice.* Realitatea a demonstrat că şi ţările riverane unor mări închise, precum ţara noastră, sunt expuse acestor pericole... Iată un adevăr ce nu mai poate fi ignorat.

HIPOCAMPUL, prietenul taximetriştilor

Pentru a se orienta, creierul face apel la una din regiunile specializate în recunoaşterea spaţială: hipocampul. Un grup de cercetători de la Universitatea College din Londra a demonstrat că lucrurile stau, oarecum, „invers". Ei au pus sub observaţie printr-un sistem de imagerie medicală (IRM) hipocampul a 16 şoferi de taxi care funcţionează în capitala britanică, şoferi cu o excelentă reputaţie profesională. Surpriză! Medicii au observat că aceşti şoferi de taxi aveau un hipocamp a cărui mărime se accentua cu vârsta. Aşadar, practica orientării a dus la dezvoltarea acestei regiuni cerebrale. *(D.M.)*

Ştiinţa mileniului III

Va deveni cancerul O BOALĂ A TRECUTULUI?

MARIAN GRIGORE

SPERANŢĂ

Astăzi, cancerul ocupă locul al doilea într-un clasament al mortalităţii (după bolile cardiovasculare). Va aduce secolul al XXI-lea şi remediul?

Particularitatea cancerului constă în faptul că este intim legat de viaţă, ca fenomen, fiind într-un fel o dovadă a triumfului vieţii, izbucnită exploziv dintr-o celulă răzvrătită împotriva dispariţiei naturale, celulă care îşi descoperă resurse de întinerire, supravieţuire şi multiplicare în însuşi bagajul său genetic, identic, de altfel, în proporţie de aproape sută la sută cu cel aparţinând organismului pe care îl invadează. O identitate care o apără de atacul celulelor sistemului imunitar, care n-o pot recunoaşte drept „străină". Tot din această cauză, tratamentele utilizate până acum, fie radioterapia, descoperită în 1896, fie chimioterapia, utilizată din 1942, s-au dovedit a nu fi soluţiile miracol aşteptate, ele agresând în aceeaşi măsură şi celulele sănătoase, slăbindu-le rezistenţa, astfel încât ele cedează treptat teren, ocupat imediat de metastaze. Cu toate acestea, radioterapia şi chimioterapia rămân, împreună cu chirurgia, singurele metode utilizate în lupta conta cancerului. Ce va aduce secolul XXI?

◆ O primă direcţie promiţătoare o reprezintă calea deschisă de cercetătorul chinez Wang Zhenyi, de la Institutul de hematologie din Shanghai, cel care, în loc să încerce uciderea celulelor rebele, a încercat să le „reeduce", spre a le aduce la un comportament normal. În acest scop, el a folosit un derivat al vitaminei A, o varietate de acid retinoic. Deşi recent apărut, tratamentul s-a răspândit rapid în lumea întreagă, permiţând vindecarea a 90 la sută dintre pacienţii suferind de o formă rară de boală a sângelui, leucemia promyelocitară. Tratamentul nu împiedică recidivele, motiv pentru care este utilizat în combinaţie cu chimioterapia clasică. Va fi eficient acest tratament şi pentru alte forme de cancer? Secolul XXI va răspunde.

◆ Tot recentă este şi strategia uciderii „prin sufocare" a celulelor canceroase, prin privarea lor de oxigen. În fond, nucleul iniţial al bolii – o celulă sau câteva – se dezvoltă folosind oxigenul furnizat de vasele capilare care alimentează şi celulele sănătoase. Dar celulele canceroase proliferează într-un ritm ce depăşeşte cu mult pe cel normal, curând oxigenul adus de sânge devenind insuficient, organismul neprevăzând o „reţea de alimentare" pentru aceşti intruşi. Impediment pe care celulele canceroase îl depăşesc edificându-şi propria lor reţea de vase capilare, pe care o racordează la circuitul sanguin, cam în genul în care ai racorda o locuinţă la reţeaua de apă. Şi astfel îşi pot continua dezvoltarea, tumoarea mărindu-şi volumul. Yudah Folkman, de la Spitalul de copii din Boston, a reuşit ca, folosind două proteine naturale, angiostatina şi endostatina, să blocheze dezvoltarea acestei reţele capilare parazite, celulele tumorale sfârşind prin a muri din lipsă de oxigen. O terapie promiţătoare, deşi doar încă în stadiul de experiment.

◆ O variantă şi mai recentă a acestei terapii, care o ameliorează, a fost imaginată de Michel Perricaudet, de la institutul francez „Gustave-Roussy", din Villejuif. Acesta, pentru a scăpa de necesitatea procedeelor extrem de laborioase de izolare din ţesuturi a angiostatinei, a recurs la ajutorul genei care comandă producţia acesteia, genă pe care a identificat-o şi a introdus-o în celule cultivate in vitro, determinându-le să o producă în cantităţi sporite. Asemenea celule modificate genetic au fost injectate apoi la şoareci canceroşi, dovedindu-şi eficacitatea, tumorile regresând. Se va întâmpla la fel şi la oameni? Tot secolul XXI va răspunde...

◆ Dar, dacă originea cancerului se află în înseşi genele noastre , nu tot acolo trebuie să căutăm şi mecanismele care îl produc, şi metodele de a le bloca? Pornind de la acest raţionament, Robert Weinberg, de la Massachusetts Institute of Technology, din Cambridge, SUA, a reuşit să provoace in vitro cancerizarea unei celule umane normale, manipulând trei gene care acţionau în cascadă. Două erau deja cunoscute ca oncogene: gena H-ras, care determină celula să se divizeze fără oprire, şi gena large-T, care blochează semnalele enzimatice care obligă celula să-şi oprească diviziunea. A treia, gena hTERT, a telomerazei, este o genă implicată în îmbătrânirea celulară. După ce a demontat mecanismul utilizat de aceste trei gene pentru a produce cancerul, în octombrie 1999 cercetătorul a demonstrat că inhibarea acţiunii genei hTERT în culturile de celule canceroase umane, in vitro, reuşeşte să stopeze cancerizarea. Ce se va întâmpla in vivo? Rămâne şi în acest caz să aşteptăm răspunsul de la viitor.

„VÂNĂTOAREA" planetelor extrasolare

Două planete cu o masă inferioară celei a lui Saturn au fost recent descoperite cu ajutorul telescopului hawaian Keck, de către faimoşii vânători de planete, astronomii americani Geoff Marcy şi Paul Butler. (Până acum s-au descoperit doar plante extrasolare mai mari decât Jupiter). Cele două „trofee" se găsesc la 109 şi respectiv la 117 ani lumină de Pământ şi fac parte din clasa uriaşilor extrasolari. (D.M.)

Anatomia secundei

Net-economia şi „Noua politică"

ALEXANDRU MIRONOV

Îngemănarea, din ultimii ani ai mileniului, dintre informatică şi telecomunicaţii a dat naştere unei revoluţii economice care schimbă dramatic lumea. Prea-plină de „obiecte inteligente", în care cipurile de siliciu joacă rolul unor microcomputere, dar mai ales „democratizând" informaţia până la a oferi, teoretic, toată cartea de cunoştinţe a lumii practic fiecărui cortex al lumii, civilizaţia secundei, în care ne aflăm, a dat peste cap Epoca Industrială, transportându-ne, o dată cu mileniul care vine, într-o adevărată Eră a Creierului.

În consecinţă, bursele de valori ale lumii au decretat că economia însăşi a planetei se transformă în *e-economie,* adică economie electronică, unde creşterile cele mai rapide le au, fireşte, *e-companiile,* societăţile comerciale cu suport informatic. Urmarea: mii, zeci de mii, sute de mii de aventuri antreprenoriale au luat naştere pe şi prin *Internet,* – reţeaua mondială a reţelelor de calculatoare ale întregii lumi – şi, devenind atrăgătoare pentru speculă, au pornit să sporească în capital bursier (valoarea acţiunilor), umflându-se ca broasca din fabulă. Ceea ce însă a făcut pe mulţi economişti lucizi – între ei, Alan Greenspar, şeful Trezoreriei americane, un finanţist de geniu – să amintească prea înfierbântaţilor susţinători ai *e-economiei* că povestea cu broasca care se tot umflă are un final tragic, pe care nimeni şi nimic nu-l poate evita; cu alte cuvinte, dacă în spate nu există o economie reală, cea a produsului, nu se poate menţine o creştere reală a bunăstării lumii.

În martie 2000, după cum se ştie, bursele de valori ale lumii au explodat, iar *e-economia* şi-a micşorat dimensiunile, acceptând realitatea: ca valoare bursieră s-a restrâns la jumătate, ca număr de companii s-a redus la o zecime. Bill Gates, vârful de lance al economiei Tehnologiilor Informaţionale, de pildă, şi-a văzut „decavate" acţiunile celebrei *Microsoft*, ajungând, săracul, de la o avere de 92000000000 de dolari (!!) la numai 62 de miliarde – aşa , într-o singură zi...

Net-revoluţia, adică revoluţia prin reţele informatice, va supravieţui crahului, s-au întrebat, treziţi din visul frumos, pământenii, coplanetari cu Bill Gates. Va rezista! răspund specialişti economiei reale, dar ca parte componentă a marii producţii de bunuri a lumii. Adică va continua să nască noi microindustrii, în care electronica, informatica şi telecomunicaţiile îşi vor da mâna pentru a ne oferi, în casele, birourile şi fabricile noastre, unelte care ne fac viaţa mai uşoară, „roboţi" eficienţi ce vor da mai mult timp liber lui Homo sapiens; se va simplifica birocraţia planetară, căci programe de calculator (software) inteligente vor continua să transforme PC-urile şi *Internet*-ul în contabili şi administratori de date pentru toate companiile şi guvernele lumii; iar *e-comerţul,* adică comerţul prin reţele informatice, de la publicitate până la vânzarea efectivă de produse şi servicii, va elimina intermediarii neproductivi, ieftinind astfel produsele. Urmează, deci, o nouă revoluţie civilizatoare, echivalentă cu descoperirea Americii de către europeni, spune analistul Jacques Attali, ceea ce transformă inevitabil Terra în Planeta reţelelor. Un nou continent, cel al informaţiei digitale (pe computer), căruia nu-i cunoaştem nici resursele şi nici limitele, se descoperă în faţa noastră.

...Despre aceste probleme – şi multe altele – au discutat, recent, specialişti străini în ceea ce s-a numit „Forumul de la Neptun", un brainstorming organizat de un foarte activ economist constănţean, domnul Odet Desideriu Dudaş. Analizând tendinţele economic-social-politice mondiale, propunând idei de adaptare a societăţii româneşti la bunul mers al lumii, „neptun"-iştii au hotărât constituirea unui grup de reflexie, pe care l-au intitulat „Grupul pentru noua politică", şi au decis să pună în mişcare acest „motor de gândire", achiziţionând idei aplicabile de la orice român care doreşte să pună umărul şi mintea la reconstrucţia ţării. În „Noua politică", s-a stabilit, nu vor exista nici un fel de interdicţii politice, ci, dimpotrivă, se va milita pentru implicarea cât mai multor români – a tuturor românilor, dacă se poate – în viaţa economică, socială, politică a ţării. Statutul şi regulamentul de funcţionare ale grupului renascentist modern vor fi făcute cunoscute, curând, sper, în pagini ale „Magazinului", ale revistei „Ştiinţă şi tehnică" şi ale altor publicaţii.

bine de ştiut

MENOPAUZA
şi tratamentele ei

Anual, mii, sute de mii de femei intră în menopauză. Cu toate că aceasta (încetarea ciclului menstrual) nu este o boală, e posibilă declanşarea unor perturbări care deranjează întregul organism. Astfel, carenţele hormonale produse la menopauză instalează ori agravează unele boli ale vârstei înaintate. Între acestea, cele mai frecvente sunt: osteoporoza – uzura ireversibilă a masei osoase – şi ateroscleroza, care creşte numărul accidentelor cardiace.

În principal, organismului femeii intrată în menopauză îi lipsesc doi hormoni care nu se mai secretă: estrogenii şi progesteronul.

Doctorul Henri Rozenbaum, unul din pionierii terapiei cu hormoni, atrăgea atenţia asupra importanţei aplicării cu maximă exigenţă a acestui tratament. Mai întâi trebuie apreciată toleranţa hormonilor de substituţie, de către paciente. Se ştie că progestativele asigură protecţie împotriva declanşării cancerului uterin. În cantităţi prea mari însă, acestea pot cauza vertij, îngrăşare şi deseori stări depresive.

Cercetările recente converg însă spre un tratament mai eficace şi fără efecte secundare. Condiţia eficacităţii este ca acesta să înceapă în primii cinci ani după instalarea menopauzei.

Dr. VALERIU MANTA

Nevoia de iubire

În lumea actuală o caracteristică specifică este sciziunea între eros şi sexualitate. Omul modern nu mai are timp de reflecţie, trăieşte prea mult în prezent, trebuie să posede imediat, fără a aştepta ca atracţia fizică să aducă şi iubirea. A avea o fiinţă fără să o iubeşti, dintr-un reflex condiţionat format, determină o insatisfacţie esenţială. De aceea este atât de dificilă întâlnirea unui partener compatibil. Femeile şi bărbaţii rareori se întâlnesc într-o unitate stabilă şi armonioasă.

Omul şi-ar dori pentru totdeauna căldura protecţiei materne. Dar, pentru că întoarcerea este imposibilă, trebuie să înfrunte realitatea exterioară şi existenţa celorlalţi. Există lupta pentru diferenţiere, dar şi pentru individualizare. A continua să gândeşti şi la vârsta adultă că există o fiinţă specială pentru tine, capabilă să-ţi ofere necondiţionat şi nelimitat afecţiune, şi pe care nu ai întâlnit-o încă îţi creează o dispoziţie deosebit de angoasantă. De aici şi sentimentul că nu eşti suficient iubit şi nimeni nu merită dragostea ta. De aceea, ca şi eroul mitologic, trebuie să ai curajul de a te confrunta cu necunoscutul; eul trebuie să se elibereze de încătuşarea maternă şi, după un periplu iniţiatic, să revină la sinele propriu, la bărbatul adevărat care poate să iubească pentru a fi iubit. Fiecare om are nevoie de vise şi de visare. Dar există persoane care încearcă să permanentizeze dorinţa întâlnirii partenerului ideal. Acesta este un bun artificiu de revalorizare a eului propriu şi de echilibrare interioară.

Nu putem vorbi de eros fără să ţinem seama de dorinţă. Acolo unde este dorinţă, apare implicit nevoia de satisfacere a ei. Sentimentul de satisfacţie şi plenitudine ni-l oferă numai unirea armonioasă între cele două forme ale erosului, sexualitatea fizică şi iubirea spirituală. Dacă una dintre ele este nesatisfăcută, echilibrul dispare, iar lupta dintre „sexe" este deschisă

IOANA POPA

Dosarele frumuseţii

Cum ne apărăm de RĂUL SOARELUI?

Se ştie că protecţia planetei este în suferinţă, că razele soarelui sunt prea intense şi că, o expunere îndelungată dăunează pielii. Pe de o parte sunt razele ultraviolete de tip B, esenţiale pentru sinteza vitaminei D, sunt responsabile, în egală măsură, de alterarea ADN-ului proces care creşte riscul cancerului. Pe de altă parte razele ultraviolete tip A întăresc efectele negative ale ultravioletelor tip B.

Dacă azi moda a dictat dispariţia umbrelelor de soare, pălăriilor cu borduri mari sau a mănuşilor, este primordial să ne protejăm contra exceselor de raze ultraviolete tip A şi ultraviolete tip B prin filtre şi ecrane solare. Acestea diminuează efectul negativ al soarelui. Este indicat să folosim: ◆ creme cu propolis, acesta având rol fotoprotector; ◆ pudre cu concentraţie crescută de minerale; ◆ creme şi geluri cu factori de protecţie solară; ◆ lapte sau loţiuni pentru zonele păroase ale pielii, stick pentru buze, cicatrici. Aceste produse trebuie să fie bine tolerate: să nu irite, să nu dea alergii, sau fotointoxicaţii, să nu fie groase, să nu coloreze şi să nu lucească pe piele, să nu fie toxice. Trebuie să aibă eficacitate contra razelor ultraviolete A, şi ultraviolete B, dar să asigure în acelaşi timp protecţie contra cancerului şi heliodermitelor. Mai trebuie să reziste în timp.

Produsele fotoprotectoare trebuie să fie adaptate la tipul de piele. Chiar dacă folosim aceste produse fotoprotectoare nu trebuie să ignorăm celelalte reguli „banale": ● Să evităm expunerea în orele cele mai calde ale zilei ● Să respectăm progresivitatea în expunere ● Să evităm expunerile prelungite (care pot provoca neplăceri chiar dacă apelăm la fotoprotecţie).

Şi dacă doriţi să fiţi bronzată, dar nu ajungeţi la mare, vă recomandăm lămpile ultraviolete din cabinete cosmetice, care sunt construite după ultimele norme în ceea ce priveşte filtrele fotoprotectoare.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 25% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 5
Valabil până pe data de: 25 IULIE 2000

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la
API-ESTETIC,
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 25%

PUTEREA PSIHICULUI

Ştim cu toţii că psihicul influenţează – în rău sau în bine – tot ceea ce gândim, spunem sau facem. Viaţa şi persoana noastră sunt supuse psihicului nostru. Ce este însă acest psihic pentru care occidentalii – ca să-l întreţină – plătesc lunar sume exorbitante „meşterilor de suflet" care sunt psihologii? Este ceea ce individualizează pe fiecare dintre noi, ceea ce ne face să fim noi înşine, ne defineşte. Este locul de unde îşi trag seva cele mai profunde sentimente, dragostea, iubirea, ura... şi, mai ales, este acea parte din noi care se lasă modelată şi ne modelează. În măsura în care ne putem controla sufletul şi el ne controlează pe noi. Deseori am vrea să ne înăbuşim sentimentele, dar ceva din interiorul nostru nu ne lasă.

Dăm greş adesea când este vorba de legăturile sentimentale. Căci raţiunea nu are nici o şansă în lupta cu sentimentul. De aceea ne trezim antrenaţi în cele mai ciudate, excitante şi minunate poveşti de dragoste. Poate uneori ajungem să regretăm aceste izbucniri de patimi. Dar fără aceste legături ale sufletului – solide, întâmplătoare, pline de bucurii sau neîmpliniri, fiecare unică –, cu siguranţă nu putem exista. Sau putem, dar vom muri sufleteşte. Şi este păcat. *(I.P.)*

Voaletă şi Dantelă Veche

Modestia care ucide fericirea

Clara Wieck este una din puţinele femei care a trăit o infernală experienţă de viaţă, pe durata a 40 de ani. În 1853 era soţia lui Robert Schumann când, în reşedinţa ei din Düsseldorf, îşi face apariţia modestul şi ultrasensibilul *Johannes Brahms*. O dragoste imposibilă avea să-i macine pe amândoi atâtea decenii, mai ales din pricina educaţiei „victoriene" a lui Brahms. Chiar dacă Schumann murea într-o criză de schizofrenie, în 1856, Clara nu a auzit până a închis ochii, în 1896, nici un „te iubesc" de la Johannes. S-a delectat doar cu simfoniile, dansurile şi baladele dedicate în secret ei. Niciodată nu s-a gândit să facă ea primul pas, deşi pentru iubirea lor pur platonică Brahms a părăsit-o pe logodnica tinereţii lui, Agatha Siebold. Marele compozitor nu se simţea deloc pe măsura staturii intelectuale şi sociale a iubitei lui (cu 14 ani mai în vârstă) şi a familiei ei. O modestie care l-a costat fericirea. *(P.I.)*

Gastronomice

Continuăm publicarea reţetelor „de sezon" oferite de doamna Chereji Clara din Vişeul de Sus:

Sufleu de varză

4 ouă, 1 varză potrivită, 100 g unt, 2 linguri smântână, 1 lingură făină, 1 lingură brânză rasă, piper, puţin pesmet.

Se taie varza în sferturi şi se pune să fiarbă 10 minute. Se scurge bine şi se toacă. Se freacă untul cu făina, brânza rasă, smântâna şi gălbenuşurile. Se amestecă cu varza, se sărează şi se piperează. La sfârşit se adaugă albuşurile bătute spumă. Se unge cu unt o formă, se toarnă compoziţia, se presară puţin pesmet şi se pun câteva bucăţele de unt. Se dă la cuptor, la foc potrivit, se ţine până creşte şi se rumeneşte bine.

Conopidă cu ouă

1 conopidă potrivită, 2 ouă fierte tari, 100 g unt, 30 g pesmet, pătrunjel verde.

Se fierbe conopida întreagă. Când este gata se scurge de apă, se aşază pe o farfurie întinsă încălzită şi se presară cu ouăle tocate foarte mărunt şi pătrunjel verde. Separat, într-o tigaie se prăjeşte pesmetul în unt şi se toarnă deasupra conopidei. Se serveşte fierbinte.

Plăcinţele cu vişine

1 ceaşcă smântână (sau caimac), 1 ceaşcă făină, sare, 1 kg vişine, 150 g zahăr, 1 lingură pesmet, 1 lingură zahăr pudră.

Vişinele se spală, se scot sâmburii, se presară cu zahăr şi se lasă circa o oră. În acest timp se prepară un aluat din smântână sau caimac, făină şi sare; se frământă bine. Se întinde o foaie nu prea subţire şi se taie în pătrate cu latura 12-15 cm. Se pune pe fiecare pătrat o lingură din vişinele scurse de zeamă şi amestecate cu pesmet; se întorc colţurile şi se presează puţin la mijloc şi marginile ca să rămână lipite. Se ung cu ou bătut, se aşază pe o tavă presărată cu făină şi se coc la foc iute. Când sunt gata se presară cu zahăr pudră.

Prăjitură cu piersici

Pentru aluat: 100 g unt, 250 g făină, 2 linguri smântână.

Deasupra: 1/2 kg piersici bine coapte, 200 g zahăr.

Se amestecă untul, smântâna şi făina, formând un aluat potrivit de tare, care se lasă la rece o oră. Se împătureşte de trei ori. Din acest aluat se opreşte o bucată pentru gratiile de deasupra, iar din rest se întinde o foaie care se aşază într-o tavă unsă şi presărată cu făină. Se coace la foc potrivit 15-20 minute. În acest timp se decojesc piersicile, se taie în bucăţi şi se pun cu zahărul într-un vas pe foc. Se amestecă continuu până scade zeama fructelor, apoi se întind peste foaie. Pe deasupra, din aluatul oprit, se formează suluri subţiri de grosimea unui creion, care se aşază deasupra piersicilor de la o margine la alta a tăvii, în linie oblică, atât în lung cât şi în lat, formând astfel o reţea. Se introduce din nou tava în cuptor şi se mai ţine la foc potrivit 20-25 minute. După ce prăjitura s-a răcit, se taie în pătrate nu prea mari.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

DOCTORUL casei

Cine are nevoie de CURĂ HELIOMARINĂ?

Cura heliomarină are înainte de toate un *rol profilactic,* de întărire a organismului în faţa agresiunii bolilor, aşa că de acest gen de „tratament cu factori naturali" are nevoie orice om sănătos, fie el copil sau adult. Cura heliomarină este recomandabilă în primul rând copiilor, pentru că le favorizează creşterea în înălţime, dezvoltarea armonioasă, graţie stimulării sub efectul razelor ultraviolete a secreţiei hormonului implicat în procesul creşterii. Cura heliomarină este indicată copiilor şi pentru că le sporeşte rezistenţa generală în faţa bolilor, efect perfect valabil şi în cazul adulţilor sănătoşi. În plus, se îmbunătăţeşte capacitatea de reglare termică a organismului, se dinamizează funcţiile respiratorii, circulatorii, glandulare, ca şi activitatea generală a sistemului nervos. De asemenea, prin aceste multiple căi, în special în privinţa adulţilor, cura heliomarină contribuie la restabilirea echilibrului psihic, la instalarea unei stări durabile de bine, de tonus şi de euforie.

ROL CURATIV

Dar cura heliomarină este la fel de utilă persoanelor care suferă de anumite boli pe care le poate ameliora sau chiar vindeca.

- Bolile reumatice inflamatorii, cu caracter cronic: poliartrita cronică evolutivă şi spondilita anchilopoietică (reumatism cronic deformant al coloanei vertebrale cu tendinţă spre anchilozare).
- Bolile reumatice degenerative, constând din artrozele care se localizează la diferite articulaţii ale membrelor sau coloanei vertebrale. Este aşa-numita spondiloză, destul de răspândită.
- Tuberculoza osteoarticulară, ganglionară sau peritoneală, helioterapia având acţiuni bactericide, de resorbţie a edemelor (umfăturilor), ca şi de favorizare a proceselor de cicatrizare.
- Multiple afecţiuni ortopedice (în scopul consolidării fracturilor, rezolvării atrofiilor musculare consecutive fracturilor, rezolvarea redorilor articulare constând în limitarea mişcărilor unei articulaţii etc), mai ales dacă se combină cura heliomarină cu gimnastica medicală.
- Bolile ginecologice inflamatorii cronice, cura heliomarină având capacitatea de a decongestiona focarele de inflamaţie şi a aderenţelor pe care le generează acestea.
- Numeroase boli de piele (psoriazisul în special, pitiriazisul, eczeme uscate).
- Rinofaringite şi rinosinuzite, un rol esenţial avându-l aerul marin bogat în aersoli, care conţin clorură de sodiu şi ioni negativi.
- Insuficienţe hepatice şi renale severe.
- Stările de convalescenţă, de anemie, unele boli neurologice (paralizii ale nervilor periferici, survenite în urma unor traumatisme), unele boli endocrine (cum ar fi insuficienţa funcţiei tiroidiene în special la copii).

NU UITAŢI!

Totuşi, ceea e este foarte important de ştiut în privinţa oportunităţii curei heliomarine este că indicaţiile şi contraindicaţiile ţin exclusiv de apanajul medicului care cunoaşte îndeaproape bolnavul şi poate decide corect.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

5 PREJUDECĂŢI DESPRE BRONZAREA PIELII

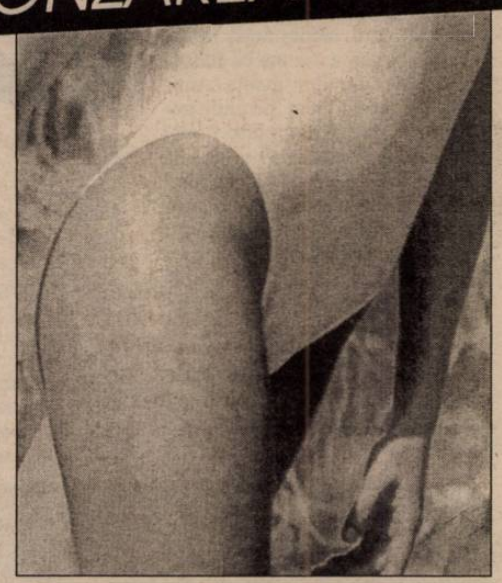

Perioada concediilor de odihnă e în toi, vacanţele elevilor şi studenţilor de asemenea, aşa că planurile pentru petrecerea măcar a câtorva zile la munte sau la mare sunt la ordinea zilei. Cine nu-şi doreşte să evadeze un timp din peisajul cotidian şi să profite la maximum de întâlnirea cu soarele, lumina intensă, nisipul fierbinte, briza răcoroasă, valurile înspumate, susurul păraielor, liniştea pădurilor...? Cine nu-şi doreşte să revină acasă cu un aşa-zis certificat de vacanţă, sinonim cu pielea bronzată, care sugerează un plus de tonus, de vitalitate, de optimism, de sănătate în ultimă instanţă?

Din nefericire, asupra expunerii la soare părerile oamenilor de ştiinţă sunt împărţite, tot mai mult se vorbeşte despre potenţialul cancerigen al excesului de „băi de soare", aşa că această bucurie a vacanţei (în special a celei petrecute la mare) este uneori umbrită de îngrijorare. Există însă o precizare liniştitoare venită din partea medicilor, care nu trebuie uitată: pielea normală, sănătoasă, nu ridică probleme de ordin cancerigen, dacă e ferită de câteva... prejudecăţi sau abuzuri pe care unele persoane, „lacome" de soare, le comit, considerându-le inofensive. Care sunt acestea?

1. *Cu cât mă expun mai mult la soare cu atât bronzul e mai intens şi ţine mai mult.* Afirmaţia e falsă. Expunerea dintr-o dată la soare, cu grija de a nu pierde nici un minut în zadar, e însoţită de riscul obţinerii bruşte a unui colorit al pielii... de rac fiert, care în următoarele zile nu mai suportă nici măcar câteva minute de plajă. Şi astfel, vrând-nevrând, o parte din vacanţă se va rata din acest motiv, deci nici un câştig. Obţinerea unui bronz frumos, cu mult invidiata tentă arămie, este o adevărată artă; pielea, fie că este albă sau mai închisă la culoare, trebuie să se adapteze la soare şi să dispună de răgazul necesar fabricării pe îndelete a pigmentului melanic, responsabil de instalarea bronzului.

2. *Cu cât soarele e mai fierbinte, cu atât mă bronzez mai repede.* Alt neadevăr. Soarele la zenit, deci între orele 11 şi 14, este violent şi, în consecinţă, înroşeşte şi arde pielea. Căldura emanată de soare dilată vasele sanguine şi, pe această cale, afectează pielea - aspectul şi buna ei funcţionare.

3. *Mă bronzez mai repede, mai frumos şi fără pericolul de arsuri dacă pielea e permanent udă.* Fals. Picăturile de apă exercită un efect de lupă, de unde şi posibilitatea arsurilor şi apariţia aşa-numitei pieli de crocodil (piele cu pete maronii). Un bronz frumos şi uniform, de durată şi lipsit de consecinţe nefaste pentru sănătate, se obţine prin expunerea pielii la soare ştearsă de apă cu prosopul, unsă doar cu un strat de cremă protectoare.

4. *Mă bronzez bine în toiul verii, numai în luna lui Cuptor.* Greşit. Luna august este cea mai bogată în raze nocive pentru sănătatea pielii şi a organismului în general. Din punct de vedere medical, luna cea mai darnică în raze ultraviolete, benefice pentru sănătate, este iunie. Este luna vedetă şi din punct de vedere al luminii, existând un moment de culminaţie marcat de solstiţiul de vară (22 iunie), când începe vara astronomică, deci când avem cea mai lungă zi şi cea mai scurtă noapte din an.

5. *Dacă stau imobil pe plajă, mă bronzez mai uniform.* Tot un neadevăr. O dovadă că aşa stau lucrurile sunt sportivii, care sunt de invidiat opentru bronzul lor uniform şi arămiu, căpătat numai în mişcare. În plus, efortul de a sta nemişcat la plajă, cu ochii închişi, îl priveză pe adeptul acestei teorii de relaxarea psihică furnizată de contemplarea mării, cerului şi a plajei.

CULORILE care vindecă

Roşu. Incită apetitul, sporeşte capacitatea de efort fizic şi psihic, stimulează circulaţia sangvină şi activitatea inimii şi, ceea ce este cel mai important, creează un cadru optimist şi tonic. Este senzaţia în faţa unui lan de maci. **Albastru şi gri.** Favorizează procesele de inhibiţie şi nu pe cele de excitaţie, ca în cazul roşului. Deci, încetineşte viteza de circulaţie a sângelui şi relaxează activitatea inimii. Exercită în organism influenţe neutralizante, sedative şi de destindere. Diminuează sentimentul de teamă, de anxietate.

Induce un sentiment de securitate şi încredere în forţele proprii. Nu întâmplător, albastrul se foloseşte din ce în ce mai mult în cabinete stomatologice şi alte tipuri de unităţi medicale. **Verde.** Are efect sedativ şi calmant, creează senzaţia de odihnă, motiv pentru care este folosit în unele clinici chirurgicale şi ortopedice, în saloanele rezervate îngrijirilor postoperatorii. **Galben.** Combate stresul, stimulează tonusul neuromuscular, creează o senzaţie de calm şi mulţumire, predispune la discuţii amiabile. **Oranj.** Este stimulativ şi tonifiant pentru funcţiile de nutriţie, metabolice şi hepatice. **Maro.** Echilibrant. **Indigo.** Stimulează funcţiile endocrine. **Violet.** Induce somnul. **Roz.** Creează o ambianţă optimistă şi odihnitoare. **Alb.** Stimulează tonusul organelor interne.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Junghiul dintre coaste

Emil Petrişor din Fălticeni – *Junghiul intercostal care vă provoacă dureri la respiraţie mai adâncă, la cea mai mică tuse sau mişcare a corpului şi apărut din senin nu trebuie să vă facă neapărat „să vă gândiţi cu groază la o boală de plămâni sau de inimă". În cazul unei pleurezii, pneumonii sau tuberculoze ar trebui să apară şi febra, însoţită de o tuse seacă şi continuă. E posibil ca acest junghi să fi apărut ca urmare a expunerii prelungite la umezeală, la curenţi de aer sau a consumului de apă rece după o muncă fizică de mai multe ore. Dacă e vorba doar de o nevralgie intercostală, tratamentul este la îndemâna oricui. De obicei, în formele mai uşoare, durerea cedează cu câteva antinevralgice (3-4 pe zi, timp de 3-4 zile). În formele mai severe (rezistente la acest tratament), dau bune rezultate căldura locală (sticlă cu apă încălzită, cărămidă încălzită, eventual pernă electrică, puse pe zona dureroasă), Paracetamol (3 tablete pe zi timp de 3-4 zile), Vitamina B1 (3-4 tablete pe zi) şi Algocalmin (1-3 comprimate sau fiole pe zi, tot timp de 3-4 zile). În cazul în care nici aşa aceste sâcâitoare dureri nu dispar, trebuie să vă adresaţi medicului, mai ales că numai un consult medical poate să vă risipească temerile privind existenţa unor complicaţii.*

Infecţia glandelor sudoripare

G.B. din Slobozia, jud. Ialomiţa – *Eczema care v-a apărut în zona axilelor şi a glandelor genitale poate fi o infecţie a glandelor sudoripare. Indiferent de gradul de igienă, pielea menţine pe suprafaţa ei milioane de microbi care pot deveni agresivi în anumite condiţii. Aceasta se întâmplă mai ales vara, când transpiraţia este mai abundentă. Locul de predilecţie îl reprezintă zonele cu pilozitate de la subsuori şi din jurul organelor genitale, unde există o umiditate mai crescută, însoţită de o reacţie alcalină. Dacă la aceasta se mai adaugă şi o igienă deficitară şi o îmbrăcăminte care irită pielea, microbii se dezvoltă în jurul firelor de păr, atacând glandele sudoripare şi producând infecţii. La început, această infecţie se manifestă prin apariţia de puncte roşii la rădăcina firelor de păr, care supurează, formând mici băşicuţe, cât gămălia de ac. Apoi, întreaga regiune se umflă şi devine dureroasă la apăsare, mai ales când micile abcese se unesc între ele. În această situaţie starea generală a organismului se poate înrăutăţi, deoarece focarul infecţios se manifestă prin febră, dureri şi usturimi locale. Tratamentul în aceste situaţii este de competenţa medicului şi, de obicei, el constă în administrarea de antibiotice. În cazurile agravate, se poate întâmpla ca nici cu acest tratament să nu se obţină efectele scontate şi atunci se recurge la intervenţie chirurgicală, în sensul că se incizează abcesele, pentru a se elimina puroiul. Persoanele care manifestă o sensibilitate a zonelor sudoripare şi care de obicei transpiră abundent au nevoie de igienă extrem de riguroasă (spălări locale cu apă şi săpun, de două-trei ori pe zi), precum şi evitarea pe cât posibil a hainelor din fibre sintetice.*

Sufăr de depresie. Ce pot să fac?

– Doamna C. din Râmnicu Sărat ni se adresează pentru o problemă mai des întâlnită în scrisorile din ultima vreme. Domnia sa suferă de depresie şi ne roagă să o ajutăm cu un sfat competent.

– Dragă doamnă C., dumneavoastră suferiţi de depresie, o boală foarte răspândită, care poate îmbrăca forme mai uşoare sau mai grave, cele din urmă soldându-se, de multe ori, cu încercări de sinucidere. Este o boală care se tratează foarte bine prin psihoterapie şi, cu mai puţin succes, prin medicamente, în sensul că, după încetarea tratamentului, simptomele pot apărea, aşa cum vi s-a întâmplat şi dumneavoastră. Totuşi, cred că este mai important să vă faceţi bine, să ieşiţi din starea în care vă aflaţi, prin orice mijloc, chiar dacă asta ar presupune să fie menţionat în fişa dumneavoastră medicală. În cazul unui divorţ, dacă sunteţi într-o stare emoţională instabilă, acest lucru se poate vedea şi ar fi mai rău decât să se spună că aţi fost bolnavă şi v-aţi tratat. Eu cred că soluţia este să apelaţi la un psihoterapeut, încercaţi chiar la policlinica de care aparţineţi sau la medicul de familie, poate vă recomandă pe cineva; nu este obligatoriu ca preţul consultaţiei să fie foarte mare, totul este să căutaţi pe cineva competent care să vă ajute.

Să încercăm totuşi să clarificăm nişte lucruri, chiar aici, în paginile revistei. Faptul că sunteţi în pericol să rămâneţi fără serviciu nu este ceva de neconceput în România de azi. Mii de oameni se găsesc în situaţia dumneavoastră. Cred însă că aveţi privilegiul să lucraţi într-un domeniu în care există şi firme private, iar oamenii cu bani sunt în continuare interesaţi să-şi construiască case, sedii de firmă etc. Cred că nu ar fi o problemă să vă schimbaţi puţin domeniul de activitate, nu-i aşa? Dar aş vrea să vă întreb: sunteţi sigură că dumneavoastră personal sunteţi vizată să fiţi disponibilizată?

Să trecem puţin la situaţia cu soţul. Întotdeauna relaţiile dumneavoastră au fost de această natură? Vă consideraţi inferioară lui? De ce? Dar el v-a considerat mereu inferioară? Doar pentru că el a făcut o carieră didactică, credeţi că are motive să se considere superior? În definitiv, dumneavoastră, pe lângă serviciu, aveţi grijă şi de copii; asta e chiar aşa uşor? La noi, se consideră că femeia trebuie să le facă pe toate, dar cred că ar trebui să fie şi respectată pe măsură. Şi asta trebuie în primul rând să credeţi dumneavoastră, pentru a le putea cere şi celor din jur respectul şi aprecierea pe care le meritaţi.

Părinţii dumneavoastră cred că ar fi bine să vă sprijine mai mult acum. Chiar dacă sunt ocupaţi, viitorul fiicei lor ar trebui să fie mai important decât alte activităţi. Sunteţi într-o perioadă critică şi orice sprijin este bine venit.

Aveţi prieteni? Dacă da, „folosiţivă" de ei, ieşiţi împreună, mergeţi în vizite, încercaţi să petreceţi cât mai puţin timp singură sau doar cu băieţelul cel mic, pentru că trebuie să fiţi ajutată să ieşiţi din starea în care vă aflaţi.

Noi vă dorim succes, dar, încă o dată, apelaţi la un specialist, el vă va ajuta nu numai să depăşiţi boala, dar şi să introduceţi mai mult echilibru în viaţa dumneavoastră!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

ISTORIA ŞI PARTICULARITĂŢILE alimentaţiei la români

„Universalitatea alimentaţiei. Istoria şi particularităţile alimentaţiei la români" este titlul unei vaste lucrări (627 pagini), apărută la Editura Enciclopedică, sub semnătura prof. univ. docent Iulian Mincu. Deşi are aspectul unui tratat de medicină, care pare să se adreseze exclusiv medicilor sau specialiştilor în nutriţie, autorul ţine să precizeze în prefaţă că volumul este deopotrivă util (şi deosebit de accesibil, am completa noi) economiştilor, istoricilor, sociologilor, politicienilor şi, mai ales, publicului larg. Cartea se citeşte cu interes de oricine, pe de-o parte pentru conţinutul său bazat pe documente vechi, deci cu iz istoric, care vorbesc de poporul român ca parte distinctă a zonei răsăritene şi sudice a Europei, unde s-au păstrat mai bine ca în occident caracterele arhaice ale hranei, cu rădăcini foarte puternice în trecut, iar pe de alta, pe cercetările personale ale autorului şi ale altor oameni de ştiinţă, preocupaţi de alimentaţie, ca factor de sănătate. În acest sens, este de înţeles de ce, în Cuvântul către cititori, prof. dr. Iulian Mincu a simţit nevoia să-l citeze de la bun început pe Hipocrate, care spunea că „alimentaţia este primul nostru medic". Dar poate fi şi cel mai tenace inamic şi realitatea dovedeşte cât de multe maladii ale sfârşitului de mileniu sunt strâns legate de factorii nutriţionali, de fapt de încălcarea regulilor de alimentaţie sănătoasă. Cu ajutorul acestui „ghid" extrem de damic în informaţii prezentate în capitole perfect organizate, unele erori de alimentaţie pot fi însă îndreptate, iar tradiţia culinară tipic românească poate primi nuanţe noi, fără să fie trădată, ci doar armonizată cu conceptul de alimentaţie sănătoasă, fie că e vorba de cea preventivă, fie de cea curativă.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

SENZAȚIONAL

Cel mai mare BATRACIAN al Terrei

Puștiul camerunez din imagine ține cu greutate în mâini o broască unică în lume. E numită „Goliat cel verde", are o lungime de 1,20 metri (cu membrele întinse) și cântărește 3,5 kilograme (cam cât o pisică medie). Nu s-a lăsat ușor prinsă, pentru că salturile sale ating ușor zece metri (Bob Beamond sau Carl Lewis sunt începători pe lângă ea)! Până la această descoperire de senzație, recordul aparține unui exemplar din specia Rana goliath, tot cameruneză, cu lungimea de 80 centimetri și salturi de 35 cm, cântărind 3,15 kg.

Cel mai înalt COPAC în viață

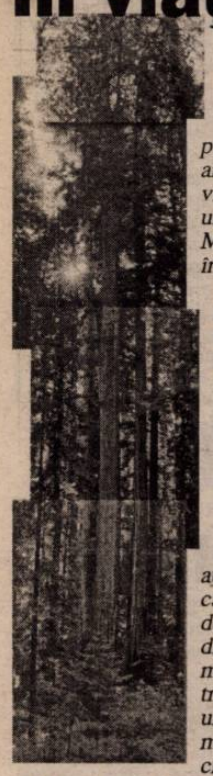

În această primăvară, într-o rezervație californiană a fost descoperit cel mai înalt arbore aflat încă în viață. Este vorba de un conifer numit Mendocino, care se înalță la 110 metri și 10 centimetri deasupra solului. El are lemnul roșiatic și moale. Cu cinci ani în urmă, el măsura doar 109,5 metri. Istoria giganților vegetali amintește de un arbore de eucalipt, găsit doborât de furtună într-o pădure australiană (în 1872), care avea lungimea de 130,5 metri și diametrul de 5,4 metri. În 1930 mai trăia, tot în Australia, un sequoia de 112,5 metri. Dar acești ciclopi nu dețin și cele mai multe frunze. Recordul absolut în această privință îl dețin arborii cyprus, a căror coroană adăpostește 45-50 de milioane de frunze!

ARHEOLOGIA LEGENDELOR

Dormitoarele CLEOPATREI

Un devastator cutremur, petrecut la patru secole după moartea Cleopatrei, a ascuns pe fundul apelor Mediteranei insula Antirhodos și al său palat, pe unde trecuseră, deloc întâmplător, mai marii lumii de atunci. O echipă de arheologi francezi, reconstituind zona rezidențială din golful Alexandria conform cu relatările lui Strabon – istoricul grec care a vizitat acele locuri pe când existau în toată splendoarea lor -, a început să reconstituie, metru cu metru, palatul controversatei regine.

SEDUCȚIE ȘI PATRIOTISM. În pofida unei vizibilități subacvatice precare – apa este mâloasă tot timpul anului –, arheologii

Salonul de primire. În centru, adorata zeită Thetis

au reușit să pună în evidență arhitectura clasică elenistică a edificiului, dar și unele documente inscripționate în piatră. Luxul reședinței ultimei regine a dinastiei Lagidilor (ai cărei suverani au luat toți numele de Ptolemeu, iar toate suveranele s-au numit Cleopatra; cea despre care vorbim este a VII-a, sora și soția lui Ptolemeu XV) din corpul principal, destinat dormitoarelor dublate de câte două săli de baie, dezvăluie un aspect mai puțin cunoscut: odăile mici de taină, de sfat, acolo unde ambițioasa și irezistibila „desfrânată" plănuia refacerea măreției vechiului Egipt, sufocat de impetuosul Imperiu Roman.

Rămasă văduvă la 18 ani, Cleopatra este instalată pe tronul Egiptului de Iulius Cezar, în anul 51 î.Ch. Șireată și răpitoare, proaspăta regină nu l-a sedus întâmplător pe împăratul Romei. Strategia ei s-a desfășurat în mica insulă Antirhodos, unde-și avea mărețul, dar discretul palat. Ce putea fi mai util țării ei decât un fiu al lui Cezar? Și acesta a venit pe lume în anul 47 î.Ch., numindu-se Ptolemeu XVI Cezar. Trei ani mai târziu, iubitul Cleopatrei avea să fie asasinat de complotiștii din care a făcut parte și fiul concubinei Servilia, Marcus Brutus.

ULTIMA ȘANSĂ, MARC ANTONIUS. Cleopatra se temea de durul Octavian Augustus. Farmecul ei l-a determinat pe *puternicul și influentul Marc Antonius* să-și repudieze soția, Octavia (sora lui Octavian). Antonius devine soțul ei. Senatorii Romei sunt iarăși indignați, neînțelegerile se țin lanț și proaspătul soț al reginei este învins în bătălia navală de la Actium (anul 30 î.Ch.) – golful Ambracia – de cuplul Octavian-Agrippa, apoi se sinucide. Cu gândul la visele ei spulberate, Cleopatra a VII-a se retrage într-unul din dormitoare. Comandase un cufăr cu șapte cobre... Avea 39 de ani.

Stil arhitectural sec. I î.Ch.

PRIMELE CĂRȚI POȘTALE în limba latină

O dată cu descoperirea celui mai depărtat fort al armatei romane, cel din *nordul Angliei – statul major de la Vindolanda* –, istoricii și filologii au intrat în posesia unei mine de aur a culturii. Este vorba de o arhivă conținând documente fie scrise cu cerneală pe scoarță de copac, apoi date cu ceară, fie de tăblițe de argilă zgâriate – toate de mărimea unor cărți poștale de astăzi.

Respectul pentru limba lui Cicero. Ofițeri, subofițeri, dar și soldați, de mai multe etnii, reușiseră să învețe surprinzător de corect limba latină – dovadă și a faptului că mulți dintre ei aveau ibovnice romane. Pe de altă parte, mesajele lor trebuiau să treacă pe la *praetorium (comandament)* , unde erau citite și de șefii lor. *Imaginea războinicului analfabet, care știa numai să ucidă, să fure și să violeze este complet falsă.* Acești oameni aveau, în marea lor majoritate, o educație „elementară și liceală". Apetitul lor pentru obiceiurile popoarelor cotropite era imens. O bună parte din temele mesajelor transmise rudelor și iubitelor se referă tocmai la tradițiile culturalfolclorice din Galia, Bretania de Nord etc.

Împăratul Hadrianus, fondatorul fortului Vindolanda

Imortalizarea unor tradiții. O premieră absolută a arhivei de la Vindolanda este cartea poștală a unei femei (secolul I d.Ch.), și anume Sulpicia Lepidina, către soțul ei, comandantul Flavius Cerialis. Sintaxa frazelor ei este impecabilă. Ea se interesa – atenție! – despre *felul cum se îmbracă, cum gătesc și cum se înfrumusețează „femeile barbare"* din acele ținuturi îndepărtate, cu prilejul *sărbătorilor lor „mai puțin vesele decât ale noastre, fiind niște neciopliți"*! La rândul lui, soțul se arăta fascinat de ciudatele și gustoasele *„vinuri amestecate cu mirodenii și păstrate în «butoaie», necunoscute nici de zei"*! În aceste circumstanțe, interesul ocupanților pentru *tradițiile religioase* ale locului creștea mereu. Superstițiosul soldat roman începea să se teamă și de zeitățile și spiritele localnicilor, devenea treptat adeptul unor elemente religioase total străine Romei.

Misivă pe scoarță de copac ceruită

Inestimabila arhivă de cărți poștale de la Vindolanda este o imagine a lumii nord-europeane din secolele I-II d.Ch., croită într-o limbă latină „educată" și văzută prin prisma unor militari tot mai înstrăinați de metehnele proverbiale ale unor ocupanți de meserie.

Știința și Biblia

„APĂ DIN PIATRĂ? Se poate!"

Supraviețuirea triburilor israelite, timp de patruzeci de ani, în deșertul Sinai, a impus existența surselor de apă și hrană. În ceea ce privește apa, textul biblic al „Ieșirii" amintește mai multe tipuri de situații cu caracter de miracol divin și una cu caracter strict natural. În prima categorie se înscriu: *1. Lovirea unor stânci (Muntele Horeb și în zona Meriba) de către Moise, urmată de „curgerea*

„Exodul", goblen de Marc Chagall, expus la Parlamentul din Ierusalim.

de apă", și 2. Transformarea apei amare a Lacului Mara în apă potabilă, cu ajutorul unui anumit tip de lemn aruncat de profet în acea sursă de apă. În categoria firească a acumulării de apă – pentru animale mai ales – se înscrie mențiunea biblică a depunerii de rouă în preajma taberei. Pe de altă parte, în calea triburilor israelite sunt menționate și oaze cu bogate surse de apă, cum ar fi Elim (12 izvoare, 70 de pomi de finic).

Profesorul Arie Issar, autorul modelului paleoclimatic în care se încadrează Exodul, afirmă că sfărâmarea – relativ ușoară – a unor stânci din sudul Sinaiului pentru a descoperi pânză de apă freatică nu este un secret nici pentru hidrogeologi, dar nici pentru oamenii deșertului – beduinii –, pentru care un strop de lichid vital e mai scump uneori decât aurul. Acolo unde deșertul și masivele muntoase se îngemănează, pereții stâncoși sunt depozite stratificate de granit, calcar și porfir. *Fisurile lor pot fi de multe ori fire călăuzitoare spre surse de apă freatică sau chiar bazine de mică adâncime unde apa rarelor ploi este depozitată într-un sistem închis, ca în niște pungi de piatră.* Refăcând unul din traseele probabile ale Exodului, prof.Issar a stat de vorbă cu beduinii Djabalia, în sudul Sinaiului.

Aceștia știu să recunoască semnele lăsate de porfir ce ascund surse de apă potabilă „sigilată". Spargerea pereților caolinici (argiloși) nu este o problemă... Oare știa Moise acest secret? În Cartea Numerii (a 4-a a lui Moise) se menționează că stânca lovită din Meriba a îndestulat „obștea și dobitoacele". Inexplicabilă rămâne, în context științific, *cum a reușit acel lemn arătat de Dumnezeu să îndulcească apa amară a lacului Mara.* Prof.Issar a identificat și analizat această apă al cărui gust amar îl dă magneziul. Probabil că există un tip de fibră lemnoasă care asoarbe sarea de magneziu, și atunci gustul devine acceptabil. *Uluitor este faptul că Biblia redă un fenomen științific de mare finețe cu o simplitate dezarmantă, aureolat de intervenția supranaturală.* Să fi fost vorba de cultura autodidactului Moise, și ea de inspirație divină?

Dar cu ce s-au hrănit atâția oameni călătorind prin deșert timp de 40 de ani? Vom prezenta câteva ipoteze în numărul viitor.

UNICATE ALE NATURII

Zeița GROAZEI

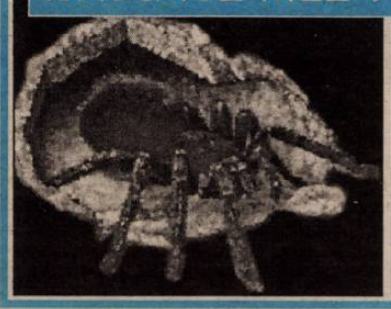

Din cele peste 20 de varietăți de tarantule, cea mai impresionantă prin dimensiuni și agresivitate este cea trăitoare numai în pădurile tropicale columbiene. Numită și „ucigașul cu picioare roșii", această tarantulă este de departe vedeta păianjenilor din întreaga lume, un mascul de 18-20 de ani putând atinge lungimea de 21 de centimetri. Toate cele patru perechi de picioare au alternanța de roșu și negru a segmentelor, iar carapacea are și ea pete roșietice pronunțate. De felul lui, acest prădător feroce este liniștit, mulțumindu-se cu victimele prinse-n capcana pânzelor gigantice țesute la nivelul solului. Dar s-a constatat că atunci când își găsește „opera" deteriorată, atacă orice îi iese în cale.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

TRADIȚII

RITUALUL VOODOO

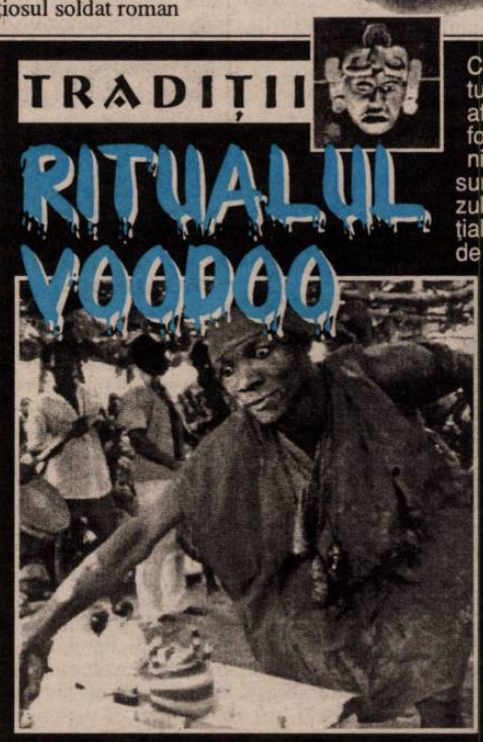

Ceremonia implorării zeilor naturii (Voodoo) – veche credință africană, originară din Togo și fostul Dahomey – impune șamanilor (preoți numiți „boko", dacă sunt bărbați, sau „mambo", în cazul unei femei) două lucruri esențiale: mai întâi intrarea într-o stare de transă provocată de sucuri de plante cu efecte psihotrope (se folosește și o otravă extrasă din ciudatul pește-balon), apoi un dans ritual în ritm trepidant de tobe. Mișcările șamanului par crize de epilepsie. Dar el nu uită să atingă obiecte de cult ce semnifică boli, recolte, ploi etc., iar mulțimea dansează și ea extaziată. „Morții reînviați" – zombi – vor fi mai îngăduitori cu prietenii și mai nemiloși cu dușmanii. Temutul cult voodoo a ajuns, o dată cu comerțul de scalvi, în zona Caraibelor, în secolul XVI, apoi s-a răspândit cu repeziciune și a persistat în pofida creștinării forțate făcute de conchistadori.

MIHAELA DOROBANŢU

SPRE POLUL NORD!

O expediţie cu surprize spre una dintre zonele cel mai greu accesibile ale Terrei.

Recorduri... nordice

Fiecare continent, ca şi fiecare ţară îşi caută mereu extremele: care este punctul cel mai sudic sau mai estic... La fel se întâmplă şi cu recordurile „nordice" ale continentelor. Dacă lăsăm la o parte mica insulă groenlandeză Oodaaq, aflată la latitudinea nordică de 83 de grade şi 40 de minute, punctul cel mai nordic al Europei este situat în arhipelagul Francesco Giuseppe din Rusia Europeană, la „doar" 81 de grade şi 51 de minute. Ţările Uniunii Europene se mândresc cu insula Spitzbergen din arhipelagul Svalbard, în Norvegia, ca zona cea mai nordică – o regiune „bătută" de mai multe ori şi de paşii exploratorului român Teodor Negoiţă. Pentru Asia, punctul cel mai nordic se află tot în Rusia, în insula Smidt, iar în America îl întâlnim în marea insulă Ellesmere, al cărei Cap Columbia se află la 83 de grade şi 7 de minute latitudine nordică. Printre toate acestea se află...

Paradisul rece

Ce i-a determinat pe exploratori, pe cercetători, să părăsească „terenul sigur" şi să se afunde în acest paradis al gheţurilor care, deşi veşnice, uneori se mai topesc în parte şi pot genera adevărate tragedii? Ei bine, geologul Ken Zerbst a avut ideea acestei recente expediţii polare denumită „Top of the World" pentru a descoperi... „fâşia de pământ" ieşită din apele Oceanului Arctic în punctul cel mai nordic al Terrei. Aceasta este insula Oodaaq, aflată la un kilometru şi jumătate mai la nord de ultimul „braţ" al Groenlandei, insula Kaffekluben. O zonă fabuloasă a Terrei, cu exemplare de floră şi faună care sunt parcă desprinse dintr-un film ştiinţifico-fantastic... Deşi a fost vorba de o expediţie „pe jos", ai cărei primi paşi au fost făcuţi la latitudinea de 74 de grade de nord în parcul natural care se află în zona fiordului Yungsund, mijloacele moderne ale civilizaţiei nu au fost totuşi neglijate. Echipa de geologie şi exploratori a sosit în Ţara Peary (nordul Groenlandei) la bordul unui mic avion, iar baza mobilă a expediţiei a fost montată într-un cort special, un adevărat... igloo tehnologic.

În căutarea insulei invizibile

Şapte oameni au plecat la începutul verii arctice din punctul denumit Capul Morris Jessup – nume dat de Robert Peary, marele explorator creditat (deşi există astăzi serioase dubii) ca primul care a atins Polul Nord, în cinstea celui mai generos sponsor al său. S-a pornit printr-un adevărat „mâl", creat de gheaţa care începea să se topească.

Zile întregi au mers şi au mers, până când au ajuns la insula Kaffekluben. De acolo s-au aventurat pe un pack în căutarea insulei Oodaaq. Lucru nu tocmai uşor. Pentru că Oodaaq iese din apele oceanului doar pentru un timp foarte scurt. Când o face, are o înălţime de aproape 60 de centimetri şi o lungime de doar 30 de metri. Cea mai mare parte a anului este ascunsă sub apa şi gheţurile care o acoperă în întregime.

Distanţa de la ea la Polul Nord este de numai 706 kilometri şi patru sute de metri...

(Va urma)

INDUL
de acum cinci milenii

IRINA STOICA

În provincia Pendjab din Pakistan, acolo unde astăzi se întinde o câmpie roşiatică în care, încă din luna mai, căldura depăşeşte 43 de grade, arheologii au descoperit urmele uneia dintre cele mai vechi şi mai strălucite civilizaţii. Între 2600-1900 î.Ch. aici se înălţa un oraş cu peste 20000 de locuitori căruia cercetătorii i-au spus Harappa, neştiind cum se numea în realitate. Era una dintre generaţiile majore ale primei civilizaţii a Peninsulei Hinduse, o civilizaţie care a înflorit în special pe malurile Indului, dar şi ale altor fluvii din Pakistan şi India. Teritoriul Indus se întindea de la actuala Mare a Arabiei până spre Himalaya, la nord, şi până la actualul New Dehli, spre vest. Oamenii de aici cunoşteau roata, atât pentru transport, cât şi pentru olărit. Au fost printre primii care au folosit cărămizile pe scară largă în construcţie. Ca şi mesopotamienii, ale căror cetăţi apăruseră cu câteva secole înainte, aveau o scriere proprie, care însă nu a putut fi descifrată, aceasta fiind una dintre cauzele pentru care această civilizaţie a rămas foarte puţin cunoscută. Cercetările recente îi împing începuturile mult mai departe de perioada unanim acceptată, şi anume spre anii 3300 î.Ch. Aceste cercetări, începute cu mai bine de 20 de ani în urmă, au scos la iveală lucruri de fiecare zi, cele mai importante fiind nişte sigilii mici, de mărimea unui timbru poştal. Pe ele sunt imprimate inscripţii sau figuri de animale şi erau imprimate probabil pe mărfuri pentru a face proprietarul cunoscut. În Harappa nu s-au descoperit urmele vreunui templu sau ale altei construcţii grandioase. S-au găsit câteva arme, dar nici o piesă gravată cu vreo scenă războinică. De aici concluzia că cetatea era locuită de meseriaşi pricepuţi, cum erau, de pildă, bijutierii, ale căror urme s-au găsit pretutindeni. Zidurile groase descoperite aici nu aveau un rol de apărare împotriva duşmanilor, ci împotriva inundaţiilor. Analiza scheletelor a dus la concluzia că populaţia era bine hrănită, chiar dacă peninsula a cunoscut numeroase migraţii. Creşterea vitelor şi comerţul le permiteau o bunăstare deosebită, aşa cum reiese şi din statuetele miniaturi reprezentând femei acoperite de bijuterii, despre care unii susţin că erau pur şi simplu jucării.

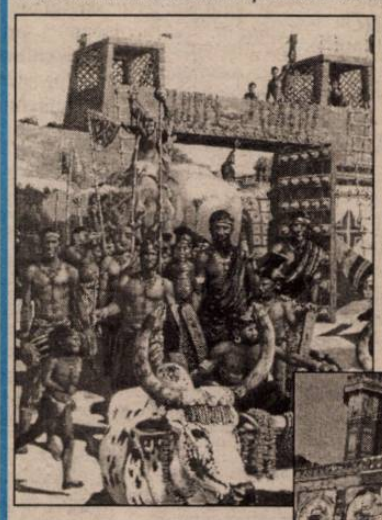

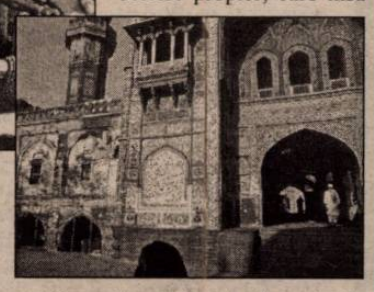

Pe unele din tabletele din Harappa sunt imprimate procesiuni care dovedesc fastul şi bogăţia locuitorilor. Un animal fabulos, des întâlnit, este unicornul, iar locuitorii nu foloseau de fapt banii, ci schimbul în natură sau pietre preţioase ca monedă.

Cel mai lung vierme

Pe fundul Golfului Mexic, în apropierea surselor reci de hidrocarburi, trăiesc viermi submarini cu un metabolism uimitor: aceştia cresc încet timp de 170-250 de ani, pentru a atinge în final talia record de 2 m. Potrivit echipei de cercetători de la Universitatea din Pennsylvania (SUA), condusă de Derk Berquist, care a descoperit viermele, această făptură este cel mai lung nevertebrat marin cunoscut până în prezent.

„Kilometrajul" albinelor

La întoarcerea dintr-un zbor efectuat în căutarea hranei, albina execută un soi de dans pentru a indica suratelor sale direcţia şi distanţa de la stup la sursa de hrană. Direcţia e stabilită în raport cu Soarele, însă cum funcţionează „kilometrajul" albinei ? Două teorii se confruntă: lungimea parcursului ar fi estimată fie în funcţie de energia consumată, fie prin raportare la mişcările imaginilor lumii exterioare care au defilat în timpul zborului prin faţa ochilor albinei. Într-o experienţă efectuată de Mandyan Srinivasan, apărătorul celei de-a doua teorii, şi colegii săi de la Universitatea din Canberra (Australia) s-a plasat zahăr într-un

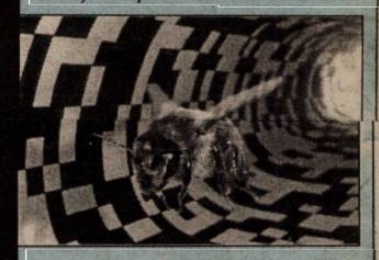

mic tunel. Analizând dansul albinei, cercetătorii au observat că distanţa pe care aceasta o transmitea ca fiind parcursă în tunel era sistematic supraevaluată în raport cu distanţa parcursă efectiv. În tunel, albina e foarte aproape de pereţi şi motivele geometrice desenate în interior defilau foarte iute prin faţa ochilor albinei dându-i acesteia impresia că străbate un drum mult mai lung decât în realitate. Aceste rezultate par să tranşeze definitiv problema: „kilometrajul" albinelor este tot vizual. (A.H.)

Viitorul aparţine spaţiului

Aerosolii din atmosferă salvează... Terra?!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Relativ recent a fost înfiinţat Grupul interguvernamental privind evoluţia climei (GIEC, în engleză IPCG), care reuneşte peste 2000 de specialişti din întreaga lume. Deja GIEC a elaborat două rapoarte ştiinţifice asupra evoluţiei climei terestre: primul a subliniat realitatea încălzirii planetei şi cauzele acesteia, printre care intensificarea „efectului de seră". Raportul a încercat şi o explicaţie a succesiunii uraganelor şi tornadelor de pe întreaga planetă: modificarea climei include o dereglare, care contribuie direct la amplificarea evenimentelor extreme. Cel de al 2-lea raport a fost şi mai elocvent, cuprinzând şi hărţi, care evidenţiază impactul dublării emisiilor de oxizi de carbon asupra regimului ploilor etc. Au fost incluse date statistice privind amplificarea proceselor industriale generatoare de emisii în atmosferă, în principal de oxizi de carbon. Pentru cel de al treilea raport, care va apărea în toamna acestui an, anterior Conferinţei internaţionale de la Haga, se pare că se vor furniza chiar listele cu pagubele pe care le vor suferi, în următorii ani, toate continentele planetei, o dată cu amplificarea efectului de seră. Se pare, însă, că nu toţi specialiştii sunt de acord integral cu prevederile cuprinse în aceste rapoarte; astfel, din analiza datelor furnizate de satelitul construit împreună de japonezi şi de americani, TROPICAL RAINFALL MEASURING MISSION, precum şi de la alţi sateliţi (printre care TERRA, lansat la 18 dec. 1999), doi specialişti de la Universitatea israeliană din Ierusalim au evidenţiat influenţa pe care o exercită aerosolii prezenţi în atmosfera terestră (picături de apă, particule de praf, funingine etc.), asupra evoluţiei efectului de seră, în sensul că aceşti aerosoli măresc coeficientul de reflexie a radiaţiilor solare înapoi către spaţiul cosmic, contribuind astfel la descreşterea efectului de seră! Acest fenomen ar putea explica de ce încălzirea reală a planetei este mai mică decât cea preliminată din calcul!

(Va urma)

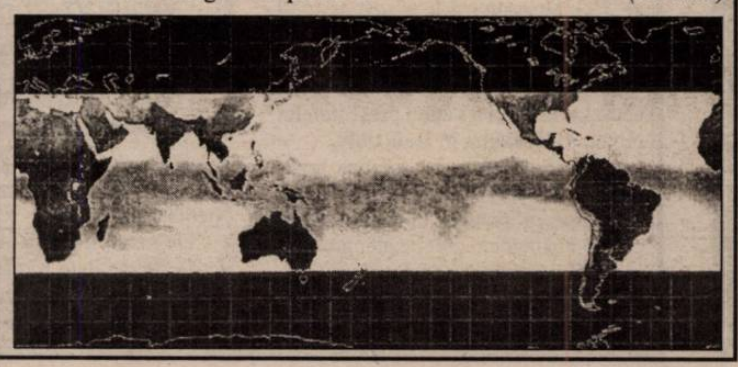

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEŞTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Fotografii de la cititori

«Victorie, nu mi-e frică de apă...»

RALUCA STAN - Bucureşti

Yeti – oamenii zăpezilor

Confuzii sau certitudini?

DAN APOSTOL

EXPEDIŢIE

Deşi au fost suficiente cercetări, oamenii încă nu ştiu dacă e vorba de un urs sau de un om.

În 1960, Desmond Doig şi Sir Edmund Hillary au condus în Himalaya o expediţie finanţată de *„World Book Encyclopedia"*. Ea a durat zece luni, dar, fiind foarte mare şi deplasându-se greoi, a acoperit – paradoxal – zone reduse de teren comparativ cu tentativele anterioare. Nu au fost adunate decât mărturii de la şerpaşi, din satele de munte, precum şi câteva fâşii de blană, care s-au dovedit a aparţine celor două specii de urs brun din zonă, foarte rare: ursul albastru tibetan *(Ursul arctos pruinosus)* şi ursul galben himalayan *(Ursus arctos isabellinus)*. Dacă faţa lipsită de păr şi nu semăna cu omul, ursul sau maimuţa, ci mai curând cu o stranie combinaţie între toţi trei la un loc. Creatura a dispărut între copaci înainte ca Messner să se dezmeticească, dar alpinistul i-a fotografiat urmele. O a doua întâlnire a avut loc câteva ore mai târziu, când Messner străbătea un desiş; omul şi fiinţa necunoscută s-au privit câteva clipe, apoi au luat-o la fugă, în direcţii contrare...

Deci, indiscutabil , *ceva* există în zona lanţului muntos himalayan. Dar ce?

Explicaţia favorită a oamenilor de ştiinţă este că „Yeti" şi urmele sale s-ar datora de fapt celor două specii de maimuţe din zonă: langurul himalayan *(Presbytis entellus)* şi maimuţa portocalie cu nas cârn *(Rhinopithecus roxellanae)*. Aceste maimuţe ating înălţimi de 1,40 m şi, respectiv 1,60 m. Langurul himalayan are blana galben-albicioasă, iar chipul său pare o mască de păr fin, negru. Maimuţa cu nas cârn are faţa şi nasul albastre, pieptul, partea inferioară a trupului şi braţele acoperite cu blană roşu-gălbuie şi o pată mare, neagră sau cenuşie, pe spinare. În plus, chipul său plat este mai asemănător celui omenesc decât al langurului sau al urangutanului.

În 1970, alpinistul Don Whillans, celebru pentru ascensiunile sale pe vârfurile Chomollungma şi Kanchenjunga, s-a întâlnit cu un „Yeti". Whillans şi coechipierul său, Dougal Haston, se aflau la 4000 m altitudine când au dat peste un şir de urme lungi de 35 cm. În noaptea şi ziua următoare au văzut de două ori făptura care le lăsase: un humanoid uriaş, acoperit cu o blană deasă. Avea un mers exclusiv biped, cu torsul uşor aplecat înainte, cu braţele şi picioarele depărtate. Chipul părea de urangutan, dar cu evidente trăsături umane, ochii erau mari, înfundaţi în orbite, şi maxilarul inferior (mandibula) protubera notabil.

În 1979, o expediţie cartografică organizată de Royal Air Force în Himalaya şi condusă de John Edwards a fost urmărită, din valea Râului Hircu (Nepal) până la altitudinea de 4000 m, de o fiinţă care rămânea ascunsă între stânci şi desişuri de rhododendroni, scoţând ţipete furioase. Membrii expediţiei au reuşit să găsească şi să fotografieze urmele imprimate clar în zăpada îngheţată: aveau 30-35 cm lungime şi arătau exact ca un picior uman gol, cu cinci degete groase.

În octombrie 1986, revista germană *„Bunte"* publica articolul unui renumit alpinist austriac, Reinhold Messner, care afirma că, în iulie 1986, se întâlnise, în Himalaya, cu „Yeti". Alpinistul străbătea un podiş împădurit, aflat la altitudinea de 4200 m, când s-a pomenit înaintea unei fiinţe de 2 m înălţime, acoperită cu o blană neagră şi deasă. Avea

În 1970, alpinistul Don Whillans, celebru pentru ascensiunile sale pe vârfurile Chomollungma şi Kanchenjunga, s-a întâlnit cu un „Yeti". Whillans şi coechipierul său, Dougal Haston, se aflau la 4000 m altitudine când au dat peste un şir de urme lungi de 35 cm. În noaptea şi ziua următoare au văzut de două ori făptura care le lăsase: un humanoid uriaş, acoperit cu o blană deasă. Avea un mers exclusiv biped, cu torsul uşor aplecat înainte, cu braţele şi picioarele depărtate. Chipul părea de urangutan, dar cu evidente trăsături umane, ochii erau mari, înfundaţi în orbite, şi maxilarul inferior (mandibula) protubera notabil.

În 1979, o expediţie cartografică organizată de Royal Air Force în Himalaya şi condusă de John Edwards a fost urmărită, din valea Râului Hircu (Nepal) până la altitudinea de 4000 m, de o fiinţă care rămânea ascunsă între stânci şi desişuri de rhododendroni, scoţând ţipete furioase. Membrii expediţiei au reuşit să găsească şi să fotografieze urmele imprimate clar în zăpada îngheţată: aveau 30-35 cm lungime şi arătau exact ca un picior uman gol, cu cinci degete groase.

În octombrie 1986, revista germană *„Bunte"* publica articolul unui renumit alpinist austriac, Reinhold Messner, care afirma că, în iulie 1986, se întâlnise, în Himalaya, cu „Yeti". Alpinistul străbătea un podiş împădurit, aflat la altitudinea de 4200 m, când s-a pomenit înaintea unei fiinţe de 2 m înălţime, acoperită cu o blană neagră şi deasă. Avea faţa lipsită de păr şi nu semăna cu omul, ursul sau maimuţa, ci mai curând cu o stranie combinaţie între toţi trei la un loc. Creatura a dispărut între copaci înainte ca Messner să se dezmeticească, dar alpinistul i-a fotografiat urmele. O a doua întâlnire a avut loc câteva ore mai târziu, când Messner străbătea un desiş; omul şi fiinţa necunoscută s-au privit câteva clipe, apoi au luat-o la fugă, în direcţii contrare...

Deci, indiscutabil , *ceva* există în zona lanţului muntos himalayan. Dar ce?

Explicaţia favorită a oamenilor de ştiinţă este că „Yeti" şi urmele sale s-ar datora de fapt celor două specii de maimuţe din zonă: langurul himalayan *(Presbytis entellus)* şi maimuţa portocalie cu nas cârn *(Rhinopithecus roxellanae)*. Aceste maimuţe ating înălţimi de 1,40 m şi, respectiv 1,60 m. Langurul himalayan are blana galben-albicioasă, iar chipul său pare o mască de păr fin, negru. Maimuţa cu nas cârn are faţa şi nasul albastre, pieptul, partea inferioară a trupului şi braţele acoperite cu blană roşu-gălbuie şi o pată mare, neagră sau cenuşie, pe spinare. În plus, chipul său plat este mai asemănător celui omenesc decât al langurului sau al urangutanului.

În să ambele specii de maimuţe sunt patrupede şi, chiar dacă maimuţa cu nasul cârn se ridică adesea pe labele din spate, ea nu merge niciodată biped mai mult de câţiva paşi. Apoi, atât langurii, cât şi maimuţele cu nasul cârn au degetele de la picioare lungi şi subţiri, pe când urmele de „Yeti" prezintă, toate, amprente de degete scurte, groase şi rotunde. Ambele specii de maimuţe sunt foarte rar întâlnite în sud-vestul Himalayei, regiunea unde abundă rapoartele despre „Yeti". Cel mai important contraargument rămâne însă faptul că ambele specii se hrănesc *exclusiv* cu frunze, ba chiar prezintă adaptări anatomice legate de modul de hrană strict vegetarian. Astfel, dinţii lor au creste transversale reliefate, mandibula se mişcă la mestecat dinapoi spre înainte, iar stomacul este mult mărit, prevăzut cu cecumuri şi împărţit în trei regiuni funcţionale, ca la majoritatea mamiferelor ierbivore.

În privinţa eventualelor confuzii cu cele două specii de urs din zonă, trebuie spus că toate speciile de urs din lume au la picioarele din spate cinci degete, prevăzute cu gheare mari, neretractabile. Or, niciodată vreo urmă de „Yeti" nu a relevat prezenţa ghearelor! În plus, ursul tibetan şi cel himalayan, subspecii de urs brun, hibernează iarna şi, dacă ştiu să-şi încropească culcuşuri din muşchi, frunze, iarbă şi ramuri, acestea nu capătă niciodată forma cuiburilor ovale pe care le împletesc „oamenii zăpezii" din Nepal, Tibet şi China.

În sfârşit, toate speciile de urs sunt reputate pentru inteligenţa lor redusă, lipsa de îndemânare în a se folosi de obiecte şi o totală inexpresivitate a chipului, ceea ce constituie o caracterizare total opusă „Omului Yeti".

Amprente ale spiritualităţii noastre

În satul Dumbrăvani de pe malul râului Crăiasa, din judeţul Bihor, între anii 1772-1773 a fost iniţiată o acţiune de aliniere a caselor pe o singură uliţă paralelă cu valea. Tot atunci se pare că a fost construită şi biserica având hramul „Schimbarea la Faţă". În raportul său din 1752 Meletic Covaci menţionează că înaintea acesteia în sat exista o altă biserică de lemn, acoperită cu şindrilă. Locuitorii de aici au declarat în 1756 că „satul a construit biserica". Umezeala locului, ca şi creşterea populaţiei, au dus la modificări succesive pentru a răspunde respectivelor provocări. În mod deosebit tălpile bisericii trebuiau înlocuite în mod repetat. După spusele bătrânilor satului, biserica a fost înălţată de meşteri „de peste munţi". Este foarte posibil ca aici să fi lucrat aceiaşi meşteri abrudeni, care au ridicat şi biserica din Brădet.

Restaurarea bisericii din anul 1935 a fost neinspirată, modificând substanţial locaşul faţă de aspectul său iniţial. Astfel, turnul a căpătat altă înfăţişare, acoperişul de şindrilă a fost înlocuit cu unul de ţiglă, pereţii au fost tencuiţi atât pe dinăuntru, cât şi pe dinafară. Cu ocazia noii tencuieli a fost acoperită sau ştearsă o mare parte din pictura bisericii. Uşile altarului şi icoanele de lemn păstrează însă pictura originală din secolul al XVIII-lea. La dulăpiorul ce ţine loc de proscomidiar se află, de asemenea, o imagine a lui Iisus din aceeaşi perioadă. Tot aici găsim pomelnicul celor ce au contribuit la zugrăvirea bisericii, dar cele mai multe nume au fost şterse de vreme. Pe una din uşile diaconeşti, a căror pictură pe pânză este bine conservată, sub imaginea Sfântului Ioan Zlataust se află o inscripţie din care rezultă „Ani 1777". Aceasta este, probabil, data la care biserica a fost pictată de David Zugravul din Curtea de Argeş. Pe cealaltă uşă, pe care este pictat Sfântul Vasile, exista inscripţia: „Aceste sfinte zveri le-au plătit Popa Ioan Măcinica". Icoanele de lemn sunt lucrate de David, iar clopotul bisericii a fost turnat în 1867, la Timişoara. Există în biserică şi multe ştergare din secolul al XIX-lea, iar alături de sfântul locaş se află un cimitir în care multe cruci de lemn străjuiesc somnul de veci al unor eroi din cel de-al doilea război mondial.

IRINA STOICA

FARAONUL: suveran, constructor, războinic

DORIN MĂRAN

FARAON! Un cuvânt teribil, cu rezonanţe tulburătoare. O denumire care îşi are obârşia în cuvântul egiptean per-âa, cu înţelesul de palat, dar căreia istoria antică profund marcată de efectele personalităţilor faraonice i-a impus denotaţia de gigantic. În accepţia sa realistă, diluată de trecerea timpului, Faraonul este guvernatorul unei naţiuni, dotat cu o cultură rafinată şi originală, cu ambiţii şi atribuţii de arhitect. În ideologia faraonică, acest suveran e succesorul

unui zeu solar care ar fi domnit în vremuri adânci pe Pământ. Dezgustat de mizeria morală şi de comploturile supuşilor săi umani, Zeul-Soare a hotărât să revină în împărăţia sa cerească, nu înainte însă de a desemna un locţiitor pe Pământ: o fiinţă zămislită de el în urma unui mariaj divin. Jumătate om – jumătate zeu. Succesorul său, Faraonul, se va uni mai departe cu regina sau chiar cu o femeie care nu face parte din anturajul regal, perpetuând însă esenţa divină. Faraonul *ideal* se defineşte în mod fundamental prin capacitatea sa de a asigura succesiunea esenţei divine pe Pământ. El e obligat printr-un ordin divin – *maât* – să oficieze ritualurile care fac legătura dintre cer şi Pământ. Există mii de scene care decorează templele egiptene ce îl reprezintă pe Faraon îndeplinind aceste ritualuri. Faraonul este însă şi un neobosit întreprinzător. El trebuie să vegheze la realizarea materială a ritualurilor, în toate locurile în care acestea se desfăşoară. El construieşte temple pe care le înzestrează cu mobilier şi obiecte de cult, monumente sacre, morminte sau somptuoase cenotafe pentru odihna familiei sale. Faraonul garantează uniunea şi armonia Egiptului de Sus şi de Jos, are puteri legislative şi executive, hotărăşte care sunt principiile şi regulile de desfăşurare a ritualurilor, obiceiurilor. El controlează aparatul administrativ şi juridic şi asigură buna aplicare a legilor. Controlează toate mijloacele de producţie şi forţele de muncă. Un adevărat faraon trebuie să asigure subzistenţa poporului, rezervele de hrană şi apă pentru a se putea lăuda în faţa poporului egiptean: „În timpul guvernării mele nu a fost nici foamete, nici sete". Când se află în starea de graţie a inspiraţiei divine, orice cuvânt pe care-l pronunţă devine un ordin.

(Va urma)

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

PREOCUPĂRI şi interese francmasonice

Continuăm publicarea, în exclusivitate, a unor fragmente din lucrarea „Servicii secrete străine", vol. I (Autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 1999). În acest episod şi în cele ce vor urma va fi vorba despre lojele francmasonice şi legăturile lor cu Nicolae Ceauşescu. (A.H.)

Mediile de informare străine preluate şi comentate şi în mediile de informare interne au lansat ipoteza unei legături între loja francmasonică deviată, Propaganda Due, şi Nicolae Ceauşescu, care ar fi fost iniţiat în anul 1966, devenind unul dintre pionii importanţi ai acţiunilor internaţionale ale P-2. De asemenea, se susţine rolul P-2 în crearea imaginii de anvergură mondială a lui Nicolae Ceauşescu şi, în această situaţie, determinarea de către Licio Gelli a vizitei preşedintelui Nixon în România în anul 1969.

Nu ne propunem a analiza argumentele sau mai bine zis lipsa acestora în susţinerea ipotezei, ci doar a puncta câteva elemente rezultate ale unor observaţii şi constatări personale.

Francmasoneria, în special cea italiană deviată şi unele conexiuni ale acesteia, între care şi Institutul de la Roma pentru Relaţii Internaţionale condus de Giancarlo Elia Valori, au contribuit la crearea şi promovarea imaginii politice internaţionale a lui Nicolae Ceauşescu.

De notat, însă, că, treptat, serviciile de specialitate româneşti stabilesc cu claritate faptul că Elia Valori – potrivit datelor culese de la o serie de personalităţi italiene – este în egală măsură agent italian, dar şi american. În acest context, se va constata că deplasările sale la Bucureşti vizează, de fapt, perfectarea unor contracte economice care să asigure resurse financiare Lojei P-2. Pe de altă parte, nu va rămâne neobservat faptul că... „Giancarlo Elia Valori *obişnuia să se intereseze cu o insistenţă deosebită despre evoluţia relaţiilor României cu U.R.S.S. şi, în paralel, despre poziţia politică a unor persoane,* precum Ştefan Andrei, Cornel Burtică, George Macovescu şi Vasile Pungan. Erau oameni de viitor sau urmau să fie debarcaţi la primul congres?" Oricum, despre unii se acreditase, în urma interviului arătat, ideea apartenenţei la francmasonie, ceea ce le-a sporit indezirabilitatea. Nu putea fi acesta un obiectiv, prin care să se vizeze slăbirea nucleului puterii şi izolarea lui Ceauşescu de colaboratori competenţi?

În mod similar, alte institute sau case de editură, unele existente doar cu numele, au dus acţiuni convergente subordonate aceluiaşi scop. Numai că cei care erau cunoscători ai promotorilor imaginii create îi acordau exact creditul cuvenit.

Ligio Gelli a avut relaţii de afaceri în România în domeniul textilelor şi al confecţiilor, în care el ajunsese, din câte se spunea, un om de afaceri influent. Aşadar, interesele economice ale lui Gelli în România puteau constitui o motivaţie serioasă a contribuţiei sale la promovarea imaginii externe a lui Nicolae Ceauşescu. În acelaşi timp însă, când în Italia postamentul lui Gelli a început să se clatine, i s-au descoperit fapte penale şi în România.

În afara francmasonilor italieni, adevăraţi sau deviaţi, la Nicolae Ceauşescu au fost bine primiţi şi reprezentanţi ai Francmasoneriei din Argentina, unde se afirmă că exista o ramură externă a P-2, din rândurile căreia este nominalizat şi fostul preşedinte al Argentine, Juan Peron. Simultan, Nicolae Ceauşescu se arăta receptiv şi contactelor cu „B'Nai Brith", organizaţia din New York, căreia i se atribuie, de către unii istorici şi analişti, valenţele unui centru de coordonare a francmasoneriei mondiale.

„Dragoste" cu năbădăi

IMPACARE CU... IMPUŞCĂTURI

Michael şi Bonnie Martin s-au căsătorit cu 18 ani ani în urmă, au trei copii şi acum au 43 şi respectiv 36 de ani. Au dus o viaţă care numai calmă nu a fost. El a făcut de şase ori puşcărie pentru abuz asupra soţiei, iar Bonnie a înaintat de trei ori divorţ, dar a renunţat în ultima clipă. Acum câteva luni, ea era hotărâtă din nou să divorţeze din cauza abuzului de droguri şi băutură de care se făcea vinovat soţul. Şi-a luat copiii şi a plecat, ceea ce l-a înfuriat şi mai mult pe Michael, care s-a pus şi mai tare pe băut şi şi-a luat şi un revolver. Bonnie s-a gândit atunci să meargă amândoi la un consilier matrimonial şi l-au ales pe Russell Willingham de la St. James Episcopal Cathedral din Fresno. Bonnie ajunge prima. Michael urmează la câteva minute, cu o cutie de bere în mână şi extrem de furios. Se plimba prin cameră ca un leu în cuşcă şi a strigat la cei doi că va face un mare scandal. Bonnie se gândeşte că va trage în ei şi atunci scoate ea mai întâi revolverul din geantă. Îl nimereşte o dată în umăr şi a doua

oară îl răneşte la faţă. Michael trage şi el de patru ori şi o împuşcă pe Bonnie în stomac, trântind-o la pământ. Şi, în timp ce consilierul care urma să-i împace se arunca în spatele unei canapele ca să se apere, Michael plonjează peste ea spunându-i: „Te iubesc, Bonnie. Rezistă, o să trecem şi peste asta!" Bonnie îşi aminteşte că o enerva faptul că lui Michael îi curgea sânge din obraz şi îi murdărea părul: „Dă-te la o parte de pe mine!" este tot ce a găsit să-i spună. Au fost duşi la spital în două ambulanţe. Acum sunt amândoi în afara pericolului. Michael este din nou la puşcărie, condamnat pentru atac cu armă şi agresiune asupra soţiei (s-a considerat că el a tras primul!). Bonnie îl aşteaptă credincioasă şi răbdătoare: „Lumea poate spune că sunt nebună, dar voi fi aici când va ieşi. Îl iubesc. Este soţul meu şi îl vreu înapoi!" *(M.D.)*

Bunici şi nepoţi

Brad Elian şi Laurie Edward, din statul Washington, trăiseră 10 ani împreună, fără să legalizeze, într-un fel, această legătură din care rezultaseră două fetiţe. În mod inexplicabil, Brad îşi pusese capăt zilelor, lăsându-şi orfane fiicele, una de patru şi cealaltă de doi ani. Bunicii Elian se grăbiseră să sară în ajutorul nepoatelor, dar mama, considerându-i într-un fel responsabili de moarte fiului lor, le interzisese orice fel de relaţie cu fetiţele. Cei doi s-au adresat justiţiei, obţinând dreptul de a le lua din casa mamei două week-end-uri pe lună, o săptămână în timpul vacanţelor de iarnă şi trei în cele de vară. Fetiţele nu erau încă la şcoală, dar judecătorii erau prevăzători. Bunicii mai aveau dreptul să participe câte două ore la fiecare zi de naştere a nepoatelor. Însă după un an şi jumătate de la moartea lui Brad, Laurie s-a căsătorit cu John Richardson, care a adoptat cele două fetiţe, drepturile bunicilor fiind anulate. A urmat un al doilea proces, în care cu toţii îşi pierduseră pur şi simplu capul. Pe fondul agitaţiei generale, cele două fetiţe au dispărut pur şi simplu din curtea din spatele casei. Au început căutări febrile, cu toţii au uitat de neînţelegeri şi cu ajutorul poliţiei se spera într-un sfârşit fericit. Autorităţile erau însă sceptice. Nu se primise nici un telefon pentru vreo răscumpărare şi se ştia că mulţi copii au dispărut astfel fără să li se dea din urmă. După mai bine de o lună, poliţiştii renunţaseră la cercetări, dar părinţii şi bunicii continuau să scotocească împrejurimile. Într-una din zile se aflau cu toţii într-o pădure din apropiere, când John Richardson alunecă, rupându-şi piciorul. Ceilalţi încercară să-l ridice, să-l ducă la doctor, dar era un om voinic şi efortul era prea mare pentru ei. Cineva s-a oferit să rămână cu el, dar el respinse ideea şi-i trimise pe toţi după ajutoare. Rămas singur se rezemă de un copac aşteptând. Nu după multă vreme văzu apărând una dintre acele femei cu minţile rătăcite despre care oamenii spuneau că nu face rău la nimeni. Purtând o sacoşă cu resturi de mâncare dispăru într-un adăpost de crengi pe care ei îl ignoraseră şi de unde lui John i se păru că aude şcâncetul unei fetiţe. Foarte curând sosiră şi ajutoarele care, îndrumate de rănit, năvăliră în adăpostul unde femeia le ţinea captive pe fetiţe, fără nici o justificare. *(I.S.)*

ATESTARE TÂRZIE

Birocraţia înfloreşte pretutindeni în lume, luând uneori chiar aspecte tragice. În provincia Cundinamarca, din Columbia, pensionarilor li se cere un fel de certificat că sunt încă în viaţă pe baza căruia îşi pot încasa pensiile. Autorităţile susţin că au impus această regulă pentru ca să împiedice livrarea pensiilor în numele unor persoane decedate. Această „inovaţie" a adus la ghişeele instituţiilor de resort şiruri lungi de bătrâni. Unul dintre aceştia se numea Arturo Suspe şi avea 87 de ani. După ore în şir de stat la coadă a primit „atestarea" că e viu, cu ajutorul căreia îşi putea ridica pensia de 133 de dolari. De bucurie omul a făcut un atac de cord prăbuşindu-se la pământ. În ciuda tragicului accident, autorităţile nu au de gând să renunţe la certificatele amintite, dar au anunţat că vor uşura într-un fel eliberarea acestora. *(I.S.)*

Un frate geamăn... de rezervă

Andy şi Randy Williams este numele a doi gemeni născuţi cu 31 de ani în urmă în Ohio (Statele Unite). Diferenţa de vârstă dintre ei a fost de 10 minute, iar asemănarea fizică identică, greu de deosebit chiar de către părinţii lor. În timpul copilăriei, asemănările le-au fost cultivate, niciodată n-au fost separaţi, aşa că cei doi băieţi s-au obişnuit să vadă fiecare în celălalt proiecţia propriei persoane. Le-a fost aproape imposibil să trăiască, în perioada copilăriei, apoi a adolescenţei, experienţe individuale, pentru că, într-un mod inexplicabil, aveau sentimentul că ei formează împreună o singură persoană. De altfel, puteau fi consideraţi exemplul tipic pentru aşa-zisul mit al gemenilor: se îmbolnăveau deodată, le era foame sau sete în acelaşi timp, îşi doreau aceleaşi lucruri, aveau păreri şi reacţii asemănătoare faţă de lumea înconjurătoare. Ba chiar visau peste noapte la fel, iar dimineaţa se amuzau pe seama poveştilor identice care le întovărăşau somnul. Părinţii nu prea îi luau în seamă când era vorba despre acest „joc" al lor, convinşi fiind că băieţilor le mai plăcea să şi fabuleze, „să se dea mari şi tari" cu invenţiile lor. Cel mai impresionant vis identic l-au avut la vârsta de 12 ani, un vis cutremurător într-un fel, pentru că semăna a premoniţie, dar dat repede uitării de toată familia tocmai pentru că... „prea era tâmpit". Se făcea că Andy, fratele „mai mare", dispărea devorat de o insectă ucigaşă, iar Randy intra în trupul acestuia pentru a-i continua viaţa pe acest pământ.

Când a venit vremea să-şi aleagă drumul în viaţă, cei doi fraţi au optat pentru aceeaşi meserie, studii de biologie, pasionaţi fiind, evident amândoi, de viaţa animalelor de la Tropice. În timpul facultăţii, avea să apară un lucru nou în viaţa lor atât de asemănătoare până atunci: Mia, o colegă de care Andy s-a îndrăgostit. Pentru Randy însă viaţa nu pregătise aceeaşi surpriză sau, cel puţin, nu simultan, ceea ce pentru părinţi a fost un adevărat şoc, obişnuiţi să aibă întotdeauna parte de evenimente... în dublu exemplar. Au fost convinşi că apariţia fetei este un semn rău pentru copiii lor, aşa că n-au agreat-o nici un moment, ba chiar s-au opus cu înverşunare când tânăra pereche a hotărât să se căsătorească. Neaşteptat, cel care a acceptat cu incredibilă uşurinţă ideea a fost Randy, deşi era conştient că din acel moment va fi nevoit să se despartă întrucâtva de... jumătate din propria-i persoană.

Nunta a vut loc, apoi au apărut copiii, tot doi fraţi gemeni... Apoi, ca absolvenţi ai facultăţii de biologie, celor trei tineri li s-a ivit prilejul nesperat vreodată să plece la Tropice pe o perioadă de trei ani pentru o lucrare de cercetare. Formau împreună un colectiv ideal, aşa că n-au stat pe gânduri, Andy şi Mia au lăsat copiii în grija bunicilor şi, împreună cu Randy, au luat calea Africii, în ciuda părerii total contrare a soţilor Williams, care n-au avut nici o clipă ochi buni pentru această „aventură nesăbuită".

Perioada de adaptare la noile condiţii de climă şi de viaţă a fost mai mult decât dură şi, după trei luni, când lucrurile păreau să intre totuşi pe drumul normal, s-a întâmplat un fapt cumplit: Andy a fost muşcat de un scorpion şi, în urma acestui accident, şi-a pierdut viaţa. În faţa cruntei realităţi, Randy şi-a amintit brusc visul din copilărie, insecta îi „devorase" fratele mai mare, el trebuia să intre în trupul acestuia, să-i continue viaţa... A convins-o pe Mia să păstreze discreţie în privinţa decesului, astfel încât soţii Williams să nu afle de această tragedie; au făcut în acest sens toate demersurile necesare la autorităţile locale şi au decis să înmormânteze rămăşiţele pământeşti ale lui Randy pe continentul african. Iar ei au rămas să-şi continue misiunea. Cu regularitate, trimiteau scrisori acasă, însoţite de poze trucate (cu Randy în „dublu rol", alături de Mia). După doi ani, au hotărât să se căsătorească şi să păstreze secretul care deja se complica; la sfârşitul misiunii aveau de gând să se întoarcă acasă, la părinţii şi copiii „lor", în ipostaza „Andy şi Mia", şi să le spună părinţilor că Randy şi-a prelungit contractul şi a rămas pentru încă trei ani în Africa. Ceea ce au şi făcut. Evident, copiii n-au sesizat substituţia tatălui, dar soţii Willams nu puteau fi păcăliţi. Deosebit de şocaţi, au cerut informaţii la institutul unde ştiau că lucrează fiii lor şi au aflat teribilul adevăr. Au considerat că numai Mia, „intrusa", e vinovată pentru tot ce s-a întâmplat şi au găsit de cuviinţă să facă publică povestea în presă. În faţa acestei situaţii, Randy şi Mia, hotărâţi să păstreze pentru totdeauna secretul în faţa copiilor, deocamdată prea mici ca să afle de scandal (în vârstă de 5 ani), au semnat un nou contract pentru Africa, unde au plecat toţi patru pentru a-şi continua viaţa ca o adevărată familie: mama – Mia, tata – *RAndy* şi cei doi fii ai... lor. *(A.P.)*

PLANURI EROTICE cu asistente tinere

Între atâtea violuri care se petrec, tentativa pe care doi indivizi – tată şi fiu – din Iaşi au ratat-o de puţin întrece orice imaginaţie. Ioan Roşu şi fiul său, Constantin, aflaţi în pană de distracţii... erotice, s-au gândit că nu merită riscul să-şi caute o victimă pe străzi, unde ar putea fi „deranjaţi" de trecători, când şi-ar putea oferi o „bucăţică bună" chiar la domiciliu. Nu s-au gândit pentru aceasta la vreo comandă la o „firmă specializată" – nici n-aveau bani de aşa ceva –, ci la asistentele salvării, care, în mod obişnuit, iau primul contact cu bolnavii. În general tinere (pentru a rezista la turele de noapte), adesea drăguţe şi, oricum, sănătoase, ce şi-ar dori mai mult? Zis şi făcut! Într-o seară, pe la ora 22, Ioan Roşu a pus mâna pe telefon şi a chemat. Salvarea pentru fiul său, Constantin, care cică era într-o stare foarte gravă. Şi planul a mers ca la carte, cel puţin până la un punct. Salvarea a sosit în trombă şi la uşă s-a prezentat... asistenta visurilor lor, pe care au şi sărit amândoi, tată şi fiu. Dar, împiedicându-se din grabă unul de altul, au dat victimei posibilitatea să se refugieze pe scară, de unde nu s-a mai oprit decât la poliţie. Acolo unde vor fi probabil duşi, pe post de asistente medicale se află cel mai adesea gardieni mustăcioşi. Aşa că vor mai avea ceva timp de aşteptat până la o nouă tentativă erotomană... *(M.G.)*

JUDECĂTORUL l-a felicitat pe AGRESOR

Un fapt mai puţin obişnuit în analele justiţiei s-a petrecut la o judecătorie din Tokyo. O tânără niponă, nemaiputând suporta tratamentul agresiv la care era supusă de ani de zile de soţul ei, s-a gândit că cea mai bună soluţie ar fi divorţul. Drept pentru care a făcut toate demersurile necesare pentru a renunţa la o căsnicie imposibilă. Încă de la prima înfăţişare, pentru judecătorul care instrumenta cazul, lucrurile erau cât se poate de clare: divorţul nu va putea fi pronunţat. Acesta şi-a motivat decizia printr-un argument şocant: „Şi eu obişnuiesc, din când în când, să aplic soţiei mele o corecţie corporală. Unele femei nu pot fi ţinute în frâu dacă nu simt pe propria lor piele autoritatea soţului". Mai în glumă, mai în serios, judecătorul a apreciat faptul că tratamentul violent al pârâtului a fost „blând", reuşind să-şi bată consoarta fără să-i lase urme. *(D.M.)*

Când dramele se ţin lanţ

MINCIUNA CARE DISTRUGE

Adevărata dramă a lui Véronique Glasset, o franţuzoaică de 29 de ani, se poate rezuma la un singur cuvânt: minciuna. Tânăra femeie a ajuns clienta spitalelor psihiatrice datorită inventivităţii şi bunăvoinţei mamei sale, Laure. Ce s-a-ntâmplat?

Julien, marea iubire a tinereţii ei, fusese nevoit – în urmă cu opt ani – să suporte o foarte delicată operaţie pe creier, în urma unui accident de maşină. Rămăsese parţial paralizat, însă avea mari şanse de revenire. Şocul psihic suferit de Véronique a fost atât de puternic, încât s-a apucat de băutură. Şi-a abandonat studiile, muncea sporadic pe salarii de mizerie, dedicându-şi aproape tot timpul îngrijirii lui Julien. Dar cum o nefericire nu vine niciodată singură, într-o seară Véronique provoacă moartea a două persoane. Se afla la volanul unei maşini închiriate şi consumase câteva pahare de cognac la o prietenă... Este arestată şi condamnată la şase ani de închisoare. Singura ei legătură cu lumea de afară începuseră s-o reprezinte doar scrisorile de la Julien, care nu se putea deplasa la vorbitor. Însă, acum doi ani, acesta moare în urma unei complicaţii la plămâni. În acel moment psihologic atât de nefavorabil fiicei ei, doamna Glasset se decide să nu-i mărturisească dispariţia iubitului. Ea învaţă să imite scrisul lui Julien şi, după îndelungi exerciţii, continuă corespondenţa cu Véronique. Aceasta nu bănuieşte nimic. Dimpotrivă, propria ei stare psihică se îmbunătăţeşte, dezintoxicarea la care este supusă forţat începe să dea roade. În iarna acestui an, minciuna avea să iasă la suprafaţă. După aproape cinci ani de detenţie, Véronique este eliberată condiţionat. Doamna Glasset o aştepta la poarta penitenciarului repetând în gând cum să-i dea, totuşi, inevitabila veste despre moartea lui Julien... Dar lucrurile au decurs în linişte. Tăcerea mamei la întrebările obsedante ale fiicei, pe drumul spre casă, au constituit cel mai dramatic răspuns. Véronique a oprit la un moment dat taxiul, a intrat singură într-un bar şi... Tânăra femeie îşi trăieşte acum viaţa între dezalcoolizare şi psihiatrie. Deocamdată, voinţa ei nu funcţionează. Ea refuză mereu să-şi întâlnească mama, pe care n-o poate încă ierta. *(P.I.)*

Săptămâna 14 - 20 iulie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Telematinal 13.00 Drumul spre Europa 14.15 CiberFan 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.00 Pentru dvs., doamnă! 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.30 Serial: „Farmece" 23.15 Film: „Miss Marple: mister în Caraibe" (Marea Britanie, 1989).

SÂMBĂTĂ 8.30 Desene animate 9.30 Serial: „Zorro" 11.20 Film: „Cursa către succes" (SUA, 1993) 13.00 Serial: „Mare schimbătoare" 14.00 Arca Marinei 16.00 Atletism 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Atletism 19.30 Serial: „Carol şi compania" 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 23.45 Film: „Pânda" (SUA, 1996).

ROBERT DUVALL
ROMANIA 1
marţi, 22.55

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.25 Kiki Riki Miky 10.35 Desene animate 11.00 Viaţa satului 14.00 Naţional TV Bingo Liberty 17.00 Spectacolul lumii 18.20 Atletism 20.00 Jurnal 20.40 Film: „Sister Act" (SUA, 1992). Cu: Whoppi Goldberg 22.20 Callatis 2000.

LUNI 12.00 Surprize, surprize (r) 14.15 Ciberfan 14.30 Atletism 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă 21.45 Cu ochii'n 4 22.50 Serial: „Cazuri ciudate".

MARŢI 7.00 Telematinal 11.45 TVR Cluj-Napoca 13.10 Atletism 14.15 CiberFan 15.30 Convieţuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Felicity" 22.55 Telecinemateca: „Joe Kidd" (SUA, 1972). Cu: Clint Eastwood, Robet Duvall.

MIERCURI 7.00 Telematinal 11.35 TVR Cluj-Napoca 13.00 Secolul XX 14.15 CiberFan 16.00 O vedetă... populară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100%" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Felicity" 22.35 Film: „Contele de Monte Cristo" (partea a III-a). Cu: Gérard Depardieu, Ornella Muti.

JOI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Convieţuiri 16.00 Evrika 17.30 Serial: „Orice e posibil" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Aristocraţii" (ultimul ep.) 21.35 Teatrul Naţional TV prezintă: „Cabina de montaj" 22.55 Secolul XX.

tvr2

VINERI 9.30 Trupa DP2 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Grădina lui Cupidon 21.15 Afaceri la cheie 22.10 Film: „Mararia" (Spania, 1998) 23.55 Armonii clasice.

SÂMBĂTĂ 9.30 Osia lumii 11.35 Care pe care, o nouă provocare! 13.15 Documentar 14.15 Serial: „Îngeri bucucaşi" 14.50 Atlas 15.20 Top TVR2 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Serial: „Lumini şi umbre" 20.20 Un secol de cinema 21.10 Film: „Roadele iubirii" (Franţa, 1997) 22.00 Serial: „Star Trek – Voyager" 23.25 Integrale: Alain Bashung.

DUMINICĂ 9.30 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.15 Supravieţuitorii din lumea animalelor 12.10 Arca lui Noe 13.55 Desene animate 14.20 Serial: „Îngeri bucucaşi" 15.15 Teatrul Naţional TV prezintă: Memoria teatrului 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.05 Film: „Puterea dansului" (SUA, 1993) 21.00 Film: „Roadele iubirii" (partea a II-a) 21.50 Desene animate 22.20 Teatrul Naţional TV prezintă: „Bărbierul din Sevilla" de Beaumarchais. Cu: Sebastian Papaiani, Ileana Cernat, Geo Costiniu.

LUNI 12.00 Supravieţuitorii din lumea animalelor (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" (ep.1) 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „Muzicanţii" (Franţa, 1999) 21.15 E dreptul tău! 21.45 Sport Plus 23.10 Bucuriile muzicii.

MARŢI 9.30 Trupa DP2 12.30 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Credo 20.45 Spaţiu francofon 21.15 Plus 2000 22.15 Serial: „Poliţie judiciară" 23.10 Omul şi muzica.

MIERCURI 9.35 Trupa DP2 13.00 Desene animate 13.45 Toţi, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Miss Litoral" (România, 1991). Cu: Anca Ţurcaşiu, Jean Constantin 21.15 Mit şi istorie 22.15 Serial: „Poliţie judiciară" 23.10 Omul şi muzica.

JOI 9.35 Trupa DP2 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Riaba, găinuşa mea" (coprod., 1994) 21.35 Turnul de control 22.35 Serial: „Poliţie judiciară" 23.30 Enigmatica Terra 0.00 Armonii clasice.

prima

VINERI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 18.30 Impact 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Un nou început" (SUA, 1993) 22.00 Serial: „Raven" 23.00 Serial: „Detectivi de elită" 0.00 Sex cu Nadine.

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Sport Magazin 14.30 Exploziv 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „O mică afacere" (SUA, 1984) 22.00 Serial: „Raven" 23.00 Serial: „Detectivi de elită" 0.00 Serial: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 11.30 Serial: „Will şi Grace" 13.00 Motor (r) 15.00 Serial: „Frasier" 15.30 Serial: „Poză la minut" 16.00 Serial: „Creaturi sălbatice" 17.00 Obiectiv 18.00 Focus 18.35 Impact 19.00 Perechea potrivită 19.30 Film: „Hercule" (SUA, 1983) 21.30 21 22.00 Film: „Dureri înăbuşite" (SUA, 1993).

LUNI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Joan şi Melissa" (SUA, 1994) 23.00 Serial: „Gânduri ucigaşe".

MARŢI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Primul născut" (SUA, 1984) 22.00 Mare distracţie mare! 23.00 Serial: „Gânduri ucigaşe".

JOI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.10 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Opera de trei parale" (SUA, 1989) 22.00 Mare distracţie mare! 23.00 Serial: „Gânduri ucigaşe".

ROSANA ARQUETTE
PRO TV
vineri, 2.00

acasă

VINERI 10.00 – 12.00 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Legături periculoase" (coprod., 1960). Cu: Jeanne Moreau 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SÂMBĂTĂ 10.00 – 12.05 Reluări 13.30 Doctorul casei 14.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 19.30 Acasă la români 21.00 Film: „Cum seduci o seducătoare" (Marea Britanie, 1967) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

DUMINICĂ 10.00 Acasă la bunica 12.30 Acasă la români 14.00 Serial: „Verdict: crimă!" 15.00 Film: „Biscuiţi pentru animal" 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Serial: „Micuţele doamne" 20.15 Film: „Încearcă şi încuie-mă" (SUA, 1977). Cu: Peter Falk 21.30 Film: „Harem" (partea a II-a). Cu: Omar Sharif, Ava Gardner 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

LUNI 10.00 – 11.30 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.45 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Monarhul roşu" (Marea Britanie, 1983) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MARŢI 10.00 – 12.00 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Clopoţelul morţii" (SUA, 1964). Cu: Bette Davis 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MIERCURI 10.00 – 12.20 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Vremea ţiganilor" (partea a II-a) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

JOI 10.00 – 12.20 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „În ghearele răului" (Marea Britanie, 1967) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

AVA GARDNER
ACASĂ
duminică, 21.30

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „La limita imposibilului" 21.00 Serial: „Profiler" 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Desiré" (Franţa, 1996). Cu: Jean Paul-Belmondo 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „Povestirea" (Marea Britanie, 1991). Cu Rosana Arquette.

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.25 Serial: „Conor viteazul" 9.20 Serial: „Lois şi Clark" 10.15 Film: „Micul colonel" (SUA, 1935). Cu: Shirley Temple 11.40 Serial: „Alesul inimii" 12.15 ProMotor 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Benny Hill" 15.30 Serial: „Hercule" 17.00 Film: „Rocky 3" (SUA, 1982). Cu: Sylvester Stallone 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 21.30 Film: „Mad Max 2" (Australia, 1981). Cu: Mel Gibson 23.15 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viaţă de poliţist" 0.15 Film: „Experienţe erotice" (SUA).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Uriaşul Harry" 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Beverly Hills" 15.00 Formula 1: Marele Premiu al Austriei 16.45 Superbingo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Film: „Plimbare în noapte" (coprod., 1995) 21.20 Film: „Teren minat" (SUA, 1994). Cu: Steven Seagal 23.00 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viaţă de poliţist" 0.30 Film: „Invitaţie periculoasă" (SUA).

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Trădarea unui tată" (SUA, 1997) 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Esrocheria" (SUA, 1993) 1.15 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 3.00 Film: „Domnul Dragoste" (Marea Britanie, 1986).

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Protectorii" 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Inima întunericului" (SUA, 1997) 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „Evadare imposibilă" (SUA, 1993).

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 14.15 Serial: „Specialiştii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Cu crima în suflet" (SUA, 1997) 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Arşiţa" (coprod., 1992) 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „ Vorbe dulci" (SUA, 1985).

JOI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.40 Serial: „Conan" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al şaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: Trei ceasuri rele" (SUA, 1997) 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „Generaţia X" (SUA, 1996) 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „Fata din Jersey" (SUA, 1993).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Substituirea" (Franţa, 1973) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Lawless" 17.20 Serial: „Graniţele iubirii" 19.00 Observator 20.00 Film: „Destin cu Destiny" (SUA, 1995) 22.45 Party Time - în direct 0.30 Film: „Dansatorul din umbră" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 7.00 Film: „Tată de nevoie" (Franţa, 1966) 9.00 Serial: „Aventuri în jungla" 10.00 Casa de piatră 11.00 Film: „Am regăsit compania a VII-a" (Franţa, 1975) 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 16.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" 16.30 Clanul Popeştilor 17.30 Serial: „Graniţele iubirii" 19.00 Observator 20.00 Film: „Calendarul morţii" (SUA, 1989). Cu: Kevin Kline, Susan Sarandon 22.00 Serial: „Misiune sub acoperire" 23.00 Party Time 0.30 Film: „Realitate iluzorie" (SUA, 1996) 2.00 Film: „Incidentul" (SUA, 1991)

DUMINICĂ 8.00 Credinţa şi viaţa 9.00 Film: „Kalle şi îngerii" (Suedia, 1994) 10.40 Desene animate 12.00 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 14.00 Totul va fi bine 16.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" 16.30 Film: „Prinşi la înghesuiala" (SUA, 1987). Cu: Michael Keaton 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Ambiţie obsesivă" (SUA, 1991) 1.00 Film: „Ultima speranţă" (SUA, 1997). Cu: Jack Scalia.

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 11.00 Serial: „Moloney" 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Acultă-ţi inima" (SUA, 1994) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" (ep.1) 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Întoarcerea Marelui Blond" (Franţa, 1974). Cu: Pierre Richard 22.45 Film: „Secolul XXI" (SUA, 1997) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Bostonienii" (SUA, 1984). Cu: Chsristopher Reeve 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un peştişor numit Wanda" (SUA, 1988). Cu: Kevin Kline 22.45 Film: „Preţul tăcerii" (Franţa, 1973). Cu: Lino Ventura 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Condiţia umană" (SUA, 1991) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Căile dragostei" (SUA, 1996) 22.45 Film: „Jocul supravieţuirii" (SUA, 1995) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Bărbaţii nu plâng" (SUA, 1992) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Sub soarele Africii" 22.30 Joi TeleEurobingo 2 23.50 Film: „Înlănţuiţi" (SUA, 1992). Cu: Pierce Brosnan 2.30 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

JACK SCALIA
ANTENA 1
duminică, 1.00

TELE 7 abc

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 În justiţie 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Ţara de dincolo de Bucureşti 0.00 Tentaţii 0.30 Concert.

SÂMBĂTĂ 9.00 Ţara spiriduşilor 11.00 Ţara de dincolo de Bucureşti (r) 13.05 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 17.00 Rendez-vous la TELE 7 19.00 Telejurnal 19.45 Serial: „Derrick" 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Concert 10.00 Domino (r) 12.00 Lumea în clipa 2000 (r) 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 19.00 Telejurnal 19.45 Îţi mai aduci aminte, doamnă? 21.00 Senzaţional 22.00 Cenaclul „Totuşi iubirea".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 Senzaţional (r) 12.15 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Primul pas 19.00 Telejurnal 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Ofsaid 0.15 Nopţi albe.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 24 din 24 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Măştile puterii 0.00 Nopţi albe.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.10 Reluări 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Documentar 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.00 Nopţi albe 1.15 Concert.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 9.00 – 14.30 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Documentar 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Linia întâi 0.00 Nopţi albe 1.15 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

REȚETA FILMULUI AMERICAN

o comoară redescoperită de europeni

Francezii, gazda celui mai răsunător şi de tradiţie festival al filmului din Europa (e vorba de Cannes), dar fără creaţii care să taie răsuflarea la nivel mondial, sparg carapacea orgoliului, aruncă o privire peste Ocean către cetatea filmului de pe Noul Continent şi încearcă să găsească răspunsuri legate de arta succesului la public al celei de-a şaptea... arte, al cărui secret pare deţinut exclusiv de americani. La urma urmei, s-au întrebat ei, de ce, lăsând la o parte impresionanta forţă hollywoodiană privind difuzarea şi publicitatea făcută propriilor creaţii cinematografice, filmul american umple sălile cinematografelor din Europa, în detrimentul celor născute pe bătrânul continent? În ce constă faimoasa eficacitate a scenariilor americane? Francezii, care în ultimii ani mai ales au asistat într-un fel fericiţi, dar şi neputincioşi, la succesul mondial repurtat de proprii lor regizori sau actori „racolaţi" de Hollywood (Luc Besson – „Al cincilea element", Jean Reno – „Leon", Sophie Marceau – „Agentul 007" sunt doar câteva exemple), au trimis-o pe scenarista Caroline Bongrand pentru o perioadă de 15 luni la „specializare", adică, mai concret, să afle de la sursă secretul scenariilor cu preţ de aur. La întoarcere, ea a descris „bucătăria" din Oraşul Îngerilor.

Schemă narativă în stil hollywoodian

La Hollywood, anual, Writer's Guild înregistrează cereri de depuneri a zeci de mii de scenarii; evident, în faţa acestei avalanşe, este nevoie de o muncă de sortare, este etapa aşa-numitului „pitch", o întâlnire de câteva minute între un om de decizie şi scenarist. Asta înseamnă că subiectul celor mai multe filme din studiourile hollywoodiene se poate rezuma cu uşurinţă într-o singură frază, chiar într-un titlu. Contează în primul rând ideea, subiectul, chiar dacă acesta s-a mai tratat cândva. El trebuie să corespundă în mare cu una din cerinţele înscrise în „caietul de sarcini" al „executivului" (oamenilor de decizie) din studioul respectiv. Apoi, foarte important este să strecori în scenariu o vedetă mondială potrivită rolului principal şi al cărei nume să fie o garanţie a investiţiei financiare. De exemplu, Julia Roberts – „Erin Brockovich". Cu alte cuvinte, de cele mai multe ori, filmul american nu este decât un „vehicul", menit să aducă un număr minim (şi maxim) de spectatori în sălile cinematografelor. Este conceptul de „star power". O altă cerinţă imperativă este ca povestea să se ţeasă pe schema narativă de tip hollywoodian, căci un „scenariu bun" înseamnă din punctul lor de vedere „povestea unei persoane care vrea cu disperare ceva şi trebuie să înfrunte orice dificultate pentru a obţine acel ceva".

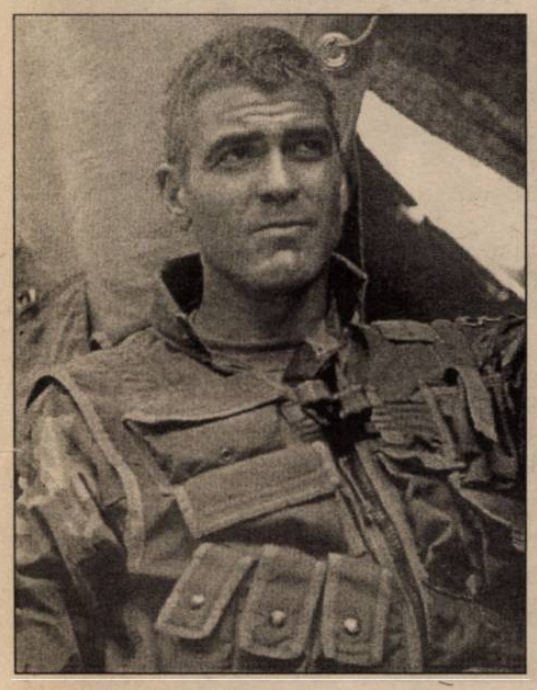

Un personaj în care să te recunoşti

Înainte de toate, filmul trebuie să aibă un personaj cu care spectatorul să se poată identifica sau în privinţa căruia să poată spune măcar atât: „Extraordinar, ce seamănă cu... cutare!". Trebuie să fie o persoană obişnuită, căreia i se întâmplă un lucru oarecum ieşit din comun.

Un conflict obligatoriu...

...Pentru că fără conflict nu există poveste. Aici e problema, scenaristul trebuie să ştie exact cu ce tip de personaj are de-a face, cu cine îl confruntă (ca adversar) şi căror situaţii va fi obligat să le facă faţă. Din acest punct de vedere, scenariul hollywoodian este punerea în pagină a celor mai mari dificultăţi şi mizerii, eroul fiind permanent în ipostaza unui Sisif modern. Într-o conspiraţie generală, tentaculară, toată lumea pare să fie împotriva lui; mafioţi, psihopaţi, părinţi, soţ ori soţie, copii, soacre, fraţi, vecini, sistem administrativ şi juridic etc. sunt ingrediente care intră în reţetă. Dar conflictul „exterior" nu valorează nimic dacă nu există şi un conflict „interior". Cel mai mare duşman (dar şi cel mai bun prieten) al eroului este el însuşi. În orice moment, el riscă (şi chiar trebuie, în economia narativă) să facă cea mai proastă alegere şi să suporte apoi consecinţele nefaste ale propriei sale greşeli. Prins în mecanismul unor dileme teribile, personajul principal trebuie să treacă prin redutabile conflicte interioare.

Secvenţe tabu ale reţetei

Orice script admis de „executiv" trebuie să fie divizat (format) în opt secvenţe obligatorii. Prima secvenţă prezintă „rutina" personajului şi cadrul general al poveştii. Cea de-a doua secvenţă aduce în scenă conflictul. La sfârşitul acesteia, problema centrală a filmului e deja pusă: spectatorul află obiectivul principal al personajului principal. În cea de-a treia secvenţă, acest obiectiv se afirmă din ce în ce mai mult, dar pe fondul unei sub-intrigi. În secvenţa nr. 4, obstacolele de tot felul iau amploare. La sfârşitul secvenţei nr.4, eroul e convins că şi-a rezolvat problema, dar... eroare!, a mers pe un drum greşit, a ratat, o problemă mai mare pe care nu a prevăzut-o nici un moment apare şi el, cu ultimele eforturi, trebuie să-i facă faţă. În secvenţa 5 sub-intriga capătă mai mare intensitate, „clocoteşte" un moment de maximă tensiune pentru secvenţa 6, explozia se produce în secvenţa 7, atunci când eroul e convins că e făcut pulbere, că a pierdut totul, că nu mai are nici o şansă... Dar, secvenţa 8 are grijă să aducă răsturnarea de situaţie, să surprindă ne-iniţiaţii, să rezolve totul prin câteva scene foarte scurte, clare şi... simple.

Ceasul american

Elementele de bază ale reţetei există: poveste, personaj, conflicte, decor... Rămâne ca acestea să „fiarbă" la presiune, în ticăitul acelor de ceasornic. Ceasul care reglează ritmul naraţiunii trebuie astfel reglat, încât efectul bulgărelui de zăpadă să fie ţinut sub control, să nu se împotmolească şi nici să işte o avalanşă de-a dreptul monstruoasă. De aceea, recomandarea principală în şcolile americane de scenarişti este: „afară cu scenele de atmosferă şi cu momentele gratuite. Nu trebuie păstrat decât ceea ce e absolut necesar. Acţiunea nu trebuie să sufere de nici un timp mort". Aşa că, în fiecare secundă, în filmul american se petrece ceva...

O haină nouă pentru happy-end

Personaj, conflict, schimbări de situaţie, piloni pentru... arcul de triumf al scenariului de succes, „made in America". Personajul traversează acest arc şi evoluează în timp ce se confruntă cu încercările la care e pus. Este condiţia sine qua non a filmului de succes: personajul învaţă din fiecare dificultate câte ceva şi în final devine o fiinţă mai bună, fie că e vorba de om, de extraterestru, de câine, de şoarece etc. Este o şcoală pentru optimismul american, o şcoală care mult timp a sfidat cu bună ştiinţă realitatea, unde nu totul se încheie cu happy-end, în ciuda eforturilor depuse. Optimism, optimism, dar iată că, în prag de mileniu trei, de prea multe ori există din acest punct de vedere o doză de neverosimil, de artificial pe care nici cei mai... naivi dintre naivi nu mai sunt dispuşi să o înghită. Hollywoodul ştie însă la rândul său să înveţe din propriile greşeli, aşa că tinde să abandoneze invariabilul pur happy-end, strecurând un bob de credibilitate, menit să dea o haină nouă mult iubitului happy-end. Astfel, dacă eroul nu reuşeşte chiar tot ce-şi propune sau în toate direcţiile, el are marele câştig că evoluează, se maturizează, se coace. Acelaşi sentiment este insuflat bineînţeles şi spectatorului (cel puţin celui american!). Într-un mod mai voalat, ideea de recompensă pentru efortul depus susţine în continuare optimismul: chiar dacă eroul nu a obţinut tot ce şi-a propus sau a căpătat altceva decât şi-a propus iniţial, în final se dovedeşte că lucrul nou dobândit (în plan cunoaşterii, al experienţei sentimentale, al încrederii în sine, al autoevaluării etc., etc.) îi era de fapt foarte necesar...

Speranţa, un cod universal

Ceea ce face ca un scenariu american să atragă publicul de oriunde, în afară de structură şi staruri, este mesajul de speranţă pe care îl conţine. În plus, ideea că fiecare fiinţă umană este stăpână pe destinul ei şi, dacă e aşa, orice om are toate şansele să fie un învingător. De fapt, este ideologia unui stat nou care a vrut să se afirme ca un învingător. În Europa, în schimb, în cinematografia franceză în speţă, cum precizează Caroline Bongrand, e preferat destinul înecat, personajul înfrânt, victimă a propriilor neputinţe sau vicii, prizonier al unui sistem opresiv, fără şansa unei schimbări de situaţii sau a propriei existenţe. Speranţa pare ucisă, în contrast cu structura umană, animată în tot ceea ce face tocmai de acest motor impalpabil, dar cu mers continuu. Apoi, ceea ce dă forţă tipului de erou american este disponibilitatea de a recunoaşte că s-a înşelat, că a greşit şi că e capabil să încerce din nou, convins că întotdeauna există o a doua şansă. Şi asta chiar cu riscul de a eşua din nou. Din nou, ideologia americană.

* * *

Dincolo de toate acestea, diferenţa cea mare între cinematografia europeană (lipsită de succes planetar) şi cea americană (care face oriunde săli pline) se poate explica şi altfel, invocându-se tot o formă de mentalitate: prima e încă fidelă ideii de artă, cealaltă priveşte filmul ca pe o afacere rentabilă, din care trebuie să iasă cât mai mult profit, mai ales că oferă consumatorului răspunsuri confortabile la întrebările şi problemele cotidiene cu care acesta se confruntă. Şi totuşi, „reţeta pentru sfaturi utile de viaţă" va fi îmbrăţişată până la urmă şi de europeni?

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Memento

17 iulie **– în anul 1810 s-a născut lingvistul şi istoricul August Treboniu Laurian.**

19 iulie **– în anul 1931 a murit Nicolae Paulescu (n.1869), medicul şi fiziologul care a descoperit primul rolul insulinei în tratamentul antidiabetic (1921), dar i s-au recunoscut meritele 50 de ani mai târziu. Pentru aceeaşi descoperire, medici canadieni şi americani au luat, nemeritat, Premiul Nobel în 1923.**

20 iulie **– în anul 1932 s-a născut Corneliu Leu, iar în 1943 Adrian Păunescu**

21 iulie **– în anul 1808 s-a născut Simion Bărnuţiu, iar în anul 1821, Vasile Alecsandri**

23 iulie **– în anul 1851 a murit pictorul Constantin Rosenthal**

Mai sunt

171

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP

17.07 - 23.07

BERBEC (21.03-20.04): Două veşti contradictorii vor umple această perioadă şi vor avea darul de a vă pune serios pe gânduri. Luni şi marţi vor fi zile tensionate în mediul profesional, iar relaţiile cu un Scorpion sau Vărsător se vor deteriora. Pe de altă parte, nimic nou despre bani până săptămâna viitoare.

TAUR (21.04-21.05): Prezenţa lui Uranus în constelaţia dv. sugerează apariţia unor situaţii imprevizibile pe plan material. Se pare că unele calcule pe care le-aţi făcut de curând nu prea se potrivesc cu realitatea. Pe de altă parte, curba afectiv-emoţională este oscilantă, semn că viaţa în cuplu şchioapătă, trecător, din fericire.

GEMENI (22.05-21.06): Un minim al curbei financiare (joi, vineri) indică faptul că vă pândeşte un ghinion material semnificativ, dar pe care-l puteţi evita printr-o sporită prudenţă la fiece pas. În mediul profesional se întrevede o schimbare pozitivă, poate zvonul unei avansări sau măriri de salariu, cine ştie?!

RAC (22.06-22.07): Soarele şi Luna sunt prezenţe fericite în constelaţia dv., simbolizând vitalitate, inspiraţie şi iniţiative în care raţiunea se îmbină cu pasiunea. Se profilează un succes profesional, poate o idee mai veche care acum prinde viaţă, fapt care vă remarcă în mod deosebit. Curba financiară este în creştere.

LEU (23.07-22.08): Norocul, inspirat de Jupiter, este acum de partea dv. El s-ar putea manifesta fie în domeniul financiar, fie în cel sentimental sau al carierei. Dar fiind imprevizibilă, şansa trebuie ajutată. În treacăt fie vorba, nu ocoliţi jocurile de noroc oficiale. De bun augur este şi un maxim al curbei financiare (vineri).

FECIOARA (23.08-21.09): Nimic deosebit nu tulbură constelaţia dv., iar curbele astrale sunt toate peste normal – dar fără să zvâcnească spre cote „ameţitoare". Această acalmie poate sugera fie plecarea în vacanţă, fie monotonia de la serviciu, fie lungi nopţi de meditaţie asupra unor probleme financiare cronice.

BALANŢA (22.09-22.10): Aveţi un optimism precaut, anumite evenimente petrecute în ultima vreme vă atenţionează asupra faptului că, pe undeva, ceva scârţâie în afacerea în care v-aţi băgat. Şi curba financiară are meandre, semn că este posibil un ghinion material (marţi, miercuri). Mici probleme cu sănătatea, în weekend.

SCORPION (23.10-21.11): Poate o insomnie, poate un gest al unei persoane foarte apropiate, vă induce o stare de iritare. Deveniţi necomunicativ, aveţi tendinţa să vă certaţi cu oricine, din orice „mizilic". Dar curba financiară vă poate provoca o bucurie – joi sau vineri – şi vă poate scoate subit din stres.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Ambiţie, tenacitate, consecvenţă. Acestea ar fi etichetele săptămânii, în pofida canicului care fluidizează asfaltul. Curba responsabilă cu succesele în carieră şi cea financiară staţionează la nivele ridicate. Dar cea emoţională sugerează mici necazuri în dragoste, aşa, pentru picanteria vieţii.

CAPRICORN (21.12-19.01): Confort intelectual şi psihic – acesta este aspectul esenţial al acestui interval, în care toată lumea vă remarcă farmecul şi înţelepciunea. Veţi lua o decizie promptă şi binevenită pentru activitatea curentă, iar în dragoste veţi şti să depăşiţi o situaţie delicată, provocată de orgoliosul dv. partener.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Două zile infernale (marţi şi miercuri) vă vor avertiza asupra feţei ascunse a unor „amici", însă lucrurile se vor normaliza cât de curând. Pe de altă parte, curba financiară ba vă întoarce spatele, ba vă zâmbeşte. Aşa că fiţi cât mai precaut atunci când duceţi, plin de avânt, mâna la buzunar.

PEŞTI (19.02-20.03): În ciuda temperaturii care înfierbântă multe creiere, aveţi o poftă de muncă demnă de invidiat şi creativitatea nu vă lipseşte. Vă veţi remarca în plan profesional, iar timpul liber vă va duce cu gândul numai spre o întâlnire parfumată, care se tot amână. Nimic nou despre bani, poate săptămâna viitoare.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Maria Luiza Cristescu, Ilie Năstase, Mihaela Peneş, Alexandre Dumas-tatăl, A.J.Cronin, Gene Kelly, Şmul Iosif Agnon (Nobel literatură 1966), Nathalie Wood, Raymond Chandler, Gregor Mendel (călugăr austriac autodidact, descoperitorul legilor geneticii), Jean Piccard (astronom francez care a evaluat primul masa Terrei), Samuel Colt (revolverul). (P.I.)

Serisori primite

Marcela R., Satu Mare: După cum am mai precizat în acest colţ de pagină, din câte suntem informaţi, volumul al doilea al lucrării „Servicii secrete străine" se află deja sub tipar şi urmează să apară în cel mai scurt timp. Puteţi intra în posesia lucrării, printr-o comandă adresată direct editurii.

Tudose Aurelian, Slatina: Din nefericire, nu dispunem de exemplare din numerele trecute pentru a le expedia în vederea completării colecţiei... ştim că bibliotecile şcolare, aceste „cenuşărese" ale „educaţiei naţionale", au posibilităţi mai mult decât modeste pentru a se abona la mai multe publicaţii. Dar de ce nu vă adunaţi mai mulţi colegi, pasionaţi de revista noastră, şi, punând mână de la mână, să faceţi un abonament colectiv pentru biblioteca şcolii voastre?! Aţi avea şi garanţia primirii revistei şi aţi face un dar frumos altor colegi care vor putea citi la bibliotecă, datorită vouă, colecţia revistei! Ia spune-mi, ce părere ai?... Ar fi un exemplu, poate, şi pentru alte biblioteci şcolare!

Dan Constantiniu, Suceava: Vă mulţumim pentru gândurile frumoase pe care le nutriţi faţă de revista noastră! La întrebarea Dv. referitoare la „Brigada ştiinţifică Magazin" („De ce nu mai organizaţi azi astfel de instructive manifestări?"), vă pot informa că nu o mai organizăm fiindcă... nu mai primim nici o invitaţie în acest sens din partea organelor locale (inspectorate şcolare sau de cultură), aşa cum se petreceau lucrurile odinioară. În prezent, organizarea unor astfel de manifestări depăşeşte posibilităţile noastre financiare. De altminteri, şi odinioară, cheltuielile de transport, cazare etc. erau suportate de cei ce invitau „Brigada". Acum, când vedeţi şi Dv. cât de „minunat" ne este traiul majorităţii dintre noi, când bugetele locale sunt ca vai de ele, cui să-i mai pese de organizarea unor astfel de manifestări destinate popularizării ştiinţei?! Iar rezultatele se văd cu ochiul liber: soboare, procesiuni şi paparude ca-n Evul Mediu! Să-i lăsăm, aşadar, pe alţii să se preocupe de ştiinţă, de tehnică, de cultură, că au bani şi pentru aşa ceva, iar noi să ne vedem de paparudele noastre. Că pentru atât ne-au mai rămas bani...

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

De vorbă cu avocatul casei

Asociaţiile de proprietari

Domnului Constantin Gheorghe, Bucureşti, sector 2

Cheltuielile lunare ale asociaţiei de proprietari sunt repartizate în cheltuieli de întreţinere şi cheltuieli comune.

Cheltuielile de întreţinere (apă rece şi caldă; combustibil pentru prepararea apei calde; gaze naturale; energie electrică, iluminarea scării, instalaţii scară si forţă lift, salubritate, salarii pentru administrare, contabilitate, casierie şi curăţenie, materiale consumabile pentru întreţinere, alte servicii ce deservesc proprietarii) se repartizează în funcţie de numărul de persoane care locuiesc în luna respectivă în condominiu (clădire). Cheltuielile comune (fonduri stabilite; cheltuieli administrative; întreţinerea liftului, întreţinerea interfonului, salarii precum fochist, instalator, electrician, portar etc., prime, credite bancare, alte servicii către proprietatea comună) se calculează în funcţie de cota parte indiviză din proprietatea comună. Energia termică sub formă de căldură sau combustibilul pentru încălzire (cheltuieli de încălzire) se repartizează după suprafaţa radiantă (sau echivalentă cu cea locuibilă) a fiecărui spaţiu aparţinând proprietarilor, în cadrul cheltuielilor comune. La cheltuielile de întreţinere se includ şi cele pe care le-ţi enumerat dv.

Dacă uscătoria şi spălătoria sunt la parter, nu contribuie la plata cheltuielilor pentru funcţionarea ascensorului persoanele care ocupă apartamente situate la subsol, demisol, parter, mezanin, precum şi la etajul I din clădirile fără mezanin.

Legea nu prevede în mod expres situaţia prezentată de dv., respectiv neplata cotei pentru funcţionarea şi întreţinerea liftului a persoanelor paralizate, însă ea poate fi rezolvată prin discutarea acesteia în cadrul adunării generale a asociaţiei de proprietari care va hotărî asupra scutirii de plată a acestei cote. Tot adunarea generală stabileşte perioada pentru care persoanelor aflate în vizită la domiciliul membrilor asociaţiei de proprietari nu li se percep cotele de participare la cheltuielile de întreţinere cerute persoanelor cu domiciliul stabil în clădire (de obicei această perioadă este de 15 zile). Persoanele care lipsesc temporar din locuinţă, dar îşi păstrează dreptul de proprietate, pot solicita printr-o cerere către preşedintele asociaţiei diminuarea temporară a cotelor de contribuţie la cheltuielile asociaţiei (reducerea cheltuielilor de întreţinere, dar nu şi a cheltuielilor comune), dacă lipsa din apartament este de cel puţin 30 de zile calendaristice în decursul a două luni consecutiv. Proprietarii de locuinţe au dreptul să primească explicaţii cu privire la calculul cotei de contribuţie afişate pe lista de plată şi să conteste, în scris, la comitetul executiv al asociaţiei de proprietari, în termen de 10 zile de la afişarea listei, iar în cazul în care contestaţia a fost respinsă, să se adreseze adunării generale. Comisia de cenzori este cea care este abilitată să verifice gestiunea asociaţiei de proprietari, stabilirea şi încasarea cotelor de contribuţie la cheltuielile asociaţiei, consemnând constatările într-un registru de procese-verbale şi să prezinte rapoarte adunării generale asupra gestiunii asociaţiei. Dacă nu reuşiţi să rezolvaţi această problemă, comitetul executiv va convoca adunarea generală a asociaţiei de proprietari care va lua măsuri în ceea ce priveşte administratorul şi preşedintele asociaţiei (schimbarea acestora, acţionarea în justiţie dacă este cazul). Vă precizez că atât preşedintele asociaţiei, cât şi administratorul sunt organe de execuţie, în sensul că acestea trebuie să ducă la îndeplinire ceea ce hotărăşte adunarea generală, precum şi de a asigura o bună administrare a clădirii respective. În cazul în care o hotărâre a adunării generale este contrară legii sau acordului de asociere sau este de natură să producă daune considerabile intereselor unei minorităţi a proprietarilor, orice proprietar poate introduce o acţiune în justiţie împotriva valabilităţii respectivei hotărâri în termen de 60 de zile de la adoptarea acesteia. În ceea ce priveşte dreptul la pensie pentru pierderea capacităţii de muncă în afara procesului muncii, potrivit legii nr.3/1977 (care este încă în vigoare, noua lege a pensiilor urmând să intre în vigoare la 1 aprilie 2001) se acordă această pensie salariaţilor, şomerilor care îndeplinesc următoarele condiţii:

- pierderea totală sau parţială a capacităţii de muncă se încadrează în unul din gradele de invaliditate prevăzute de lege.
- invaliditatea este cauzată de un accident în afara procesului de muncă sau de o boală obişnuită (cu excepţia tuberculozei)
- să aibă o vechime în muncă minimă stabilit de lege. Vechimea în muncă pe care o aveţi este suficientă, vă mai trebuie încadrarea în unul din cele 3 grade de invaliditate potrivit criteriilor stabilite de Decretul nr. 216/1977, în conformitate cu actele medicale de care dispuneţi şi concluziile medicului dv.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Salvia

Dintre speciile de salvie, mai răspândită este *Salvia splendens*, care prezintă talii înalte de 30-40 cm, cu flori colorate în roşu aprins.

În grădini, salvia se plantează în ronduri, covoare informe sau ca borduri. O combinaţie plăcută ca aspect se realizează prin amplasarea unui covor din salvie, bordat cu diferite plante de talie mică, bogate în flori colorate, în special în galben, alb sau albastru. Dar salvia se poate folosi şi la decorarea teraselor şi balcoanelor, putând fi plantată în jardiniere adânci sau ghivece. Înflorirea salviei durează din vară până toamnă târziu. Înmulţirea se face prin seminţe. În mod obişnuit se produc mai întâi răsaduri, semănatul făcându-se în lădiţe sau răsadniţe, în perioada februarie-martie. Pentru obţinerea de răsaduri de calitate se face repicatul lor în lădiţe sau în ghivece mici.

Plantarea răsadurilor la locul definitiv se face în luna mai, când vremea se încălzeşte, după trecerea pericolului de a fi atinse de brumă, la distanţa de 30-40 cm. Se poate însă face şi însămânţarea directă în grădină (în luna aprilie), însă în acest caz înflorirea este mult mai târzie. Salvia înfloreşte frumos când este cultivată pe soluri însorite şi bine lucrate. Dar, terenul respectiv nu trebuie îngrăşat excesiv (mai ales cu gunoi de grajd), deoarece plantele tind să dezvolte mai mult frunze, în defavoarea florilor. Udatul în exces poate face de asemenea rău plantei, provocând îngălbenirea şi căderea frunzelor. Pentru obţinerea seminţelor, se recoltează întreaga inflorescenţă, atunci când caliciul (porţiunea în formă de tub de la baza florii, cu trei dinţi în partea superioară) îşi pierde definitiv culoarea roşie. *(A. Popescu)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

Vacanţe

1. Cine a scris romanul „Doi ani de vacanţă?

2. Cine a fost partenerul actriţei Audrey Hepburn în filmul „Vacanţă la Roma"?

3. Cine a scris piesa de teatru „Jocul de-a vacanţa"?

4. Ce cunoscută actriţă, interpretă principală a emisiunilor pentru copii în anii '50, cânta melodia „Cu vaporaşul vacanţa"?

5. Cine a pictat tabloul „Regata la Deauville", ca un omagiu adus localităţii nespus de îndrăgită de parizieni pentru vacanţele lor?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Zeiţa romană a semincelor, a boabelor de spice se numea Semonia. 2) Revista literară săptămânală „Sămănătorul" a apărut la Bucureşti între 2 decembrie 1901 şi 27 iunie 1910. 3) Poezia „Mirabila sămânţă" a fost scrisă de Lucian Blaga (1895-1961). 4) Tabloul „Culegătoarele de spice" constituie opera pictorului francez Jean-François Millet (1814-1875). 5) Romanul „Secerişul roşu" aparţine scriitorului brazilian Jorge Amado.

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Ioana Popa* – Cluj; *Irina Ispas* – Suceava; *Cornelia Dinu* – Craiova; *Camelia Ionescu* – Bucureşti; *Vlad Stoicescu* – Ploieşti; *Cristian Lungu* – Lugoj.

Cornelia Dinu – Craiova. După cum aţi observat, nu neglijăm cultura naţională şi, dacă tema o cere, ne putem referi şi strict la ţara noastră. *(Irina Stoica)*

Perspicacitate

ORDINEA CRONOLOGICĂ

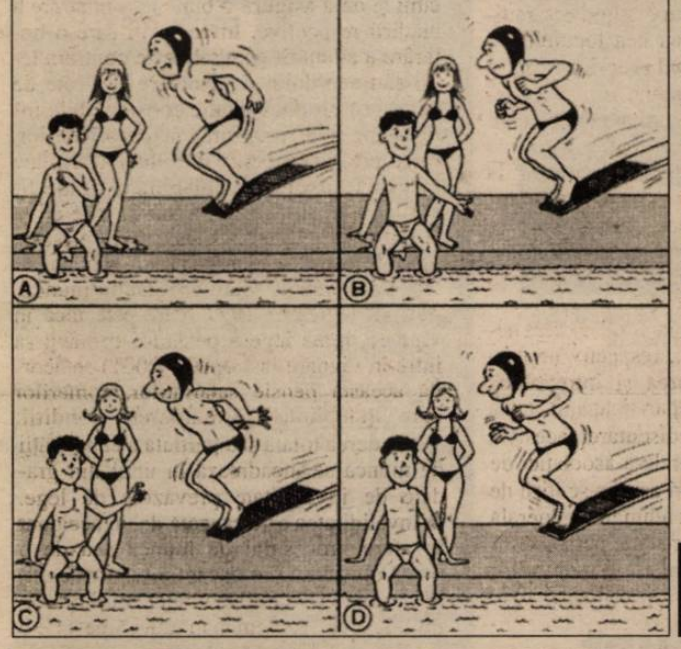

Examinând cu multă atenţie cele patru desene reprezentând un salt de pe trambulină vă invităm să fixaţi ordinea lor cronologică. *(Gh.R.)*

D, C, B, A.

Umor

Discuţie între două prietene:

– Sună-mă diseară, să mai stăm de vorbă!

– Dar ce, ţi-ai pus telefon?

– Bine, dragă, dar tu nu citeşti cartea de telefon?

Vă dau aceste picturi cu jumătatea preţului de catalog!

– Mulţumesc! şi cam cât costă catalogul?

Nu mai eşti îndrăgostită de Fănel?

– Mulţumesc lui Dumnezeu, de aproape un an nu-l mai iubesc!

– Şi cum ai reuşit?

– L-am luat de bărbat!

Ce e cu hărmălaia asta în stradă?

– Unul voia să intre cu maşina pe o stradă laterală.

– Păi aici nu e nici o stradă laterală!

– Aşa e!

Eşti surdo-mut? întreabă poliţistul.

– Da, şi nu pot vorbi decât în prezenţa avocatului.

Cum a fost meciul? îl întreabă tatăl pe fiul întors deprimat de pe stadion.

– Ne-au bătut cu 7 la 0, ca şi anul trecut, dar nici ei n-au mai progresat deloc!

Ştiţi de ce în Scoţia terenul este format numai din dealuri şi văi?

– Nu!

– Cu multe, multe secole în urmă un scoţian a pierdut aici o monedă de aur!

Vara

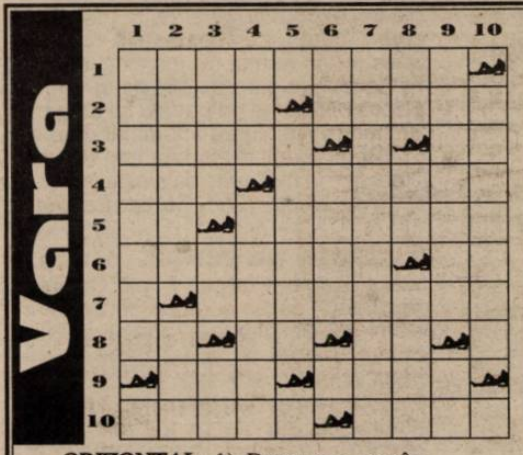

ORIZONTAL: 1) Dramaturg român, semnatarul schiţei „Căldură mare" (1852-1912). 2) Pictor român, autorul pânzei „La scăldat" (Theodor). – Beneficiază vara de o vacanţă mare (fem.). 3) „Întinşi pe..., la plajă", pictură din creaţia lui Ion Sima – Din vară! 4) Atol în Maldive – Cu capul în nisip, ca struţul vorbind. 5) Siglă pentru o bulină roşie – Presaţi la cald. 6) Te copleşeşte în cuptor – Aurora Neagu. 7) Comentariu la o apariţie editorială, 8) Începe lupta! – Veri pe sfârşite – Doina Ivaşcu. 9) Se umple cu grâu – „Lanul de..." volum liric din creaţia poetului Florea Miu. 10) Scriitor român ce a semnat scenariul filmului „Vară sentimentală" (Vasile) – Stânjenel.

VERTICAL: 1) „...de vară", titlu din creaţia poetului Victor Eftimiu (dim.) 2) „...de august", lucrare din opera pictoriţei Gina Hagiu, eleva lui Steriadi şi Dărăscu – Intrare 3) Plină ochi – Liviu Rusu – Aurel Rău. 4) „...vii", volum liric al poetului Ion Ilea, în care găsim o „Amiază de vară" – Scriitor român care, în volumul „Patru ciudate întâmplări" redă aventura unor tineri aflaţi în vacanţa mare (Felix; 1891-1962). 5) Încălţăminte de sezon. 6) Plină de râuri – Se află în mare 7) Cunoscut poet român din a cărui creaţie am ales poezia tematică „Secerişul" (Vasile). 8) Cale – Luat la centru! – „...unui pierde-vară", poezie din creaţia lui George Coşbuc (neart.) 9) Răcoritor, de inspiraţie orientală – Udrea Ilie! 10) Cunoscut actor român, protagonist al peliculei Miss Litoral" (Alexandru)

DICŢIONAR: TAA, EZ.

DOINA FALEVICI
Bucureşti

Soluţia careului
„TRANDAFIRI"

Orizontal: **EMINESCU - C - NY - ORAS - RA - EFOR - N - GOT - SARAC - ROZA - CIA - ECO - AR - URDAR - SACA - L - D - BALET - RASURA - LEO - ODALISCE - R - ZY - ACTINII.**

PAR(anormale) de ToPAN

Ştiaţi că...

◆ *...pe strada Dionisie Lupu din Bucureşti se află unul dintre cele mai frumoase monumente ale Capitalei? Este vorba de „Fântâna cu copii", opera sculptorului I. Iordăchescu, reprezentând un grup de trei copii, dintre care unul ţine în mână un peşte prin gura căruia ţâşneşte apa.*

◆ *...celebrul compozitor rus Aleksandr Porfirievici Borodin (1834-1887), membru al „Grupului celor 5", a fost absolvent al cursurilor Academiei medico-chirurgicale? El a practicat o vreme medicina, dedicându-se apoi studiilor chimiei biologice, cucerind în acest domeniu un renume care rivaliza cu acela de compozitor.*

◆ *...în mitologia romană Aurora era zeiţa zorilor? Ea a fost preluată după modelul zeiţei greceşti Eos.*

◆ *...există o plantă din familia gramineelor (Coix lacryma-jovi) originară din India, numită în popor „mătănii"? Din seminţele ei călugării săraci confecţionau mătănii pe care le vindeau.*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„IMAGINI"

OMUL CIFRELOR / FACE MUTRE...		PĂSĂRI / FĂCUT DE RÂS		SĂRITURĂ / PĂSĂRI		CURAJOŞI / DECUPATE		FEMEIE DE FOC... / CADRU FINAL!		ACUT! / SALVATOR!	
NUME / FACE ZIARUL...											LITERĂ GREACĂ
								LA ÇORIDĂ / PRENUME MASCULIN			
ÎNSURĂŢEI / FLORI				UNGHI GEOGRAFIC / PĂGÂNĂ							
			EXPUSĂ / MUSTRĂTOR								
DIN STUP! / CARAGHIOASE		UNA DIN CRETA / FIR									GREŞEL!
					PROGRAME						
LECTORI / AVUT ÎN VEDERE									ALIFIE / DUET		
					ELEMENT CHIMIC / AMAR!					DIN RUTĂ!	
ABIS! / VÂND VECHITURI		RODICA				NOR					
								A APĂREA			

Dezlegarea integramei ***„HIT"***

Orizontal: S - A - A - S - D - T - CERCETATOARE - METRONOM - EM - ANTRENAMENTE - ARI - ELANURI - FLOTE - ATELA - ICARI - OS - SO - EZE - OCULTA - S - ADAS - DOINIT - STAR - DIG - IVI - ORACOL - INAR - PREPARATOARE.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	14500 LEI	❑ 4 LUNI	61500 LEI
❑ 2 LUNI	29000 LEI	❑ 5 LUNI	76000 LEI
❑ 3 LUNI	47000 LEI	❑ 6 LUNI	94000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Un american la Wimbledon. Ploaia, greşelile duble şi întunericul nu l-au putut opri pe Pete Sampras din drumul său, care anul acesta trebuia să includă trofeul suprem la Wimbledon. Americanul a servit 27 de aşi şi l-a biciuit pe adversarul său, Rafter, cu 13 pasinguri pentru ca la finalul unui meci întârziat şi întrerupt de ploaie, terminat la ora locală 21, să îşi asigure cel de-al 13-lea titlu de mare şlem al carierei, record absolut în istoria tenisului. După ce a pus capăt unei partide de 4 seturi, 6-7 (10), 7-6 (5), 6-4, 6-2, Sampras a ridicat spre cer ambele braţe şi, muşcându-şi buza

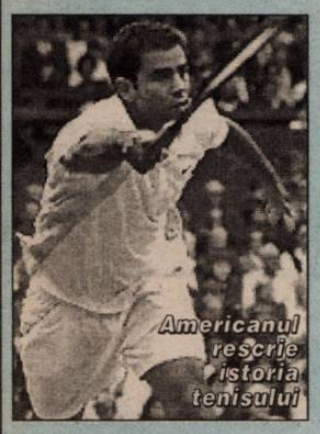

inferioară, a început să plângă ca o patinatoare emoţionată. Până şi arbitrul partidei, Alan Mills, a fost depăşit de evenimente şi a izbucnit în plâns. Părinţii lui Sampras au venit pentru prima oară la Wimbledon pentru a-l vedea bătând acest record. Din cele 13 titluri de mare şlem ale sale, Sampras a câştigat nu mai puţin de 7 chiar pe iarba londoneză, un alt record. El a câştigat în ultimii opt ani 53 de meciuri la acest turneu şi nu a pierdut decât unul singur. Această victorie îl situează definitiv pe Sampras alături de cei mai mari tenismeni ai tuturor timpurilor, dacă nu îl propulsează chiar ca cel mai bun jucător din întreaga istorie a tenisului. El consideră terenul de tenis de la Wimbledon ca cel mai bun din toată lumea şi afirmă că este casa lui, atunci când este departe de casă. Mai mult de 3 ore au durat pauzele cauzate de ploaie, extrem de enervante pentru jucători, pentru că momentele cheie în tenis nu ţin numai de joc, ci şi de psihologia celor care se află pe teren. Se punea problema ca partida să se amâne pentru luni, lucru întâmplat doar de 15 ori din anul 1919, cea mai recentă amânare în meciurile de simplu masculin fiind cea din 1988, Becker-Edberg.

Evadaţii au reuşit. În etapa a 9-a a Turului Franţei, Paolo Bettini a reuşit să îi păcălească pe adversari în ultimii 40 de kilometri, aducând Italiei primul succes la acest mare eveniment sportiv care este Marea Buclă. Sprinterii nu aveau de gând să lase pe nimeni să se desprindă de primul pluton. Însă Bettini, Rous, Verheyen şi Vidal s-au desprins pe munte, primul luând şi punctele de căţărător. Urmat îndeaproape de ceilalţi trei, Bettini mai avea 40 de kilometri până la linia de finiş. Cu 15 km înainte de final, cei patru aveau un avans de 1 minut şi 5 secunde faţă de pluton, o diferenţă ce avea să se micşoreze rapid, cu fiecare metru. Dar, ca şi în etapa precedentă, evadaţii au reuşit să ţină steagul sus, iar Bettini a trecut primul, la numai câţiva metri în faţa plutonului, care îi înghiţise deja pe ceilalţi trei fruntaşi. Deocamdată, tricoul galben se află la Elli.

Moartea ca o coincidenţă sau ca defect tehnic. Kenny Irwin a decedat pe traseul de viteză al Circuitului Internaţional de la New Hampshire, după ce a izbit la antrenament un zid de protecţie cu peste 180 de kilometri pe oră. Cu nouă săptămâni în urmă, aproape în acelaşi loc, Adam Petty îşi pierduse viaţa în timp ce rula pe pistă, tot la antrenament. Irwin a fost desemnat cel mai bun debutant al anului 1998. El a fost scos din maşină plin de sânge, părând fără viaţă. A murit la numai 30 de ani, în spital, din cauza „leziunilor multiple", despre care doctorii nu au dat alte detalii. Este posibil ca moartea ambilor piloţi să fi fost cauzată de blocarea pedalei de acceleraţie, însă NASCAR spune că nu a putut analiza acest aspect.

VADIM G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

MARIA LUNGU, pictor restaurator

– Stimată doamnă Maria Lungu, sunteţi cunoscută ca pictor şi, în egală măsură, ca restaurator. Care a fost, ca să zic aşa, opera vieţii dumneavoastră?

– Ca pictor, sufletul meu a fost împărţit între expoziţiile din ţară, personale şi de grup din '89, '91, '93, '94, '96 şi cea de grafică din '91 din Amsterdam, cu imagini din Olanda, expuse apoi în ţară. Ca restaurator, pot şi trebuie să menţionez participarea mea, tot în Olanda, la restaurarea a patru lucrări, împuşcate la 22 decembrie 1989. Aceasta a avut loc în cadrul unui stagiu de şase luni de specializare în tehnica „pictură de şevalet".

– Despre ce lucrări este vorba?

– Cea mai cunoscută dintre ele este „Haman cerând iertare Estherei", atribuită lui Rembrandt. Tot aici au fost restaurate două lucrări cu teme biblice ale lui Van Hamessen şi cel mai preţios exponat, „Omul cu tichie albastră", al lui Van Eyck. La întoarcerea în ţară, am continuat această muncă, reprofilată tot pe şcoala Olandeză, amintind aici „Toamna" şi „Primăvara" lui Peter Breugel cel Tânăr, tablouri ciuruite tot în decembrie 1989.

«Mă întristează profund starea generală a patrimoniului muzeal»

– Cum se împacă pasiunea dumneavoastră de artist autentic cu munca de funcţionar public, în calitate de consilier la Direcţia Muzeelor şi Colecţiilor din Ministerul Culturii?

– Această muncă nu este total diferită de preocupările mele artistice, care mă ajută să mă implic în problemele spinoase ale colegilor mei de breaslă. Nu pot spune însă că nu mă întristează profund starea generală a patrimoniului muzeal.

– Puteţi face ceva în sensul acesta?

– Am făcut tot ceea ce se putea face în lipsa unei legislaţii adecvate.

– Ce părere aveţi despre invazia de kitschuri de pe piaţă, ale aşa-zişilor comercianţi de artă.

– Invazia despre care aminteaţi se datorează în primul rând faptului că se cumpără şi apoi din cauza unui amatorism artistic de prost gust, încurajat de lipsa de educaţie adecvată din şcoli.

– Cum vă înţelegeţi cu studenţii dumneavoastră, pentru că, aşa cum se ştie, sunteţi lector universitar la secţia Patrimoniu din cadrul facultăţii de Teologie Ortodoxă din Bucureşti?

– Încerc să mi-i apropii cât mai mult, să le împărtăşesc tot ceea ce ştiu, fără să le tai nici un pic din entuziasmul tinereţii.

– Aveţi vreun hobby?

– Bineînţeles! Muzica!

– Ce compozitori vă plac?

– Bach, marii romantici şi Jean Michel Jarre!

– Credeţi în puterea artei ca mijloc de înţelegere între oameni?

– Absolut. Arta aduce cea mai mare înţelegere, fiind ea însăşi un mesaj.

IRINA STOICA

Cel mai prudent AVIATOR

Care este culmea vigilenţei unui pilot? Simplu. Nu el să se paraşuteze în caz de pericol, ci... avionul însuşi. Specialiştii de la o fabrică de avionete din Duluth (SUA) au constatat că oricât de pricepuţi în ale pilotajului ar fi cei ce folosesc astfel de aparate (cu referire mai ales la fermierii ce-şi îngrijesc plantaţiile şi la „plimbăreţii de ocazie" în înaltul cerului), accidentele stupide fac numeroase victime. În consecinţă, inginerii au inventat o paraşută specială, de mare rezistenţă, care se deschide în 2-3 secunde de la apăsarea unui buton din carlingă. Avionul aflat în pană planează liniştit şi, dacă nu are ghinionul să nimerească un lac, un stâlp de înaltă tensiune sau un copac recalcitrant, atunci asigură pilotului o aterizare suficient de lină. Se apreciază că acest sistem va fi la fel de util în viitor precum sacii cu aer ai limuzinelor. *(P.I.)*

TELEFOANELE FIXE sunt pline de bacterii

Fobia legendară a americanilor faţă de bacterii devine cu fiecare zi mai accentuată. Câţiva cercetători de la Universitatea din Arizona au pus în gardă publicul privind utilizarea telefoanelor fixe, care reprezintă un mijloc eficace de transmitere a bacteriilor mortale. S-a constatat că 40 la sută din bacteriile prezente pe un aparat telefonic intră în contact cu persoana care ţine receptorul în mână. Cercetătorii americani au pus în gardă comunitatea ştiinţifică, indicând bacteriile cele mai periculoase care intră în contact cu gura, aflată foarte aproape de receptor. Este vorba de celebrele Escherichia coli şi salmonella. *(D.M.)*

ŞERPAŞII la şcoala de alpinism

Proiectul acestei şcoli, un proiect ambiţios şi generos, a fost iniţiat în Nepal de Francis Colnot şi Sylvain Morvant. Ei au explicat că şerpaşii, reprezentând una dintre etniile regiunii, sunt oameni săraci, folosiţi drept ghizi improvizaţi. Ei sunt, de asemenea, hamalii tuturor expediţiilor, lucrând în condiţii cumplite. Cursurile, asigurate de ghizi din Chamonix, vor funcţiona vreme de şase ani, gratuite pentru nepalezi şi deschise tuturor celor ce vor vrea să se specializeze în acest sens. Vor fi învăţaţi să prevină riscurile, să asigure primul ajutor, să sensibilizeze pe cei din jur la problemele mediului. Proiectul este susţinut de mulţi oameni „ai muntelui" din lumea întreagă şi se speră să demareze în anul 2002. *(I.S.)*

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

◆ *Vara este un excelent prilej de a face exerciţii fizice în aer liber, dacă ţineţi la sănătatea dv. Ce-ar fi să începeţi cu ceva simplu, cum ar fi ridicatul în picioare din poziţia culcat?! Luaţi aminte la spaniolul Louis Scripa, care a efectuat în 24 de ore... 60405 de astfel de mişcări complete, adică 42 pe minut. Dacă vi se pare că Louis s-a cam întrecut cu gluma, atunci încercaţi...*

◆ *...genoflexiuni. Dar nu oricum, ci... 2550 într-o oră, atâtea câte a reuşit domnişoara Ashrita Furman din California – fără s-o pedepsească nimeni. Ashrita avea 127 de kilograme când a trecut la acest exerciţiu uşor spartan, văzând că ţinând regim nu se întâmpla nimic. Dacă nici 42 de genoflexiuni pe minut nu reuşiţi, atunci treceţi la flotări...*

◆ *...şi executaţi numai o sută, ca Harry Lee Welch. Vi se par puţine? Atunci precizăm că Harry a făcut acele 100 de flotări fără întrerupere sprijinindu-se de un singur deget de la fiecare mână. Corvoadă? Se poate. Folosiţi atunci la sprijin toate degetele, gândindu-vă la Vince Manson. El a reuşit, timp de 5 ore, să execute 5.570 de astfel de flotări. În aplauzele entuziaştilor săi colegi de la... penitenciarul Gartree, Marea Britanie. Dar dacă şi „starea lui de zeghe" vi se pare ciudată, atunci...*

◆ *...efectuaţi flotări cu un singur braţ, cu sprijin în podul palmei. Nu zâmbiţi, dar plăpânda domnişoară Joan Decker a reuşit, în 5 ore, 5500 de ridicări! Detaliu inutil: Joan se afla la sectorul femei al aceleiaşi instituţii, pentru că bătuse 5 poliţişti, din care 2 spitalizaţi cu un număr neprecizat de coaste şifonate. (P.I.)*

În numărul viitor

■ Călătorie spre centrul Pământului ■ „Service" pentru ochi ■ OZN-uri care dispar în adâncuri ■ Crocodili în Sahara! ■ Cine a fost primul canibal? ■ Luc Besson, un regizor francez... fugit în America ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: ALEXANDRU DARIE, regizor la teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

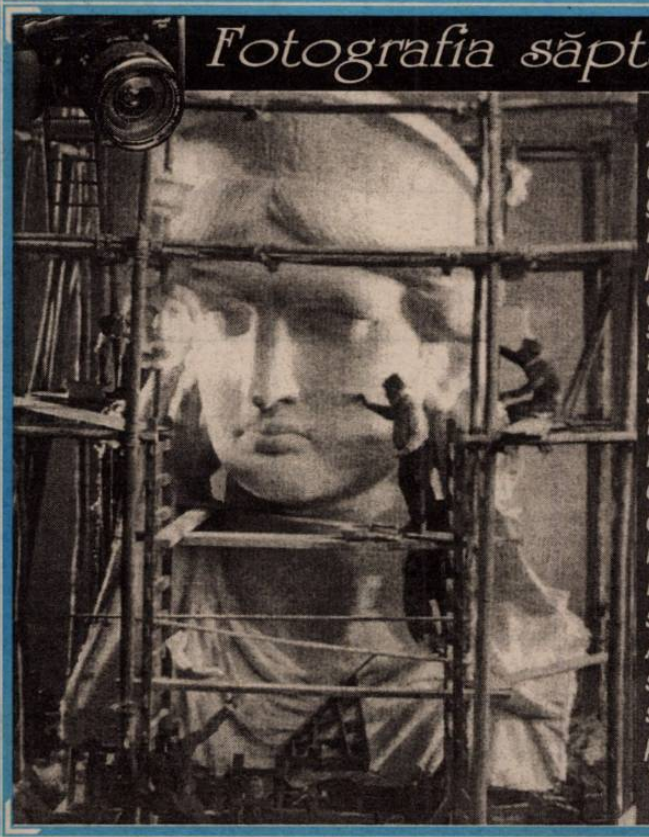

Această machetă din gips, realizată la scară, a prefigurat construcţia statuii Libertăţii, opera sculptorului francez Bartholdi, pe care Franţa a dăruit-o Americii în 1886. Devenită simbol al Americii, statuia străjuie rada portului New York. (D.M.)

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Bibliotec... sala MUREŞ TARGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 478 • ANUL XLIII • 20 IULIE 2000 • 16 PAGINI • 4000 LEI Nr. 29 (2228)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

20 IULIE

1924 Biologul spaniol Santiago I. Cajal descoperă vaccinurile contra difteriei şi tetanosului.

1929 Apare volumul de „Chimie fizică" scris de savantul Petre Bogdan, prima lucrare cu acest profil din limba română.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1869 Microbiologul Joseph Barnard, care a obţinut în 1915 primele fotografii cu viruşi.

FARAONUL mincinună, infatuare, măreţie...

Dublu ARGINT pentru un... SIMBOL

În perioada 6-16 iulie, participând la prima ediţie a Olimpiadei Corale LINZ 2000 desfăşurate în Austria cu participarea a peste 18000 corişti şi 350 coruri din 60 de ţări, grupul vocal SIMBOL (condus de prof. Lucian Caraman) – despre care am mai avut ocazia să scriem – a obţinut argintul în două din cele 28 de categorii! Proaspăt întorşi în ţară, îi felicităm pentru reuşita lor!

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

„SERVICE" pentru ochi

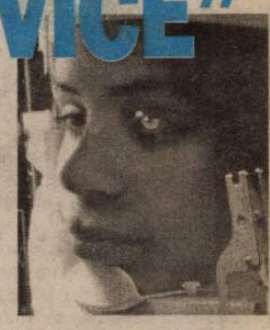

Întâmplări adevărate 11

OZN-uri care dispar în adâncuri

EVEREST muntele sufocat de gunoaie

Sfântul Ilie

Astăzi 20 iulie, credincioşii ortodocşi îl sărbătoresc pe Sfântul Măritul Proroc Ilie Tesviteanul. Aşa cum ne arată preotul Nicolae Barbu, Sfântul a propovăduit în Israel în secolul al IX-lea î.Ch. Născut în Tesvi, a trăit în vremea împăratului Ahab (875-873 î.Ch.) şi a soţiei sale Izabela, pe care îi mustră pentru că ridicaseră în Samaria un templu închinat zeului Baal. Ca pedeapsă, Dumnezeu încetează ploile timp de trei ani şi şase luni, la rugăciunea Sfântului Ilie, pe care împăratul vrea să-l ucidă. Sfântul pleacă însă la Pârâul Cherit şi apoi la Sarpeta Sidonului unde învie fiul unei văduve şi îi înmulţeşte făina şi untdelemnul. Pe muntele Carmel dovedeşte că idolul Baal nu este Dumnezeu şi rugându-se Dumnezeului adevărat acesta trimite ploaie pe pământ şi prorocii mincinoşi sunt omorâţi. Urmărit de regina Izabela, Sfântul se refugiază într-o peşteră din munţii Horeb şi apoi poposeşte 40 de zile şi 40 de nopţi la Iordan. Îi mustră pe Ahab şi pe soţia lui pentru că vor să-şi însuşească bunurile altuia şi aceştia mor. Sfântul Ilie dăruieşte mantia sa lui Elisei, când este ridicat la cer cu carul de foc, iar în Noul Testament apare la Schimbarea la Faţă a Mântuitorului şi se va arăta şi la sfârşitul lumii. În tradiţia populară se spune că în această zi Sfântul Ilie se plimbă pe cer în căruţa sa trasă de cai de foc şi de aici ploile cu tunete şi trăsnete.

IRINA STOICA

Realizare excepţională a „spionajului cerebral"

MALADIEI ALZHEIMER

La centrul medical al Universităţii Pennsylvania a fost testat cu succes – deocamdată pe cobai – compusul „BSB", o moleculă-spion care poate trece de bariera naturală creată de creier împotriva substanţelor străine propriului metabolism. Acesta era până acum obstacolul esenţial ce făcea imposibilă urmărirea eficientă a evoluţiei ravagiilor neuronale produse de maladia Alzheimer, în timpul tratamentelor cu medicamente speciale. Era greu de ştiut cât de eficiente sunt aceste medicamente şi, în consecinţă, ce alte strategii pot fi aplicate. „BSB" reuşeşte să ajungă în „placa amyloidă" – zona cerebrală afectată – şi să se fixeze acolo. Apoi, modificările sunt vizualizate cu ajutorul tehnicilor spectrale obişnuite. Este un progres uriaş în cunoaşterea şi combaterea acestei afecţiuni mortale, iar avantajele pentru om se vor vedea în cel mult cinci ani. *(P.I.)*

Cine a fost PRIMUL CANIBAL

femina club

- Misterele lumii
- Consultaţii fără plată
- Întâmplări adevărate
- Avocatul casei

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

cartea albă

Mica ţiganiadă a lui Cărmăzan

Inspirându-se parcă din melodia *Pheonix*-şilor de acum câteva decenii, Ioan (Nuţu) Cărmăzan publică, la editura *Timpul* din Reşiţa, o frumoasă carte de povestiri scurte pe care o numeşte „Mica ţiganiadă". Despre Nuţu Cărmăzan, un regizor care a debutat cu dreptul în film, Geo Bogza spunea în ianuarie 1984 că este „cel mai interesant om pe care l-am cunoscut în ultimii ani".

O lume la nivelul simţurilor

„Mica ţiganiadă" continuă investigarea vechilor locuri din Bocşa, dar nu se opreşte aici, personajele lui sunt acum din lumi diverse şi chiar destinele s-au diversificat. Rămâne acelaşi ochi care „vede monstruos", ochiul unui foarte talentat prozator care se apreşte la nivelul unei lumi ce explodează la nivelul simţurilor. „Mica ţiganiadă", cartea, este o lume răsturnată, cu multă mizerie şi degradare, plină de tragism dar străbătută de lirism.

Tinereţe fără bătrâneţe

Voi încerca să ilustrez opiniile de mai sus cu fragmente din povestirea „Mica ţiganiadă" în care Nea Gigi e cămătar. Are 58 de ani, e neînsurat, dar are două corpuri de casă, curte mare, acareturi şi zeci de milioane. Îi place să i se pună masa şi din când în când mai cheamă pe câte unul din cartier. La o asemenea masă vine o maistră de coafură, „o blondă platinată, dată în paştele mă-sii", pe nume Adela, cu specializare făcută la Budapesta. Lui nea Gigi îi cade cu tronc şi nunta e gata. Când să nască Adela, copilul nu ieşea. Şi atunci, nea Gigi pune capul pe burta Adelei şi începe să-i vorbească fătului: Hai tati, că tata îţi dă ţie şi dolari şi mărci şi guldeni şi casele şi garsonierele din Armenească că pentru tine le-am strâns, mâncaţi-aş puţa ta mică... „Copilul nimic, nu vrea să iasă şi pace! Adela plânge, nea Gigi îi aduce un pahar cu apă şi începe iarăşi să-i vorbească fătului: Hai tată, că-ţi dă tata ţie tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte, da vino o dată". Şi copilul se mişcă şi se naşte. Dar e fetiţă şi pitică. De necaz, nea Gigi se îmbată, iar Adela fuge la Budapesta, de ruşine. La 16 ani Adela-pitica are un iubit, un pitic din cartier, e Gigone, băiatul saftei făcut cu un pitic de la Circul de stat din Moscova, care tot vine pe furiş la întâlniri şi se strecoară ca o pisică. În partea a doua a povestirii îl cunoaştem pe Marinuş, care are 54 de ani, e bâlbâit şi e prostul cartierului. Are doi fraţi, Teo şi Victor, care sunt spaima cartierului la babaroase , la ţigări, la şmenuri. Când se duc la curve, îl iau şi pe Marinuş, dar el fuge acasă. Teo şi Victor vin cu fetele acasă şi una intră în camera lui Marinuş. Marinuş se sperie, fata se dezbracă, Marinuş pune mâna la ochi. După aia strigă la fată să iasă din cameră pentru că el iubeşte, iubeşte cu adevărat o fată. Fraţii îl iau la întrebări şi află că Marinuş o iubeşte pe pitica Adela. Marinuş se urcă pe turla bisericii şi ameninţă că se aruncă în gol dacă nu-l însoară cu Adela-pitica. Aşa se face nuntă în cartier. Nea Gigi e bucuros, fraţii lui Marinuş la fel, numai că Adela-pitica nu vrea. Ea vrea să-i dea nea Gigi ce i-a promis la naştere: tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte. Şi cum bătrânul nu are asemenea articole, Adela pleacă de-acasă să le găsească singură. Scandal mare, unii spun că fata e gravidă cu Gigone-piticul. De supărare, Marinuş se spânzură de prunul din spatele casei. Undeva, în balta de la marginea mahalalei, Adela şi Gigone se hârjonesc goi prin păpuriş. Fraţii lui Marinuş îi pândesc, iar când le vine momentul îl prind pe pitic cu un minciog de peşte. În epilog aflăm că nea Gigi a paralizat de supărare, iar Adela a născut un pitic, pe Ciprian. De supărare nea Gigi se îmbată şi trece în lumea celor drepţi. Averea îi rămâne Adelei, iar piticul Ciprian trăieşte cu guvernantă şi pian. Când creşte, Ciprian învaţă să bată la tobe şi vrea să plece la tac-su, Gigone, în Italia unde fraţii lui Marinuş l-au vândut unui circ, ca să-şi recupereze banii daţi la nunta ratată. Adela-pitica a îmbătrânit, are două pisici şi dă pasienţe. Iar de la o vreme a început să zboare. Zboară peste Bucureşti şi când e întrebată cum se vede Bucureştiul de sus răspunde că „e frumos, casele sunt mici, oamenii sunt mici... ca un basm".

GEORGE CUŞNARENCU

cronica săptămânii

'N SYNC - No Strings Attached

Iată că trupa care a isterizat America în ultimele două luni, stabilind şi tot felul de recorduri de vânzări, ajunge şi prin „cutia noastră muzicală" din *Magazin*... Îndelung aşteptat, acest al doilea album semnat *N'Sync*, trupă declarată în State drept cea mai tare din parcare, reuşeşte ceea ce şi-a propus: adică Number One în *Billboard* şi milioane de copii vândute! Acum, dacă este s-o spunem pe bune, acest *„No Strings Attached"* nu aduce nimic nou sub soarele din pop-ul trupelor masculine americane, respectând reţeta veche, veche de când cei de la New Edition îi precedau pe *New Kids On The Block*, care îi precedau pe *Backstreet Boys* care... Altfel spus: ceva pop, dance, hip-hop şi balade, ambalate frumos şi vândute consumatorilor cu o medie de vârstă de 15-18 ani... Câteva recomandări trebuie, totuşi, făcute: *„Bye Bye Bye"*, *„Space Cowboy (Yippie-Yi-Yay)"*, *„Just Got Paid"* şi *„I'll Be Good For You"* care pot aduce cvintetului şi ceva fani care au ieşit din adolescenţă!

Ştiri pe bandă rulantă

◆ *Michael Jackson* intră, în sfârşit, pe Internet devenind

principalul investitor în HollywoodTicket.com.

◆ Albumul *„Double Live"* al lui *Garth Brooks* a egalat recordul de vânzări pentru un album la categoria live deţinut de *Bruce Springsteen & The E Street Band* încă din 1987 cu *„Live 1975-1985"*, adică de 13 milioane de exemplare!

◆ *Jimmy Page* şi *Black Crowes* au lansat şi în magazine, pe 4 iulie, controversatul lor album live (prezentat şi în rubrica noastră...) comercializat, până atunci, exclusiv pe Internet...

◆ Celebrul grup *The Supremes* va fi omagiat prin lansarea pe 26 august a unui set de patru CD-uri care acoperă anii de aur ai divelor conduse de *Diana Ross*.

◆ Lumea muzicală americană îl va celebra, printr-un mare concert, pe marele *Tito Puente*, trecut în eternitate, la New York, în urma unui atac de cord. *Tito Puente* a fost unul dintre cei mai mari muzicieni din lumea latină, un percuţionist de geniu, autor, printre altele, şi al clasicei oferite lui *Santana* – *„Oye*

Como Va". Avea 77 de ani...

◆ *Radiohead* îşi încearcă muşchii muzicali programând lansarea a două albume în următoarele 18 luni, primul fiind declarat de pe acum ca fiind scurt şi experimental (va apărea până la finele acestui an)...

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**
E-Mail: shl@totalnet.ro

Tolba cu SCRISORI

George Drăghici – Babadag: Din păcate, nu vă pot ajuta să vă refaceţi colecţia discografică! Eu nu mai fac de foarte mult timp înregistrări muzicale pentru cititorii revistei...Dacă doriţi, vă putem publica un anunţ! Oricum, vreau să vă spun că, după citirea listei dvs, am ajuns la concluzia că v-ar trebui o avere pentru a putea achiziţiona toate acele albume...

Sergiu – Botoşani: Te-aş putea ajuta să rezolvi problema cu U2! O parte a discografiei lor a apărut în Music Box pe 11 mai. Trimite-mi o adresă de E-Mail la care să-ţi trimit materialele!

Doina Falevici – Bucureşti: „Vara" dv. a plecat deja spre cititorii noştri!

Eugen Mihu – Cîmpeni: Careul „De Paşti" a ajuns, din cauza Poştei Române, prea târziu pentru a mai putea prinde sărbătoarea din acest an... L-am reţinut pentru la anul!

CAZIER discografic

Albume: *A Little south of sanity* (septembrie, 1998) ● Classics live vol. 1&2 (iulie, 1998) ● Toys in the attic / Draw the line / Rocks (octombrie, 1997) ● Telltales (mai, 1997) ● Box of fire (aprilie, 1997)

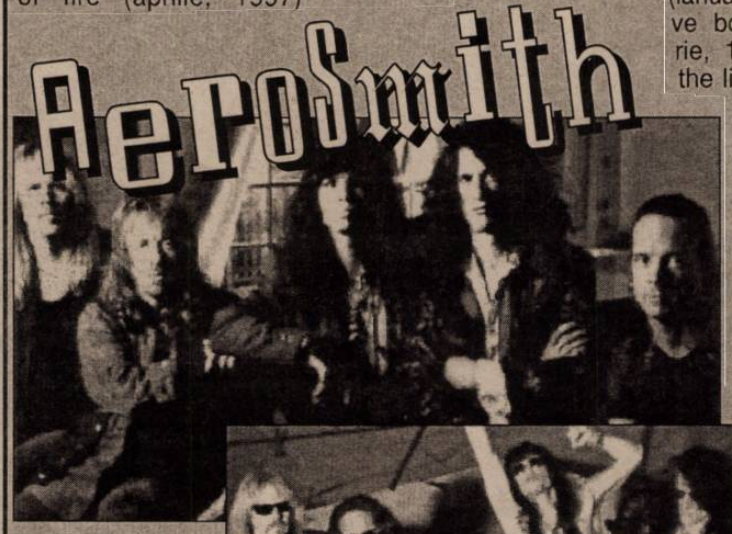

● Nine lives (februarie, 1997) ● Big ones (septembrie, 1994) ● Pandora's toys (mai, 1994) ● Get a grip (martie, 1993) ● Pandora's box (noiembrie, 1991) ● Draw the line/Toys in the attic/Rocks (noiembrie, 1990) ● Classics live vol. 2 (octombrie, 1989) ● Gems (octombrie, 1989) ● Pump (august, 1989) ● Anthology (mai, 1988) ● Aerosmith: Interview picture disc (martie, 1988) ● Permanent vocation (iulie, 1987) ● Classics live vol. 1 (august, 1986) ● Done with mirrors (noiembrie, 1985) ● Rock in a hard place (septembrie, 1982) ● Greatest hits (ianuarie, 1981) ● Night in the ruts (ianuarie, 1980) ● Live bootleg (februarie, 1979) ● Draw the line (mai, 1978) ● Rocks (mai, 1976) ● Toys in the attic (iunie, 1975) ● Get your wings (octombrie, 1974) ● Aerosmith (august, 1974).

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL: Liliana Suciu, Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
•402001085030 ($) •402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Călătorie spre centrul Pământului

PREDARE DE ŞTAFETĂ

Echipele de cercetători nu renunţă la atingerea unor recorduri de adâncime în interiorul planetei noastre

MIHAELA DOROBANŢU

12,5 km. Cu unul mai mult decât tunelul care străpunge masivul Mont Blanc. Ca şi cum am lua acest tunel şi l-am aşeza pe verticală. Aceasta este adâncimea maximă la care au ajuns până acum exploratorii. Este vorba despre un puţ cu diametrul de 40 cm, săpat în peninsula Kola, în nordul Siberiei. În 1989 săpăturile au fost însă oprite. Nu se mai putea înainta. La temperaturi de 500-600 de grade nimeni nu putea să lucreze. Atingerea mantalei terestre sau chiar visul de a ajunge la nucleul Terrei se îndepărtau, parcă, pentru totdeauna. Se părea că lumii îi rămânea să se mulţumească cu atingerea a doar 1/500 din raza terestră...

Călătorie în timp

Giganticele eforturi care însoţesc forările ştiinţifice nu urmăresc neapărat scopuri economice, nici extracţii de petrol sau de apă. Este mai curând vorba de o adevărată călătorie înapoi în timp, pentru că, puţin câte puţin, se ajunge la roci din ce în ce mai vechi. 2,7 miliarde de ani este vârsta celor scoase la suprafaţă în peninsula Kola – jumătate din viaţa Sistemului Solar.

Primul scop propus este atingerea mantalei terestre, acea zonă unde căldura enormă a transformat totul în materie plastică. O zonă care sub oceane se află la doar la 7-8 km adâncime, sau chiar la doar câteva sute de metri, în vecinătatea dorsalelor oceanice. În zona continentală însă, adâncimea sa poate atinge pe alocuri şi 70 km!

A ajunge aici, pornind atacul de acolo unde mantaua terestră se află cel mai aproape de suprafaţă, promite clarificări de mult aşteptate privind zbuciumata istorie a interiorului Pământului şi în consecinţă a fenomenelor care de atâtea ori generează, pentru locuitorii săi, adevărate dezastre naturale.

De ce săpăm?

Forările sunt nu rareori marcate de cele mai neaşteptate surprize. Săpând la Bertha Rogers, în Oklahoma, dalta a întâlnit la adâncimea de 10 km un strat de sulf lichid a cărui temperatură a făcut-o să se topească! Şi totuşi nimeni nu renunţă. Acolo unde s-au oprit ruşii, îşi propun să încerce şi să continue japonezii. Costurile sunt foarte mari, dar scopurile urmărite sunt pe măsură. În Germania ele urmăresc de exemplu lămurirea ipotezei că acolo există o zonă unde în trecut s-au ciocnit plăcile continentale. În Statele Unite se studiază cu precădere structurile subterane din zona faliei San Andreas. Drumul pe care l-a deschis Jules Verne în celebra sa „Călătorie spre Centrul Pământului" nu se va închide probabil niciodată. Deşi astăzi cei care îl urmează şi scopurile lor sunt cu totul altele...

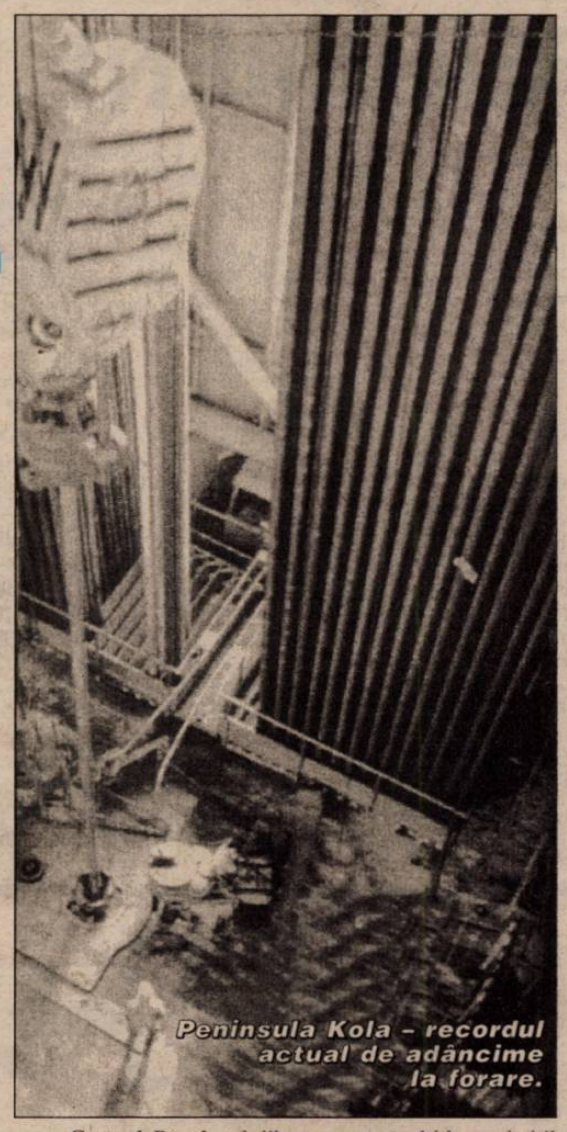

Peninsula Kola – recordul actual de adâncime la forare.

„SERVICE" pentru ochi

OFTALMOLOGIE

Timp de milenii, ochiul a constituit un „teritoriu interzis" pentru chirurgi. În ultimii ani intervenţiile au devenit mai îndrăzneţe şi mai precise.

MARIAN GRIGORE

Primele intervenţii au vizat redarea vederii celor afectaţi de albeaţă sau cataractă. Albeaţa, provocată de membrane opace crescute pe faţa externă a ochiului, pe cornee, era vindecată prin „jupuirea" acestor obstacole din calea luminii. Cataracta, care afectează deja o componentă internă a ochiului, cristalinul, devenit opac, era tratată prin înlăturarea pur şi simplu a acestuia, funcţia sa fiind preluată de ochelari cu multe dioptrii. Mai târziu a apărut cristalinul artificial, care ne debarasează de obligaţia de a purta ochelari cu lentile groase de un deget. Treptat, progresele înregistrate, mai ales în domeniul tehnicii medicale, au permis intervenţii de precizie menite a corecta direct „piesele" naturale din care este compusă camera de luat vederi care este ochiul.

◆ Pionierul tehnicilor de recondiţionare a sistemului optic al ochiului a fost oftalmologul rus Sviatoslav Fiodorov (recent decedat într-un accident de elicopter), care a introdus în anii '70 folosirea laserului pentru polizarea şi fasonarea după nevoie a componentelor optice ale ochiului, care asigură formarea imaginilor pe retină. Se pot astfel vindeca miopiile sau hipermetropiile, fasonându-se în mod corespunzător, sub microscop şi asistat de computer, corneea, pentru a-i schimba dioptriile şi forma, în aşa fel încât să avem o imagine clară pe retină.

◆ O problemă destul de des întâlnită o constituie dezlipirile de retină. Cu acestea intrăm în zona specifică „camerei de luat vederi", respectiv fotoreceptorilor care transformă semnalele luminoase în semnale electrice, funcţie localizată pe retină. În prezent, pentru readucerea unei retine dezlipite în poziţie normală este utilizată introducerea în corpul vitros, sub cristalin, prin microinjecţie, a unui gaz sub presiune. O dată presată la locul ei, retina poate apoi fi lipită sau reparată tot cu ajutorul laserului.

◆ Cea mai spectaculoasă revoluţie în oftalmologie o va constitui reuşita vindecării (sau cel puţin stopării evoluţiei) unor boli (în general genetice) care conduc la degradarea fotoreceptorilor retinieni. Aceştia, existenţi sub forma unor bastonaşe – majoritare numeric, şi acoperind periferia retinei, servind în special vederii nocturne – şi a unor conuri – în proporţie de doar cinci la sută, dar asigurând vederea clară, diurnă, şi fiind concentrate în centrul retinei, în zona denumită macula –, sunt afectaţi iremediabil în cazul unor asemenea boli genetice, cum ar fi retinopatia pigmentară, pacientul orbind. O echipă de cercetători francezi, condusă de Serge Picaud, a încercat cu succes să oprească acest proces, transplantând o mică porţiune de retină prelevată de la un animal sănătos în ochiul unui animal bolnav de retinopatie pigmentară. Nu se încerca înlocuirea porţiunilor distruse (tehnic ar fi imposibil, datorită necesităţii racordării fiecărei celule fotoreceptoare la neuronii corespunzători), ci stoparea procesului de degenerare, pornindu-se de la ideea că porţiunea de retină sănătoasă va emite proteinele care lipsesc în cazul animalelor tarate genetic, proteine care asigură viaţa şi protecţia fotoreceptorilor. Experienţa a dovedit că şoarecii trataţi au înregistrat o încetinire a progresiei bolii, bastonaşele (cele direct afectate de maladia genetică) încetându-şi ritmul degenerării şi dispariţiei, iar conurile (care şi ele mureau în lipsa substanţelor protectoare pe care bastonaşele nu le mai emiteau din cauza bolii) şi-au recăpătat vitalitatea. Experienţa, concepută pe şoareci, are şanse de a reuşi şi la om.

„Efectul Bumerang"

UNIVERSUL E PLAT

În urmă cu un an, misiunea „Bumerang" a lansat în stratosferă un balon de observaţii. S-a ajuns la concluzia că Universul e plat şi prea puţin dens pentru a-şi opri expansiunea.

DORIN MĂRAN

Lansat în stratosferă, la 40 km altitudine deasupra Antarcticii, balonul de observaţie Bumerang a realizat cea mai frumoasă imagine a Universului la începuturile sale. Misiunea balonului a durat 10 zile timp în care au fost captate, în vederea realizării unor imagini conceptuale, variaţiile radiaţiilor cosmice care au ajuns la noi încă de la începuturile Universului. Ele au permis realizarea unor hărţi a fragmentelor de materie originară ale căror mărime şi repartiţie determină forma şi evoluţia cosmosului (în viziunea „postulată" de Einstein). Descoperirea unui univers plat şi puţin dens întăreşte previziunile anterioare începând cu cele formulate în 1990 în urma misiunii satelitului american Cobe. Harta cerului realizată însă de Bumerang le întrece pe cele ale altor misiuni spaţiale prin nivelul preciziei sale. Harta realizată cu ajutorul satelitului Cobe comportă 6000 de pixeli iar cea realizată de Bumerang, deşi acoperă doar 4 la sută din cer, conţine de 10 ori mai multe puncte de imagine. Această amprentă precisă a fluctuaţiilor radiaţiilor cosmice primordiale, coroborate cu alte imagini conceptuale a permis stabilirea compoziţiei Universului.

Acesta ar fi constituit din materie doar în proporţie de 5 la sută, 25 la sută constituind-o materia neagră iar restul energia vidului. Experienţa Bumerang s-a desfăşurat în ianuarie 1999 dar a fost nevoie de un an pentru procesarea imaginilor, mai precis pentru a se separa lumina cosmică de razele solare şi de reflexiile zăpezii. Va fi următoarea misiune americană de cartografiere a Universului primordial MAP iar în 2007 va veni rândul telescopului spaţial european Planck Surveyor care va permite cartografierea integrală a bolţii cereşti.

planet@IT

Un exemplu de urmat

Atunci când ai de rezolvat un proiect vast, ai nevoie de un ajutor cât mai mare. Aşa s-a procedat în cazul programului „SETI@Home", lansat în luna mai a anului 1999. „SETI" este prescurtarea de la „Searching for Extraterrestrial Intelligence" şi a fost propus întregii lumi prin intermediul Internetului, de un institut american. Două milioane de oameni din toată lumea au încărcat zilnic de pe situl SETI zeci de mii de înregistrări din spaţiul cosmic, pe care le-au analizat cu ajutorul unui soft conceput special pentru acest lucru. Semnalele sunt înregistrate de telescopul radio Arecibo, din Puerto Rico, în încercarea de a detecta semnale trimise de o altă civilizaţie care încearcă să comunice în Univers. Strategia este de a folosi cât mai multe computere din toată lumea, pentru ca sunetele să poată fi decodificate cât mai rapid, pentru că baza de date conţine sute de mii de minute, captate pe sute de frecvenţe radio. Pentru prima oară în istoria umanităţii, oamenii au posibilitatea de a încerca să rezolve o problemă foarte rapid, lucrând într-un număr foarte mare, prin intermediul Internetului. Poate nu îl vom găsi pe ET, dar mentalitatea noastră de a utiliza computerele a căpătat noi dimensiuni: Se vor concepe programe pe termen lung, în domenii ca farmaceutică, aerodinamică, geofizică, bio-tehnologie etc, pentru ca rezultatul să fie descoperit repede, în timp scurt. O echipă de 10 cercetători, ce folosesc 50 de computere, nu se poate compara cu munca a peste 2 milioane de computere. Tot ce trebuie să facă cercetătorii este să „taie" volumul de informaţii în felii foarte mici, care să fie ordonate şi introduse online, pentru ca cei interesaţi de rezolvarea problemei în cauză să poată ajuta. „SETI@Home" funcţionează ca screen saver şi nu încetineşte cu nimic munca utilizatorului. Pentru proiecte mai serioase decât „SETI@Home", care a fost lansat mai mult pentru tipul liber şi distracţie, este de aşteptat ca cei care participă, punându-şi practic ordinatorul la dispoziţie, să fie plătiţi pentru munca lor, cu sume ce variază între 10 şi 20 de dolari.

Diablo II este în magazine

După mai bine de trei ani de aşteptare, în care Blizzard a depăşit mai multe date calendaristice de lansare şi a tot meşterit şi şurubărit la un proiect numit „Diablo II", iată că acum jocul a fost lansat în sfârşit pe piaţă în varianta finală. Este unul dintre cele mai bune exemple că aşteptarea merită pentru lucrurile de calitate. Cei care nu au jucat Diablo sunt mai greu de găsit decât o slujbă cinstită şi bine plătită în România. Blizzard a uimit fanii jocurilor de acţiune prin acest RPG extrem de bine realizat, care acum continuă: mai mulţi monştri, mai multe obiecte, grafică excelentă ce poate fi îmbunătăţită de un accelerator grafic, într-un cuvânt Blizzard, casa de jocuri care, pe bună dreptate, are cei mai mulţi fani, în toată lumea. Blizzard a revoluţionat RPG-ul cu „Diablo", la fel cum a schimbat total strategia în timp real prin „Warcraft". Cele cinci personaje cu care se poate juca sunt Barbarian, Amazon, Paladin, Sorceress, or Necromancer, iar printr-o tactică bine pusă la punct şi cu nişte reflexe şi strategii bune, veţi afla că nici unul dintre ele nu este mai puternic şi că forţele răului, inclusiv personajul cheie, Diablo, pot fi învinse în lumea întunecată a lui Diablo II. Jocul are de asemenea o muzică excelentă şi originală, cu toate că tema din primul joc era mult mai interesantă. Blizzard ne-a obişnuit cu nişte piese muzicale unice, cele mai bune de pe piaţa jocurilor. Diablo II se poate juca şi pe Battle Net, iar secţiunea multiplayer de pe Internet este astfel concepută încât trişarea să fie imposibilă. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

FENOMENE LUMINOASE

ION ŢUGUI

O vreme s-a considerat că aparițiile luminoase ar putea fi cele mai vulnerabile din punct de vedere paranormal. În natură pot apărea astfel de manifestări fără nici o cauză sau sursă inexplicabilă, misterioasă. Observatorii au demitizat numeroase apariții, explicându-le într-un context natural, mai ales prin reflectarea luminii de la un obiect metalic în mișcare, în interiorul unui spațiu închis sau a unei surse de la sol, reflectată în atmosferă...

Ceea ce a văzut Rodica Datcu din Satu Mare nu are nici o legătură cu posibilitățile amintite mai sus. S-a întâmplat în două dimineți la rând, la aceeași oră. Să-i urmărim relatarea: „După ce mi-am băut cafeaua am ieșit în curte. Când am revenit în cameră am observat ceva interesant – un abur ca un fum plutea în cameră. Fumasem și am crezut că era fum de la țigară. Dar nu era fum ci un abur care intra în cameră și nu ieșea, cum ar fi fost normal...

M-am așezat pe marginea patului și eram foarte atentă la ceea ce vedeam clar. La un moment dar acel abur a luat o formă specială, ca o sferă ușor prelungită, regulată, aproape perfectă. Mi-am spus din nou că nici asta nu-i ceva neobișnuit. Dar în sfera de abur luminos au început să apară niște licăriri ciudate, ca niște steluțe care emanau o luminozitate intensă. Toate erau argintii, contrastante față de corpul aburos de lumină. Erau ca niște fire de nisip, minuscule dar foarte vii, foarte strălucitoare..."

Urmărindu-le de-aproape, femeia nu le accepta ca fiind reale, nu credea că ar putea fi adevărat ce vedea. Dar pe măsură ce îndoiala se manifesta tot mai hotărât, a observat că acele spoturi argintii de lumină se multiplicau conform unei ordini precise, produse parcă de o tehnologie sau de o inteligență stranie. Înmulțindu-se, formele minuscule au început să iasă din cadru și să se apropie de femeie, nedepășind niciodată distanța de 50 cm, ca și cum erau programate. Fără să o atingă, „steluțele" se apropiau continuu, se depărtau apoi brusc ca și cum și-ar fi făcut datoria și nu le rămânea decât să se disperseze. „Pe măsură ce formațiunile luminoase dispăreau după ce plecau din apropierea mea, apăreau automat altele, continuu, fiecare nou val dovedindu-se mai plin de lumină și mai viu. Nu este deloc exagerat să spun că numărul lor, al steluțelor luminoase, era la un moment dat atât de mare încât aveam senzația că mă vor copleși. Formau acum un fel de vârtej plutitor care dispărea ca să genereze imediat altul și mai intens, și mai spectaculos. Am privit acest spectacol de apariții luminoase cam un sfert de oră. Nu aveam curajul să mă ridic, și nici să mă întind în patul pe care ședeam privind. A fost ceva pur și simplu incredibil. Parcă era un fel de joc de artificii. De câteva ori am întins brațul vrând să le ating cu palma, dar se stingeau parcă incomodate și imediat din cele dispărute se nășteau altele într-o progresie copleșitoare...

Oricum erau cu sutele de mii, pluteau lin, emanând o mare strălucire. Era de mirare cum pot emite, dată fiind micimea lor, o lumină atât de puternică și de vie. Era un spectacol extraordinar, nu mă săturam să-l privesc. Toate acestea s-au petrecut în prima dimineață. În a doua dimineață speram că nu o să mai apară, dar au reapărut. De data aceasta am stat să privesc spectacolul mai bine de o jumătate de oră. Mi-am dat seama că fenomenul nu era natural și că eu nu trăiam niște halucinații. Tot ce vedeam era foarte real. Pot mărturisi că am avut norocul să văd ceva fascinant. Urmăream apariția mai întâi pe ușă, intrând prin spațiul deschis al ușii, vedeam cum intră în cameră acea „vietate de lumină strălucitoare", o fixam și după aceea nu mai mă săturam să privesc spectacolul uluitor...

Nu știu dacă și alții pot vedea ce am văzut eu, dar aș dori din tot sufletul să poată surprinde acest fenomen. Este grozav. Nu-ți să sentimentul de frică, ci contrarul fricii, siguranță și bucurie..."

Participanta la acest fenomen este convingătoare. Mai puțin convingător aș fi eu dacă aș încerca să explic fenomenul. Aștept relatarea în continuare...

Înconjurați de baze extraterestre

OZN-uri *care dispar în adâncuri*

DAN D. FARCAŞ

În dimineața zilei de 8 aprilie 1993, George Donald, ofițer de poliție cu o vechime de zece ani, din California, se deplasa cu soția și cei patru copii, în automobil, într-o zonă semideșertică, spre Las Vegas. La un moment dat, în jurul orei 10.40, a devenit atent la un nor maroniu de praf care se ridica din coasta unui munte în dreapta sa. Semăna cu o explozie uriașă, aproape cât jumătate din fața muntelui. În timp ce privea, din mijlocul norului a țâșnit o rază strălucitoare, ca și cum o oglindă imensă i-ar fi reflectat lumina soarelui în ochi. Încercând să deslușească ce anume se întâmplă acolo, a observat că punctul luminos se ridica încet, căpătând conturul unui OZN, în timp ce norul de praf se disipa dedesubt. Era o navă masivă, discoidală, care părea făcută dintr-un metal asemănător cu aluminiul. De-a lungul muchiei circulare plutea o ceață alburie, care a dispărut treptat, pe măsură ce discul se înălța tot mai sus. Când a ajuns la înălțimea crestelor înconjurătoare, obiectul s-a oprit, apoi a început să se miște aproape orizontal, într-o pantă ușor crescătoare, până într-un moment în care pur și simplu a dispărut instantaneu, ca și cum ar fi trecut într-o altă dimensiune, sau poate a țâșnit cu o viteză atât de mare încât ochiului omenesc i-a fost imposibil să-l urmărească.

Primul lucru care i-a trecut lui George Donald prin cap a fost să se convingă că n-a fost o halucinație. Dar membrii familiei sale văzuseră, și ei, exact același lucru. Doi dintre copii observaseră chiar un mare număr de luminițe galbene pe partea de jos a OZN-ului, ca și alte lumini colorate în partea care părea din față.

Ajuns în Las Vegas, ofițerul a făcut un raport la poliție și la comandamentul bazei Nellis a Air Force. Nici unii nici alții nu păruseră însă nici interesați nici impresionați.

Să existe oare porți camuflate în coastele munților, prin care OZN-urile ies și intră în hangarele lor subterane? Problema rămâne, evident, deschisă, dar merită să mai rememorăm o întâmplare, care pare să argumenteze această ipoteză.

José Luís Rodríguez din Puerto Rico, a relatat că, într-o zi din vara lui 1979, pe la ora 14.00, el și vărul său, călăreau pe teritoriul unui întins poligon pentru artilerie de pe coasta sudică a insulei, în zona Salinas. Deodată au avut senzația unui cutremur. O porțiune a solului, în fața lor, a început să se înalțe, cu stânci, tufe, buruieni. Mai multe plăci uriașe, purtând pe ele, drept camuflaj, un decor perfect natural, s-au dat la o parte împinse de brațe hidraulice, iar sub ele s-a deschis un tunel cu pereți metalici, lat de circa 25 de metri, coborând în adâncul pământului. Două obiecte s-au înălțat, lent, din deschizătură, după care s-au oprit, nemișcate, la o înălțime de circa treizeci de metri. Erau două discuri argintii, cu diametrul de 15-20 metri, având împrejurul muchiei un șir de geamuri luminoase. După declarația martorilor, pe discuri scria „URSS" (având aceeași semnificație în spaniolă ca și în românește...) sau o prescurtare asemănătoare... Cei doi au urmărit obiectele timp de circa două minute, până au văzut apropiindu-se o mașină de teren militară. În acest moment, José și vărul său au socotit că e mai bine să plece cât mai repede. Analiștii, care n-au pus la îndoială cele istorisite, au presupus, mai ales datorită platformelor acționate hidraulic, că putea fi vorba de nave experimentale americane, dacă nu cumva chiar... rusești...

Numeroase legende și istorisiri asemănătoare sunt legate de tunele și hangare aflate în adâncurile muntelui Shasta din California, munte căruia i se atribuie proprietăți miraculoase, în orașe subterane din Matto Grosso, Brazilia, la Pine Gap, o bază militară americană aflată în centrul continentului Australian, în baze din Antarctica, ori undeva, mult mai adânc sub pământ. Interesant este că o parte din aceste credințe datează de sute de ani și fac trimitere la popoare subterane care ar fi existat aici dintotdeauna.

(Va urma)

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, județul _____. M/29

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

Unda de șoc a emoțiilor umane

MIHAELA DOROBANȚU

Două întâmplări relatate în urmă cu peste 30 de ani de psihologi aduc noi dovezi în sprijinul existenței efective a telepatiei spontane. Primul se referă la un domn a cărui soție i-a povestit încă tulburată dimineața cum a avut un vis oribil în care în loc de brațe îi porneau din umeri doi șerpi uriași. Peste doar câteva minute, fetița lor de șase ani coboară la micul dejun și, încă sub imperiul unei spaime foarte puternice, povestește cum a visat-o pe mama ei că îi crescuseră șerpi în locul brațelor...

Asemenea „gânduri comunicante" nu se limitează doar la contextul relațiilor părinți-copii. Un alt domn, o persoană care conducea o firmă extrem de activă, este foarte impresionat auzind-o pe o prietenă – și nu una foarte apropiată – povestind, ușor amuzată, cum visase noaptea precedentă că se chinuia să-și pună în picioare o pereche de schiuri prea lungi pentru ea. Problema era că și el avusese un vis similar, doar că nu fusese vorba de lungimea schiurilor: el visase pur și simplu că schia împreună cu doamna respectivă printr-o pădure de vis. Și deși nu schiase niciodată, și nici nu știa măcar să schieze, găsea că lucrul acesta este cel mai ușor și mai plăcut din lume. Conotațiile sexuale, după părerea medicilor și psihologilor, sunt în acest caz evidente...

Și mai este aici un element foarte important, care ne readuce la concluziile Profesorului rus Vasiliev privind telepatia: diferența între cele două tipuri de telepatie, cea numită *spontană* și cea *„indusă" conștient*, sau cum am mai numit-o, *sugestia la distanță*, este exclusiv una cantitativă, și nu una calitativă.

Telepatia spontană, cum reiese și din exemplele de mai sus, este rezultatul unor violente emoții umane care creează o adevărată undă de șoc, capabilă să tulbure receptorul, persoana care se află la celălalt capăt al comunicării telepatice. Fenomenele de acest tip mai sunt numite uneori și „macrotelepatice". Cercetătorii sunt însă de părere că între acestea și cele „microtelepatice", proprii sugestiei la distanță, există o întreagă gamă de fenomene intermendiare, unele din acestea, provocate experimental, putând atinge chiar intensitatea unor adevărate halucinații telepatice. Marea problemă care rămâne, cel puțin parțial, deschisă, este controlul strict al comunicării telepatice. Aspectul privind percepția telepatică se consideră rezolvat: ea este favorizată de hipnoză, somnul nocturn, stadiul de somn imediat precedent trezirii. Ce se întâmplă însă cu transmsiterea sugestiei telepatice? Cum trebuie tratate cazurile în care receptorul este sensibil nu doar la stările emotive pe care transmițătorul dorește să i le transmită, ci și la cele despre care nici măcar acesta nu este pe de-a-ntregul conștient?

Între scepticism și credulitate

Instinctul haitei de lupi

PAUL IOAN

În labirintul miturilor și al folclorului despre oameni-lup, psihiatria modernă face o distincție netă între licantrop – cel ce se percepe pe sine și acționează ca un lup – și „vârcolacul" – cel perceput de privirea celorlalți ca fiind lup.

În primul caz, una din problemele esențiale este conștientizarea acțiunii bestiale din timpul delirului („melancoliei") lupin. Profesorul Dean McManehem îi compară pe cei mai mulți licantropi cu somnambulii: habar n-au ce-au făcut în criză. Acesta este și motivul pentru care unii judecători lucizi și înțelepți din veacurile trecute nu-i condamnau la moarte pe astfel de criminali, ci îi internau silit în încăperi speciale ale azilelor de nebuni (licantropul Jacques Rollet, din Angers, este exemplul de referință). Numai că situațiile ce contrazic această ipoteză s-au înmulțit de-a lungul secolelor.

Fenomenul conștientizării este evidențiat și prin mărturii personale, ante-factum, ale licantropilor, ceea ce trădează și *premeditarea crimelor* respective. O metaforă sugestivă ilustrează zbuciumul sufletesc al protagonistului: „s-a adunat în mine o haită de lupi", declară Philipe Luvard, condamnat la moarte în Franța, în 1972, pentru „moarte provocată prin mușcături multiple în zona gâtului victimelor". La rândul lui, spaniolul José Maria Fernandez, care și-a ucis în același stil animalic soția și copiii, spunea că devenise „gelos pe câinele casei și dorise să dea tuturor o lecție din care să se știe că el este stăpânul...". Acești licantropi nu mai pot fi comparați cu somnambulii, există la ei acea nevoie de a ucide, specifică psihopatului ucigaș-în-serie, care exclude scuza referitoare la iresponsabilitatea făptașului. Din punct de vedere neurofuncțional, analizele acestor bestii au arătat un conținut extrem de scăzut de melatonină-neuromediator care echilibrează relația dintre instinct și rațiune. Așadar licantropii ce-și conștientizează abominabilele fapte sunt considerați asasini cu „sânge rece".

OTRAVĂ *Generozitatea peisajului alpin este „răsplătită", pe întreaga planetă, cu aşa-zisele deşeuri turistice – perfidă otravă a ecosistemelor.*

EVEREST
muntele sufocat de gunoaie

PAUL IOAN

Când se va trage alarma ecologică şi pentru cele mai frecventate trasee montane ale României? Când va veni rândul Carpaţilor să fie primeniţi prin acele iniţiative – devenite o datorie de onoare pe alte plaiuri – încadrate în conceptul de ecoturism? În ultimele două decenii, s-au înregistrat astfel iniţiative de anvergură, prin *asociaţii neguvernamentale şi organizaţii de voluntari* – inclusiv ale faimoşilor *„cercetaşi"* – în Alpi şi Pirinei, în Munţii Stâncoşi (Canada şi SUA), în unele masive japoneze şi chiar africane (Muchinga şi Kilimanjaro). Şi, subliniem, *nu numai în rezervaţiile naturale*, dar şi pe traseele încă sălbatice şi neacoperite de jurisdicţia vreunei autorităţi. *Oare Bucegiul, Retezatul, Ceahlăul, Poiana Ruscăi, Parângul etc. nu merită mai mult respect?* .

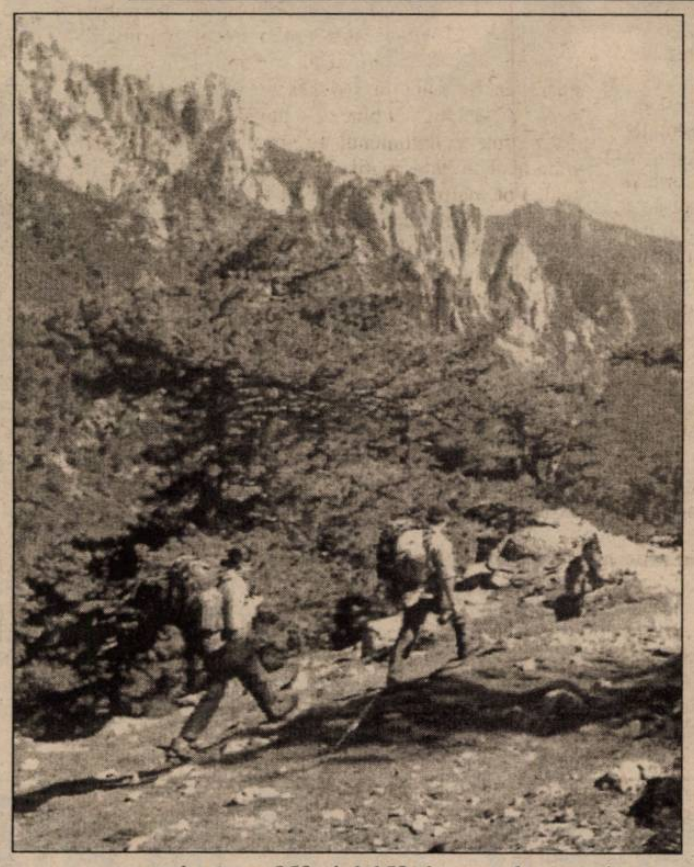

Un exemplu unic de devotament

De curând, japonezii şi-au sărbătorit cu mândrie o compatrioată: *Junko Tabei.* Acum sexagenară, Junko a fost *prima femeie din lume care a cucerit Everestul, în mai 1975.* Şi de 25 de ani, această temerară nu face altceva – timp de două luni pe an – decât să observe şi să inventarieze resturile menajere şi tehnice (echipament alpin) lăsate în urmă de numeroasele expediţii ce caută gloria pe umerii masivului mineral al planetei.

Aprecierile acestei împătimite ecologiste (care acţionează pe cont propriu într-un masiv care nu-i al ţării ei!) sunt de-a dreptul stupefiante. Din 1921 (de la prima expediţie a lui George Mallory), dar mai ales după reuşita legendarului Hillary (împreună cu şerpaşul Norgay, 1953), *pe Himalaya s-au acumulat între 950 şi 1.150 de tone de gunoaie:* conserve, resturi de corturi, pioleţi, frânghii, măşti şi tuburi de oxigen, îmbrăcăminte şi încălţăminte, containere, saci etc., etc. În discursul rostit la simpozionul dedicat performanţei ei – *şi noi avem exploratori, precum „polarul" Negoiţă şi „himalayanul" Lăcătuşu, dar...* –, Junko Tabei n-a ezitat să critice autorităţile de la Katmandu (capitala Nepalului) pentru următorul motiv: deşi taxa de ascensiune pe Everest a crescut de la 1.000 dolari în '75 la 70.000 anul acesta, nici un procent din încasări nu este alocat ecologizării celebrului munte. Din 1980, de când s-a deschis ruta tibetană, expediţiile s-au înmulţit precum ciupercile, iar Junko cere restricţii în acest sens şi impunerea unor norme ecologice... Mai amintim că teza ei de doctorat este dedicată „Biodiversităţii himalayene".

Moartea lentă a naturii alpine

Studiile eco-montane demonstrează că, pornindu-se doar de la nişte banale resturi alimentare (care se depreciază în câteva ore) şi de la ambalaje abandonate aiurea, pot apărea *disfuncţii metabolice digestive ale păsărilor, rozătoarelor şi ierbivorelor. Anumite categorii de insecte se pot înmulţi necontrolat*, dezechilibrând lanţul nutriţional (trofic) al prădătorilor lor – păsările – şi provocând pagube incomensurabile vegetaţiei, în special pădurilor. Compuşii de descompunere ajung şi în apele pâraielor şi râurilor, otrăvind fauna piscicolă, dar şi pe prădătorii peştilor, în special urşii. La rândul lor, mierea sălbatică şi *metabolismul albinelor* sunt afectate. Segmente ale florei medicinale spontane sunt treptat distruse de lichidele pestilenţiale ce ajung în pământ... Pe lângă toate aceste calamităţi lente, degradarea ambientului conduce la apariţia *tendinţei unor animale mici de a evada şi a apărea în zonele locuite*, unde existenţa le este şi mai mult periclitată. Statististici cutremurătoare vorbesc şi despre numeroase *accidente rutiere* ale aricilor (în Franţa), oposumilor şi chiar ratonilor (SUA), căprioarelor (Germania şi Spania) etc.

De astfel de fenomene anti-ecologice nu sunt ocoliţi nici Carpaţii noştri. Dar se pare că, pentru potentaţi, „plaiul mioritic" este o invenţie de pană de poet, în a cărui călimară nu încap nici algoritmul, nici ordonanţele şi nici gogoşile electorale.

Ştiinţa mileniului III

NEMURIRE în rate

MARIAN GRIGORE

Oricâte progrese ar înregistra ştiinţa, nemurirea rămâne o speranţă nerealistă. Totuşi, pentru fiinţa curioasă care e Omul, este greu să nu viseze la posibilitatea de a găsi un mijloc pentru a reveni din când în când din moarte, ca dintr-un somn, pentru a afla ce s-a mai întâmplat pe Pământ. Dincolo de satisfacerea curiozităţii, o asemenea posibilitate ar avea şi aspecte de ordin practic. Astfel, dacă nu ne-am putea prelungi, ca durată cumulată, perioada de viaţă trăită, suspendarea vieţii ne-ar putea permite totuşi să trăim pe parcursul mai multor secole, eventual aşteptând adormiţi găsirea remediilor unor boli care acum ne anunţă o moarte iminentă. La fel, ideea unui zbor de câteva decenii, secole sau milenii pentru a atinge alte galaxii, atunci când posibilităţile tehnice o vor permite, nu va mai reprezenta o piedică de netrecut pentru omul cu durată de viaţă limitată: zborul s-ar putea desfăşura în regim automat, în timp ce echipajul ar hiberna.

Ştiinţa găseşte deja suficiente argumente pentru a vorbi de fezabilitatea unor asemenea procedee, iar cheia o constituie criogenia, respectiv congelarea, după modelul care a asigurat supravieţuirea unor bacterii, timp de milenii, în gheţurile polare. Îi va aduce mileniul III şi omului o asemenea posibilitate?

Aşteptând răspunsul, deja, în SUA, circa 70 de oameni suficient de încrezători în progresele ştiinţei şi destul de bogaţi pentru a plăti costul în-cercării au decis ca, în chiar momentul morţii lor, survenită ca urmare a unor boli incurabile, să fie congelaţi pentru a aştepta momentul în care vor fi găsite tratamente adecvate. Pionierul acestei speranţe este un californian, James Bedford, care are deja trei decenii de hibernare la activ, scufundat în azot lichid, la minus 196 grade Celsius.

SUSPENDARE *Congelarea va permite întreruperea temporară a proceselor vitale, dând posibilitate amatorilor să aştepte timpuri mai bune.*

Din punctul de vedere strict ştiinţific, primele experienţe au avut loc la Cambridge, în Marea Britanie, unde embrioni de şoareci în primele stadii de dezvoltare, obţinuţi în Statele Unite, au fost congelaţi şi aduşi, după opt luni, pentru a fi implantaţi în uterul unor „mame purtătoare". Experienţa a reuşit, iar puii rezultaţi erau, calendaristic, mai bătrâni decât femelele ce i-au născut. Astăzi conservarea embrionilor, în vederea implantării, este o metodă curentă, inclusiv în cazul fiinţelor umane. Dar să nu uităm că e vorba de embrioni congelaţi, respectiv de doar câteva celule. Ce se va întâmpla când se va încerca acelaşi lucru cu organisme întregi?

Principala problemă ce trebuie rezolvată o constituie apariţia, în lichidul celular, a cristalelor de gheaţă, care, prin volumul lor, riscă să spargă membrana, iar prin formă se comportă ca nişte minuscule bisturie. Pentru a evita acest inconvenient, cercetătorii au pus la punct o tehnică denumită vitrificare, în care lichidul celular îşi creşte vâscozitatea fără a cristaliza, precum sticla, prin congelare ultrarapidă. În plus, au fost testate şi o serie de substanţe cu rol de antigel care să împiedice formarea cristalelor.

Cea mai spectaculoasă realizare până în prezent aparţine cercetătorului american Gregory Faby, care, în 1995, a reuşit să congeleze un rinichi de iepure timp de o jumătate de oră, după care l-a transplantat cu succes. Se vor găsi poate metode adecvate de păstrare în această stare a tuturor organelor, deşi dificultăţile sporesc pe măsura creşterii complexităţii şi a volumului acestora. Inima, de exemplu, e compusă din nu mai puţin cinci ţesuturi diferite, formate din celule care cer condiţii diferite de congelare. În plus, congelarea instantanee, cerută de vitrificare, este cu atât mai greu de obţinut, cu cât organul este mai voluminos, zonele interne fiind protejate un timp de straturile exterioare. Şi ne imaginăm cu cât creşte dificultatea problemei în cazul unor organisme întregi. Să fim însă optimişti, încrezători în posibilităţile ştiinţei. Doar pentru cei ce aşteaptă congelaţi un miracol, speranţa rămâne lipsită de orice suport. Pentru a putea fi eventual treziţi şi vindecaţi, ar fi fost necesar să fie congelaţi încă în timpul vieţii. Aşa, ei rămân exact ceea ce sunt: morţi ca toţi morţii, pentru care învierea nu este de aşteptat decât la Judecata de apoi. Alţii vor putea fi însă mai norocoşi. Cândva, în mileniul III...

Anatomia secundei

Un tehnopolis în Valea Jiului

(interviu cu Ambasadorul SUA, James Rosapepe)

Alexandru Mironov: *Domnule Ambasador, îmi pare bine să vă văd aici. Voi încerca să vă provoc la o poveste despre viitor: Valea Jiului. Aţi petrecut deja trei ani în România şi cunoaşteţi multe despre români. Cum credeţi că va fi acolo, în vale, viitorul?*

James Rosapepe: Eu cred că provocarea pe care o reprezintă reconstrucţia Văii Jiului este ceva ce poate fi întâlnit în multe alte ţări cu regiuni miniere. Există şi în SUA, în munţii Apalaşi, regiuni miniere, cu aceleaşi probleme, cu industrii care se transformă şi unde numărul de locuri de muncă în minerit se reduce.

Parte a răspunsului constă în ceea ce Guvernul României deja face: proiectele de uz public, propuneri pentru autostrăzi noi, căi ferate noi, din Ungaria până în Bulgaria. Aceasta este o parte importantă a problemei.

O alta ar fi să se identifice – ceea ce nu va fi uşor – domenii industriale potrivite cu competenţele oamenilor din Valea Jiului sau pentru topografia locului. Un domeniu pe care îl văd este turismul, care însă este legat tot de infrastructură: şosele, căi ferate etc. Se ştie că Valea Jiului este foarte frumoasă – la fel, ca şi în SUA, în locurile unde minele au fost închise, în zonele muntoase, s-a trecut la utilizarea potenţialului turistic.

Al.M.: *Acum voi încerca să aduc în discuţie un concept: educaţia. Ce credeţi, s-ar putea „împinge" un proiect Internet în Valea Jiului, mai repede decât în alte zone ale României? Va aduce un asemenea proiect mai repede viitorul către noi?*

J.R.: Este o idee îndrăzneaţă. Cred că, în general, unul dintre punctele forte ale României este calitatea educaţiei, realizările deosebite în acest domeniu. Acesta este un avantaj pentru români, cu atât mai mult în zone ca a Văii Jiului, unde oamenii au avut ca principală activitate mineritul. Valenţele economice ale educaţiei pot fi folosite, utilizând *Internet-ul*, asigurându-ne că nivelul educaţiei tinerilor rămâne foarte ridicat. Exact aici se află oportunităţile următorilor zece ani: în cunoaştere, în profesiuni cu instruire înaltă.

Al.M.: *Oamenii din această zonă chiar au un înalt nivel de instruire tehnică – de aceea vă întreb: credeţi posibilă implementarea în Valea Jiului a unui parc industrial?*

J.R.: Sincer, nu cunosc răspunsul exact la întrebare. Cred că el depinde de felul în care industriile vor fi atrăgătoare pentru investitori – dar ţinând seama de potenţialul profesional al oamenilor şi de infrastructură. Repet: pentru dezvoltarea industrială aveţi nevoie de transport rapid, de legături la *Internet*. Încurajator, pentru ultimii doi ani, este faptul că industriile manufacturiere realmente s-au dezvoltat în Vestul României, regiune relativ mai apropiată de piaţa mare a Europei Occidentale. Evident, cu profesionişti în industrii există viitor.

Al.M.: *Să ţinem cont că, alături de potenţialul politehniştilor, al industriilor, există şi posibilitatea dezvoltării turismului, a lucrului la infrastructură, unde vor munci constructori civili. Dar să ne gândim că şi un tehnopolis poate fi proiectat în viitor, pe lângă Universitatea din Petroşani.*

J.R.: Universitatea este chiar un punct critic în proces, în această economie bazată pe cunoaştere. România are acest atu, repet, datorită calităţii educaţiei. Recent, firma Motorola s-a instalat la Timişoara şi Bucureşti. În acest context Universitatea din Petroşani este importantă.

Al.M.: *Sper ca Valea Jiului să fie un punct Internet în anii ce vin...*

J.R.: Vedeţi, unul dintre avantajele Internet-ului este că are „autonomie" informaţională, prin el se comunică, circulă biţii de informaţie, care pot ajunge şi în punctele izolate, unde oamenii pot beneficia de serviciile Internet-ului. Tinerii, dar şi oamenii de vârstă mijlocie, ca noi, să fie legaţi de lumea întreagă, fizic. Da, cred că Internet-ul poate fi o soluţie pentru Valea Jiului.

Al.M.: *Ultima întrebare: dacă aţi fi guvernatorul Văii Jiului, ce hotărâri aţi lua şi aţi pune în aplicare? Veţi spune: iată cum vom construi viitorul nostru, peste 3-4-5 ani...*

J.R.: Sincer, nu ştiu ce aş face... Acesta este şi motivul vizitei mele în Valea Jiului. Dar cred că, tehnic vorbind, importantă este atitudinea oamenilor – harnici, calificaţi, competenţi. Dacă Guvernul şi oamenii de afaceri, muncitorii din zonă lucrează împreună, focalizând acţiunea asupra găsirii oportunităţilor şi le folosesc constructiv, se poate câştiga. Economia se schimbă, lumea se schimbă, este greu pentru oameni – iar locuitorii Văii Jiului, fără discuţie, au plătit deja din greu pentru tranziţia din România.

Adevărat sau Fals?

CAFEAUA

veritabil relaxant

Este adevărat că a sosit momentul „reabilitării" cafelei? Considerată adesea nocivă, se pare că da. Iată că americanul Lorin Roche descoperă şi valenţele sale benefice. A bea o cafea echivalează cu o sursă excelentă de relaxare. Pentru a transforma momentul respectiv într-unul de relaxare specialistul american ne sfătuieşte:

Să adulmecăm de mai multe ori ceaşca de cafea şi să ne concentrăm asupra aromei.

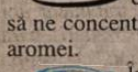

Înainte de a o înghiţi, plimbaţi cafeaua de-a lungul limbii pentru a simţi aromele bogate datorate a peste 800 de substanţe diferite ce compun cafeaua.

Simţiţi cum lichidul cald traversează gâtul? Savuraţi licoarea neagră şi profitaţi din plin de această pauză anti-stres.

Pentru părinţi

10 idei profitabile

Nimic nu-l poate bucura mai mult pe copil decât să constate că îi oferiţi cât mai mult din timpul dv. Iată zece idei profitabile.

1. Organizaţi un picnic... acasă. Aşezaţi un şervet mare jos, apoi aduceţi câteva gustări reci, fructe, prăjituri. Dacă sunt invitaţi şi doi-trei prieteni de joacă, iniţiativa dv. va fi şi mai mult apreciată. Accentuaţi faptul că dezordinea pe care o presupune un picnic e doar aparentă, iar libertatea de mişcare e limitată de spaţiul de desfăşurare.

2. Priviţi împreună fotografiile voastre din copilărie. Şi aceasta pentru a-şi consolida (sau corecta) imaginea pe care şi-a format-o despre părinţii săi.

3. Oferiţi-le prilejul să vă facă surprize. Copiilor de vârste cuprinse între 4 şi 10 ani le place enorm să vă surprindă plăcut. Pregătiţi cu abilitate terenul şi apoi lăsaţi-i să savureze succesul, fie că este vorba despre cel mic ce a învăţat să se îmbrace singur, fie despre cel mai mărişor ce poate să-şi strângă aşternutul.

4. Chiar dacă au camera lor, copiilor nimic nu le face mai mare plăcere decât să vină în patul vostru. Duminica dimineaţa lăsaţi-i, ba, dacă sunt mai mari, obişnuiţi-i să vă aducă dv. cafeaua, lor laptele cu biscuiţi. Vor fi foarte încântaţi că îi încurajaţi în dobândirea unora dintre tabieturile celor mari.

5. Chiar dacă în mod curent, în cazul mai multor fraţi, îşi petrec mult timp împreună, copiii au nevoie să simtă că vă ocupaţi în exclusivitate de fiecare. Rezervaţi-vă timp pentru a face evident acest lucru.

6. Copiii adoră ideea de a se juca în bucătărie, pregătind fie sandviciuri, clătite, îngheţată, spume de fructe sau reţete mai elaborate. Supuneţi-vă acestei plăceri, devenind ucenicul lor. Pe de-o parte deprind rostul preparării hranei, pe de altă parte au satisfacţia că au elaborat preparate... comestibile.

7. Pentru a vedea cu ce se ocupă părinţii lor, la vârsta la care pot înţelege acest lucru, luaţi-i în vizită la serviciu.

8. Este stimulativ să le organizaţi dv. timpul liber, dar o zi pe săptămână lăsaţi-i pe ei să-şi organizeze programul cum doresc.

9. De regulă, cel care îi citeşte poveşti sunteţi dv. Din când în când inversaţi rolurile. Este rândul copilului să vă citească o poveste. Dacă nu ştie încă să citească nu trebuie să renunţaţi la idee pentru că, de la 4 ani imaginaţia copiilor este atât de bogată încât pot „inventa" o poveste. Trebuie doar să le sugeraţi „un fir"; să ascultaţi cu atenţie şi să fiţi surprinşi de derularea întâmplărilor.

10. Desenele, acuarelele, mulajele pot alcătui o expoziţie ce va fi admirată de părinţi, dar şi de musafiri. Văzându-şi talentul valorificat, va fi mai puţin dezordonat şi îşi va pregăti lucrările viitoare cu multă atenţie.

Dosarele frumuseţii

Cum ne apărăm de riduri?

Deşi este vară şi consumul de lichide este foarte crescut datorită căldurii excesive (plus stresul, poluarea etc.) tenul se poate deshidrata dacă este neglijat. Este important să menţinem un turgor (grad de hidratare) normal, pentru a nu risca să „ne îmbogăţim" cu riduri în plus pe care oricum le dobândim fiecare dintre noi conform „calapodului genetic propriu". Zona din jurul ochilor este cea mai expusă ridării, urmează cea din jurul gurii, zona gâtului (deosebit de sensibilă, fiind prima care de regulă se „deteriorează"), zona decolteului şi nu în ultimul rând mâinile, care mai întâi se aspresc ca urmare a deshidratării urmând apoi să se „zbârcească". Cosmetica naturistă este la îndemâna tuturor – cu multiple reţete pline de „fantezie benefică" pentru fiecare dintre Dumneavoastră. Faţa poate fi ştearsă cu lapte dulce, apă de ploaie, iar pe faţa curată putem aplica de câteva ori pe săptămână:

- Comprese de lapte dulce în amestec cu puţină miere;
- Comprese de iaurt sau chefir în amestec cu puţină miere, pentru tenurile grase;
- Gălbenuş de ou cu miere;
- Lăptişor de matcă (fiole) în combinaţie cu alte produse bioactive;
- Masca de nămol (are componente care absorb multă apă şi în plus proprietatea de a o ceda şi fixa în piele);
- Comprese cu infuzie de gălbenele peste un strat de coldcrem. Deosebit de eficient este tratamentul cu fibre vegetale (proteina vegetală); acestea au miraculoasa proprietate de a-şi reface structura atunci când ajung în straturile pielii.

Insistaţi pe zonele predispuse la ridare şi sigur le veţi stopa apariţia.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 25% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 6
Valabil până pe data de: 31 IULIE 2000

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la
API-ESTETIC,
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 25%

Se impune o „cură" de artă

Sunt tineri!

Au 16 sau 17 ani. Sunt frumoşi, dar nemulţumiţi. Pentru că ştiu că revoluţia din 1989 a fost opera celor de vârsta lor. Ei au fost cei care au avut curajul să spună... şi apoi s-o facă. Astfel au apărut zeci de ziare şi reviste – fiecare avea ceva de comunicat. Fiecare avea un adevăr al său pe care voia să-l împărtăşească celorlalţi. În acea perioadă se încerca crearea unei lumi. În pofida greutăţilor, era o efervescenţă şi o simţire ce amintea de anii '30 când alţi tineri au devenit Eliade, Noica, Cioran. Şi ei trăiseră până la 14 ani un eveniment major – războiul.

Acum, după 10 ani, blazaţi şi trişti – tinerii nu mai cred în nimic. Sau poate mai cred doar în lucrurile care-i învaţă cum să producă bani. Gândurile majorităţii tinerilor se învârt în jurul banilor. „Cum să parvin?", „Cum să am maşină, telefon mobil sau vilă?" sunt întrebările fireşti ale fiecăruia dintre ei.

Puţini mai învaţă pentru plăcerea de a şti. Puţini mai vor altceva în afara unui confort material. Puţini mai simt acea neliniştе metafizică a situaţiei lor în raport cu supraumanul. Puţini încearcă să se construiască şi ca oameni, nu numai ca „producători" şi „consumatori".

De aceea trebuie ajutaţi să devină fiinţe complete şi echilibrate, trebuie hrăniţi spiritual printr-o „cură" de artă. Trebuie îndrumaţi să nu mai fie simple „obiecte" care se lasă influenţate de prima reclamă şi vegheaţi să-şi ridice un sistem de valori şi după alte criterii decât „firma" şi „preţul". Trebuie vegheaţi să-şi salveze puţin din timpul pe care-l fură meciurile şi telenovelele şi să mediteze la faptul că au schimbat o lume. Dacă n-o mai pot face a doua oară practic, măcar s-o facă pe planul ideilor.

IOANA POPA

Gastronomice

De această dată doamna Chereji Clara, cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, ne oferă câteva reţete rapide:

Rasol de pasăre cu legume

1 găină, zarzavat de supă, 1 ceapă, 1 rădăcină de hrean sau 1 căpăţână de usturoi, sare.

Se alege o găină mare şi frumoasă, se curăţă, se spală şi se pune la fiert în apă clocotită. Se spumuieşte, apoi se adaugă zarzavatul, ceapa şi sarea. Găina fierbe circa 2 ore dacă este bătrână. Când este fiartă se scoate din supă, se lasă să se răcorească, se taie în bucăţi şi se aşază pe o farfurie. Se garnisеşte cu rondele de morcov şi ţelină. Se serveşte cu sos de hrean, de smântână sau mujdei de usturoi.

Salată dobrogeană

3 roşii frumoase, 2 ardei graşi, 3 castraveţi potriviţi, 1 ceapă, 1 salată verde, 100 g telemea de oi, 1 ceaşcă sos de ouă cu măsline, sare.

Se curăţă ceapa, se taie felii foarte subţiri şi se pune într-un castron; castraveţii se curăţă de coajă se taie felii, se pun peste ceapă, roşiile se spală şi se taie felii potrivite, ardeii graşi se taie ca fideaua. Se amestecă ţotul şi lasă la rece până la servire. Înainte de a se prezenta la masă se amestecă cu sosul, se pune pe o salatieră şi se presară cu telemea rasă.

Supă-cremă de carote

1/2 kg carote, 2 cepe, 100 g unt, 1-1 1/2 lingură făină, 1/2 pahar lapte, 1 ou, 2 litri apă.

Se curăţă carotele şi ceapa, se spală şi se pun cu apa la foc. După ce au fiert foarte bine, se strecoară zeama, iar carotele şi ceapa se trec prin sită. Se pun 3/4 din cantitatea de unt în oala în care au fiert carotele, se adaugă făina, se amestecă puţin şi se toarnă apoi pireul de carote. Se subţiază cu zeama în care au fiert şi cu laptele. Se potriveşte de sare şi se mai lasă pe foc să dea câteva clocote. Cine doreşte poate servi supa-cremă dreasă cu un gălbenuş de ou şi cu smântână. La masă se adaugă restul de unt şi verdeaţa.

Idei UTILE

NIŞĂ. O nişă poate fi transformată cu uşurinţă într-un spaţiu util cu câteva rafturi şi două panouri culisante din lemn reuşim să încadrăm armonios zona respectivă cu restul spaţiului.

ETAJERE. Pentru a folosi eficient spaţiul unui apartament nu ignoraţi aceste etajere ce pot fi montate între uşi şi deasupra uşilor. Cărţi, reviste, obiecte mici decorative îşi găsesc locul pe aceste etajere.

PENTRU BAIE. Practice şi decorative, două-trei coşuri împletite pot fi montate în baie. Aici pot fi puse obiectele de toaletă, cele de machiaj şi câteva prosoape.

Voaletă şi Dantelă Veche

Femeile ştiu să se răzbune...

Mozart a fost genul de bărbat care prin căsătorie trebuia să dobândească o a doua mamă, nu o nevastă... De asta şi-a dat seama *Aloysia Weber*, dar Amadeus s-a însurat, aşa, în joacă, chiar cu sora ei mai mică, *Constanze*. Geniul de 26 de ani o adora pe Aloysia, dar Constanze, superioară „tehnic", l-a acaparat ca să-l... abandoneze. Blonda prusacă şi-a dat seama cu adevărat cine e „zâmbăreţul iubit de zei" chiar în ziua şi noaptea nunţii (4 august 1782). După slujbă, mirele s-a aşezat la orgă şi a compus ad-hoc două teme esenţiale din Messa în do minor. Apoi, la petrecere, a improvizat pe şervete stropite cu şampanie – uitând de mireasă, dar şi de neconsolata Aloysia – motivele principale ale Serenadei 26. Spre miezul nopţii, pe când Constanze (de 19 ani) îşi admira rotunjimile în oglindă, Mozart a dat o fugă la „Şarpele de argint" şi, între două şnaps-uri, a mai compus o linie de menuet, întrebându-se ce-i cu proaspătul inel de pe deget... Aşa a ajuns Amadeus la groapa comună, necondus nici de Constanze, nici de Aloysia. Femeile ştiu să se răzbune, nu-i aşa? (P.I.)

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

ATENŢIE la razele necruţătoare ale Soarelui!

Expunerea la soare, la mare, este o adevărată sursă de sănătate, atâta timp cât nu se fac excese şi se ţine seama de câteva „norme de protecţie" împotriva incidentelor neplăcute.

✍ Timpul expunerii la soare este strict individualizat în funcţie de sensibilitatea caracteristică fiecăruia, de tipul constituţional căruia îi aparţinem din punct de vedere al culorii pielii, ştiut fiind că persoanele cu pielea mată şi părul închis la culoare au o rezistenţă mai mare în faţa radiaţiilor solare în comparaţie cu cei cu pielea foarte albă şi părul blond sau roşcat.

✍ Cele mai indicate ore pentru expunerile la soare sunt acelea dintre 8- 11 şi 15-18, dacă ziua este senină.

✍ Să nu considerăm că un cer uşor voalat de nori ne oferă o protecţie completă împotriva radiaţiilor ultraviolete, acestea acţionând împotriva noastră şi în aceste condiţii.

✍ E bine să evităm expunerile la soare în perioadele de maximă oboseală sau când somnul ne copleşeşte, după o noapte pierdută.

✍ E recomandat ca femeile să evite expunerea la soare în ziua de vârf a ciclului menstrual.

✍ Nu este de neglijat faptul că o serie de produse cosmetice şi de igienă au efect de amplificare a radiaţiilor solare, motiv pentru care trebuie evitate. Acestea sunt antiseptice clorate conţinute de unele săpunuri dezodorante, anumite şampoane pe bază de derivaţi de chinină, apa de colonie şi parfumurile conţinând esenţă de lămâie, lavandă, cuişoare, portocale etc., farduri colorante.

✍ Acelaşi efect amplificator îl mai exercită şi o serie de medicamente ca: sulfamidele, tetraciclinele, unele anticoronariene, unele medicamente antifungice (care combat micozele cutanate).

✍ Sunt de evitat şi cremele cu efect bronzant, care nu au nici o acţiune protectoare, ci doar accentuează acţiunea ultravioletelor.

✍ Este recomandabil ca persoanele cu pielea mai sensibilă să folosească în scop de protecţie loţiuni şi creme anti-solare.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

MIŞCAREA al doilea oxigen al omului

O perioadă lungă de timp viaţa omului a fost legată de mişcare şi de natură ca de un al doilea tub de oxigen, spre deosebire de „nesemnificativele" ultime două secole care au... inventat o dată cu minunile tehnicii sedentarismul, o stare potrivnică naturii umane, ostilă structurii noastre somatice şi psihice. Nu-i de mirare că în ţările supradezvoltate, mortalitatea prin bolile cardiovasculare reprezintă peste jumătate din cifra mortalităţii, o pondere semnificativă fiind reprezentată de infarctul de miocard. Numeroase studii, ale căror concluzii sunt exprimate în date statistice, arată, de asemenea, că decesele înregistrate la persoanele vârstnice suferinde de ateroscleroză coronariană sunt de două ori mai numeroase în rândul funcţionarilor cu ocupaţii sedentare faţă de indivizii care au desfăşurat activităţi fizice susţinute în timpul vieţii. Fiziologii au demonstrat la rândul lor faptul că o inimă sănătoasă şi dinamică, de sportiv, pompează în aortă circa 80-100 centimetri cubi de sânge, în timp ce o inimă „statică", de funcţionar spre exemplu, pompează numai 50-60 centimetri cubi. Aşadar, organismul sedentarului este insuficient irigat, circulaţia sângelui efectuându-se lent, ceea ce permite depunerea „aluviunilor" pe pereţii arterelor, aşa cum se întâmplă în cazul apelor leneşe de la şes.

„Comoditatea" inimii începe la 20 de ani

Lipsa de mişcare produce cu timpul o limitare, mai mult sau mai puţin accentuată, a capacităţilor funcţionale ale inimii şi o alterare a întregului sistem circulatoriu. Cercetările au arătat că, în majoritatea cazurilor predispuse la sedentarism, buna funcţionare a inimii începe să dea semne de... oboseală chiar de la vârsta de 20 de ani, deoarece pe măsură ce organismul se dezvoltă, creşte în greutate şi se maturizează, „motorul" trebuie să pompeze mai mult „combustibil", dar neobişnuit să facă un efort suplimentar, îşi forţează ritmul pentru a atransporta sângele necesar. Pe parcursul anilor, inima nu mai reuşeşte să-şi îndeplinească funcţia prin mărirea undei sistolice, motiv pentru care sedentarii se plâng de tahicardie, palpitaţii, vertije, dureri de cap etc., înregistrate la efort. Activitatea fizică redusă face ca, în timp, muşchiul inimii să se atrofieze ca oricare alt muşchi nefolosit suficient şi, în consecinţă, capacitatea sa funcţională se diminuează.

Lipsa de mişcare antrenează nu numai limitele capacităţilor funcţionale ale inimii, ci poate provoca şi tulburări de excitabilitate ale sistemului nervos vegetativ, ce produc anomalii pe care examenul electrocardiografic le înregistrează, derutându-i uneori pe medici, tentaţi fiind să le asimileze cu leziuni organice ale miocardului. În asemenea situaţii, medicii recomandă odihnă, repaus, dar un asemenea regim poate să accentueze tulburările pe sistem nervos vegetativ. Remediul, potrivit multor voci ale medicinii, este tot mişcarea.

Mersul pe jos, sportul nr.1 al tuturor timpurilor

Modalitatea cea mai obişnuită de efectuare a mişcării este mersul pe jos, „sportul nr.1 al tuturor timpurilor". Solicitând un mare număr de muşchi, acest gen de mişcare aduce influenţe dintre cele mai benefice asupra întregului organism. Astăzi este demonstrat că mersul pe jos are efect pozitiv nu doar asupra oaselor, a celor peste 400 de muşchi scheletici câţi are corpul omenesc, a celor peste 1,4 bilioane de fibre musculare, a inimii totodată, ci şi asupra intestinului, rinichilor şi ficatului.

Mersul pe jos îşi lasă amprenta favorabilă şi asupra psihicului pentru că de ritmul şi de dinamica paşilor beneficiază nu numai trupul ci şi spiritul. În cadenţa relaxantă a paşilor, stările de spirit apăsătoare sau tensionale se destramă, gândurile confuze se clarifică. În fond, mişcarea nu este doar opera oaselor şi a muşchilor, ci şi a sistemului nervos, cu numeroasele fibre senzitive şi motorii, cu nenumăraţii centri de coordonare, medulari şi cerebrali. De aceea, mersul pe jos pune în joc o multitudine de mecanisme fundamentale ale organismului, precum de senzaţii, cum ar fi cele cutanate, articulare, viscerale etc.

Nu scăpaţi din vedere

◆ Cei ce parcurg într-un mers rapid circa 15 km pe săptămână au o rată a mortalităţii mai scăzută cu 21% în comparaţie cu cei care parcurg doar 5 km pe săptămână.

◆ O oră de mers cu bicicleta duce la arderea a 700 kilocalorii pe oră; alergarea produce arderea a până la 600 kilocalorii pe oră (în funcţie de ritmul alergării); o oră de înot declanşează arderea a aproximativ 500 de kilocalorii.

◆ Într-o oră de somn pe care sedentarul o preferă mersului pe jos sau alergării (chiar uşoare) se produce o cheltuială energetică de 60 de calorii.

◆ O oră petrecută în faţa televizorului înseamnă consumul a 80 kilocalorii.

◆ O oră de condus automobilul duce la consumul a 150 kilocalorii.

◆ Fumătorii care fumează peste un pachet de ţigări pe zi îşi pot reduce rata de mortalitate cu circa 30% dacă parcurg cu regularitate 30 km pe jos săptămânal.

◆ Hipertensivii care parcurg pe jos 30 km săptămânal îşi diminuează cu aproape 50% rata mortalităţi.

Şfaturile bunicii

Împachetările cu parafină

Sunt bune în special în spondiloze şi artroze ale genunchilor. Pentru a realiza acasă acest tratament, se pun 100-150 g parafină uscată la încălzit într-un vas scufundat în alt vas cu apă (tehnica bain marie n.r.). După ce se topeşte, parafina se amestecă bine şi se toarnă într-o tavă obişnuită (al cărei fund a fost udat cu apă), astfel ca grosimea stratului de parafină să fie de 1-2 cm. Prin răcire, parafina se întăreşte, deşi îşi păstrează o temperatură ridicată. Cu un cuţit se desprinde bucata de parafină, care se aplică fierbinte, cât se suportă, pe locul dureros. Se acoperă apoi cu o flanelă şi se păstrează 20-30 de minute, timp în care ea se răceşte, după care se îndepărtează. Împachetarea se repetă din două în două zile, 20 de zile, numai seara, la încheierea muncii de peste zi.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

TRICHOMONAS VAGINALIS

MIOARA G. din Ţăndărei, jud. Ialomiţa. *Secreţia vaginală de care vă plângeţi (galben verzuie, urât mirositoare), însoţită de senzaţia de prurit (mâncărime locală) poate fi datorată unui parazit – Trichomonas vaginalis. Sub acţiunea acestui parazit, mucoasa vaginului se inflamează, aceasta putând fi şi explicaţia faptului că la atingere şi uneori la contactul sexual apare senzaţia de durere sau de arsură. Infestarea se produce mai ales prin contact sexual, dar e posibilă şi prin intermediul căzilor de baie ori a ligheanelor, a prosoapelor, a lenjeriei sau a obiectelor intime de toaletă, la rândul lor proaspăt contaminate. Parazitul afectează nu numai femeile, ci şi bărbaţii; în cazul acestora se constată o secreţie uşoară mai ales dimineaţa şi usturimi la urinare. Ca tratament, se recomandă de obicei Metronidazol tablete (pe cale orală) şi ovule intravaginale pentru femei, partenerul de viaţă trebuind să urmeze obligatoriu şi el, concomitent, tratement (evident numai cu tablete). În cazul unui tratament unilateral (doar unul dintre parteneri), paraziţii nu este înlăturat, o nouă contaminare producându-se prin contact sexual. În cazul unei infecţii netratate (şi numai medicul este cel în măsură să pună corect diagnosticul şi să prescrie tratamentul şi dozele necesare de medicament), există riscul ca infecţia din vagin să se propage în vezică, chiar în uter şi trompele uterine, ducând la complicaţii destul de serioase.*

DESPRE COLESTEROLEMIE

DINCĂ AUREL din Rucăr, jud. Sibiu. *Colesterolul este o substanţă de natură lipidică (grasă) ce se găseşte în mod normal în plasmă. Are o origine dublă: alimentară şi de sinteză (din ficat şi ţesut gras). Cu oarecare aproximaţie se consideră că procentul de colesterol din sânge de peste 250 mg% la persoanele sub vârsta de 40 de ani şi de peste 300 mg% la persoanele ce depăşesc această vârstă sunt prea mari. În general, se consideră ca normale concentraţiile între 120 şi 230 mg% până la vârsta de 19 ani, între 120 şi 240 mg% până la 29 de ani, între 140 şi 270 mg% până la vârsta de 39 de ani, între 150 şi 310 mg% până la 49 de ani şi, în fine, între 260 şi 330 mg % până la 60 de ani şi peste. Printre alimentele care duc la creşterea colesterolului se numără: gălbenuşul, creierul, smântâna, frişca, untura, slănina, înghe-ţata, splina, rinichii, plămânii, ficatul, inima, măduva, crenvurştii, pastele făinoase, carnea de raţă, de gâscă şi de curcan. Dimpotrivă, margarina, uleiul de măsline, de soia, de floarea-soarelui, de porumb, brânzeturile slabe, cartofii, orezul, cireşele, merele nu contribuie la creşterea colesterolului. În schimb, sedentarismul, tensiunea nervoasă, obezitatea şi diabetul favorizează creşterea sa în organism.*

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Culoarea roşiatică a spermei

– Corespondentul nostru B.I. din Tulcea, are 59 de ani şi ne solicită următoarea explicaţie: „care ar putea fi cauzele culorii roşiatice a spermei?"

– Cauzele culorii roşii a spermei pot fi multiple.

Trebuie spus în primul rând că acest lucru derivă din faptul că sperma este un produs foarte complex, la formarea căruia contribuie întregul tract reproductiv al bărbatului: testiculele, epidermele, canalele deferente, veziculele seminale, prostata şi glandele bulbo-uretrale.

Cel mai adesea, culoarea roşie este dată de prezenţa sângelui. Sângerarea unuia din elementele care duc la alcătuirea spermei reprezintă un element de gravitate şi de aceea bărbatul în cauză trebuie să se prezinte la medic.

Hemospermia (prezenţa de sânge în spermă) poate să apară în următoarele cazuri:

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– lovituri (traumatisme) ale organelor genitale şi urinare (chiar şi după un contact sexual mai violent);

– infecţii, cea mai frecventă la ora actuală fiind tuberculoza, dar şi alte infecţii (mai mult sau mai puţin venerice) ale tractului uro-genital;

– tumorile (mai adesea maligne) care pot afecta testiculul, prostata, penisul sau uretra;

– diverse boli ale întregului organism care duc la o sângerare mai facilă a ţesuturilor sau la situaţii în care sângerarea nu poate fi stăpânită (afecţiuni hepatice – ciroză, boli de sistem etc.);

– administrarea unor medicamente care au ca efect secundar o mai mare capacitate de sângerare (antitrombotice etc.);

După cum vedeţi, cauzele unei colorări a spermei în roşu sunt multiple. Vă recomandăm, ca de obicei, să vă adresaţi medicului urolog pentru diagnostic şi tratament.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Atenţie la ALUNIŢELE DE PE PIELE!

Vara, când fiecare visează la culoarea arămie a pielii, obţinută prin expunerea la soare, e indicat să facem o inspecţie preventivă, din cap până în picioare a pielii pentru a constata dacă nu există, fără să ştim, vreo „aluniţă", nouă, cu aspect mai bizar. Aceasta ar putea să nu reprezinte doar o pată de culoare minusculă, inofensivă şi... şic, ea ar putea fi începutul unui melanom (o formă de cancer al pielii) care nu poate fi neglijat şi, mai ales, expus la soare. Care sunt semnele particulare ce trebuie să ne dea de gândit?

◆ Contrar „aluniţelor", melanomul are o formă neregulată, respingătoare.

◆ Culoarea este ciudată şi neuniformă, variind între maro combinat cu negru sau roşu cu alb.

◆ Dimensiunea e departe de „micile semne particulare de frumuseţe"; melanomul depăşeşte de obicei 6 mm în diametru.

◆ Evoluţia e rapidă, în sensul creşterii în suprafaţă într-un mod surprinzător.

În faţa unor asemenea semne, nu trebuie să ezitaţi să consultaţi de urgenţă medicul dermatolog.

SENZAȚIONAL

CARACATIȚA electrică

Până nu de mult, se credea că temutele caracatițe trăitoare pe fundul oceanelor și mărilor scormonesc cu tentaculele după hrană prin nisipuri, în întunecimea ce le înconjoară. Dar iată că oceanografii au descoperit – în Golful Maine, pe coasta americană a Atlanticului – o varietate necunoscută de caracatiță, cu „sediul" la 900-1000 de metri adâncime, dotată cu *bioluminiscență*. Pe brațele-i roșietice, lungi de aproape un metru, sunt plasate (aproximativ din 10 în 10 centimetri) un fel de „beculețe": excrescențe sferice dotate cu compuși protemici generând lumină și care se sting doar când prădătorul se odihnește.

Bioluminiscența îi folosește atât la depistarea hranei, cât și la atragerea ei (ca fluturi de felinar). Caracatiței „electrice" nu-i este teamă că va fi astfel la rându-i reperată, la acea adâncime neavând dușmani.

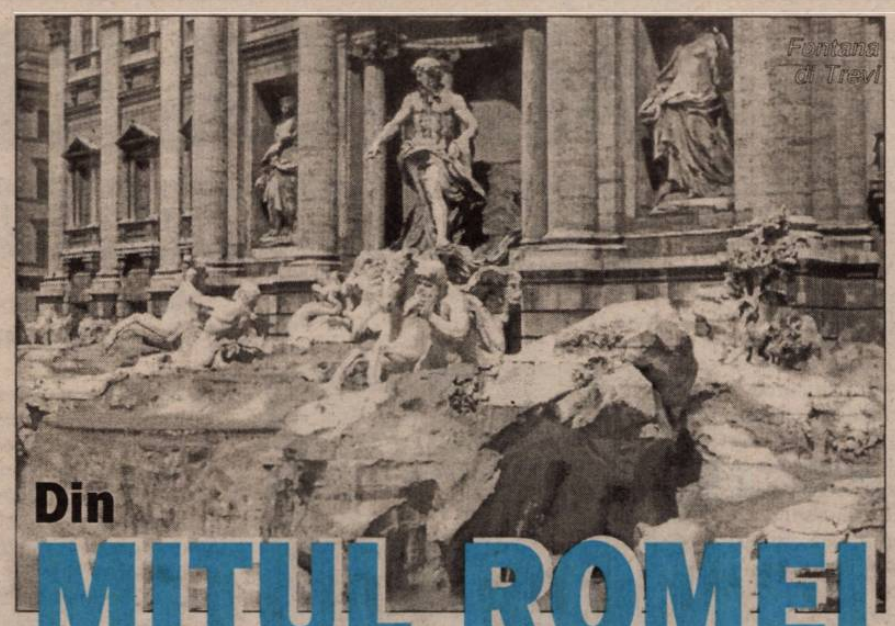

Din MITUL ROMEI au rămas doar... fântânile!

Fântâna Tritonului.

Uneori, arheologii deranjează prin descoperirile lor uimitoare. Așa s-a întâmplat de curând, cu echipa italiană condusă de Silvana Rizzo. Săpând în preajma Forumului lui Cezar, pe colina Campidoglio, ea a descoperit patru morminte aparținând secolelor X și IX î.Ch. Exactitatea datării este confirmată și de obiectele de cult funerare – vase de bronz și ceramică – ce însoțesc rămășițele a patru tineri aristocrați.

CINE A FOST ÎNTÂIUL ROMULUS? Uriașa surpriză spulberă mitul înființării Romei, datată 21 aprilie, anul 753 î.Ch., și atribuită lui Romulus (strănepotul lui Eneas și care și-a ucis fratele geaman, pe Remus). Teritoriul a fost ales după indicațiile celor 12 acvile, iar după 30 de ani de domnie, Romulus dispare și devine zeul Quirinus... Din păcate, legenda fiului lui Marte și al lui Rhea Silvia, cu toată aura ei de „fabuloasă autenticitate", rămâne doar în orgoliul spiritului roman. Și o dată cu ea, mitul „eternității" evaluat ca multiplu al celor 12 acvile.

NOSTALGICUL BERNINI. Dar salvgardarea mitului „Cetății eterne" a anticipat-o marele sculptor și arhitect Gianlorenzo Bernini. Ce altceva decât o curgere veșnică de ape poate simboliza durata infinită a unei legende. Trăitor în secolul XVII, Bernini este inițiatorul și părțial realizatorul celebrelor Fântâni ale Romei, din principalele piețe. Ele reprezintă o adevărată sărbătoare a barocului sculptural, impregnat cu emblematice entități mitologice, și în care *apa captată din izvoare nu se oprește niciodată*. Murmurul răcoros al apei este fondul sonor al unei capitale unde politeismul și creștinismul își află o incredibilă frățietate prin artă. Fie că este vorba de ***Fântâna Fluviilor*** *din Piața Navona (cu naiadele reprezentând Dunărea, Gangele, Nilul și Rio de la Plata), fie că este vorba de impetuoasa* ***Fontana di Trevi*** *(având în plan central pe zeul Oceanos, încadrat de tritonii ce-i mână caii, pe fundalul unui Arc de Triumf), fie că este vorba de* ***Fântâna Tritonului*** (sfidare a gravitației, cu entitatea marină sprijinită pe o scoică desfăcută, așezată la rându-i de patru delfini verticali), toate aceste capodopere post-michelangiene îndulcesc gândul că această urbe de vis deja exista pe când Romulus o... înființa. Indiscreția arheologiei, bat-o vina!

Știința și Biblia

Și în regiunea Mării Negre au trăit AMAZOANE!

Relatări mai mult sau mai puțin verosimile pomenesc despre prezența amazoanelor în Grecia pre și post-homerică (unde termenul înseamnă „cele fără sâni") și Asia Mică (în jurul cetății Thermoscira), în nordul Europei (Țara Walkyriei sau Regatul Magdaland); în regiunea ***Mării Baltice*** *(consemnări arabe din secolul X), în Malaesia (insula Engano), în India (Regatul Khesmakoran, „văzute" de Marco Polo), în Antile (relatările lui Cristofor Columb), în* ***jungla amazoniană*** *(descrierile conchistadorului Francisco de Orellana, care a dat acest nume fluviului, „amassonas" însemnând „distrugătoarele de nave".*

Basorelief, Templul din Efes.

ARME LUATE ÎN MORMANT. Dacă în multe din aceste relatări – inclusiv cele ale lui Herodot – se simte mai mult aroma legendei, lipsind deseori probele materiale despre controversatele războinice, arheologii ucrainieni și ruși au descoperit recent dovezi incontestabile ale așezărilor de amazoane în zona nordului Mării Negre (valea Niprului) și a Mării Azov, datând din veacurile VII-V î.Ch. Este vorba de numeroase cimitire ale sciților, popor nomad stabilit în secolul XII î.Ch. în stepele respective. Rămășițele pământești ale războinicelor – foarte multe cu urme evidente de răni – sunt însoțite de armele preferate: sulița, spada și mai puțin arcul (de aceea nu-și extirpau sânul stâng). Căpeteniile amazoanelor scite fuseseră îngropate împreună cu servitorii lor (tineri bărbați, sacrificați la moartea stăpânelor – obicei întâlnit și-n Egiptul dinastic).

RĂZBOINICE PRIETENOASE. Se pare că mișcarea amazoniană scită are drept motiv al apariției tratamentul pe care bărbații – renumiți pentru cruzimea lor (foloseau drept pahare craniile dușmanilor etc) – îl aplicau tinerelor fete, vândute ca sclave, în special grecilor. Femeile s-au izolat în cetăți precum Sauromantias. Dar, spre deosebire de alte categorii de amazoane, *cele din regiunea nordică a Mării Negre agreau bărbații „civilizați" în mijlocul lor și nu-și alungau pruncii-băieți.* Urmele din *Valea Niprului* arată că iubeau și doreau să fie iubite, însă după legea lor. Pare să fi fost una din cele mai precoce mișcări feministe din istoria umanității.

Amazoană călare, atacând cu sulița (Berlin).

Cine a fost PRIMUL CANIBAL

Termenul de „canibal" a apărut și s-a răspândit în Europa după cea de-a doua expediție a lui Columb, în 1493. El reprezenta deformarea cuvântului spaniol ***„caraib"****, care desemna triburile de „mâncători de oameni" descoperite în insulele Dominica, Guadelupa și Maria Magalante. Amerindienii respectivi devorau numai copiii născuți de femeile „arawaki", ale unui trib rival, pe care le luau în sclavie.*

ARTĂ ȘI RITUAL. Numai că acest obicei macabru a apărut cu mult timp înainte, pe scara evoluției omului, cel puțin în zona europeană a lumii. Două recente descoperiri de *picturi rupestre*, realizate acum 11-13 mii de ani în peșterile Montcabrier (Alpii din zona meridională a Franței) înfățișează obsesiv trupuri de *femei decapitate și fără picioare*, alături de figuri zoomorfe (predominând caii). Dar pe teritoriul de azi al Germaniei au fost descoperite (în primăvara acestui an) osuare ale unor comunități de oameni de Neanderthal, datând de acum 100-125 de mii de ani. Analiza acestor rămășițe conduce spre ideea unor *ospețe cu caprioare și... copii!* Anterior, fuseseră descoperite osuare asemănătoare, în zone apropiate, vechi de peste 150 de mii de ani...

EXOCANIBALISMUL. Paleoantropologul Tim White – specialist în canibalism, susține că omul de Neanderthal (nume provenind de la râul Neander, de lângă Düsseldorf, Germania) ar fi fost primul canibal pe scara evoluției europene a omului. Acest hominid – Homo sapiens neanderthalensis – s-a detașat acum peste 300 de mii de ani din Homo erectus (din care provine, în linie dreaptă, Homo sapiens sapiens), dispărând din motive necunoscute acum 30 de mii de ani. Însă a mânca semenii nu era o necesitate fiziologică, ci un fel de ritual. Devorarea inamicului sau a rudelor lui l-ar fi pus la adăpost de răzbunare, căci „numai astfel primejdia ar fi dispărut definitiv", spune prof. White. Este un semn al unei credințe, al unei superstiții concretizate abominabil și denumită, la rigoare, *exocanibalism („înfruptarea" numai din trupul străinilor de trib).*

Picturile rupestre de la Montcabrier, deși aparținând de paleolitic, susțin teza ritualului canibalic prin mesaj artistic. Descoperirile lui Columb în Marea Caraibilor susțin și ele teza exocanibalismului. În epoca modernă, *tribul „vânătorilor de capete"* din Amazoane (decapitarea și păstrarea craniilor inamicilor) păstrează *conceptul de „moarte definitivă"* a rivalilor. Se poate, deci, concluziona că *ritualul exocanibalismului are o vechime de cel puțin 100 de mii de ani, iar canibalismul propriu-zis este impus de o necesitate fiziologică imperativă, accidentală* (secetă, izolare îndelungată etc.). Dar numai omul de Neanderthal, ca exocanibal, are circumstanțe atenuante...

TRADIȚII

GLORIA VINULUI născută la... ospiciu!

Încă din anul 1443, ducii de Bourgogne, apoi primăria din Beaune (la 60 kilometri sud de Dijon, Franța) organizează Zilele Vinului de Bourgogne, la ciudatul stabiliment numit „Hotelul lui Dumnezeu". Multiseculara istorie a acestei expoziții de mare tradiție a demarat din dorința lui Nicolas Rolin, cancelarul lui Philip cel Bun, de a asigura pensionarilor azilului de nebuni de acolo un trai cât mai acceptabil. Astfel, în scopuri caritabile, erau aduse în camera de primire și-n pivnițele ospiciului cele mai renumite vinuri din zonă. Apoi era chemată să le guste și le cumpere, la prețuri fabuloase, toată „crema" nobiliară a Europei. Veniturile erau donate casei de sănătate. Acum, fostul azil de acum 5 veacuri și jumătate este transformat în expoziție-hotel, păstrându-se arhitectura medievală.

„Hotelul lui Dumnezeu"

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Captivi în deşert

CROCODILI în Sahara!

DORIN MĂRAN

O echipă de cercetători germani a făcut recent o descoperire surprinzătoare într-o mică oază din deşertul mauritan. Este vorba de o colonie mică de crocodili al căror habitat se afla într-o crevasă „săpată" într-un platou de roci întins pe o suprafaţă de 1 kilometru pătrat. În interiorul crevasei, un izvor infiltrat printre straturile de rocă alimenta un bazin cu apă de aproximativ 1 metru adâncime. Cine si-ar fi închipuit că în această scobitură îşi făceau „veacul" aceste creaturi atipice pentru zonele deşertice care au nevoie de apă şi hrană din belşug ca să supravieţuiască. Până acum au fost identificate doar patru exemplare aparţinând speciei crocodililor din Nil (Crocodylus niloticus) dar cu siguranţă numărul lor este mai mare întrucât o populaţie compusă din

doar câtiva indivizi nu poate supravieţui mai mult de o generaţie. Principala sursă de hrană a acestor exemplare de talie mică o constituie peştii, broaştele şi, rar, animalele rătăcite dintr-o turmă adusă de nomazi. Sahara e un deşert tânăr, format în ultimii 10000 de ani. Iniţial această parte a lumii, care se întindea spre nord până spre coastele mediteraneene, era formată dintr-o savană luxuriantă populată de o faună tropicală compusă din lei, girafe, crocodili... Datorită unor dereglări climatice, savana a început să se restrângă, lăsând doar câteva parcele izolate de pământ. Crocodilii s-au trezit cu timpul captivi în aceste mici oaze, învăţând să supravieţuiască printre crevasele stâncoase, în mici bazine cu apă numite gueltas. Până acum au fost depistate doar două oaze populate de crocodili, cea din Mauritania şi cea din Ciad, două locuri similare din punct de vedere geografic şi climatic, aflate la porţile deşertului, la frontiera sudică a Saharei. De-a lungul a 10000 de ani, reptilele şi-au redus dimensiunea de trei ori, adulţii atingând cel mult 2,20 m faţă de cei 6 metri ai congenerilor adulţi din Nil şi asta datorită regimului de hrană frugal. Cercetătorii se află deocamdată la începutul investigaţiilor. Unul dintre marile semne de întrebare e legat de faptul că deşi în lupta lor pentru supremaţie şi supravieţuire crocodilii se devorează între ei, acest carnagiu nu se întâmplă în cele două colonii din Sahara unde crocodilii s-au obişnuit să coabiteze.

GHEŢURILOR POLARE

MIHAELA DOROBANŢU

Nu este greu să ne imaginăm cât de dificile sunt condiţiile cărora trebuie să le facă faţă exploratorii polari, fie că este vorba despre Polul Nord, fie de cel Sud. Poate că aici se află şi explicaţia atâtor controverse legate adesea de „cel care a fost primul" (cum s-a întâmplat cu însuşi Robert Peary), dar alteori chiar punând în dubiu însăşi atingerea Polului (cum încă se mai întâmplă şi astăzi, mai ales din partea amatorilor de ipoteze ştiinţifico-fantastice, în ceea ce priveşte Polul Sud).

Premierele nu se opresc însă aici, ci continuă cu „precizări" mai mult sau mai puţin importante, cum este şi aceasta privind zona fermă, „pământul" aflat cel mai aproape de Polul Nord. Şi momente ca cel în care fotograful expediţiei „Top of the World", Galen Rowell, a reuşit să surprindă pe film o mică rocă în mijlocul gheţurilor, „fixând" astfel locul cel mai nordic al lumii la exact 83º38'38,6", sunt cele care fac din expediţiile temerarilor care nu se tem nici de greutăţile drumului, nici de moartea care pândeşte uneori la orice pas, o adevărată primăvară polară...

IEŞITĂ DIN APE

Despre insula Oodaq se ştia mai de mult. Dar nimeni nu reuşise încă să o vadă. O expediţie militară daneză o ratează în 1982 şi unii începuseră să se întrebe dacă vreodată va fi descoperită sau chiar... dacă există. Ceea ce au făcut membrii expediţiei „Top of the World", spre deosebire de predecesorii lor, a fost să aibă... un pic de răbdare. Adică, ei au aşteptat ca gheţurile să se topească puţin câte puţin şi până la urmă insula Oodaq a apărut din mijlocul apelor. Pe insulă nu se găseşte propriu-zis viaţă. Din când în când şi din loc în loc se văd câţiva muşchi, dar ei sunt curând înghiţiţi de ape sau sfărâmaţi de gheţurile care îşi reiau posesia infimei insule o dată cu venirea iernii. De altfel, unii geografi nici nu sunt de acord ca Oodaq să fie considerată o adevărată insulă...

EFEMER!

Frământările Terrei aduc uneori la suprafaţă teritorii pe care exploratorii se grăbesc să le cerceteze.

PE PĂMÂNT, PE APĂ, PRIN AER

Cursa spre Polul Nord nu a început cu secolul nostru, ci datează încă de acum 1 600 de ani! Alexandru Macedon, în secolul IV, trimite o expediţie care ajunge la Thule, localitate considerată că s-ar fi aflat în actuala Groenlandă meridională. Romanii, puţin mai târziu, ajung până în pensinsula Scandinavă. Francisc I, regele Franţei, trimite şi el (sec. XVI) o expediţie care trebuia să găsească o trecere prin zona Polului Nord spre China: a ajuns doar până la Golful St Laurent. Exploratorii reginei Elisabeta ajung şi mai la nord – John Davis atinge în 1585 latitudinea de 72º nord. Până în anii 1800, spre Nord se mergea doar cu nave, mai mari sau mai mici. În 1897, suedezul Solomon Andree încearcă să atingă Polul Nord în balon, iar Peary – şi nu numai el – folosesc toate mijloacele potrivite şi aflate la îndemână, inclusiv săniile cu câini.

Viitorul? Oodaq este o insulă „ieşită" dintr-un imens depozit glaciar submarin. Şi în măsura în care se aşteaptă dispariţia ei într-un viitor previzibil, este la fel de posibil ca alte insule să îi ia locul. De ce nu, chiar şi mai la nord decât ea. Spre fericirea exploratorilor care nu vor întârzia să pornească spre descoperirea lor. Oricât de mare ar fi preţul plătit pentru aceasta.

Micenienii Iliadei

IRINA STOICA

De mai bine de 3000 de ani, citind Iliada lui Homer, oamenii sunt fascinaţi încă de la primul vers: „Cântă-mi, zeiţă, mânia ce-aprinse pe-Achile Peleianul". Versiunea ultimă, terminată în secolul al VIII-lea î. Ch. a fost atribuită lui Homer supranumit „divinul". Cei mai mulţi cercetători ai epocii bronzului au studiat perioada din punct de vedere strict istoric şi nu pentru a elucida misterele Iliadei. Nici unul dintre aceşti cercetători nu au cântat cetăţile troiene din nord-estul Turciei de astăzi, întâriturile uriaşe alşe cetăţilor Micene, aurul său faimos, vasele de război, armele şi limba celor de atunci. De fapt Iliada este un fel de „povestea celor două oraşe", dacă ar fi să împrumutăm un titlu din Charles Dickens. Unul dintre oraşe era „Troia cea bătută de vânturi" dominând Dardanelele şi celălalt Micene, încărcat de aur şi conducând coaliţia greacă până la porţile Troiei, De câte ori este evocată în Iliada această cetate, îi este subliniată puterea. Chiar ruinele ei de astăzi îi conservă un aer majestuos, celebra poartă a zeilor deschizându-ţi parcă o lume plină de măreţie.

Cetatea Micene era un veritabil centru administrativ aşa cum se vede din ruinele sanctuarelor, a magazinelor, palatelor imperiale. În Iliada, Agamemnon, regele din Micene, era conducătorul suprem al armatei greceşti. Istoric vorbind cetatea sa domina Argolida şi controla comerţul din Marea Egee. În căutările sale Schliemann a localizat o duzină de cetăţi miceniene. Printre obiectele funerare găsite de acesta la Micene şi expusă la muzeul arheologic naţional din Atena figurează o gravură miniaturală reprezentând un războinic în spatele unui scut amintindu-l pe acela purtat de eroul lui Homner, Aiax.

Un coif, asemănător aceluia al lui Ulysse, are gravat un războinic purtând jambiere de bronz şi sabia cu mâner de argint frumos împodobit aşa cum apar războinicii în toate statuetele şi gravurile găsite aici. Se pare că principii micenieni strânseseră averi importante iar cetatea era în acelaşi timp un însemnat centru cultural. Au fost găsite multe măşti mortuare printre care şi cea pe care Schliemann i-a atribuit-o lui Agamemnon, dar de o mare importanţă sunt se pare cele 1200 de tablete din Rylos, descoperite în 1939 de arheologul American Carl Blegen, aşteptând să fie descifrate. Distrus complet în secolul V î.Ch. de Argosul vecin, Micene a jucat la rândul său un rol important în distrugerea Troiei, căzând ulterior victimă lăcomiei vecinilor.

Viitorul aparţine spaţiului

Primele fotografii ale unor jeturi de raze „X"!

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

De fapt nu numai primele fotografii ale unor ciclopice jeturi de raze „X" luate direct din spaţiu, dar chiar şi intersectarea lor într-o supermasivă „Gaură neagră", toate acestea au fost imortalizate pe imagini spectaculoase, luate şi transmise de satelitul ştiinţific CHANDRA X RAY OBSERVATORY, chiar din centrul galaxiei CENTAURUS A! aflată la circa 11 ani-lumină de Calea Lactee, galaxia NGC 5128 numită şi CENTAURUS A, se pare că posedă în imediata vecinătate a zonei sale centrale, o supermasivă pată sau gaură neagră. Trebuie reamintit că unele stele masive, aflate în unul din ultimele lor stadii de dezvoltare, denumite generic pete sau găuri negre, posedă un câmp gravitaţional atât de intens, încât nu numai că nu pot emite nici un fel de radiaţii corpusculare sau electromagnetice, dar ele atrag şi absorb materia interstelară din apropierea lor; acest fenomen de intensă acreţie provoacă o radiaţie „X" foarte puternică, care le evidenţiază prezenţa...

Specialiştii de la Institutul pentru cercetarea spaţiului cu ajutorul telescoapelor orbitale apreciază că imaginile de la CHANDRA vor ajuta astrofizica să stabilească dacă aceste jeturi de raze X sunt sau nu produsele unor fluxuri gigantice de electroni având energii foarte ridicate, care se rotesc în jurul unui câmp magnetic deosebit de puternic. Una din cele mai semnificative imagini transmise de CHANDRA (vezi foto) arată prezenţa în centrul galaxiei CENTAURUS A a unei regiuni strălucitoare, care marchează existenţa unei pete negre supermasive, care „pare" că ar fi punctul de pornire a două ciclopice jeturi de raze „X"; unul dintre ele, care este extins către partea stângă-sus a imaginii, ar putea proveni de la activitatea de energie foarte înaltă care se desfăşoară în imediata vecinătate a petei negre. Celălalt jet, care pare dirijat către partea de jos-dreapta a imaginii, este probabil dirijat spre o zona mai îndepărtată de locul unde a fost fotografiată, respectiv Sistemul Solar!

(Va urma)

Neuroni „noi" sau „vechi"?

A devenit o certitudine faptul că neuronii sunt capabili să se regenereze în anumite zone ale creierului, aşa cum este bunăoară hipocampul. Însă părerile diferă în privinţa faptului dacă neuronii din neocortexul primatelor au aceleaşi proprietăţi. Neurologul Elisabeth Gould, de la Universitatea Princeton crede a fi observat fenomenul regenerării neuronilor la macac, în vreme ce alţi neurologi, printre care Pasko Rakic, de la Universitatea Yale, contestă vehement observaţiile lui Gould. Rakic a constatat că, dimpotrivă, cu cât creşte complexitatea cerebrală pe scara evolutivă, cu atât scade capacitatea de regenerare a neuronilor. Astfel, neuronii peştilor se regenerează mai mult decât cei ai rozătoarelor. Or, neuroni noi nu pot să apară decât atunci când cei mai vechi lasă locul liber. Rakic speculează această constatare, afirmând

că este vorba, pentru speciile cu capacităţi cerebrale ridicate, de o strategie menită să conserve memoria. De aici decurge interesul marcat al speciilor evoluate pentru menţinerea în funcţiune a capitalului de neuroni „bătrâni" decât pentru înlocuirea acestora cu celule „proaspete" – fapt exprimat succint, cu umor, de Rakic: „În loc să ne întrebăm ce-ar putea face pentru noi neuronii, ar trebui mai degrabă să ne gândim ce-am putea noi face pentru neuronii noştri bătrâni!"

Tehnici spaţiale în versiune terestră

Provizia de apă a navelor spaţiale nu depăşeşte câteva zeci de litri. Aşadar, decât să fie aruncată apa uzată, este mult mai economicos să poată fi reutilizată. Vaporii de apă prezenţi în atmosfera navetelor sau a staţiei spaţiale sunt recuperaţi prin compresie, apoi apa obţinută este decontaminată graţie unui cartuş filtrant care conţine răşini iodate schimbătoare de ioni. Aceste răşini sunt, de fapt, nişte bile de polistiren a căror suprafaţă este acoperită cu iod. Sistemul însuşi este fabricat în mare parte pe bază de tuburi şi membrane din plastic de calitate medicală. Ei bine, sistemul de regenerare a apei instalat la bordul navetelor spaţiale sau cel ce va fi instalat pe viitoarea staţie interplanetară ar putea fi adaptate pentru a furniza apă potabilă în zone sinistrate sau în regiuni unde apa este rară. Aceasta e ideea societăţii americane UMPQUA Research, cea care a şi dezvoltat, de altfel, sistemele spaţiale de reciclare a apei. Societatea îşi propune să obţină o versiune terestră uşor de folosit şi, desigur, mai ieftină. (A.H.)

«Sunt româncă de pe Mureş!»

ADRIANA DIANA LUCA - Târgu Mureş

Yeti – oamenii zăpezilor

O MIE DE AMPRENTE GIGANTICE

Un detaliu foarte interesant ce revine în majoritatea rapoartelor martorilor oculari, este că la specia de „Yeti" himalayan femelele au mamelele foarte mari, spre deosebire de toate speciile de maimuţe cunoscute, primate sau nu. Aceasta înseamnă că, în termeni evolutivi, „Yeti" (ca şi „Yeren"-ul chinez) este mult mai aproape de *Homo Neanderthalensis* şi *Homo Sapiens Cro-Magnon* decât gorilele, urangutanii, cimpanzeii şi gibonii, cele patru specii de primate actuale. Argumentul este întărit şi de mărturiile care susţin că masculii de „Yeti" şi „Yeren" au organe sexuale de o dimensiune considerabilă – ceea ce este exact opusul situaţiei la primatele contemporane nouă, care au penisuri mult mai mici în raport cu trupul decât omul.

Este probabil însă ca şansa de a-l întâlni pe „Omul Zăpezilor" să fie mai favorabilă în China. Primele informaţii de acolo au parvenit abia în iunie 1981, când marele cotidian din Shanghai *„Xinmin Wanbao"* a publicat materialul semnat de un specialist de la Secţia din Wuhan a Academiei de Ştiinţe. Autorul articolului anunţa descoperirea a nu mai puţin de o mie de amprente gigantice ale unor picioare de humanoid în masivele muntoase din centrul ţării. Cea mai mare urmă avea 48 cm lungime şi respectiv 23 şi 16 cm lăţime la degete şi călcâi, iar pasul creaturii care o lăsase măsura 2,20 m lungime. Comunicarea prof. Li Jian era într-adevăr şocantă: amintind faptul că mărturii despre „Omul Zăpezilor" – pe care localnicii îl numesc „Yeren" –se pot întâlni în documentele chineze încă de acum 4000 de ani. Li Jian a reconstituit portretul fiinţei în cauză cu multă precizie, opinând că existenţa sa este indiscutabilă. „Yeren" ar fi, deci, după toate rapoartele, un primat de 2-3 m înălţime, cu lungimea medie a tălpii de 35 cm, 300 kg greutate, cu mers exclusiv biped, chip uman, având unele trăsături simiene, corp foarte musculos acoperit cu păr roşcat (foarte rar gălbui sau cenuşiu-albicios), plete lungi (o caracteristică specific umană, nemaiîntâlnită la marile antropoide), de culoare roşie, şi regim alimentar omnivor, cu preferinţe vegetariene.

Există serioase dovezi ale faptului că se apropie mai mult de om decât de maimuţă: a) aspectul anatomic (chipul cu arcade puţin pronunţate şi ochi mari, dar având maxilarele mult ieşite în afară; tălpile aproape omeneşti – deşi degetul mare se îndepărtează mult de

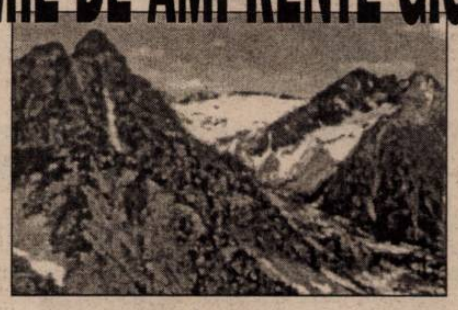

celelalte); b) faptul că-şi construieşte un fel de cuiburi împletite din bambus, în care doarme; c) îşi exprimă durerea plângând şi bucuria râzând; d) manifestă o curiozitate inteligentă, ceea ce nu se poate spune despre gorile.

În urma acestui articol, a ştirilor publicate de majoritatea marilor ziare, precum şi a buletinelor informative editate de Academia de Ştiinţe a R.P. Chineze în limbile chineză, engleză şi franceză, oamenii de ştiinţă din întreaga lume au putut lua cunoştinţă despre tulburătoarea enigmă a „omului-maimuţă" ce apare adesea în pădurile Chinei.

Interesul stârnit de această problemă a determinat revista franceză „Paris Match" să publice în luna august 1986 un vast articol la rubrica „Dosarele Paris Match", consacrată descoperirilor deosebite sau fenomenelor cu totul ieşite din comun. Articolul, intitulat „Yeren", conţinea de fapt extrase din reportul pe anul 1985 al SCERY (Socité Chinoise d'Enquetes et des Recherches sur le Yeren), fondată de Li Jian (în prezent activând la Universitatea din Shanghai). Reputatul profesor de istorie a strâns în cursul anilor sute de mărturii din China (interogând personal mii de martori, de la care a selectat 300 de repoarte de mare valoare), precum şi o bogată arhivă în care a adunat mii de cazuri de observaţie din URSS, Statele Unite, Nepal sau India, alegându-le pentru analizele sale pe cele mai de încredere, verificate de oamenii de ştiinţă şi menţionate de publicaţii prestigioase. Redactorul revistei „Paris Match" îl caracterizează pe Li Jian drept un om calm, deosebit de tenace, posedând o inteligenţă sclipitoare şi o cultură remarcabilă. A terminat cursurile de istorie ale Universităţii din Beijing şi a lucrat ca redactor-şef al ziarului „Quotidien du Hubei", până în 1973, când a fost „promovat" – responsabil cu propaganda în regiunea Shennongja din provincia Hubei, fiind îndepărtat de mediul universitar, datorită ideilor sale, neconforme cu maoismul.

Acolo, în acea zonă sălbatică – o suprafaţă împădurită imensă, populată de doar câteva sute de ţărani – Li Jian avea să audă pentru prima oară de „Yeren". Shennongja este o veritabilă rezervaţie naturală, în care locuinţele omeneşti sunt risipite la distanţe de sute de kilometri una de alta, iar ursul panda şi maimuţa aurie trăiesc netulburaţi de intruşi. Aceasta rămâne una din regiunile chineze unde hărţile mai prezintă pete albe şi Li Jian s-a trezit în plin necunoscut. Locuitorii i-au povestit despre uriaşii „Yeren" care le provoacă o permanentă stare de nelinişte, deşi recunoşteau că aceştia nu i-au atacat niciodată fără să fie provocaţi. „Totuşi, femeile se duc să ia apă, copiii merg la şcoală, iar bărbaţii trebuie să vâneze ori să taie lemne; toate acestea înseamnă mulţi kilometri şi multe ore în pădure şi nu este o plăcere să ştii că, oricând, un „Yeren" poate apărea de după primul copac, speriindu-te de moarte", spuneau ţăranii din Shennongja.

DAN APOSTOL

Amprente ale spiritualităţii noastre

Schitul Trivale

În cartierul cu acelaşi nume din oraşul Piteşti se află Schitul Trivale cu hramul „Sfânta Treime". Schitul a avut iniţial o biserică de lemn, construită în secolul al XV-lea de către Stanca şi Trifon Stăncescu. Biserica a fost reclădită de Matei Basarab (1632-1654) dar între anii 1670-1673 ajunsese o ruină. Varlaam, mitropolitul Ţării Româneşti (1672-1679) împreună cu fratele său ridică între 1677-1698 o nouă biserică pe locul celei vechi.

În 1731 este pictată de Ioasaf Grecu, dar cutremurul din 1893 îi produce mari stricăciuni. Credincioşii din Piteşti, însufleţiţi de Partenie igumenul, o refac la început de secol. Se pare că schitul are o soartă tragică pentru că biserica este din nou avariată de cutremurul din 1827. Reparată între 1836-1839 de Vlasie arhimandritul este reziditâ sub Barbu Ştirbei de Ierotei Niculescu starețul între 1854-1856 şi zugrăvită din nou în 1857 de Răducanu Pârvulescu şi Theodor Mărinescu. În 1904 starețul Justin Ionescu face importante restaurări, zidind clopotniţa actuală, reparând şi zugrăvind locaşul, căruia îi face scări de piatră pe latura de răsărit, şi împrejmuind întregul aşezământ.

Cutremurul din 1940 distruge iarăşi biserica aceasta fiind refăcută între anii 1942-1944 de către Sfânta Episcopie a Argeşului. Cu acest prilej sunt rezidite din temelie chiliile, după un alt plan şi curtea interioară este pavată cu lespezi de piatră din Albeşti.

Reparaţiile care s-au făcut între 1955-58 de Episcopia Râmnicului şi Argeşului i-au consolidat temelia iar cele care au urmat i-au adus un plus de prospeţime.

Schitul, devenit monument istoric, a adăpostit de-a lungul anilor, importante personalităţi monahice cum a fost Ioan Călugărul care în secolul al XVII-lea a copiat aici importante documente pentru istoria ţării.

IRINA STOICA

Dintr-o regretabilă greşeală de tipar pentru care ne cerem scuze, satul în care se află biserica prezentată în numărul trecut a apărut cu numele Dumbrăveni în loc de Dumbrăvani. Facem cuvenita rectificare.

FARAONUL

minciună, infatuare, măreţie...

DORIN MĂRAN

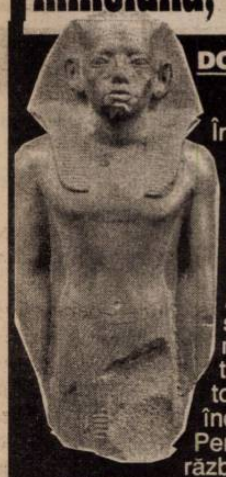

Întrucât Egiptul se vroia imperiul care să coexiste cu lumea întreaga, este evident că Faraonul nu putea fi doar şeful unei naţiuni, ci suveranul lumii întregi, având în vedere şi faptul că e singurul reprezentant pe pământ al Demiurgului. Aşa încât e foarte important ca el să fie şeful suprem al armatei, o temă iconografică multiplicată la intrarea în temple şi, în general, în toate locurile importante din cele mai îndepărtate orizonturi ale imperiului. Pentru a-şi întări prestigiul de mare războinic, Faraonul trebuie să aibă capacităţi fizice excepţionale. Frazeologia de preamărire a virtuţilor fizice este, în epocă, plină de infatuare: – „Faraonul e un victorios care acţionează cu braţul. Nu poţi sta în picioare în faţa sa. sau: „Faraonul nu trebuie să lovească de două ori pentru a ucide." „Nimeni printre prinţii străini nu poate întinde arcul său." Un important arsenal de metafore îl compară cu şoimul, taurul, leopardul, leul sau şacalul.

Mai grozav decât predecesorii săi

Faraonul trebuia să fie un perfecţionist. Să-şi depăşească predecesorii cu care se afla mereu în „competiţie". Dacă unul din ei îşi imortaliza pe suluri de papirus sau pe ziduri performanţele, Faraonul trebuia să-l întreacă, măcar teoretic. Aşa încât avea grijă ca efectele acţiunilor sale să fie consemnate ca un record absolut. Thutmosis III se lăuda că săgeţile sale pătrundeau în ţinta de aramă groasă de trei degete (I deget = 18,67 mm). Faraonul Amenhotep III a mers şi mai departe, lăudându-se că săgeata sa ieşea într-o proporţie de 7/9 prin ţintă. Tutankhamon, o personalitate mai puţin semnificativă, dotată însă cu mai mult tupeu, preciza că săgeata sa ieşea cu totul din ţinta de aramă oprindu-se la câţiva metri de aceasta. Bineînţeles că prestigiul pe care aveau grijă să-l afişeze nu era legat doar de aceste virtuţi „primitive". Un mare Faraon trebuia să se impună mai ales prin monumentele pe care le construia în timpul „mandatului său divin". Temple, piramide, necropole...

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

A AVUT LOC INIŢIEREA LUI CEAUŞESCU?

Conducătorii comunişti ai Românei au fost, în genere, conştienţi de influenţa francmasoneriei în viaţa internaţională şi de înrâuririle exercitate de aceasta asupra cursului istoriei, inclusiv în crearea Partidului Comunist Bolşevic, finanţarea ziarului „Isvestia" şi declanşarea Revoluţiei din Octombrie 1917.

Pe cale de consecinţă, ei au încercat să adopte atitudinile cuvenite faţă de o astfel de realitate. Mai mult, în legătură cu unii dintre colaboratorii lui Ceauşescu, deveniseră deja de notorietate supoziţiile privind apartenenţa lor la francmasonerie.

Aşadar, putem considera ca pertinentă doar ipoteza că Nicolae Ceauşescu a fost folosit şi la rândul său s-a folosit de francmasoni, adevăraţi sau deviaţi, dar aceasta doar în limitele propriilor sale interese. Se afirmă că Nicolae Ceauşescu, alături de Juan Domingo Peron a fost „unul dintre aliaţii cei mai însemnaţi ai Lojei P-2, reputaţie de care Dictatorul de la Bucureşti se va mira foarte mult, fără a înţelege care erau rădăcinile ei veritabile."

Indiscutabil, filialele francmasonice au „lucrat", în limitele existenţei unor elemente de convergenţă, şi în favoarea României. Într-o strategie cu orizont larg, însă, nu trebuie niciodată excluse mijloacele de realizare înşelătoare, chiar de natură esenţial diferită şi aparent incompatibile cu finalitatea urmărită în realitate.

Ideea iniţierii lui Ceauşescu trebuie privită cu rezervă.

De ce această rezervă?

Faptul că anumite căpetenii comuniste, printre care şi N. Ceauşescu, aderaseră la loji francmasonice este un lucru de notorietate. (În exclusivitate, fragmente din lucrarea „Servicii secrete străine", vol. I, autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 1999). (A.H.)

În primul rând, pentru că o astfel de ipoteză ar fi trebuit să excludă sfârşitul violent al acestuia, ori tocmai acest sfârşit atestă neconvertirea, moartea sa putând fi considerată pedeapsa pentru neacceptarea rolului rezervat, necunoaşterea ori nerespectarea regulilor, şi a eventualelor obligaţii implicate de serviciile ce i-au fost făcute.

În al doilea rând, excludem orice supoziţie cu privire la primordialitatea iniţiativelor lui Ligio Gelli în a-i sfătui pe Nixon şi Kissnger să adopte linia politică a diferenţierii raporturilor cu ţările comuniste, context în care Nixon a venit în România într-o vizită oficială. De ce această respingere? Fiindcă politica raporturilor diferenţiate cu ţările comuniste a fost statuată cu claritate în documentele strategice de securitate naţională şi politică externă ale S.U.A., elaborate la jumătatea anilor'50.

În al treilea rând, sunt de exprimat rezerve serioase cu privire la caracteristicile francmasonice ale lojii P-2. Formal, ea din punctul de vedere al structurii şi compoziţiei membrilor reuneşte ceea ce francmasoneria atrage de regulă în rândurile sale (elite militare, ale aparatului de stat şi serviciilor secrete, puternice companii bancare şi societăţi de presă, mari industriaşi, elite politice etc., dar şi extremişti şi lideri sindicali). Pe fond, însă, P-2 a întrunit mai degrabă însuşirile specifice unei organizaţii de acoperire, de către organizaţii transnaţionale, a unor activităţi subversive pe care instituţiile oficiale ale statului italian nu le puteau desfăşura legal, ele fiind destinate prezervării unor interese politice şi protejării securităţii NATO, obiective ce excedau structurilor oficiale italiene. În cazul Italiei, această organizaţie ocultă, a reunit cel puţin patru foşti şefi ai serviciilor secrete, peste 40 de generali, circa 180 de ofiţeri, 60 de politicieni, 83 de industriaşi, mari bancheri, patroni de presă, lideri de sindicate şi iluştri reprezentanţi ai Vaticanului, laolaltă cu extremişti. Justiţia italiană a incriminat activităţile desfăşurate de P-2 ca fiind o conspiraţie politică împotriva republicii şi a constituţiei. *Numai că această conspiraţie nu putea avea ceva comun cu serviciile de spionaj ale fostei U.R.S.S., iniţial, din moment ce „unda verde" a constituirii sale a venit din partea lui Alexander Haig, colaborator al preşedintelui Nixon, fost comandant al N.A.T.O. şi secretar al apărării S.U.A. şi a secretarului de stat Kissinger,* afară doar de faptul că Ligio Gelli, un fost fascist italian, devalizator al tezaurului Iugoslaviei, ajuns agent al K.G.B. ori al G.R.U., fără ştirea C.I.A., ar fi putut să-i manipuleze pe cei doi importanţi oameni politici şi de stat ai S.U.A.

Bunicuță sau vrăjitoare

Când spunem cuvântul „bunicuță" ne imaginăm, în general, o persoană deosebit de blândă. Bunicile sunt cele care, de obicei, răsfață copiii îndeplinindu-le toate capriciile.

Nu acesta este însă cazul unei bunici din Nairobi-Kenya. Întorcându-se de la cumpărături, a descoperit că nepotul ei, în vârstă de numai șase ani, tocmai mâncase peștele pregătit pentru prânz. Furioasă la culme, i-a legat mâinile, l-a stropit cu gaz și i-a dat foc. În tot acest timp i-a adresat injurii și blesteme cumplite. Enervată de urletele copilului a făcut chiar mai mult decât atât. Luând un satâr de pe o poliță i-a retezat trei degete de la mâna stângă. Vecinii, alertați de țipetele micuțului, au reușit să-l salveze și să-l ducă la spital.

Bunica a fost imediat arestată și, în prezent, este supusă unui sever control neuro-psihic. După părerea celor din jur, chiar vrăjitoarele din basme sunt mai omenoase decât această femeie ce-și zice „bunică". (I.S.)

■ *Tribunalul animalelor*

Să moară și câinele vecinului!

Cum se spune, incredibil, dar adevărat! Roberta Ficek, în vârstă de 49 de ani, a fost pusă sub acuzare pentru că ar fi angajat un ucigaș plătit pentru a ucide... câinele vecinilor care lătra prea tare!

Roberta trăiește în orașul De Moine din statul american Iowa și conduce o firmă care asigură îngrijiri în timpul zilei pentru bolnavi. Bănuitul complice și criminal, Denny Allen Brown, a fost prins în momentul când încerca să-l ucidă pe Louie, câinele cu pricina, cu un satâr. Printr-o minune, Louie a supraviețuit și acum se află în afară de orice pericol. Ceea ce nu l-a împiedicat pe locotenentul de poliție Kelly Willis să afirme că acesta a fost „cel mai brutal atac" pe care l-a văzut în întreaga sa carieră de 20 de ani de polițist.

Cum s-a întâmplat? Într-o dimineață, Marie Connet, împreună cu mama și cu fiul său Bryant, în vârstă de 11 ani, s-au dus să vadă ce mai face cockerul lor spaniol. L-au găsit într-o baltă de sânge. „Eram pe punctul de a leșina, dar am încercat să rămân calmă – spune Marie. Simțeam cum mi se învârtește capul și tot ce am putut face a fost să-l învelesc pe Louie și să-l duc imediat la doctor. L-am implorat pe medicul veterinar să-l salveze, de dragul fiului meu." Când l-a văzut a doua zi, Louie avea aproape o sută de copci și cusături câte nici nu puteau fi numărate. Poliția nu știa cine chinuise câinele, dar o serie de informații confidențiale i-au condus pe oamenii legii pe urma făptașului. Roberta Ficek a recunoscut că l-a angajat pe criminal, dar a spus că era vorba doar de a-l răpi. Când însă câinele l-a atacat, acesta ar fi scos maceta și s-ar fi apărat. Poliția nu acceptă însă această versiune. Pentru ei a fost un caz evident de crimă cu premeditare. Cei doi au oricum de ales între doi ani de închisoare sau o amendă de 5000 de dolari. Sunt țări, după cum se vede, unde chiar și cruzimea la adresa unui animal se pedepsește... *(M.D.)*

■ *Meseria lui: „ucigaș de șoareci"*

CÂNDVA, ȘOBOLANII I-AU UCIS FAMILIA

În unele regiuni ale Indiei, șoarecele este un animal venerat și, din acest motiv, oamenii nu iau nici o măsură de stârpire a acestui rozător. Așa se întâmplă la Rajasthan. Cu toate acestea, la nivel de stat, există o politică organizată de exterminare a șobolanilor care tind, în unele perioade ale anului, să invadeze întreaga Indie și să facă ravagii în rândul populației, prin epidemiile de ciumă pe care le declanșează pe arie largă. Un întreg arsenal de luptă contra rozătoarelor – tot felul de otrăvuri, bastoane fumigene etc – este pus la dispoziția unor echipe denumite „rat killers" (ucigași de șoareci), care lucrează în schimburi, fie de zi, fie de noapte, pentru a susține o ofensivă permanentă împotriva lor, 24 din 24 de ore.

Arja A. face parte dintr-o asemenea echipă, e „ucigaș de noapte" și își face meseria nu neapărat pentru salariul pe care îl primește, ci ca pe o formă de răzbunare față de „monstruoasele animale" pe care, cu ani în urmă le venerase urmând tradiția din Rajasthan unde se născuse și trăise, dar care într-o noapte i-au ucis nevasta și copilul în vârstă de numai trei luni. În 1995, Arja era plecat la muncă sezonieră pe o plantație când a primit teribila veste: în timpul nopții, femeia lui și micul Majab, rămași în Rajasthan, au fost atacați în somn și mâncați de șobolani în hambarul unde dormeau. Înainte de miezul nopții, fusese o furtună puternică, însoțită de o ploaie torențială ca de sfârșit de lume, iar un copac se prăvălise la pământ și blocase ușa hambarului. Stârnite probabil de furia dezlănțuită a naturii, cohorte de șobolani au năvălit în hambar și acolo au atacat la rândul lor ca fiarele sălbatice. Dimineața, sătenii au descoperit cadavrele sfârtecate ale femeii și copilului.

După câteva luni de la nefericita întâmplare, Arja s-a hotărât să părăsească Rajasthanul, să plece la Bombay și să se angajeze ca „rat killers". Din punctul de vedere al șefilor săi, Arja este unul dintre cei mai conștiincioși și eficienți lucrători. Își depășește întotdeauna norma de minimum 25 de șobolani pe care fiecare angajat trebuie să-i ucidă într-o tură de muncă. Înfruntă mirosul acru sau înecăcios al otrăvurilor și fumigenelor, amestecat cu cel de urină sau de cadavre intrate în putrefacție, cu un stoicism incredibil și, după cum mărturisește, de la pierderea familiei încoace nu are o bucurie mai mare decât când face „inventarul" șobolanilor exterminați de el însuși. *(A.P.)*

■ *În umbra calmă a pădurii*

DESTIN CU DOI PUȘCĂRIAȘI ȘI O URSOAICĂ

Ieșe omul liniștit la iarbă verde și destinu-i scoate-n cale doi pușcăriași evadați și o namilă de ursoaică gestantă, cu o falcă-n cer și una pe Pământ. Ce poate ieși din combinația asta atât de pestriță?

Jean Desmondoux și fiul său de 7 ani, Pierre, ieșiseră la aer curat, la marginea pădurii Grillon, munții Jura (Franța). Era dimineață și covorul de rouă nu dispăruse când, dinspre umbrosul popor de copaci se aud țipete omenești și răgete de urs. Surprins (zona era departe de habitatul obișnuit al urșilor), Jean avea de ales: să-și astâmpere curiozitatea, sau să dispară prudent și englezește. Clipele de ezitare l-au costat. Micul Pierre a zbughit-o spre pădure. Ajuns la fața locului, scena tragi-comică l-a încremenit: într-un copac erau doi bărbați înfricoșați, iar sub ei o ursoaică întărâtată, care dădea semne evidente că vrea să-i înhațe. Animalul, cumpănind care pradă-i mai lesne de capturat, l-a apucat cu labele-i herculeene pe descumpănitul Pierre, pierzându-se apoi cu victima în desișuri...

Din urmă venea tatăl disperat, pornit să-și elibereze fiul. Dar, altă surpriză! Cei doi coboară din copac și se reped la el, îl doboară, îl imobilizează, îi iau banii și-o iau la fugă prin pădure. Până să se dezmeticească, Jean pierde minute prețioase. Viața fiului său era în mare pericol. Cu chiu, cu vai, pleacă pe urmele ursoaicei, ghidându-se după răgetele ei. Parcurge mai mulți kilometri, printr-o zonă tot mai sălbatică, distanța față de fiară mărindu-se mereu. Deodată, zărește într-un zmeuriș o ființă ghemuită la pământ. Era Pierre. Fericit, Jean aleargă spre el să-l ia în brațe. Și...altă surpriză! „După ea, repede!", îi strigă puștiul înfierbântat, năucindu-și tatăl, care îl pierde a doua oară din mână. Și cei doi, „navighează" cot la cot prin pădure, după ursoaică...

N-au mai găsit-o. În schimb, orientându-se după câteva focuri de armă auzite după vreo 30 de minute de explorări, au ajuns la locul unde o patrulă a poliției îi imobilizase pe cei doi dubioși. „Băieții" evadaseră în noaptea precedentă și dăduseră în pădure peste bârlogul unde ursoaica aștepta să nască. Fiara se numește „Muzot" și evadase la rându-i de la circ, pentru a-și aduce pe lume odraslele în deplină libertate. Așa se explică atitudinea „maternă" față de micul Pierre și prezența ei într-o zonă nelocuită de urși. Puștiul era de două ori fericit: a devenit eroul școlii și descoperise, „ajutat" de Muzot, un zmeuriș pe cinste. *(P.I.)*

■ *Salvat de la îngheț*

ATERIZARE FORȚATĂ PENTRU UN CÂINE

Avionul Airbus A-320 al companiei United, care efectua cursa Washington – San José tocmai încheiase procedurile de decolare. În dreptul fotoliilor celor 89 de pasageri se stinseseră avertizoarele luminoase care interziceau fumatul și cereau legarea centurilor, iar personalul de bord făcea o ultimă verificare de rutină, înainte de a începe lucrul cu pasagerii. A fost momentul când o stewardesă, dând cu ochii de unul dintre pasageri, Mike Bell, și-a amintit că-i admirase în sala de prezentare a pasagerilor superbul câine care stătea alături de cușca specială în care urma a fi îmbarcat. Cușcă pe care însă nu-și amintea să o fi văzut la bord!

Dintr-o dată și-a dat seama că animalul fusese „cazat" în cala de bagaje, neclimatizată, urmând să moară congelat. Căpitanul aeronavei, anunțat de eveniment, după ce a cerut acordul tuturor pasagerilor, a contactat turnul de control cerând o aterizare de urgență la Denver. Unde, după ce a aterizat, Dakota, cățeluța de rasa Benji (o rasă rară, care nu latră!), în vârstă de zece ani, a fost găsită teafără, deși cam rebegită.

Totul s-a încheiat cu bine, iar compania aviatică, departe de a protesta împotriva acestei aterizări neprevăzute, care i-a cauzat inerente cheltuieli suplimentare, a considerat că mai bună reclamă nici că putea să-și dorească! (M.G.)

Săptămâna 21 - 27 iulie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Telematinal 13.00 Drumul spre Europa 14.15 CiberFan 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.00 Pentru dvs., doamnă! 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.30 Serial: „Farmece" 23.15 Film: „Miss Marple: Trenul din Paddington" (Marea Britanie, 1987).

SÂMBĂTĂ 8.30 Desene animate 9.45 Serial: „Zorro" 11.30 Film: „Aventura lui Darwin" (SUA, 1972) 13.00 Serial: „Mare schimbătoare" 14.00 Arca Marinei 17.15 Serial: „Dinastia Strauss" 18.10 Teleenciclopedia 19.10 Serial: „Hotelul Payne" 19.30 Serial: „Carol și compania" 20.00 Jurnal 20.30 Callatis 2000 22.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 23.45 Film: „Când faci valuri" (SUA, 1996).

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.25 Kiki Riki Miky 10.35 Desene animate 11.00 Viața satului 14.00 Național TV Bingo Liberty 17.00 Serial: „Ai vrea tu!" 17.50 Spectacolul lumii 19.10 Serial: „Justiție militară" 20.00 Jurnal 20.40 Film: „Sister Act 2" (SUA, 1992). Cu: Whoppi Goldberg 22.30 Callatis 2000.

LUNI 12.00 Callatis 2000 (r) 14.15 Ciberfan 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă 21.45 Cu ochii'n 4 22.50 Serial: „Cazuri ciudate" 23.55 Estival Jazz.

MARȚI 7.00 Telematinal 12.45 TVR Cluj-Napoca 13.00 Drumuri spre Europa 14.15 CiberFan 14.30 Repere sacre 15.30 Conviețuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.00 Medicina pentru toți 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Felicity" 22.55 Telecinemateca: „Onoarea familie" (SUA, 1985). Cu: Jack Nicholson, Kathleen Turner.

MIERCURI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Cluj-Napoca 13.00 Secolul XX 16.40 O vedetă... populară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Felicity" 22.35 Film: „Contele de Monte Cristo" (ultima parte). Cu: Gérard Depardieu, Ornella Muti.

JOI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Conviețuiri 16.00 Evrika! 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Felicity" 21.35 Teatrul Național TV prezintă: „Cabina de montaj".

KATHLEEN TURNER
ROMÂNIA 1
marți, 22.55

prima

VINERI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 18.35 Impact 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Pasiune secretă" (SUA, 1992) 22.00 Serial: „Raven" 23.00 Serial: „Gânduri ucigașe" 0.00 Sex cu Nadine.

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Sport Magazin 14.30 Exploziv 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Obsesia ucigașă" (SUA, 1993) 22.00 Serial: „Raven" 23.00 Serial: „Gânduri ucigașe" 0.00 Serial: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 11.30 Serial: „Will și Grace" 12.30 Cinemagia (r) 15.00 Serial: „Frasier" 15.30 Serial: „Poză la minut" 16.00 Serial: „Creaturi sălbatice" 17.00 Obiectiv 18.00 Focus 18.35 Impact 19.00 Perechea potrivită 19.30 Film: „Intenții ascunse" (SUA, 1996) 21.30 21 22.00 Film: „Sarea pământului" (SUA, 1993).

LUNI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Să fie oare un miracol? 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Copiii miresei" (SUA, 1990). Cu: Patric Duffy 21.50 Serial: „Aeroportul" 23.00 Serial: „Gânduri ucigașe".

MARȚI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Să fie oare un miracol? 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Îngeri căzuți" (SUA, 1993, partea I) 23.00 Serial: „Gânduri ucigașe".

MIERCURI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Să fie oare un miracol? 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Îngeri căzuți" (partea a II-a) 22.00 Mare distracție mare! 23.00 Serial: „Gânduri ucigașe".

JOI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Să fie oare un miracol? 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „America 3000" (SUA, 1986) 22.00 Mare distracție mare! 23.00 Serial: „Gânduri ucigașe".

JOAN COLLINS
ACASĂ
vineri, 22.00

tvr2

VINERI 9.30 Trupa DP2 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Grădina lui Cupidon 21.15 Afaceri la cheie 22.10 Film: „Ultimul revelion" (Italia, 1997) 23.50 Armonii clasice.

SÂMBĂTĂ 9.30 Osia lumii 11.35 Care pe care, o nouă provocare! 13.15 Documentar 14.15 Serial: „Îngeri buclucași" 14.50 Atlas 15.25 Ghidul călătorului independent 16.45 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 18.40 Serial: „Lumini și umbre" 20.35 Un secol de cinema 21.25 Film: „Roadele iubirii" (partea a III-a) 22.10 Serial: „Star Trek – Voyager" 23.00 Adevărate povești hollywoodiene.

DUMINICĂ 9.30 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.15 Supraviețuitorii din lumea animalelor 12.10 Arca lui Noe 13.55 Desene animate 14.20 Serial: „Îngeri buclucași" 15.10 Ghidul călătorului independent: China 16.45 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Mai au o șansă" (SUA, 1997) 21.10 Film: „Roadele iubirii" (partea a IV-a) 22.25 Teatrul Național TV prezintă: „Șantaj" de Ludmila Razumovskaia.

LUNI 12.00 Supraviețuitorii din lumea animalelor (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „Întruparea Diavolului" (Franța, 1990) 21.15 E dreptul tău! 21.45 Sport Plus 23.10 Bucuriile muzicii.

MARȚI 9.30 Trupa DP2 12.30 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Credo 20.45 Spațiu francofon 21.15 Plus 2000 22.15 Serial: „Poliție judiciară" 23.10 Omul și muzica.

MIERCURI 9.35 Trupa DP2 13.00 Desene animate 13.45 Toți, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „Directorul nostru" (România, 1955). Cu: Alexandru Giugaru, Mișu Fotino 21.15 Mit și istorie 22.15 Serial: „Poliție judiciară" 23.10 Omul și muzica.

JOI 9.35 Trupa DP2 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Femeia și marioneta" (Franța, 1990) 21.15 Turnul de control 22.15 Serial: „Poliție judiciară" 23.10 Enigmatica Terra 23.40 Armonii clasice.

acasa

VINERI 10.00 – 12.00 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste și putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Armăsarul" (Marea Britanie, 1978). Cu: Joan Collins 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

SÂMBĂTĂ 10.00 – 12.05 Reluări 13.30 Doctorul casei 14.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste și putere" 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 19.00 Serial: „Diagnostic: crimă!" 20.00 Acasă la români 21.30 Film: „Cel mai bun bordel din Texas" (SUA, 1982). Cu: Burt Reynolds 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

DUMINICĂ 10.00 Acasă la bunica 12.30 Acasă la români 14.00 Serial: „Verdict: crimă!" 14.50 Film: „Bucluc la magazin" (SUA, 1953). Cu: Norman Wisdom 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Serial: „Micuțele doamne" 20.50 Film: „Crimă prin telefon" (SUA, 1978). Cu: Peter Falk 22.10 Film: „Umbre în soare" (Marea Britanie, 1988, partea I) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

LUNI 10.00 – 11.30 Reluări 13.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste și putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Câmpul de ceapă" (SUA, 1979) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MARȚI 10.00 – 12.00 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste și putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 20.55 Serial: „Femeia vieții mele" 21.45 Film: „Moarte pe Nil" (Marea Britanie, 1978). Cu: Angela Lansbury 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MIERCURI 10.00 – 12.00 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste și putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Vremea țiganilor" (ultima parte) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

JOI 10.00 – 12.00 Reluări 12.45 Serial: „Guadalupe" 14.15 Serial: „Antonella" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste și putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Orologiul" (SUA, 1948) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MEL GIBSON
PRO TV
sâmbătă, 21.30

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Al șaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „La limita imposibilului" 21.00 Serial: „Profiler" 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Film: „În căutarea fiilor" (SUA, 1987) 0.30 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 2.00 Film: „Eu și Veronica" (SUA, 1992).

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.25 Serial: „Conor viteazul" 9.15 Serial: „Lois și Clark" 10.15 Film: „Bucle de aur" (SUA, 1935). Cu: Shirley Temple 11.40 Serial: „Alesul inimii" 12.15 ProMotor 14.00 Serial: „Știrea zilei" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Benny Hill" 15.30 Serial: „Hercule" 17.00 Film: „Rocky 3" (SUA, 1982). Cu: Sylvester Stallone 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 21.30 Film: „Mad Max 3" (Australia, 1985). Cu: Mel Gibson, Tina Turner 23.30 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viață de polițist" 0.15 Film: „Flacăra pasiunii" (SUA, 1998).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Uriașul Harry" 12.00 Profeții despre trecut 13.00 Serial: „Beverly Hills" 14.00 Serial: „Știrea zilei" 14.30 Serial: „Cybil" 15.00 Serial: „Hercule" 16.00 Superbingo 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Film: „La bine și la rău" (SUA, 1996) 21.10 Film: „Fanaticii" (SUA, 1988). Cu: Rosanna Arquette 23.00 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viață de polițist" 0.30 Film: „Nebunia simțurilor" (SUA).

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Al șaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „O campanie cu cântec" (SUA, 1992) 21.55 Chestiunea zilei 22.05 Vacanța Mare 23.05 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 1.30 Film: „Triunghiul crimei" (SUA, 1993).

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 12.20 Film: „Lumea de vis" (coprod., 1984). Cu: Carole Bouquet 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al șaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Protectorii" 21.50 Chestiunea zilei 22.00 Vacanța Mare 23.00 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 1.15 Film: „Escrocheria" (SUA, 1993).

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Conan" 12.20 Film: „Iubire pe zăpadă" (coprod. 1987) 14.15 Serial: „Specialiștii" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al șaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Vacanța Mare 21.00 Fotbal: Dinamo București – Polonia Varșovia 23.00 Chestiunea zilei 23.10 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 1.15 Film: „Trecut violent" (coprod., 1984).

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.40 Serial: „Conan" 12.25 Film: „Amintiri e neuitat" (Marea Britanie, 1983) 14.10 Film: „Lumina albă" (SUA, 1991) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Al șaptelea cer" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Instinct matern" (SUA, 1996) 21.45 Chestiunea zilei 22.00 Vacanța Mare 23.00 Serial: „Doi polițiști și jumătate".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineți LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Miracolul din pădure" (SUA, 1997) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Lawless" 17.20 Serial: „Granițele iubirii" 19.00 Observator 20.00 Film: „Fortuna" (SUA, 1982). Cu: Susan Sarandon 23.00 Party Time 0.30 Film: „Capcanele extazului" (SUA, 1993).

SÂMBĂTĂ 7.00 Film: „Predarea ștafetei" (SUA, 1989) 9.00 Serial: „Aventuri în junglă" 10.00 Casa de piatră 11.00 Film: „Compania a VII-a sub clar de Lună" (Franța, 1997) 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 16.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" 16.30 Clanul Popeștilor 17.30 Serial: „Granițele iubirii" 19.00 Observator 20.00 Film: „El e Wally Sparks" (SUA, 1997). Cu: Burt Reynolds 22.00 Serial: „Misiune sub acoperire" 23.00 Party Time 0.30 Film: „Mercenari de elită" (SUA, 1996) 2.00 Film: „Capcana" (SUA).

DUMINICĂ 8.00 Credința și viața 9.00 Film: „Spioni juniori" (SUA, 1988) 10.40 Desene animate 12.00 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 14.00 Totul va fi bine 16.00 Film: „Așa tată, așa fiu" (SUA, 1987) 18.00 Serial: „Casa de pe plajă" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „O vacanță de vis" (SUA, 1995) 1.00 Film: „Nopți în Malibu" (SUA, 1997).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineți LaTine 10.10 Desene animate 11.00 Serial: „Moloney" 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Palatul plăcerilor" (SUA, 1980). Cu: Omar Sharif, Victoria Principal 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Pantera roz" (SUA, 1964) 22.45 Film: „Fantezii virtuale" (SUA, 1997) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Dimineți LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Triumful lui Michel Strogoff" (coprod., 1961) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un indian la oraș" (Franța, 1994) 22.45 Film: „A șaptea țintă" (Franța, 1984). Cu: Lino Ventura 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineți LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „De dragul lui Joey" (SUA, 1997) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Film: „Apartamentul California" (SUA, 1978). Cu: Alan Alda, Bill Cosby, Michael Caine 22.45 Film: „Dovada" (SUA, 1994) 1.00 Serial: „Pericol iminent" 2.00 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineți LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Scandalul" 13.15 Film: „Un străin în oraș" (Canada, 1994) 15.00 Serial: „V.I.P." 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Croazieră de lux" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Sub soarele Africii" 22.30 Joi TeleEurobingo 2 23.50 Film: „Motive ascunse" (SUA, 1997) 1.30 Serial: „Cronici paranormale" 2.30 Serial: „Camila" 5.30 Serial: „Trei destine".

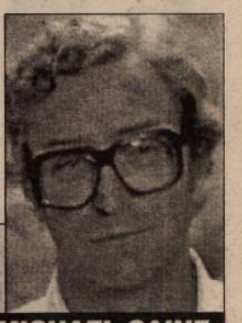

MICHAEL CAINE
ANTENA 1
miercuri, 20.00

TELE 1 abc

VINERI 7.00 Bună dimineața, România 9.00 – 14.00 Reluări 15.30 Tinerețe fără bătrânețe 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 În justiție 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Țara de dincolo de București 0.00 Tentații 1.10 Concert.

SÂMBĂTĂ 9.00 Țara spiridușilor 11.00 Țara de dincolo de București (r) 13.05 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 17.00 Rendez-vous la TELE 7 19.00 Telejurnal 19.45 Serial: „Derrick" 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Concert 10.00 Domino (r) 12.00 Lumea în clipa 2000 (r) 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forța destinului 19.00 Telejurnal 19.45 Îți mai aduci aminte, doamnă? 21.00 Senzațional 22.00 Cenaclul „Totuși iubirea".

LUNI 7.00 Bună dimineața, România 11.00 Senzațional (r) 12.15 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 Primul pas 19.00 Telejurnal 20.00 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Ofsaid 0.15 Nopți albe.

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România 9.00 – 14.00 Reluări 15.30 Tinerețe fără bătrânețe 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 24 din 24 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Măștile puterii 0.00 Nopți albe.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România 9.00 – 14.10 Reluări 16.00 Post Meridian 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 Documentar 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.00 Nopți albe 1.15 Concert.

JOI 7.00 Bună dimineața, România 9.00 – 14.30 Reluări 15.30 Tinerețe fără bătrânețe 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 Documentar 19.00 Telejurnal 19.45 Economic ABC 20.00 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Linia întâi 0.00 Nopți albe 1.15 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Luc Besson

un regizor francez... fugit în America

După cum el însuşi declară într-un interviu acordat revistei „Paris Match", regizorul Luc Besson se pare că nu prea mai are prieteni printre cineaştii francezi. Nici printre gazetari, pe care, în ultimii doi ani cel puţin, i-a refuzat sistematic pe motiv că nu-i place să se destăinuie unor interlocutori necunoscuţi. Nu prea se dă în vânt nici după critici, aşa că nu se oboseşte să le citească opiniile. Are convingerea că adevăratul şi cel mai sever critic la adresa muncii sale este el-însuşi, şi asta se întâmplă chiar în timpul turnării unui film. Simţul autocritic este singurul motor care duce la progres. Dorinţa lui cea mai mare este să fie lăsat să-şi facă meseria cât mai bine, acolo unde consideră el că are cele mai mari şanse să se pună în valoare ca regizor. Adică în America sau în colaborare cu americanii. Dar, lui Besson întotdeauna i-a plăcut să şocheze, în primul rând prin viziunea sa regizorală, apoi (sau totodată) prin afirmaţii. Cum sună câteva dintre acestea?

«Filmul înseamnă două ore de bucurie»

Nu sunt ostil criticii, dar pentru ca ea să fie eficace şi corectă, ar trebui să conţină câteva complimente şi, în rest, să se oprească la defectele reale ale filmului. Or asta nu se întâmplă. Mulţi se folosesc de arma criticii doar pentru a demonstra ce bine ştiu ei să scrie. Şi e foarte uşor să fii răutăcios şi să desfiinţezi pe cineva pe această cale... Mai există câteva principii care mă uimesc. Despre un film pe gustul criticii abia dacă găseşti 10 rânduri într-o publicaţie, în schimb unui film detestat de critici i se acordă cel puţin şase pagini de revistă, plus coperta... Cu alte cuvinte, în final ai impresia că un film este un nimic, ori, cel mult, că el înseamnă două ore de bucurie şi atât. Pentru asta n-ar trebui ca unii critici să-şi consume atâta energie.

«Nu fac distincţie între film popular şi intelectual»

Gusturile mele în materie de cinematografie nu se suprapun neapărat cu filmele mele. Filmul meu preferat este „Cartea junglei". E atât de departe de ceea ce fac eu în filmele mele... Am auzit că mulţi cineaşti, când au auzit că voi fi preşedinte al festivalului de la Cannes au preferat să nu vină, de teama gusturilor mele. M-au făcut să râd. Consider că nimeni n-are de ce să se teamă dacă filmul pe care îl face e sincer şi bine tratat. Eu nu fac nici o distincţie între filmul popular şi cel intelectual.

«Cinematograful este decatlonul artei»

Am ales această meserie pentru că simţeam nevoia de a mă exprima şi, cum nu ştiam să fac nimic altceva, mi s-a părut că e singura soluţie. De fapt, consider cinematograful un fel de decatlon al artei: trebuie să ştii să faci câte ceva din toate, fără să fii neapărat specialist în ceea ce faci. La 17 ani, când am decis să părăsesc casa familială şi m-am apropiat de lumea filmului, căram scaunele pe platoul de filmare. După un timp, m-am apropiat de cameră pentru a vedea ce minuni face...

La vârsta aceea, vedeam toate filmele, şi bune şi rele. Într-un film prost simţi cum se creează o distanţă supărătoare între spectator şi povestea tratată. Filmul mediocru este o adevărată şcoală, în el se văd cu uşurinţă racordurile neîndemânatice, ritmul fals din jocul actorilor, superficialitatea construirii secvenţelor...

«Încadrarea imaginii = timbrul vocii unui cântăreţ»

Nu-l poţi compara pe Pavarotti cu Sting, dar poţi să apreciezi timbrul vocii fiecăruia, care denotă forţă şi emoţie în ambele cazuri. Câteodată, interpreţilor li se întâmplă să cânte uşor fals, dar asta nu le scade din calitatea recunoscută a timbrului vocii lor. Asocierea dintre voce, text şi muzică duce la un rezultat la fel de emoţionant. Acelaşi lucru este valabil pentru regizor: maniera de încadrare a imaginii exprimă modul în care acesta vede lumea şi viaţa.

«Testez ideea mea regizorală»

Când mă apuc de lucru, mă închid în biroul meu, cu foaia de hârtie în faţă şi creionul în mână, în acorduri de muzică. Şi scriu ceea ce am de gând să fac. Apoi îmi testez ideile, confruntându-le cu reacţia altora. De exemplu, dacă un anumit lucru mie mi se pare formidabil, dar pe cel din faţa mea îl lasă rece, gândesc că nu e chiar aşa teribil pe cât credeam eu. Şi o iau de la capăt. Nimic nu mi se pare mai minunat decât să fiu în sala de cinematograf şi să văd cum spectatorii au exact aceleaşi reacţii cu mine, cel din urmă cu un an sau doi sau trei... când m-am apucat de lucru la filmul respectiv.

«Nu-mi place sintagma „generaţia Besson"»

Munca de regizor este o muncă individuală, personală. Exact ca aceea a unui pictor. Fără îndoială că folosirea unor tehnici sau viziuni asemănătoare ne apropie pe unii dintre noi, dar ceea ce ne leagă cu adevărat este faptul că nu aparţinem unui sistem, că nu provenim dintr-o anumită şcoală regizorală. Între noi funcţionează un soi de critică exprimată cu umilinţă, ceva de genul: „Finalul tău n-a fost la înălţimea întregului, poate trebuia să faci aşa..." În timp ce turnam „Jeanne d'Arc", mi-a venit ideea să le încredinţez lui Kassovitz şi lui Kounen camera şi să le dau mână liberă, eram curios să văd ce iese. Rezultatul a fost deosebit de interesant şi de instructiv pentru mine.

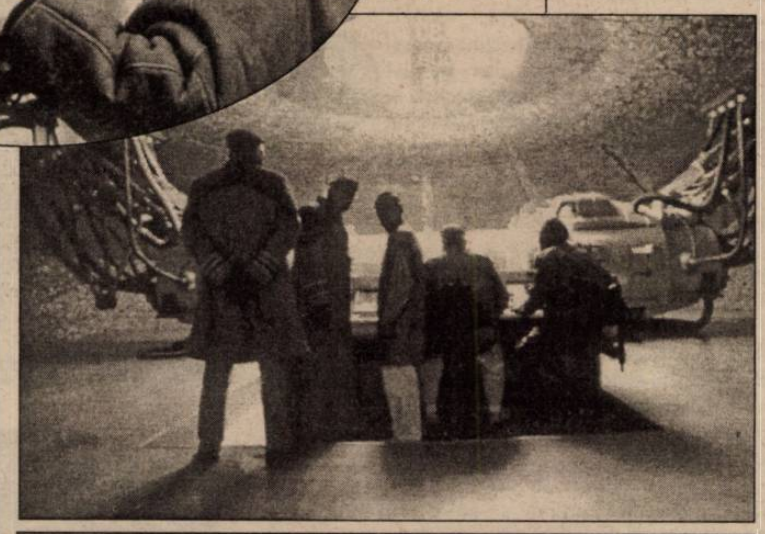

«Am chef să fiu propriul meu producător»

Uneori am chef să-mi produc singur filmele. Este o experienţă pe care am practicat-o la „Taxi 2" şi „Exit". Alteori, am chef de coproducţii; dar acestea se realizează pas cu pas şi se bazează nu atât pe contracte scrise, cât pe raporturi de încredere reciprocă şi pe dorinţa de a face filme care să ne placă în primul rând nouă. Aşa, cel puţin, am lucrat cu casa Gaumont. În plus, cu Kounen şi Kassovitz am înfiinţat o societate pe care am denumit-o „1B2K", care nu este o adevărată casă de producţie, ci mai curând o asociaţie amicală.

«Actorul trebuie să aibă 50% din personaj»

Cealaltă jumătate va consta în munca pe care actorul o va depune pentru a-i da viaţă personajului. E nevoie şi de o asemănare fizică. De exemplu, nu-l văd pe Depardieu în rolul lui Napoleon, după cum nu orice actriţă tânără poate fi Jeanne d'Arc.

«M-am îndrăgostit de Jean Reno»

Jean-Luc Godard spunea că binomul actor-regizor este aproape obligatoriu în cinema şi asta justifică atâtea şi atâtea cazuri în care apare dragostea. Şi este perfect adevărat, platoul de filmare este un teren extrem de favorabil formării acestui binom. Comunicarea, schimburile afective sunt atât de puternice încât totul devine posibil, sentimentul iubirii apare adesea şi el, evident nu întotdeauna. Aş putea spune că în ce mă priveşte m-am îndrăgostit chiar şi de Jean Reno când am turnat „Marele albastru" şi „Leon". Să nu mă înţelegeţi greşit, doar în sensul comunicării ideale dintre noi, ca regizor şi actor.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Secvenţe din filmele lui Besson

Memento

24 iulie – în anul 1909 s-a născut filosoful Constantin Noica. În anul 1977 a murit actorul şi poetul Emil Botta.

25 iulie – în anul 1876 s-a născut poetul Mihai Codreanu.

26 iulie – în anul 1937 s-a născut Cezar Baltag. În anul 1976 a murit Dominic Stanca.

27 iulie – în anul 1796 s-a născut scriitorul, muzicianul (Imnul României) şi folcloristul Anton Pann. În anul 1854 s-a născut medicul şi bacteriologul Victor Babeş.

29 iulie – în anul 1895 s-a născut scriitorul şi omul de teatru Victor Ion Popa.

30 iulie – în anul 1894 s-a născut scriitorul şi publicistul Al.O. Teodoreanu (Păstorel).

Mai sunt

164

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 24.07 - 30.07

BERBEC (21.03-20.04): Luni şi marţi vor fi zile infernale, nu vă înţelegeţi cu nimeni şi cel mai nimerit lucru ar fi câteva zile de vacanţă în creirul munţilor. Din fericire, spre mijlocul săptămânii soseşte o veste bună despre bani, iar planurile de „evadare" devin mai realiste. Atenţie la un Scorpion din anturaj!

TAUR (21.04-21.05): Oscilaţiile curbei psihicului reprezintă un semn de slăbiciune a voinţei şi o alarmă asupra deteriorării relaţiilor interumane. Starea aceasta este însoţită de o criză de pesimism, mai ales că situaţia financiară nu-nfloreşte deloc. Şi totuşi, un semnal pozitiv vine de la partenerul de viaţă, poate în weekend.

GEMENI (22.05-21.06): Numai bucurii şi motive de real optimism vă oferă acest interval. Toate curbele astrale se află mult peste normal. Din punct de vedere financiar, s-ar putea ca joi sau vineri să primiţi o sumă arătoasă de bani, foarte necesari plecării într-o vacanţă scurtă, dar tumultuoasă, doldora de peripeţii.

RAC (22.06-22.07): Nu vă jucaţi prea mult cu timpul dv. liber, aveţi nevoie de mai multă iniţiativă, nu aşteptaţi să tragă alţii de dv.! Sensibilitatea proverbială a Racilor (ca zodie de Apă) este afectată şi de canicula, însă problemele urgente din mediul profesional şi/sau nu vă acordă nici un răgaz. Grăbiţi-vă încet, dar sigur.

LEU (23.07-22.08): Atenţie la cuvintele măgulitoare şi la intenţiile pozitive ale unui Taur sau Vărsător din mediul profesional! Se pare că în această perioadă vă treziţi în mijlocul unor maşinaţiuni de culise, care ar putea să vă afecteze grav interesele. Pe de altă parte, situaţia financiară stagnează la un nivel satisfăcător.

FECIOARA (23.08-21.09): Relaţii încordate şi o stare de iritare permanentă. Iată care ar fi etichetele acestei săptămâni agitate, în care nu vă veţi vedea capul de treburi, dar mergeţi pe cioburi de sticlă presărate cu viclenie de unii „amici". Nu vă pierdeţi cu firea, aveţi resurse pentru orice fel de obstacole, folosiţi-le!

BALANŢA (22.09-22.10): Aveţi tendinţa de a vedea totul în negru, starea psihică este uşor oscilantă şi riscaţi să pierdeţi câteva ocazii de afirmare în plan profesional – cu consecinţe vesele în ceea ce priveşte bugetul. Din fericire, o veste bună din sânul familiei vă remontează şi vă reîncarcă bateriile „persecutate" şi de uscăciunea verii.

SCORPION (23.10-21.11): Suprasolicitări emoţionale din toate direcţiile – cam acesta ar fi aspectul principal al acestei perioade, în care-şi vor face loc şi situaţii delicate, cu deznodământ imprevizibil, şi situaţii favorabile, în care înţelepciunea Scorpionului va triumfa asupra reacţiilor venite mai mult din zona inimii.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Un eveniment mult aşteptat se produce luni sau marţi şi veţi fi în culmea fericirii. Dar atenţie la urmările conjuncturale ale acestei întâmplări cu tâlc, s-ar putea să urmeze câteva surprize mai puţin plăcute. Curba financiară este în continuă ascensiune, s-ar putea să primiţi bani (miercuri, joi).

CAPRICORN (21.12-19.01): Sensibilitate exagerată şi clipe de adânc pesimism – acestea sunt influenţele lui Uranus şi ale unei Luni nu tocmai favorabile psihicului dv. Aveţi chiar tendinţa de a vă considera persecutat de soartă – fapt care ar trebui, de fapt, să vă stârnească un zâmbet. În weekend soseşte o veste bună de departe.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Semne clare de somnolenţă, de indiferenţă faţă de animaţia din jur. Nevoia acută de concediu vă apasă şi randamentul în cele zilnice scade ca apa din ibricul uitat pe foc. Însă o adevărată „injecţie" de optimism primiţi joi, când curba financiară anunţă un drum triumfal spre casierie...

PEŞTI (19.02-20.03): Ce mai la deal sau la vale, inspiraţia v-a părăsit şi sunteţi obligat să strângeţi din dinţi şi să vă faceţi meseria ca lumea, fără să lăsaţi deloc impresia că gândurile dv. hoinăresc pe nebănuite coclauri. Situaţia materială nu stă nici pe roze, nici pe tuberoze, orice dus al mâinii la buzunar pare o problemă.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Carmen Stănescu, Mircea Lucescu, André Maurois, Alexandre Dumas-fiul, Emily Brontë, El Greco (Dhominikos Theotokopoulos), Simon Bolivar, Viviane Romance, Jacqueline Kennedy Onassis, Bourvil, Mick Jagger, Arnold Schwarzenegger, Juergen Clinsmann. (P.I.)

Scrisori primite

Carmen Năstăsoiu, Bucureşti: Din păcate, nu deţinem informaţii cu privire la medicamentul-minune despre care aţi citit în revista respectivă... Dacă ar fi atât de „minunat" şi chiar numai pe jumătate pe cât ne scrieţi, fiţi sigură că toate agenţiile de presă ar fi consemnat acest lucru la loc de frunte. Dar, curios, toate tac! Teamă ne e să nu fie vorba, ca de atâtea ori, doar de o simplă „pocnitoare" şi nicidecum de o „bombă" de presă...

Marcel Dimitriu, Timişoara: Aveţi, desigur, mare dreptate! De la „Cantafabule" la... „Mama! / Mi-au furat banana / Suzana şi Roxana" e o distanţă care se măsoară nu atât în ani, cât în... inteligenţă şi nivel de cultură. Odinioară, dacă vă mai amintiţi, se făcea mare haz de prostia textelor de muzică uşoară, dar vai, textierii de atunci erau adevărate... genii poetice faţă de „...vino lângă mine / ca să fiu cu tine!" sau „Rămâi şi nu pleca!" din prezent! Ce să-i faci, astea-s „fructele culte" ale manualelor alternative, cu ele defilăm! Te pui cu moda?! Doar nu le putem pretinde tinerelor noastre „vedete" să fie musai un Roger Watters, un Leonard Cohen, un Jon Anderson, un Bob Dylan, un James Hetfield ori Ice-T în materie de gândire poetică...

Laszlo Zoltan, Cluj Napoca: „Laser" înseamnă exact ce doriţi dv., adică „Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation (amplificator de radiaţii vizibile bazat pe emisia stimulată a radiaţiei). Prin urmare, nu se mai pune problema, aşa cum greşit credeţi, ca un fascicul laser să fie încă o dată... „amplificat încât să poată arde o coală de hârtie"! În prezent, există lasere din toată gama de puteri, de la diodele laser folosite în CD-playere sau CD-ROM-playere sau laserele utilizate în medicină, până la laserele de foarte mare putere (de ordinul megawaţilor!) folosite în cercetarea ştiinţifică, în tehnologiile nucleare sau cu aplicaţii militare. Pentru eficienţă, în fiecare aplicaţie se foloseşte un laser cu caracteristici de putere a impulsului calculate în funcţie de scopul urmărit. Bunăoară, există „baterii de lasere" care pot pulveriza (sau numai „orbi") de pe Pământ un satelit aflat pe orbită! În cadrul programului american de înarmare cunoscut sub numele de „Războiul stelelor", cu câtiva ani în urmă a fost efectuată o astfel de experienţă finalizată cu succes. Aşadar, când se poate distruge un satelit aflat la câteva sute de km înălţime ori vaporiza (!) un cub de metal cu latura de 1 m, aflat la câţiva km distanţă de emiţătorul laser, e limpede ce poate păţi o biată coală de hârtie aflată pe traiectoria fasciculului laser... Cât priveşte „care este cel mai puternic laser", nu ştim să vă spunem, din simplul motiv că nu se ştie cine îl deţine, fiind păstrat sub obrocul celui mai strict secret. Îl pot avea fie americanii, fie ruşii, fie cine ştie cine!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

De vorbă cu avocatul casei

Asociaţiile de proprietari

Domnului Apostol Constantin, Drobeta Turnu-Severin

Atât acoperişul, cât şi hidroizolaţia blocului în care locuiţi dv. fac parte din proprietatea comună a condominiului respectiv. Fiecărui proprietar din asociaţia de proprietari organizată la blocul de locuinţe la care vă referiţi îi revine o cotă parte din proprietatea comună, în funcţie de care se calculează contribuţia acestuia la plata cheltuielilor comune şi de întreţinere. Potrivit Regulamentului-cadru al asociaţiei de proprietari din anexa nr.2 a Legii locuinţei nr. 114/96, administrarea, întreţinerea şi reparaţiile proprietăţii comune cad în sarcina asociaţiei, iar cheltuielile legate de acestea vor reprezenta cheltuielile comune. Comitetul executiv are datoria de a înştiinţa proprietarii despre necesitatea efectuării reparaţiilor la părţile şi instalaţiile comune ale clădirii. Preşedintele asociaţiei de proprietari avizează ordinea de priorităţi şi planul lucrărilor de întreţinere şi reparaţii a părţilor şi instalaţiilor comune, iar comitetul executiv avizează începerea acestor lucrări de reparaţii. Asociaţia de proprietari, reprezentată de preşedinte, va încheia contracte cu persoane fizice sau juridice în vederea executării lucrărilor de reparaţii. Administratorul asociaţiei va urmări realizarea contractelor încheiate de reparaţii şi va supraveghea executarea lucrărilor de reparaţii şi de întreţinere, participând la recepţia lor împreună cu comitetul executiv şi consemnând finalizarea acestora. Costul acestor reparaţii se suportă de către toţi membrii asociaţiei de proprietari a blocului de locuinţe respectiv, în funcţie de cota-parte deţinută din proprietatea comună şi va fi perceput prin cota de contribuţie la cheltuielile comune.

Avocat NELI PĂDURARU

Curiozităţi

La populaţiile eschimose, care trăiesc în condiţii extrem de grele şi aspre, îndeosebi în partea răsăriteană a Groenlandei, s-a păstrat un obicei, mai puţin cunoscut la alte popoare, şi anume, obiceiul reglementării diferendelor şi conflictelor între doi membri ai colectivităţii printr-un „duel" cu cântece acompaniate cu ritmuri de trambulină. Cel care cânta apela la toate formele de ridiculizare a adversarului, atât prin text cât şi prin mişcări iar adversarul stătea impasibil până ce-i venea rândul. Acest „duel" continua câteva zile, până ce publicul spectator şi juriul se pronunţa asupra celor întâmplate, cei doi „luptători" supunându-se verdictului dat de colectivitate. Astfel, conflictul se considera încheiat.

În Olanda, ţara lalelelor şi a... bicicletelor, a fost amenajat un muzeu dedicat acestui mijloc de transport. Alături de velocipedele de pe vremea străbunicilor, muzeul cuprinde diverse tipuri de ghidoane, şei, pedale şi lămpi de bicicletă. *(Ioana Popa)*

GRĂDINA micul nostru Paradis

◆Soiurile de petunii comercializate în ultimii ani în florării, atât de potrivite pentru decorarea ghivecelor, jardinierelor şi vaselor suspendate, sunt nu doar foarte darnice în flori, din iunie până toamna târziu, ci şi foarte rezistente la soare, vânt sau ploaie, ceea ce înseamnă că nu riscă să se piardă uşor dacă sunt udate cu regularitate,

din abundenţă, şi hrănite o dată la două săptămâni cu o soluţie slabă de îngrăşământ. Trei tufe stufoase de petunii dintr-o jardinieră de 1 m, de exemplu, au nevoie într-o zi cu soare puternic de 4 până la 6 litri de apă. Ideal e să fie udate de mai multe ori pe zi.

◆Pământul neschimbat de mult timp din ghivece sau jardiniere începe la un moment dat să capete o crustă urâtă, albicioasă şi densă, care se acoperă cu resturi de îngrăşământ şi calcar din apa de udat. Măcar această

SFATURI pentru lunile de vară

crustă trebuie îndepărtată şi înlocuită fie cu un strat de pământ nou, fie cu un strat de muşchi de grădină care e şi foarte decorativ şi bun pentru că menţine umezeala la rădăcina plantei.

◆Chiar dacă în grădina proprie de pe... balcon sau de pe terasă aveţi exemplare de plante care provin din zona tropicală, deci obişnuite cu arşiţa, nu uitaţi că totuşi acestea nu suportă aerul uscat, specific climei noastre din perioada de vară. De aceea, pulverizaţi-le cât mai des cu apă la temperatura camerei şi umbriţi-le uşor cu un paravan din hârtie care poate fi conceput, pentru a fi estetic, sub forma unui evantai.

◆Plantele sensibile şi în special cele cu frunze păroase nu suportă să fie udate pe frunze şi flori nici chiar dacă este căldură foarte mare.

◆Cameliile sunt mari iubitoare de căldura verii, temperaturile crescute stimulându-le apariţia de noi muguri. Dar, totodată, au nevoie de

pământ umed în permanenţă şi ideal ar fi ca ghivecele în care sunt plantate (în cazul în care sunt aşezate pe balcon) să fie introduse în ghivece şi mai mari, umplute cu scoarţă de copac măcinată care menţine constantă umiditatea pământului.

◆Praful astupă porii fini de pe frunzele plantelor şi acestea nu mai respiră la capacitatea de care au nevoie.Cele mai afectate de praf sunt plantele cu frunze mari (ficus, filodendron etc.) sau cele cu frunze păroase (cum sunt violetele). Acestea trebuie desprăfuite din când în când, fie folosind un şervet moale şi umed, fie cu o pensulă cu păr moale. Dacă se poate uşor deplasa, planta se poate spăla cu duşul, în cadă, folosind apă căldută, la presiune scăzută.

◆Cojile de ouă pot fi folosite ca îngrăşământ. Acestea se lasă câteva zile într-un vas cu apă, care va fi apoi folosită pentru udarea plantelor. Acest gen de îngrăşământ nu este însă suficient pentru nevoile plantelor mai lacome de... surplus de hrană. *(Aurora Popescu)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

Adieri de vânt

1) Unde se află „Turnul vânturilor"?

2) Cine a scris romanul „Vânt de Răsărit, vânt de la Apus"?

3) Cui aparţine muzica operetei „Vânt de libertate"?

4) Unde bate în ţara noastră vântul cald şi uscat numit „Vântul Mare"?

5) Cine a fost interpreta rolului principal feminin din filmul „La răscruce de vânturi" realizat de regizorul William Wyler în 1930?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Romanul „Doi ani de vacanţă" este scris de Jules Verne (1828-1905). 2) Partenerul actriţei Audrey Hepburn în filmul „Vacanţă la Roma" a fost Gregory Peck. 3) Piesa de teatru, „Jocul de-a vacanţa" a fost scrisă de Mihail Sebastian (1907-1945). 4) Cântecul „Cu vaporaşul vacanţa" era interpretat de Silvia Chicoş. 5) Tabloul „Regată la Deauville" aparţine pictorului francez Raoul Dufi (1877-1953).

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Mirela Ioan* – Târgovişte, *Cezarina Pascu* – Arad, *Viorica Atanasiu* – Câmpulung; *Irina Voinea* – Arad; *Cristina Moscu* – Bucureşti; *Viorel Cristea* – Piteşti; *Mugur Ionescu* – Bucureşti.

Cristina Moscu – Bucureşti. Vă mulţumim pentru aprecieri. Nu există o carte specială unde să găsiţi întrebări şi răspunsuri de genul întrebărilor din rubrică. Bibliografia noastră constă dintr-o serie de enciclopedii şi dicţionare de specialitate. *(Irina Stoica)*

Umor

Aş vrea să vorbesc cu tatăl tău!

– E în grajd, la vite!

– Du-mă la el că nu-l cunosc!

– Îl recunoşti uşor, după pălărie!

Directorul o întreabă pe noua secretară:

– Ce este înscris săptămâna asta în calendar?

– Luni, marţi, miercuri, joi...

Unul priveşte limuzinele cu cardinali care pleacă de la o conferinţă la Vatican şi-i spune prietenului de lângă el:

– Şi când te gândeşti că totul a început cu un măgar!

Din motive de sănătate trebuie să părăsiţi firma, spune directorul unui angajat.

– Bine, dar nu sunt bolnav!

– Da, dar mă îmbolnăviţi pe mine!

Juriul v-a găsit nevinovat în chestiunea cu furtul ceasului. Puteţi pleca liniştit, spune judecătorul.

– Vă mulţumesc mult, domnule judecător! Înseamnă că pot să-l păstrez!

Despre ce e vorba în piesa în care joci?

– Draga mea, eu intru pe la final! Întreabă şi tu pe cineva care joacă din primul act!

Te previn că în cel mult o oră soţul meu vine acasă!

– Dar n-am făcut nimic nepermis!

– Tocmai de aceea îţi spun! Dacă ai ceva de gând, ar fi cazul să te grăbeşti!

Estivală

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	C	A	N	I	C	U	L	A	R	Ă
2	A	R	S	I	T	A	☼			
3	N	A	I	☼				☼	C	A
4	I		☼							☼
5	C			☼	A	R	☼			
6	U	☼			☼					
7	L							☼		
8	A						☼			
9	R		☼	I	N	A	R	☼		
10	A					☼				

ORIZONTAL: 1) Ca o zi de vară. 2) Căldură mare – Seninul verii. 3) Ansamblu de fluierе – În acest loc (pop.) – Început de caniculă! 4) Impuse la timp! – Mană cerească în toiul verii. 5) Trage la căldură! – Miez de vară! – Înroşit de soare. 6) Cuprins de sete! – Surogat. 7) Magnet estival – Cuter! 8) Sideral – Şarpe din ţările calde. 9) Expuse în final la soare! – Cultivator de in – Darnic la suflet! 10) Uscată la soare – Stăpânit de dorinţa arzătoare.

VERTICAL: 1) Dogoritoare. 2) Metaforă pentru o piele bronzată – Autorul guaşei cu titlul „Plaje" (Iosif). 3) Falşi! – Localitate în Canada. 4) Zorii dimineţii! – Timp de mers la plajă. 5) E de treabă (fem.) – Apare după expuneri excesive la soare. 6) Adiere, briză. 7) Fără mama la Mamaia! - Pârlit la trup! – Cură la Amara! 8) Rază solară (fig.) – Ştrand la ţară. 9) Taie spice în plină caniculă (pl.). 10) Scoase la vărsat! – Amenajare urbană pentru plajă.

DICŢIONAR: LSI, LETT.

GHEORGHE NISTOROAIA
Bucureşti

Soluţia careului
„VARA"

Orizontal: CARAGIALE - AMAN - ELEVA - NISIP - E - AR - TAA - ASCUNS - EZ - APASATI - CALDURA - AN - E - RECENZIE - LU - RI - DI - L - SAC - GRAU - BARAN - IRIS.

Perspicacitate

DE LA UN LOC LA ALTUL

Puteţi să identificaţi care dintre persoanele prezentate în desenul de sus apar şi în cel de jos? (un exemplu, C-11). *(Gh.R.)*

C-11, D-12, E-13, L-2, O-15, S-20, U-6.

PAR(anormale) de To PAR NEWS

Ştiaţi că...

...unul dintre cele mai populare personaje ale commediei dell'arte este Pantalone? Acesta este un bătrân decrepit, negustor venetian, foarte zgârcit şi mereu înşelat de mult mai tânăra sa soţie.

...în afara Labirintului din Creta în antichitate au existat şi alte construcţii labirintice? Cele mai cunoscute erau cea din Hawara egipteană făcută pentru faraonul Amenhotep III, cea din Lemnos şi una din Malta.

...arhipelagul grecesc Ciclade (Arhipelagul Cicladelor) conţine în jur de 211 insule? El se află în Marea Egee.

...musicalul „Poveste din cartierul de Vest" a fost prezentat pentru prima oară la New York în 1957? Muzica aparţine lui Leonard Bernstein.

...„Upanişadele" sunt un ansamblu de texte vechi indiene, redactate sub formă de dialog? Vechimea lor merge spre secolele VII-V î.Ch.

...Cetatea Făgăraşului a fost construită în secolul al XV-lea? Ea a fost ridicată pe ruinele altei cetăţi înălţată la 1310.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	14500 LEI	❑ 4 LUNI	61500 LEI
❑ 2 LUNI	29000 LEI	❑ 5 LUNI	76000 LEI
❑ 3 LUNI	47000 LEI	❑ 6 LUNI	94000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„FALSET"

CHEIA SUCCESULUI / ŞARMANTĂ		TRAŞI LA ŢĂRM / FĂPTAŞI		PAVĂZĂ / DIN MEDIE!		UNIT! / SECARE		FAC DULCIURI / RECE	SOLAR / CAPĂT DE INTESTIN
RECHEMAT / PORTAR						MĂSOARĂ LEMNUL / PRECUM			
				BUNĂ LA JOC... / FIRE					
AVÂNT / OCOLITĂ					SUFLĂTOR / STATE				PISOIAŞ
						CALE / SPAŢIU DE PROTECŢIE			DORMITOARE
ŞOVĂIRE / CEAS							RĂU SPANIOL... / OPRIRE		
		TRAS DE URECHE / COMPUS CHIMIC							
COMPUŞI CHIMICI / A MERGE PRIN APĂ					TUR / ZECI DE SUTE				
				ŢĂRM / CERE!				2000 / DIN STEPĂ!	
REFREN / HOŢI MĂRUNŢI			TRILURI						
						CHEMARE			

Dezlegarea integramei ***„IMAGINI"***

Orizontal: M - S - S - C - P - A - CARICATURIST - TITULATURA - REDACTIE - OLE - MIRI - AZIMUT - MACI - ETALATA - TU - CRETANA - HILARE - ORARE - CITITORI - IR - VIZATI - IOD - O - AA - ICA - NOUR - ANTICARI - ITI.

SPORT FLASH

Pisica neagră pentru Schumacher. A zecea etapă a actualului sezon de Formula 1 a avut loc la sfârşitul săptămânii trecute în Austria, pe circuitul A 1 Ring. După ziua de calificare, McLaren Mercedes conducea grila de start, Mika Hakkinen deschizând plutonul. Michael Schumacher nu a reuşit decât un loc patru, fiind depăşit pentru prima oară în acest sezon de colegul său, pilotul secund ferrarist, Rubens Barrichello. Germanul a avut o sesiune de calificări cu peripeţii, derapajele monopostului său făcând deliciul reluărilor tv. Nici cursa nu a fost mai cu noroc pentru el, chiar din contră.

Primii 200 de metri au fost cei care au decis clasamentul final. Schumacher a fost „ajutat" să iasă în decor de

Hakkinen este relansat în lupta pentru titlul mondial

un imbold al lui Ricardo Zonta. Zonta a fost luat pe nepregătite de frâna bruscă a germanului şi nu a mai putut evita impactul. Deşi lovitura nu a fost puternică, maşina lui Schumi a derapat, întorcându-se cu 180 de grade pe pistă şi s-a oprit pe partea exterioară a curbei. Pentru un moment, toată lumea a crezut că asta a fost tot şi că Schumacher va reintra în cursă. Nu a fost să fie aşa, pentru că ferrariul germanului a fost lovit frontal de monopostul lui Giancarlo Fisichella. Impactul a fost foarte uşor, dar suficient pentru ca botul ambelor maşini să fie distrus. În urma acestui accident, germanul a sperat să vadă steagul roşu, care ar fi marcat oprirea cursei şi un alt start, permiţându-i să apeleze la maşina de rezervă, însă comisarii de traseu şi-au făcut foarte bine datoria şi au curăţat extrem de rapid pista, nefiind nevoie decât de safety-car. Aceasta a fost aventura lui Schumacher în Austria. Iar ghinionul său a fost noroc pentru cei de la McLaren.

După ieşirea germanului, cursa a fost monopolizată de piloţii argintii, aceştia necedând nici un moment conducerea cursei vreunei alte echipe. Pentru David Coulthard, acest Mare Premiu din Austria a însemnat centenarul său de curse în Formula 1. Deşi a rulat fără greşeală, Coulthard nu l-a putut surclasa pe colegul său de echipă, campionul mondial, Mika Hakkinen, care şi-a adjudecat primul loc, printr-o abordare perfectă a traseului şi o concentrare deosebită. Finlandezul a câştigat astfel a doua cursă în acest sezon, după ce Schumacher câştigase cinci, iar Coulthard trei. Un incident hilar pentru noi, dar exasperant pentru echipa lui Prost s-a petrecut în turul 43, când Jean Alesi a lovit maşina colegului său de echipă, Nick Heidfeld, ambii ieşind definitiv din cursă. Alesi confirmă încă o dată afirmaţia fostului său şef de la Benetton, care l-a făcut public „prost".

În urma acestui Mare Premiu, Schumacher are 56 de puncte, fiind urmat la numai 6 puncte de Coulthard. Hakkinen a adunat 48 de puncte. McLaren a reuşit în Austria să urce pe primul loc în clasamentul constructorilor, depăşind cu 6 puncte pe Ferrari, cu toate că Barrichello a urcat pe podium la A 1 Ring. Mai sunt şapte curse până la sfârşitul sezonului, iar lupta va fi din ce în ce mai aprigă între cele două mari echipe rivale.

Victorie în Cupa Davis pentru România. Australia este în semifinalele Cupei Davis, după ce a învins Brazilia cu scorul general de 5-0. În ultima zi a semifinalei, Lleyton Hewitt a trecut de Andre Sa (6-4, 6-1), iar finalistul de la Wimbledon, Patrick Rafter nu a avut probleme cu Fernando Meligeni (6-3, 6-4). Australia este deţinătoarea Cupei Davis şi va trebui să îşi apere în decembrie titlul în faţa câştigătoarei celeilalte semifinale, SUA – Spania. Performanţa Australiei de a se califica doi ani consecutiv în finală, este una de excepţie.

Bucurie în echipa de Cupă Davis a Australiei

O ştire de ultimă oră anunţă o altă performanţă de excepţie, de data asta pentru sportul românesc. Echipa noastră de Cupă Davis s-a calificat în grupa mondială, după ce a învins cu 3-1 în deplasare echipa din Zimbabwe.

VADIM G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

ALEXANDRU DARIE, regizor la teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"

– Stimate Domnule Alexandru Darie, cum arată teatrul românesc de astăzi prin comparaţie cu cel din vremea copilăriei Dv. când mergeaţi împreună cu părinţii la spectacole şi repetiţii?

– Pe de o parte sunt foarte multe lucruri care nu s-au schimbat – aceeaşi dăruire, acelaşi profesionalism din partea oamenilor de teatru; pe de altă parte, s-a schimbat totul. A dispărut liniştea, concentrarea, şi a intervenit un factor crucial – cel financiar.

– Iurie Darie spunea la un moment dat că aveaţi, copil fiind, o memorie cu totul deosebită. Totuşi aţi ales regia...

– N-am vrut niciodată să fac actoria. Mă îngrozea gândul de a veni în fiecare seară şi a juca acelaşi rol, uneori, cum era în copilăria mea, şi de o mie de ori. Aşa înţelegeam eu. După aceea am înţeles că fiecare spectacol este practic altul şi că există o satisfacţie extraordinară. Aplauzele la scena deschisă, sau la sfârşitul spectacolului, noi nu le trăim decât o singură dată. Eventual, dacă este succes, în seara premierei...

– Care a fost primul succes? Dar cel mai important până acum?

– Primul succes real a fost primul spectacol pe care l-am făcut în anul întâi cu „Paracliserul" lui Marin Sorescu, cu care

«Acele cupluri care se ţineau sfios de mână...»

am şi luat Marele Premiu la Festivalul Şcolilor de Teatru în Italia. Cel mai drag îmi este de obicei ultimul – „Iluzia comică" pe care l-a premiat UNITER pentru cel mai bun spectacol obţinând şi premiul Federaţiei Internaţionale a Criticilor de Teatru – Secţia Română... El rezumă, aruncă o privire în urmă asupra menirii teatrului şi a locului meu şi al nostru în această profesie.

– Ce dramaturg vă atrage în mod deosebit?

– Este foarte greu de spus. Sigur, Shakespeare în primul rând. De fiecare dată când nu ştiu ce trebuie să fac, sau ce spectacol, mă îndrept asupra unei piese de Shakespeare.

– Ce simţiţi când bate primul gong la un spectacol al Dv.?

– Am nişte emoţii oribile, îngrozitoare. Nu se poate vorbi cu mine.

– Are luna martie o semnificaţie deosebită pentru Dv.?

– Învie totul. Cea mai frumoasă primăvară din viaţa mea a fost la Tokyo, de sărbătoarea florilor de cireş. N-am văzut mai multă sfinţenie a unui întreg popor şi mai multă puritate decât a acelor cupluri care se ţineau sfios de mână şi căutau seara în mod special cireşii din care, din când în când cădeau spontan petalele. Se duceau sub ei şi aşteptau să vină ploaia...

– Ce înseamnă Eminescu pentru Dv.?

– Un univers de care am încercat să mă apropii. Nu ştiu dacă am reuşit, dar am încercat să sparg „tradiţia" rochiilor de seară, a pianului dintr-un colţ şi a candelabrului care arde în spatele unui tul. Adică aşa cum s-a spus ani şi ani de zile Eminescu în „Cântarea României".

MIHAELA DOROBANŢU

PĂMÂNTUL o capodoperă văzută din cer

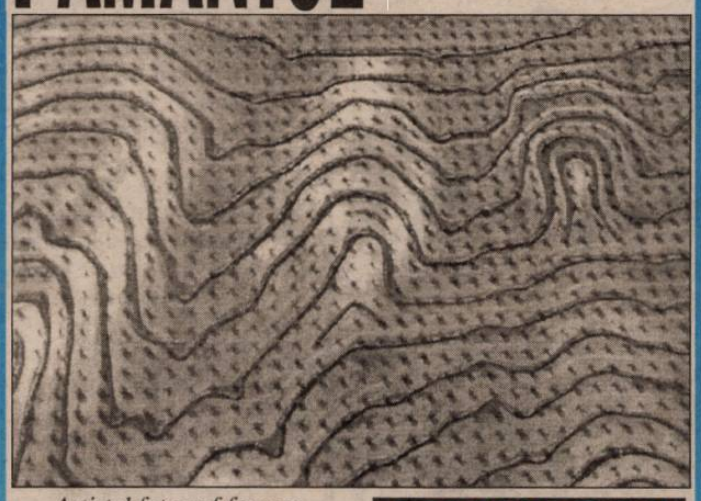

Artistul fotograf francez Yann Arthus-Bertrand a vânat, de la înălţime, imagini care, ajunse în final pe hârtia fotografică, pot sta cu cinste alături de capodoperele din istoria universală a artei abstracte – pictură sau sculptură. Lucrările semnate de Yann Arthus-Bertrand au fost publicate recent într-un album intitulat „Terra văzută din cer" (Ed. La Martiniere), editat în 11 ţări şi vândut deja în peste 500000 de exemplare.

TUNISIA

În regiunea Zaghouan, plantaţiile de măslini sunt orânduite în funcţie de... franjurile reliefului. Taluzurile, construite în scopul limitării fenomenelor de eroziune, au parcă menirea să sublinieze curbele de nivel ale peisajului. *(A.P.)*

Ce le trece unora prin minte?!

◆ *A face bani din falsuri a devenit pentru unii o artă, în cel mai curat sens al termenului. Bancnote, chitanţe, facturi? Nu, cu astea se ocupă borfaşii, găinarii. Autografe. Aceasta a fost ideea (iniţial „genială") a lui James Rosert, un grafician american ce trăia de azi pe mâine în Los Angeles. El şi-a făcut rost de cărţi în care apăreau iscălituri de preşedinţi (Roosevelt, Hoover, Truman, Reagan, Carter etc.) şi documente olografe ale lor – în special scrisori. Din anticariate a procurat vederi şi cărţi poştale ale epocilor respective şi apoi s-a pus pe treabă. În numai două luni de vacanţă în Europa (în SUA era periculos), Rosert a vândut „documente originale" în valoare de 1,2 milioane de dolari. Interesant este că escrocheria a ieşit la lumină la... Moscova.*

◆ *O bandă de hoţi din Spania se specializase în furat de oi cu ajutorul unui... clei foarte puternic. Băieţii răi pândeau momentul potrivit, apoi dădeau iama în turmele răspândite pe pajişti, umpleau botul sărmanelor ovine cu parşivul „căluş" (cam 10-12 exemplare la o lovitură), apoi le încărcau într-o camionetă. Azi aşa, mâine tot aşa, până când ciobanii – oameni bogaţi de felul lor – au apelat la un elicopter de patrulare. Borfaşii au fost acuzaţi de furt calificat şi... atentat contra naturii – mioarele răpite suferind de mari probleme digestive şi stomacale.*

◆ *Un spărgător din Londra, care n-a apucat să fure nimic, a fost, totuşi, condamnat pentru furt. Intrând într-o casă, el a fost asaltat de cimpanzeu, care l-a îmbrăţişat drăgăstos şi nu i-a mai dat drumul nici când intrusul a fugit. „Samson" fusese lăsat singur şi se bucurase de prezenţa unui suflet „cald" alături de el.* (P.I.)

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cochetărie masculină

Bărbaţii tribului Hali din Papua-Noua Guinee sunt foarte sensibili la frumuseţe. Pentru sărbătorile lor tradiţionale pregătesc nu numai cântece şi dansuri specifice. Ei îşi vopsesc faţa în culori vii, dintre care galbenul e la mare cinste, îşi împodobesc braţele cu brăţări, poartă coliere colorate. Marea lor mândrie o constituie însă pălăriile ornate cu tot felul de pene, pălării care, aşa cum se vede din fotografia noastră, ar fi umplut de invidie orice femeie elegantă de la sfârşitul secolului trecut. *(I.S.)*

Să-ţi faci vara SANIE!

Un bluzon de iarnă inteligent. Iată ce propune un creator de modă francez, îmbinând esteticul şi ştiinţa, pentru un viitor nu prea îndepărtat. Prototipul din mătase naturală este impregnat cu celule solare (fotovoltaice), plasate pe piept, mâneci şi spate. Energia este înmagazinată în baterii. Graţie unui minuscul ordinator, încălzirea şi durata ei sunt reglate pentru o temperatură uniformă şi cât mai agreabilă pentru corp.
Aceleaşi baterii pot alimenta simultan şi un telefon celular. *(P.I.)*

În numărul viitor

■ Spre o viaţă fără dureri ■ Supervulcanii ■ A doua inimă se ascunde în creier! ■ Bordeaux - oraşul vinurilor ■ Posteritatea controversată a faraonilor ■ Capodopere de gheaţă ■ Scenaristul, un magician deseori umilit ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: TOPAN ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 479 • ANUL XLIII • 27 IULIE 2000 • 16 PAGINI • 4000 LEI Nr. 30 (2229)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

27 IULIE

1875 Exploratorul Henry Stanley descoperă râul Kagera, unul din izvoarele Nilului.

1945 Fizicianul elveţian August Piccard experimentează primul batiscaf independent cu propulsie electrică, pentru studii oceanografice.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1854 Savantul Victor Babeş, creatorul şcolilor româneşti de bacteriologie şi anatomie patologică.

LUMINA
mai rapidă decât...
LUMINA

Nu cu mult timp în urmă o echipă de cercetători americani a realizat un experiment în care s-a reuşit pentru prima oară depăşirea vitezei luminii în vid. Experimentul, descris într-un articol din revista „Nature" aşteaptă să fie confirmat. Dacă descoperirea se va dovedi reală, întreaga echipă ar putea lua Premiul Nobel pentru fizică. Echipa este alcătuită din L.J. Wang, A. Kuznich şi Arthur Dogariu. Aceasta din urmă este născut în 1967 la Braşov. El a absolvit Facultatea de Fizică a Universităţii Bucureşti în 1991 şi în 1997 şi-a luat doctoratul la University of Central Florida. Cercetător la NEC Research Institute, este unul dintre numeroşii români care contribuie la prestigiul ştiinţei româneşti dincolo de hotarele ţării. *(I.S.)*

Capodopere de gheaţă

Un cal urias de gheaţă pare gata să-şi ia zborul. Este transparent – lumina trece cu atât mai uşor prin el, cu cât cristalele gheţii din care este sculptat sunt mai mari.

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

A DOUA INIMĂ
se ascunde în creier!

Salt grupat în GROAPA MARIANELOR

femina club

Iscodind atelierele creatorilor de modă...

Cât de mult trebuie să ne temem de EXPLOZIILE SOLARE?

VENEŢIA
fluidă ca o legendă

HOROSCOP

SCENARISTUL
un magician deseori umilit

- Music Box
- Misterele lumii
- Întâmplări adevărate
- Avocatul casei

O dramă în Univers....

AGONIA UNEI STELE
în Constelaţia Lebedei

Telescopul spaţial Hubble a reuşit să imortalizeze foarte clar o imagine extrem de greu de surprins. La 4.700 ani-lumină de Terra, în nebuloasa Crescent a constelaţiei Lebăda, steaua (soarele) botezată WR-136 se pregăteşte să moară. Astrul eliberează o energie uriaşă şi ejectează în spaţiul cosmic „pulberi de materie" cu fantastica viteză de 6,1 milioane kilometri pe oră, forţând barierele gravitaţionale ale nebuloasei Crescent şi transformându-se în „uragane solare". Simultan, masa stelei agonizante creşte datorită ritmului infernal al reacţiilor interne termo-nucleare, iar moartea ei se va produce printr-o gigantică explozie (vizibilă chiar cu telescoape modeste de pe Pământ), adică se va produce supernova. În 1987, acelaşi telescop spaţial Hubble a imortalizat supernova „1987-A". Aceste observaţii excepţionale contribuie la însăşi explicarea ştiinţifică a formării planetei noastre. O altă observaţie astronomică de ultimă oră vine în sprijinul ipotezei că pe Marte ar exista apă lichidă, aproape de suprafaţă, la latitudini de 30-70 de grade nord şi sud faţă de ecuatorul marţian. Ştirea NASA, care aşteaptă şi alte confirmări, este un argument (cât de solid, vom vedea) favorabil strângerii de fonduri pentru o expediţie robotizată pe Marte. *(P.I.)*

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

Spiritul românesc în faţa unei dictaturi

Editura *Allfa* publică, în colecţia ESEU, mai vechea lucrare eseistică a prozatorului Nicolae Breban, intitulată „Spiritul românesc în faţa unei dictaturi", lucrare încheiată la Paris în primăvara anului 1989. Autorul romanelor „Animale bolnave", „Bunavestire", apărute la Bucureşti înainte de plecarea definitivă în Franţa a scriitorului, abandonează la un moment dat ficţiunea pentru a se concentra asupra unei cărţi complicate şi profunde, de o cu totul altă factură decât cărţile cu care se făcuse cunoscut. Acum, cu prilejul reeditării de la Allfa, Nicolae Breban poate să spună: „Spiritul românesc... nu este o încercare, un eseu asupra specificului naţional, nu este o sociologie culturală sau filozofie a istoriei. Cum aş îndrăzni să mă aşez în seria ilustră a celor ce «au încercat să înţeleagă» comunitatea lor „de timp şi fire", în seria unui Drăghicescu sau Eugen Lovinescu, Iorga, Mircea Vulcănescu şi, de ce nu, în felul lui chinuit şi poetic, Emil Cioran!? Nu, eu nu sunt şi nu eram pregătit pentru o asemenea „încercare" şi, apoi, dorinţa mea, reflexul meu nu a fost, la urma urmei, de a înţelege istoria, ci momentul". Ovidiu Pecican, autorul prefeţei la această ediţie a II-a a sintezei Spiritul românesc, spune la un moment dat că această carte, o adevărată sinteză în regim grav, emană o fascinaţie care poate fi de durată, şi a cărei acurateţe investigativă o recomandă de pe acum ca pe o analiză fundamentală, una din puţinele produse de cultura noastră în ultima jumătate de secol. Cartea lui Nicolae Breban este cartea unui ins care a traversat proletcultismal, apoi câţiva ani de relativă liberalizare şi apoi iarăşi o dictatură, cea a lui Ceauşescu. O carte care vorbeşte despre cei mai negri ani, ultimul segment de istorie comunistă. „Nu am fost şi nu sunt pregătit pentru această carte, pentru această „încercare" de a prinde, de a surprinde sufletul, profilul, reflexele şi pasiunile blânde ale poporului în sânul căruia am văzut lumina zilei" spune plin de modestie şi evlavie Nicolae Breban în Cuvântul inainte cu care debutează lungul său eseu. Şi cu toate acestea, Breban reuşeşte o remarcabilă sinteză între interogaţia radicală, cum spune Ovidiu Pecican, şi contestaţia vehementă de tipul cioranian pe de o parte şi spiritul constructiv şi tenace, pro-european de pe linia Maiorescu-Lovinescu, pe de alta. Breban observă că adesea românii practică un „scepticism domestic", de serviciu, criticând câte un pic din tot şi din toate, deşi în viaţa noastră publică sunt mai frecvente apologiile, cuvântările encomiastice ori linguşeala populistă, decât şfichiul criticii scrutătoare. România nu se poate mândri cu multe voci profetic-amare. Înaintea lui Cioran, doar Eminescu, Iorga şi Arghezi s-au ridicat în câte o clipă istorică, la o înălţime de tribuni. Dar nici cu „mimeticii superiori" nu ne prea putem lăuda. Un Maiorescu şi un Lovinescu parcă sunt prea puţini pentru o primăvară a instituţiei criticului de direcţie orientat către o modificare a întregii paradigme culturale moştenite. „Linia post-romantică germană, iraţională şi negatoare a tipologiei tradiţionale culturale româneşti este cea mai fertilă" spune Nicolae Breban undeva în analiza Spiritului românesc.

GEORGE CUŞNARENCU

cronica săptămânii

David Osborne - Keys To The Heart

Prin amabilitatea casei *North Star Records* vă pot oferi acum un album de atmosferă din creaţia celui care este considerat a fi cel mai talentat pianist al generaţiei sale – *David Osborne*, omul care la activ mai bine de 12 discuri, cel pe lângă care *Richard Clayderman* pare a fi mic copil... Pianul, susţinut excelent de flaut, chitară, saxofon, bass, percuţie şi dublat de excelente aranjamente de corzi, scrie un nou capitol în cariera dinamică a lui *Osborne*, omul care plecând din celebrul *Caesars Palace* din Las Vegas, a trecut pe la Casa Albă şi şi-a clădit o reputaţie pe măsura talentului său...Muzicianul preferat al preşedintelui *Carter*, prieten apropiat al cuplului *Celine Dion-Rene Angelil*, *David* a ales pentru acest album melodii din repertoriul lui *LeAnn Rimes*, *Diane Warren*, *Celine Dion* şi *Billy Joel*., cele 88 de clape ale pianului său *Steinway* transformându-se într-o veritabilă punte între suflete... Toată prezenţa sa în show-biz este dedicată celei mai mari forţe din lume: iubirea! Iubirea care nu cunoaşte graniţe, pentru care prejudecăţile nu există, iubirea care face Pământul să se învârtă făcând din inimile noastre oceane de pasiune... Un album de melodii romantice, ca şi precedentele lansate de *Osborne*, un album care ne aminteşte de vechile iubiri şi care, poate, ne va inspira una nouă... Deschideţi, deci, încă o dată, uşa sufletului pentru ca omul căutat să poată intra şi să vadă ce frumoşi sunteţi!

P.S. Vă recomand alte două titluri din discografia lui *David Osborne*: *„My Heart Will Go On"* şi *„From This Moment"*...

CAZIER discografic

Duran Duran

Albume: Strange behaviour (februarie, 1999) ● Greatest (octombrie, 1998) ● Thank you (februarie, 1995) ● Duran Duran – Double pack (iunie, 1994) ● The Wedding Album (ianuarie, 1993) ● Liberty (iulie, 1990) ● Big thing (septembrie, 1988) ● Duran Duran: Interview picture disc (martie, 1987) ● Arena (octombrie, 1984) ● Seven and the raggerd tiger (octombrie, 1983) ● Duran Duran (iulie, 1983) ● Rio (aprilie, 1982).

Single: Electric barbarella (februarie, 1999) ● Out of my mind (aprilie, 1997) ● White lines (Don't do it) (mai, 1995) ● Perfect day (februarie, 1995) ● Too much information (iulie, 1993) ● Come undone (februarie, 1993) ● Ordinary world (octombrie, 1992) ● Serious (august, 1990) ● Violence of summer (love's taking over) (iunie, 1990) ● Burning the ground (noiembrie, 1989) ● Do you believe in shame (martie, 1989) ● All she wants is (noiembrie, 1988) ● I Don't want your love (august, 1988) ● Meet El Presidente (martie, 1987) ● Skin trade (ianuarie, 1987) ● Notorious (septembrie, 1986) ● A View to a kill (aprilie, 1985) ● The Wild boys (septembrie, 1984) ● The Reflex (martie, 1984) ● New moon an Monday (ianuarie, 1984) ● Union of the snake (septembrie, 1983) ● Is there something I should know (februarie, 1983) ● Save a prayer (iulie, 1982) ● Hungry like the wolf (mai, 1982) ● My own way (octombrie, 1981) ● Girl on film (iunie, 1981) ● Careless memories (aprilie, 1981) ● Planet earth (ianuarie, 1981).

Ştiri pe bandă rulantă

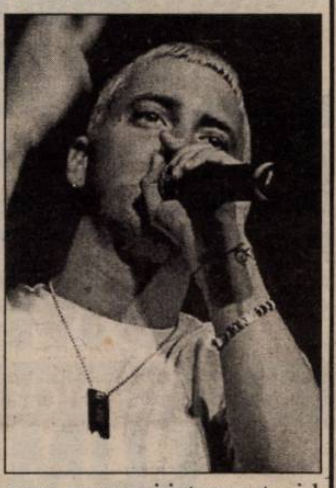

◆ Albumul *„The Marshall Mathers LP"* al rapperului *Eminem* continuă să aibă un bun box-office, depăşindu-se deja tirajul de un milion de exemplare vândute numai în America! Dacă nu apare ceva mai interesant, vi-l voi prezenta luna viitoare la „Cronica săptămânii".

◆ A apărut, pe 27 iunie, la casa Virgin, mult trâmbiţatul album de debut solo al lui *Richard Ashcroft*, fostul lider al celor de la *The Verve!* CD-ul poartă numele *„Alone With Everybody"* şi ca sound nu este prea departe de ceea ce ştiam...

◆ Casa Arista a lansat, pe 20 iunie, colecţia video *„Eurythmics Peacetour"* care încununează anul revenirii la rampă, lui Dave

A. Stewart şi a lui *Annie Lennox*. Colecţia este disponibilă în format VHS şi DVS.

◆ Trupa lui *Damon Albarn*, adică *Blur*, se pregăteşte de lansarea primei sale compilaţii gen *„Greatest Hits"*, evenimentul urmând

să se producă în septembrie. V-o recomand încă de pe acum!

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**
E-Mail: shl@totalnet.ro

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL: Liliana Suciu, Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
•402001085030 ($) •402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**